

HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

Số Tay
HƯỚNG ĐẠO
TÂN SINH
&
HẠNG
NHÌ

PHẠM VĂN NHÂN

Biên soạn

CÙNG MỘT TÁC GIẢ

ĐÃ PHÁT HÀNH

- Chương trình Tân Sinh
- Chương trình Tân Kha
- Hoàn tất chương trình Tân sinh trong 8 tuần
- Sổ tay Đội trưởng
- Trưởng Ngành Ấu
- AKÊLA đất Bầy
- Sổ tay Sói con
- Thiếu sinh ca (có nhạc)
- Thiếu sinh ca (không nhạc)
- Sói con ca hát (không nhạc)
- Sói con ca hát (có nhạc)
- Ca hát sinh hoạt
- Hát với bạn bè (nhạc sinh hoạt nước ngoài)
- Cung kèn rặng đồng (nhạc sinh hoạt Kha & Tráng)
- Nút dây cơ bản
- 325 nút dây
- Ước đặc
- Tìm phương hướng
- Thiên văn (bộ sách chuyên hiệu)
- Khí tượng (bộ sách chuyên hiệu)
- Cẩm trại (bộ sách chuyên hiệu)
- Nấu ăn (bộ sách chuyên hiệu)
- Mật thư - Mật mã
- Cứu thương
- Sơ cấp cứu khi xa thầy thuốc
- Chuyên môn tổng hợp (hết)
- Cẩm nang tổng hợp về kỹ năng hoạt động TTN
- Rèn luyện kỹ năng sinh tồn nơi hoang dã
- Vườn hoa cuộc đời
- Sổ tay hs Tân Sinh & Hạng Nhì

HỌ VÀ TÊN HƯỚNG ĐẠO SINH

.....

Địa chỉ : .....

Số điện thoại: .....

Đoàn : ..... Đội : .....

Liên đoàn: ..... Đạo: .....

Ngày gia nhập : .....

Ngày Tuyên hứa: ..... Tại: .....

Trưởng nhận Lời Hứa: .....

Ngày đi trại lần đầu:..... Tại: .....

Ngày lấy đảng thư Hạng Nhì: .....

Ngày lấy đảng thư Hạng Nhất : .....

CHÚ Ý: Ai nhận được tập sách này, xin gửi về địa chỉ ở trên

Thành thật cảm ơn

Handwritten notes and scribbles at the bottom of the left page.

LỜI NÓI ĐẦU

Đến năm 2007 thì phong trào Hướng Đạo đã thành lập được đúng 100 năm. Suốt 100 năm qua, thế giới đã qua biết bao thay đổi. Vào thời đó thì radio và truyền hình chưa có, điện ảnh thì rất mới, phương tiện vận chuyển là xe ngựa, xe lửa và tàu bè. . . Người lớn và trẻ em làm việc quần quật từ 10-12 giờ trong một ngày và sáu ngày trong một tuần. Đó là một thế giới khác hẳn với thế giới của chúng ta ngày hôm nay.

Thế nhưng NGUYỄN LÝ, MỤC ĐÍCH và PHƯƠNG PHÁP của phong trào Hướng Đạo vẫn không thay đổi. Lý do mà các thanh thiếu niên ở thập niên 10 của thế kỷ 20 gia nhập vào phong trào Hướng Đạo cũng giống như với các bạn vào Hướng Đạo hôm nay, đó là rèn luyện tính khí, sống với thiên nhiên, học tập kỹ năng và vui chơi.

Từ đó đến nay, họ cũng lập đi lập lại "Luật và Lời Hứa Hướng Đạo" của thập niên 10, và cũng cố gắng sống và tuân giữ những điều ấy. Và từ 20 em trong kỳ trại thử nghiệm đầu tiên ở đảo Brownsea (Anh Quốc) cho đến nay, con số đã vượt qua 25 triệu Hướng Đạo Sinh đang sinh hoạt (trong đó hơn 300 triệu người đã từng là Hướng Đạo Sinh), phát triển lan rộng trên 214 quốc gia. Điều đó cho chúng ta thấy phong trào Hướng Đạo không lạc hậu và sẽ không bao giờ lạc hậu.

Nhiều quốc gia trên thế giới xem phương pháp Hướng Đạo là một "quốc sách giáo dục", đã đem áp dụng vào nhà trường và thành công rực rỡ.

Hôm nay, các bạn đang cầm trên tay cuốn **"SỔ TAY HƯỚNG ĐẠO TÂN SINH & HẠNG NHỊ"** là các bạn đang tiếp cận với phương pháp giáo dục ưu việt đó, một phương pháp học mà như chơi. Và nếu các bạn giữ đúng luật chơi, các bạn sẽ thoát xác từ một cô cậu bé bình thường thành những thanh thiếu niên đầy tự tin, năng động và tháo vát, những công dân ưu tú cho quốc gia, xã hội. . .

Chúc các bạn tìm thấy tình huynh đệ và niềm vui đích thực khi đến với phong trào Hướng Đạo và xem đây là sự lựa chọn tốt nhất trong cuộc đời mình.

Hồ Hăng Hải Phạm Văn Nhân. RS

HƯỚNG ĐẠO MANG ĐẾN CHO BẠN NHỮNG GÌ?

HƯỚNG ĐẠO hứa hẹn sẽ đem đến cho bạn những cuộc phiêu lưu kỳ thú. Với Hướng Đạo, bạn sẽ học cách dựng lều và nấu nướng ngoài thiên nhiên. Học cách di hành xuyên rừng núi mà không lưu lại dấu vết. Học cách bảo vệ môi trường sinh thái. Học cách mưu sinh thoát hiểm. Bạn sẽ được tiếp cận để tìm hiểu và hoà nhập với thiên nhiên hoang dã. Bạn sẽ học được nhiều kỹ năng, kỹ thuật từ các Huynh trưởng để đem áp dụng trong đời sống hay truyền đạt lại cho những người chung quanh. Biết quan tâm giúp đỡ người khác cũng là một cách sống của Hướng Đạo.

HƯỚNG ĐẠO hứa hẹn sẽ đem đến cho bạn những buổi sinh hoạt vui tươi, sôi động và hữu ích với những trò chơi, bài hát trẻ trung, sinh động, với những thi đua ngoạn mục.

HƯỚNG ĐẠO hứa hẹn sẽ đem đến cho bạn những tình bạn chân thành, không chỉ trong đơn vị bạn đang sinh hoạt, mà cả với các đơn vị bạn trong nước và trên thế giới, với tất cả Hướng Đạo Sinh mà bạn gặp trên đường đi của bạn. Đã có rất nhiều tình bạn như vậy kéo dài trong cả cuộc sống.

HƯỚNG ĐẠO hứa hẹn sẽ đem đến cho bạn một sức khoẻ dẻo dai bền bỉ, một tinh thần kiên định, một tâm hồn trong sáng. Lời Hứa và Luật Hướng Đạo sẽ hướng dẫn cho bạn không chỉ khi bạn đang sinh hoạt Hướng Đạo mà cả cuộc đời của bạn, giúp bạn trở thành một công dân ưu tú.

Mạo hiểm - Vượt chướng ngại - Học hỏi - Thích ứng - Danh dự - Trách nhiệm - Tinh thần công dân - Rèn luyện tinh khí. . . Đó là lối sống Hướng Đạo. Như vậy, bạn đã sẵn sàng tham gia cuộc mạo hiểm chưa? Nếu có, xin hãy bắt đầu lật những trang sách kế tiếp.

BADEN POWELL trong trang phục tù trưởng thổ dân da đỏ

Làm thế nào
ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT HƯỚNG ĐẠO SINH

Bạn muốn trở nên một thành viên trong gia đình Hướng Đạo của chúng tôi ư? Để làm! Bạn hãy hoàn thành những việc cần phải làm sau đây:

* TUỔI TÁC

- Từ 11 đến 15 tuổi (tương đương học cấp II) bạn sẽ là **Thiếu Sinh**, sinh hoạt với Thiếu Đoàn
- Từ 16 đến 18 tuổi (tương đương học cấp III) bạn sẽ là **Kha Sinh**, sinh hoạt với Kha Đoàn
- Từ 19 đến 25 tuổi (tương đương đại học) bạn sẽ là **Tráng Sinh**, sinh hoạt với Tráng Đoàn

* ĐẾN VỚI PHONG TRÀO

Bạn hãy tìm đến một Đoàn Hướng Đạo đang sinh hoạt ở gần nhà bạn nhất, rồi nhờ phụ huynh đưa đến, hoặc gặp Đoàn trưởng, Đội trưởng (hay bất cứ thành viên nào) rồi nhờ họ giới thiệu với đơn vị để được hướng dẫn giai đoạn đầu.

* TÌM HIỂU PHONG TRÀO

Sau khi đến với Đoàn, các bạn có thể sinh hoạt làm quen một vài tuần để tìm hiểu thêm về đường lối, mục đích, phương pháp giáo dục của phong trào. Nếu thấy thích hợp thì bạn sẽ:

* NỘP ĐƠN XIN GIA NHẬP

Thường thì có mẫu đơn in sẵn, bạn chỉ việc điền vào và dán hình. Tuy nhiên nếu bạn dưới 18 tuổi thì buộc phải có chữ ký chấp thuận của phụ huynh hay người giám hộ.

* CHẤP NHẬN LỐI SỐNG HƯỚNG ĐẠO

Có nghĩa là bạn phải tham dự đầy đủ và đều đặn các buổi sinh hoạt, các kỳ cắm trại, các hoạt động mà phần lớn đều diễn ra ở ngoài trời mà không bị trở ngại hay trói buộc nào.

Bạn phải hiểu rõ và đồng ý sống theo Lời Hứa và Luật Hướng Đạo, Châm Ngôn và Khẩu Hiệu Hướng Đạo để có một cuộc sống mẫu mực

Bạn cũng phải chấp nhận học tập, rèn luyện và tự rèn luyện theo chương trình và phương pháp mà phong trào đã đề ra để thăng tiến và hoàn thiện bản thân.

Chương trình đầu tiên mà các bạn phải hoàn thành, coi như là một tiêu chuẩn để được xét duyệt cho TUYÊN HỨA, chính thức trở thành Hướng Đạo Sinh là CHƯƠNG TRÌNH TÂN SINH

PHẦN I

CHƯƠNG TRÌNH TÂN SINH

CÁC HẠNG MỤC CỦA CHƯƠNG TRÌNH TÂN SINH

TÌM HIỂU PHONG TRÀO

Thuộc và hiểu rõ châm ngôn, khẩu hiệu, Lời Hứa và Luật Hướng Đạo
Vẽ và giải thích ý nghĩa của Hoa Bách Hợp, huy hiệu của Hướng Đạo Việt Nam
Hướng Đạo là gì? Tại sao bạn gia nhập Hướng Đạo?
Mục đích của phong trào Hướng Đạo?
Trình bày các phương pháp giáo dục Hướng Đạo
Nói rõ về các đặc điểm của các Ngành trong phong trào Hướng Đạo
Các cấp hiệu và đẳng hiệu Thiếu sinh
Huy hiệu diều khuyển của Hướng Đạo Việt Nam

SINH HOẠT PHONG TRÀO

Tham dự đều đặn các buổi sinh hoạt Đoàn và Đội
Thuộc Quốc ca, Hội ca.
Thuộc và huýt sáo hay đọc nhạc hiệu Hướng Đạo quốc tế
Biết và thuộc tiếng reo của Hướng Đạo Việt Nam
Có sổ tay ghi các bài hát, băng reo, trò chơi
Biết tên Đội, tiếng reo, khẩu hiệu, và các thành viên trong Đội
Có sổ tay ghi các việc thiện đã làm và dự kiến sẽ làm
Có Tác phong, ngôn ngữ, y phục đúng đắn đáng hoàng
Biết tiết kiệm - Lúc nào cũng có một số tiền túi (do Đoàn ấn định)

NGHI THỨC VÀ NGHIÊM PHÉP HƯỚNG ĐẠO

Thủ hiệu, các cách chào (có gậy, nón, không gậy, nón).
Ý nghĩa của thủ hiệu Hướng Đạo
Các nghi thức cơ bản: nghiêm, nghỉ, chào, bắt tay, trình diện.
Biết các thủ hiệu và hiệu lệnh bằng còi: chú ý, tập hợp chung, họp Đội trưởng... các đội hình tập hợp
Có đồng phục Hướng Đạo đầy đủ

NÚT DÂY

Thuộc và ứng dụng tốt các nút: dẹt, ghế đơn, quai chèo, nối câu, một vòng hai khoá, hai vòng hai khoá, thông lọng, sơn ca, mỏ chim

HOẠT ĐỘNG NGOÀI TRỜI

Trình bày các dụng cụ đi trại của bạn và cách xếp vào balô
Đã ngủ lại dưới lều ít nhất một đêm ở trại ĐỘI hay trại ĐOÀN
Trình bày những ghi chú trong lần cắm trại đầu tiên
Biết cách di hành an toàn
Vẽ và giải thích các dấu đường sau: khởi hành, đi lối này, đi nhanh lên, đi chậm lại, trở ngại phải vượt, rẽ trái, phải, nguy hiểm, tách làm hai, hai toán nhập lại, mật thư cách 3m, nước uống được, nước độc

RÈN LUYỆN THỂ LỰC

Thành tích hít đất: trước đây 30 ngày ..... / hiện nay .....
Thành tích kéo xà: trước đây 30 ngày ..... / hiện nay .....
Đứng tại chỗ búng nhảy: trước đây 30 ngày ..... / hiện nay .....
Nằm ngửa, kéo co người: trước đây 30 ngày ..... / hiện nay .....

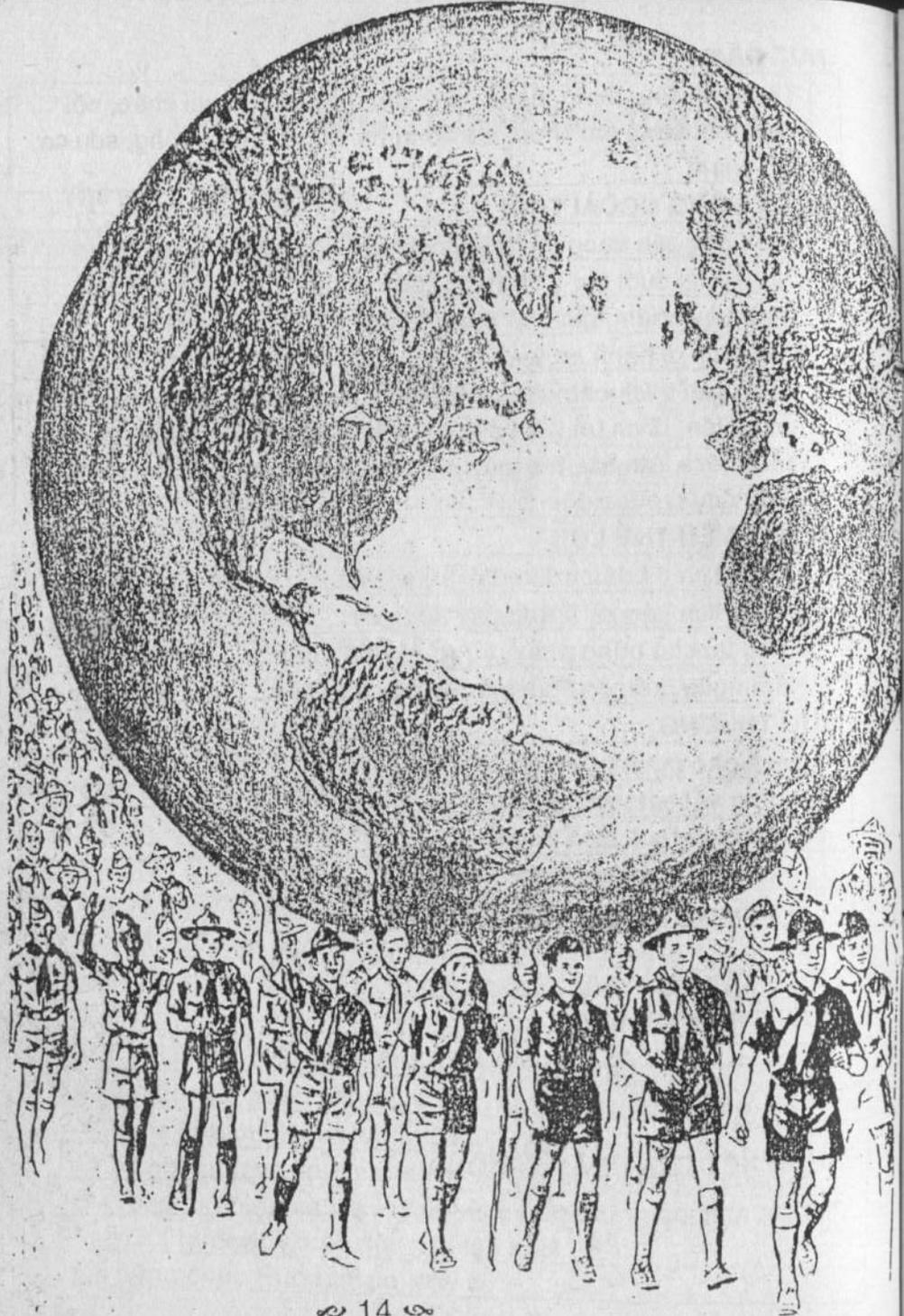
CỨU THƯƠNG

Cách phòng và trị chảy máu cam
Những vết cắt và trầy xước
Bị phỏng nhẹ (cấp 1)
Choáng váng xây xẩm
Bị phỏng giộp ở tay chân

HOÀN TẤT NGÀY.....
QUYẾT TÂM CỦA HDS .....

NHẬN XÉT CỦA ĐOÀN TRƯỞNG .....

Ký tên

CHƯƠNG I TÌM HIỂU PHONG TRÀO

VÀI NÉT VỀ PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO

Phong trào Hướng Đạo (Scouts) do Huân tước BADEN POWELL (mà các Hướng Đạo Sinh thường gọi một cách thân ái là BÍ PI), một sĩ quan Hoàng gia Anh sáng lập năm 1907 tại Anh Quốc. Với cách tổ chức sinh hoạt từng nhóm nhỏ (Đội - Đoàn) vừa học vừa chơi, mà mục tiêu là "giáo dục bằng phương pháp giải trí".

Sinh hoạt của phong trào Hướng Đạo gắn liền với môi trường xã hội và thiên nhiên đầy hấp dẫn, cho nên đã nhanh chóng lan rộng ra khắp thế giới mà ngay cả chính BÍ PI cũng không ngờ tới. Ngày nay, trên thế giới có 214 quốc gia và vùng lãnh thổ có tổ chức Hướng Đạo với khoảng 25 triệu hội viên đang hoạt động.

PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO VÀO VIỆT NAM:

Phong trào Hướng Đạo thâm nhập vào miền Bắc Việt Nam vào năm 1925 do Trưởng Hoàng Đạo Thuý và Trưởng Trần Văn Khắc khởi xướng. Miền Trung thì có Trưởng Võ Thành Minh, Trần Điền. . . Từ năm 1932 – 1944, phong trào phát triển rất nhanh ở ba miền Bắc Trung Nam, lan sang cả Cao Mên (Campuchia) và Lào.

THÀNH QUẢ CỦA PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO

Phong trào Hướng Đạo được Liên Hiệp Quốc và cả thế giới công nhận về tính hiệu quả của phương pháp giáo dục thanh thiếu niên. Vì cho dù ở các quốc gia có phong trào Hướng Đạo mạnh nhất thì tỷ lệ thâm nhập cũng không quá 12% thanh thiếu niên (tỷ lệ thâm nhập trên thế giới là 2,6%), nhưng 60% các nhà lãnh tụ cũng như giám đốc các công ty xí nghiệp lớn nhỏ trên thế giới xuất thân từ Hướng Đạo. Sau Thế Chiến II, tại các nước Âu Mỹ, hầu hết các nhà lãnh đạo cao cấp như Tổng Thống, Thủ Tướng, Bộ Trưởng. . . đều đã từng "chơi" Hướng Đạo. Tại Mỹ, 75% dân biểu và nghị sĩ là Hướng Đạo Sinh. Trong 54 nhà du hành vũ trụ tiên phong của Mỹ, có 47 người là Hướng Đạo Sinh. Neil Amstrong, người đầu tiên đặt chân lên mặt trăng là Huynh Trưởng Hướng Đạo. Anh ta đã đưa huy hiệu Hướng Đạo Đại Bàng (Eagle Scout, một huy hiệu cao cấp của Hướng Đạo Hoa Kỳ), đặt lên mặt trăng.

Tại Việt Nam, trong quá trình hình thành và phát triển. Hội Hướng Đạo Việt Nam đào tạo và cống hiến cho Tổ quốc nhiều Huynh Trưởng và Tráng sinh xuất sắc, trong đó có một số người rất nổi tiếng như: Hoàng Đạo Thuý, Tôn Thất Tùng, Tạ Quang Bửu, Phạm Ngọc Thạch, Trần Duy Hưng, Kha Vạn Cân, Nguyễn Xuân Vinh (Toàn Phong), Văn Cao, Lưu Hữu Phước, Hoàng Quý, Đỗ Nhuận, Hoàng Đạo, Thái Văn Lung . . .

NGUYỄN LÝ PHONG TRÀO

PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO LÀ GÌ?

Phong trào HƯỚNG ĐẠO là phong trào giáo dục thanh thiếu niên, đặt căn bản trên sự tự nguyện, không có tính cách chính trị, mở ra cho mọi người không phân biệt nguồn gốc, chủng tộc hay tín ngưỡng, thể theo mục đích, nguyên tắc và phương pháp do vị sáng lập phong trào để xướng.... (Trích Điều I Chương I Bản Hiến chương Tổ chức Hướng Đạo Thế giới)

HƯỚNG ĐẠO được định nghĩa ngắn gọn là một phong trào giáo dục, và đó là một đặc điểm cơ bản nhất của Hướng Đạo. Các bạn nên nhớ rằng, Hướng Đạo không phải là một hội đoàn thể thao hay giải trí như nhiều người (có thể) lầm tưởng. Cho dù trong Hướng đạo có rất nhiều trò vui chơi, thể thao, giải trí. . . nhưng nó được dùng như một phương tiện để đạt tới một mục tiêu giáo dục, tự nó không phải là mục đích.

MỤC ĐÍCH CỦA PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO?

Phong trào HƯỚNG ĐẠO có mục đích góp phần vào việc phát triển thanh thiếu niên bằng cách giúp họ phát huy toàn vẹn các khả năng về thể chất, xã hội và tinh thần, trên cương vị cá nhân, trên cương vị công dân có tinh thần trách nhiệm, và trên cương vị thành viên các cộng đồng địa phương, quốc gia và quốc tế. . . (Trích Điều II Chương I Bản Hiến chương Tổ chức Hướng Đạo Thế giới)

Khi khai sinh ra phong trào HƯỚNG ĐẠO, BP không có ý cạnh tranh hay thay thế công việc giáo dục ở nhà trường. Ông chỉ muốn tận dụng thời giờ nhàn rỗi của các em, để bổ túc cho sự giáo dục ở học đường, gia đình và giáo hội. Nhằm đáp ứng được linh hiếu động, óc phiêu lưu, trí tưởng tượng của các em. Tạo mọi thuận lợi để các em phát huy toàn vẹn các khả năng còn tiềm ẩn.

Mục đích của Hướng Đạo cũng không phải là rèn luyện các em giỏi các kỹ năng, khéo tay, chuyên nghiệp . . .

Mục đích của phong trào Hướng Đạo là khuyến khích các thanh thiếu niên vươn lên khỏi những giá trị tầm thường của vật chất, hướng vào những mục tiêu cao cả và nhân bản, giúp các em có thêm lòng tự tin, óc tháo vát, tinh năng động, tinh thần nghĩa hiệp, ý thức trách nhiệm . . . Khi lớn lên, trở thành những công dân ưu tú, biết tổ chức cuộc sống tốt đẹp cho mình và quan tâm đến những người chung quanh.

Hướng Đạo Sinh xuất sắc hôm nay. Công dân ưu tú và thành đạt ngày mai

PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO ĐƯỢC THÀNH LẬP NĂM NÀO? TẠI ĐÂU?

Phong trào HƯỚNG ĐẠO được BI PI (BP) thành lập năm 1907 sau một kỳ trại với 20 thiếu niên tại đảo Brownsea (Anh quốc)

BI PI LÀ AI?

Là tên gọi tắt của Huân tước BADEN POWELL, vị sáng lập ra Phong trào Hướng Đạo. (Tên đầy đủ là ROBERT STEPHENSON SMYTH BADEN POWELL) sinh ngày 22/02/1857, tại Anh Quốc. Mất ngày 08/01/1941 tại Kenya, Châu Phi (các bạn hãy đọc thêm phần tiểu sử của BP trong PHẦN II)

PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC HƯỚNG ĐẠO

Phong trào Hướng Đạo thành công trong việc giáo dục thanh thiếu niên là do đạt được sự cộng tác chân thành của các em, khơi nguồn và phát huy mọi khả năng của các em mà không phải dồn ép, đè nén. . . để giáo dục các em phong trào Hướng Đạo dựa trên 5 phương pháp sau:

1. **Dựa trên Lời Hứa và Luật Hướng Đạo** : Lời Hứa và Luật vừa là công cụ, vừa là mục tiêu, vừa là nền tảng của toàn bộ giáo dục Hướng Đạo. Các em *tự nguyện cam kết tuân theo Lời Hứa và Luật* để chính thức trở thành một thành viên trong phong trào. Đây là một qui tắc danh dự, được các Huynh trưởng luôn nhắc nhở để các em cố gắng noi theo.
2. **Dùng phương pháp Hàng Đội** : là phương pháp đặc thù của Hướng Đạo. Các em được tổ chức theo từng nhóm nhỏ để học cách tự quản trị, tự tổ chức huấn luyện, cùng theo dõi sự học tập của nhau. Phát huy óc sáng tạo, khả năng lãnh đạo, tinh thần đồng đội . . .
3. **Học bằng thực hành**: đây là sự khác biệt lớn so với phương pháp giáo dục cổ điển của nhà trường, các Hướng Đạo Sinh học hỏi trong khi thực hiện những công việc mà mình ưa thích bằng những trò chơi, bằng cách quan sát, thí

nghiệm, tiếp xúc với thực tế . . . mỗi hoạt động trong Hướng Đạo đều nhằm đạt tới một mục tiêu rõ rệt

4. **Chương trình tiệm tiến và hấp dẫn** : chương trình sinh hoạt đa dạng, đi từ dễ tới khó, dựa theo sở thích của đoàn sinh như: trò chơi, bài hát, kỹ năng chuyên môn, cắm trại, xuất du, công tác giúp ích cộng đồng . . . chương trình sinh hoạt cũng được soạn riêng cho từng ngành, phù hợp với tâm sinh lý của lứa tuổi các em
5. **Sinh hoạt ngoài thiên nhiên**: mọi sinh hoạt phần lớn đều diễn ra ở ngoài thiên nhiên. Ngoài việc giúp cho các em thoải mái, thư giãn, thoát khỏi khung cảnh tù túng quen thuộc, còn giúp cho việc rèn luyện một cơ thể khoẻ mạnh, một tinh thần, linh hoạt, một trí tuệ phát triển. Kích thích khả năng sáng tạo, óc tháo vát khi đương đầu với những thử thách trở ngại. Sinh hoạt ngoài thiên nhiên còn làm cho tâm hồn con người hướng thượng, cao đẹp.

10 ĐIỀU LUẬT HƯỚNG ĐẠO

1. **HƯỚNG ĐẠO SINH** trọng danh dự, ai cũng có thể tin được lời nói của **HƯỚNG ĐẠO SINH**
2. **HƯỚNG ĐẠO SINH** trung thành với tổ quốc, cha mẹ và người cộng sự
3. **HƯỚNG ĐẠO SINH** có bốn phận giúp ích mọi người
4. **HƯỚNG ĐẠO SINH** là bạn khắp cả mọi người và coi **HƯỚNG ĐẠO SINH** nào cũng như anh em ruột thịt
5. **HƯỚNG ĐẠO SINH** lễ độ và liêm khiết
6. **HƯỚNG ĐẠO SINH** thương yêu các sinh vật
7. **HƯỚNG ĐẠO SINH** vâng lời cha mẹ, huynh trưởng mà không biện bác
8. **HƯỚNG ĐẠO SINH** gặp khó khăn vẫn vui tươi
9. **HƯỚNG ĐẠO SINH** tận tiện của mình và của người
10. **HƯỚNG ĐẠO SINH** trong sạch từ tư tưởng, lời nói, đến việc làm

LUẬT HƯỚNG ĐẠO là kim chỉ nam, là mục tiêu và nền tảng của toàn bộ giáo dục trong phong trào Hướng Đạo. Vì vậy bạn phải nhờ Đội trưởng hay Đoàn trưởng giải thích cặn kẽ. Bạn cũng cần phải học thuộc lòng để thấm sâu vào trong trí nhớ và đem ra thực hiện trong đời sống hàng ngày, không chỉ khi còn sinh hoạt trong đơn vị mà ngay cả khi rời khỏi phong trào để vào đời.

Thật đáng kinh ngạc vì gần 100 năm qua, Thế giới đã thay đổi rất nhiều, nhưng Luật và Lời Hứa của Hướng Đạo vẫn như vậy. Các Hướng Đạo Sinh trong thập niên 10 cũng lập đi lập lại Luật và Lời Hứa giống như ngày hôm nay. Và họ đã cố gắng sống đúng với Luật và Lời Hứa giống như các Huynh Trưởng hy vọng các bạn hôm nay cũng giữ đúng như vậy.

1. Hướng Đạo Sinh trọng danh dự, ai cũng có thể tin được lời nói của Hướng Đạo Sinh

Con người ai ai cũng thích sự thành thật, cũng yêu mến sự trung tín. Hướng Đạo Sinh lấy danh dự của mình để thực hiện những điều ấy. Vậy các bạn thực hiện danh dự, thành thật và trung tín như thế nào?

- Thi hành mọi yêu cầu của cha mẹ, Huynh Trưởng . . . đến nơi đến chốn một cách trung thực .
- Đi học, đi sinh hoạt đúng giờ.
- Giữ đúng lời hứa.
- Không gian lận tiền bạc.
- Không nói láo, nói khoác (nói dóc)
- Đem trả những vật mình mượn đúng hạn.
- Không gian lận trong thi cử.
- .....

Cha mẹ, thầy giáo, bạn bè của bạn đều biết bạn là một Hướng Đạo Sinh. Họ đang chờ đợi bạn thể hiện Luật và Lời Hứa của Hướng Đạo đấy.

2. Hướng Đạo Sinh trung thành với Tổ quốc, cha mẹ và người cộng sự.

Bây giờ bạn còn nhỏ, những điều bạn cần phải làm cho Tổ quốc là:

- Chăm chỉ học hành, tu dưỡng đạo đức, tài năng, để sau này góp phần xây dựng đất nước
- Tôn trọng quốc kỳ, nghiêm trang trong các buổi chào cờ.
- Bảo vệ và gìn giữ các nơi công cộng.
- Bảo vệ môi sinh môi trường và đời sống hoang dã

- Hợp tác với chính quyền trong việc bảo vệ trị an.
- Tuân giữ luật lệ giao thông.
- Biết tôn trọng láng giềng

- Đối với cha mẹ thì các bạn cần phải
- Hiếu thảo, vâng lời, yêu thương, giúp đỡ cha mẹ
  - Thương yêu, hoà thuận với tất cả anh chị em trong gia đình.
  - Tìm mọi cách làm vui lòng cha mẹ như đạt điểm cao trong lớp, tặng quà cho cha mẹ. . . . nhưng quan trọng nhất là trở thành một người mà cha mẹ có thể tự hào về bạn, đó là trở thành một người tốt, một Hướng Đạo Sinh xuất sắc, một công dân ưu tú.

Người cộng sự của các bạn hôm nay là những thành viên trong Đội, trong Đoàn, các bạn bè trong lớp, các anh chị em trong nhà. . . Các bạn phải thân thiện, quan tâm giúp đỡ và không bao giờ nói xấu nhau, cũng như không ai nói xấu họ

3. Hướng Đạo Sinh có bổn phận giúp ích mọi người.

Giúp ích mọi người, biết quan tâm đến người khác là một lối sống của các Hướng Đạo Sinh không chỉ ở Việt Nam mà cả thế giới. Người Hướng Đạo Sinh sẵn sàng quên mình để thực hiện bổn phận giúp đỡ những người chung quanh, cho dù vì vậy mà phải từ bỏ thú vui, tiện nghi hay sự an toàn của mình.

Phong trào Hướng Đạo không đòi hỏi các bạn làm những công việc lớn lao, vác núi lấp sông. . . Chúng ta chỉ cần giúp những người chung quanh bằng những công việc nhỏ nhất, tấm thường với tấm lòng nhân ái và nụ cười nở trên môi.

- Đưa người già cả, tàn tật lên xe hay dẫn qua đường.
- Giúp cha mẹ hay hàng xóm đi mua đồ hay bỏ thư
- Phụ giúp cha mẹ những công việc trong gia đình.
- Chăm sóc những người già cả, bệnh tật
- Đưa các em bé qua đường hay đưa về nhà

- Tìm giúp những vật dụng hay thú nuôi (thú cưng) bị thất lạc
- Đỡ một người bị té ngã đứng dậy.
- .....

Và còn rất nhiều công việc giúp ích khác, những công việc mà khi làm xong, tâm hồn của bạn cảm thấy hạnh phúc vô cùng.

4. Hướng Đạo Sinh là bạn khắp cả mọi người và coi Hướng Đạo Sinh nào cũng như anh em ruột thịt.

Sự thân thiện như một tấm gương, khi bạn đến với người khác với nụ cười trên môi và một tấm lòng cởi mở, thì bạn cũng sẽ nhận lại được như vậy. Phong trào Hướng Đạo đã có truyền thống về tình thân ái, yêu thương nhau.

Khi bạn gặp Hướng Đạo Sinh khác, cho dù là người xa lạ, người nước ngoài, thì hãy tỏ ra thân thiện và sẵn sàng giúp đỡ trong khả năng mà mình có thể. Xem họ như là anh em ruột thịt của mình.

Nếu chỉ biết giúp đỡ người khác không thôi thì cũng chưa gọi là anh em ruột thịt, mà phải thương yêu nhau, bên nhau bảo vệ nhau, biết quan tâm đến nhau.

Người Hướng Đạo Sinh không chỉ thân thiện cởi mở đối với anh chị em trong phong trào mà còn đối với cả những người ngoài phong trào. Không căm ghét những ai giỏi hơn mình hay khi dễ những người thua mình. Lúc nào cũng phải nhớ câu châm ngôn: "Hãy đối xử với người khác theo cách mà mình muốn họ đối xử với mình". Như thế chúng ta sẽ có rất nhiều bạn bè, người thân chung quanh ta

5. Hướng Đạo Sinh lễ độ và liêm khiết

Người Việt Nam chúng ta thường có một thói xấu là khi va chạm hay cọ quẹt nhau, cho dù rất nhẹ, chúng ta cũng sừng sộ mắng chửi nhau mà không cần biết phải trái thuộc về ai. Tại sao chúng ta không đưa ra lời xin lỗi trước (dù đó không phải là lỗi của chúng ta), khi đó tình hình sẽ dịu lại ngay.

Lễ độ không chỉ là biết chào kính, biết phép xã giao lịch sự... mà còn phải biết nói nhiều lời "xin lỗi" và "cám ơn". Biết nhường chỗ trên xe buýt cho phụ nữ, người già cả, tàn tật, bệnh hoạn...

Người Hướng Đạo Sinh luôn liêm khiết, trong sạch, chân chính, không bao giờ làm việc thiện hoặc giúp đỡ người khác vì tiền hay vì một phần thưởng nào khác (xin xem câu chuyện "MỘT VIỆC THIỆN").

6. Hướng Đạo Sinh thương yêu các sinh vật

Sinh vật có nghĩa bao gồm cả động vật lẫn thực vật. Hướng Đạo Sinh biết yêu thương và tôn trọng đời sống thiên nhiên hoang dã, các giống thú nuôi, các cây cỏ... không bắn giết hành hạ động vật để làm thú vui, không chặt phá cây cối, tàn phá cảnh quang môi trường vô cớ.

Vậy nếu một Hướng Đạo Sinh đi săn thì có phạm Luật Hướng Đạo không? Xin trả lời rằng: nếu bạn đi săn vì nhu cầu của cuộc sống, vì phải bảo vệ mùa màng, con người, để tự vệ (tức là có lý do chính đáng) thì không vi phạm luật Hướng Đạo. Nhưng nếu bạn bắn giết để giải trí thì không được.

Hướng Đạo Sinh tuyệt đối không được đánh bắt bằng chất độc, bằng chất nổ hay xung điện... Vì cách đánh bắt này tàn phá môi trường, giết chết các mầm sống của tương lai.

7. Hướng Đạo Sinh vâng lời cha mẹ, Huynh trưởng, mà không biện bác

Cha mẹ và Huynh trưởng không bao giờ yêu cầu các bạn làm một việc gì bậy bạ hay phạm pháp, vì vậy các bạn phải nhanh chóng thi hành mọi mệnh lệnh của họ, cho dù đôi khi mệnh lệnh đó trái với ý muốn hay sở thích của bạn. Thí dụ trên đất trại, bạn rất muốn đi tắm biển, nhưng các Trưởng lại sai bạn đi nhặt rác khắp khu vực trại . . .

Nếu bạn cảm thấy mệnh lệnh này vô lý hay mâu thuẫn, thì sau khi thi hành xong thì mới đến trình bày các lý do mà mình không đồng tình. Nhưng dù gì thì các bạn cũng phải thi hành trước đã.

8. Hướng Đạo Sinh gặp khó khăn vẫn vui tươi

- Hướng Đạo Sinh bắt tay vào việc với nụ cười trên môi
- Hướng Đạo Sinh vượt qua mưa gió với nụ cười trên môi
- Hướng Đạo Sinh giải bài toán khó với nụ cười trên môi
- Hướng Đạo Sinh giải quyết những chuyện bực tức bằng nụ cười trên môi
- Hướng Đạo Sinh thi hành các mệnh lệnh với nụ cười trên môi.
- .....

Nếu bạn mỉm cười với thế giới, thì thế giới sẽ mỉm cười với bạn. Mọi xung đột sẽ được giải quyết dễ dàng bằng nụ cười. Mọi thù hận sẽ bị xóa đi dưới nụ cười. Mọi tình thân sẽ được xây dựng bằng nụ cười.

9. Hướng Đạo Sinh tận tiện của mình và của người

Tiết kiệm là một đức tính tốt, người Hướng Đạo Sinh hơn ai hết, phải biết tiết kiệm.

- Tiết kiệm để phòng lúc thiếu thốn.
- Tiết kiệm để có tiền giúp đỡ người khác
- Tiết kiệm để có tiền mua sắm vật dụng, để đi trại . . .
- Tiết kiệm để không bị lệ thuộc vào cha mẹ, gia đình
- Tiết kiệm để chủ động được tài chánh
- .....

Hướng Đạo Sinh không chỉ biết tiết kiệm tiền bạc, vật dụng của mình mà cần phải biết gìn giữ cho người khác, nhất là những vật dụng chung của Đội, của Đoàn, những vật dụng nơi công cộng . . . chúng ta không bao giờ phá phách, phung phí, cho dù không có người trông nom chăm sóc.

10. Hướng Đạo Sinh trong sạch từ tư tưởng, lời nói đến việc làm.

Nếu các bạn có hai cái nổi, một cái thì ngoài dơ nhưng bên trong sạch. Còn một cái thì ngoài sạch nhưng bên trong dơ. Vậy bạn sử dụng cái nào?

Có lẽ bạn chẳng muốn sử dụng cái nào cả, nhưng nếu buộc phải lựa chọn thì chắc bạn sẽ sử dụng cái ngoài dơ nhưng trong sạch.

Con người ta cũng vậy, da số chỉ biết giữ bên ngoài cho sạch sẽ, còn bên trong thì sao? Hướng Đạo Sinh phải cố gắng giữ cho trong sạch cả lời nói và tư tưởng, điều này còn quan trọng hơn là chỉ giữ vẻ hào nhoáng bên ngoài. Vì cũng như cái nổi, người ta sẽ sử dụng cái bên trong sạch sẽ.

Đương nhiên Hướng Đạo Sinh phải sạch sẽ cả trong lẫn ngoài. Nước, xà phòng, bàn chải. . . dùng để giữ sạch bề ngoài. Chỉ có quyết tâm mới giữ được phần trong.

CHÂM NGÔN HƯỚNG ĐẠO

SẮP SẴN

SẮP = Sắp đặt, chuẩn bị, rèn luyện, học tập. . .

SẴN = Sẵn sàng, có thể hành động ngay lập tức

Có nghĩa là người Hướng Đạo Sinh được huấn luyện, học tập đầy đủ (sắp) để có thể sẵn sàng đáp ứng được mọi tình huống xảy ra trong cuộc sống (sẵn)

LỜI HỨA HƯỚNG ĐẠO

Tôi xin lấy danh dự hứa cố gắng hết sức:

- Làm bốn phận đối với tín ngưỡng tâm linh và quốc gia tôi
- Giúp ích mọi người bất cứ lúc nào
- Tuân theo luật Hướng Đạo

Đối với một Hướng Đạo Sinh, danh dự là điều thiêng liêng cao cả, khi chúng ta đã đem danh dự ra để hứa, thì cho dù khó khăn nguy hiểm, chúng ta cũng phải chấp nhận còn hơn là thất hứa, làm mất danh dự

Các bạn nên nhớ, nếu muốn trở thành một Hướng Đạo Sinh, các bạn phải thật thuộc Lời Hứa Hướng Đạo, hiểu ý nghĩa và cố gắng tuân giữ . . . Lời Hứa ấy

KHẨU HIỆU CỦA HƯỚNG ĐẠO

MỖI NGÀY LÀM MỘT VIỆC THIỆN

BP đã nói: "Hướng Đạo Sinh phải tích cực làm việc thiện chứ không phải chỉ tiêu cực ăn ở tốt". Làm việc thiện, giúp ích mọi người, quan tâm đến người khác. . . là đường lối mà phong trào Hướng Đạo hướng tới. Nếu chấp nhận là một Hướng Đạo Sinh, em phải tập thói quen làm việc thiện hàng ngày.

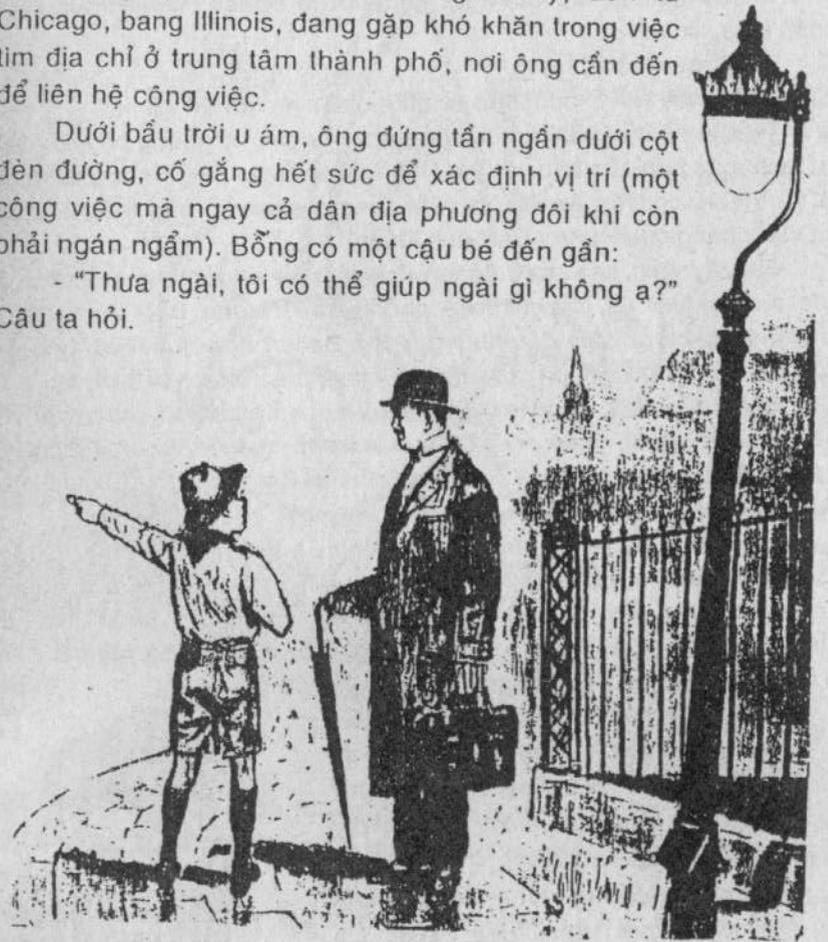
Một việc thiện

Vào khoảng mùa thu năm 1909. Thành phố Luân đôn suốt ngày bị bao phủ bởi một lớp sương mù dày đặc, làm ngưng trệ mọi hoạt động của người dân thành phố.

Ông Boyce, một chủ báo người Mỹ, đến từ Chicago, bang Illinois, đang gặp khó khăn trong việc tìm địa chỉ ở trung tâm thành phố, nơi ông cần đến để liên hệ công việc.

Dưới bầu trời u ám, ông đứng tần ngần dưới cột đèn đường, cố gắng hết sức để xác định vị trí (một công việc mà ngay cả dân địa phương đôi khi còn phải ngán ngẫm). Bỗng có một cậu bé đến gần:

- "Thưa ngài, tôi có thể giúp ngài gì không ạ?"
Cậu ta hỏi.

- "Cậu có chắc không?" Ông Boyce nói. "Cậu có thể chỉ cho tôi làm thế nào để đến địa chỉ này . . . không?"

- "Tôi sẽ dẫn ngài đến đó" Cậu bé nói và đi trước ông để dẫn đường.

Khi đã đến nơi, ông Boyce lục túi của mình để biểu cho cậu bé một ít tiền. Thấy thế cậu bé vội nói:

-“Không! Cám ơn ngài, tôi là một Hướng Đạo Sinh, và người Hướng Đạo Sinh sẽ không nhận bất cứ thứ gì khi giúp cho một người khác”.

-“Một Hướng Đạo Sinh! Đó là cái gì vậy?” Ông Boyce hỏi.

-“Thưa ngài, có khi nào ngài nghe nói về Baden Powell và tổ chức Hướng Đạo chưa ạ”.

Ông Boyce lắc đầu.

-“Cậu hãy nói cho tôi biết về những chuyện đó đi”

Tiếp theo là cậu bé kể cho ông Boyce nghe về những chuyện của cậu ta và các bạn của cậu; những Hướng Đạo Sinh. Ông Boyce rất thích thú về những chuyện ấy. Và sau khi xong công việc, ông theo cậu bé đến văn phòng của Hướng Đạo Anh Quốc.

Tại đây, ông gặp được Baden Powell, một vị tướng lừng danh của nước Anh, người đã khai sinh ra phong trào Hướng Đạo trước đó 2 năm. Ông Boyce rất tâm đắc những gì mà Baden Powell nói với ông về phong trào Hướng Đạo, ông ta ra về và mang theo niềm vui thích ấy.

Sau khi về Mỹ, ông Boyce tập hợp một số người có tâm huyết về việc giáo dục thanh thiếu niên để phổ biến về nguyên lý, mục đích và phương pháp Hướng Đạo. Và ngày 08 tháng 2 năm 1910, Phong trào Hướng Đạo Hoa Kỳ ra đời.

Thế còn cậu bé? Không ai còn nghe nói gì về cậu nữa. Cũng không biết cậu tên gì? Ở đâu? Nhưng cậu không bao giờ bị lãng quên. Vì ngay tại trung tâm huấn luyện Hướng Đạo Thế giới Gilwell Park ở Anh quốc, Hướng Đạo Sinh Hoa kỳ đã dựng lên một con bò rừng bạc to lớn để tưởng nhớ cậu bé vô danh ấy.

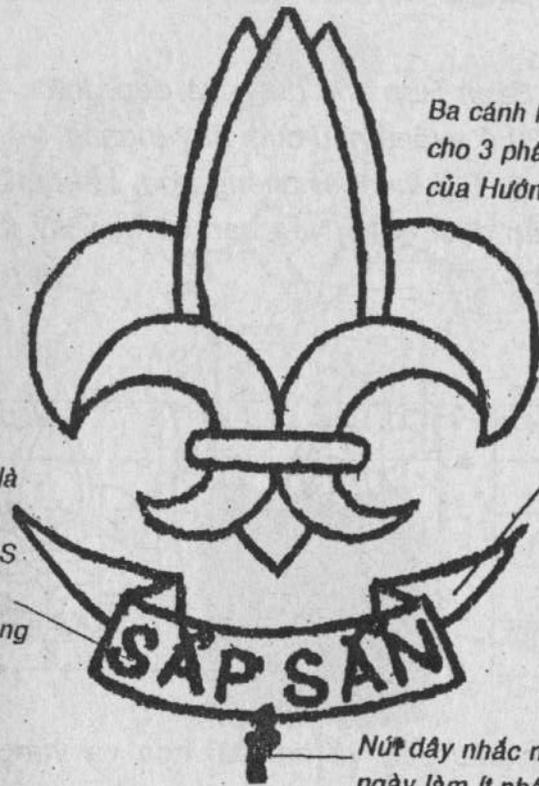
Bên dưới tượng đồng có ghi hàng chữ.

Cho người Hướng Đạo Sinh Vô Danh,
người đã thực hành Việc Thiện Hàng Ngày
một cách trung thực, đã mang phong trào
Hướng Đạo đến cho Hoa Kỳ

Một việc thiện cho một người trở thành
một việc thiện cho hàng triệu người. Đó
chính là sức mạnh vô biên của việc thiện,
mà kết quả thì chúng ta không bao giờ có
thể kể cho hết.

HOA BÁCH HỢP HUY HIỆU CỦA HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

Ba cánh hoa tượng trưng
cho 3 phần trong Lời Hứa
của Hướng Đạo Sinh

Giải băng cong
tượng trưng cho
nụ cười của
HDS, lúc nào
cũng vui tươi,
lạc quan, yêu
đời

Chữ "Sắp sẵn" là
châm ngôn của
HDS. Người HDS
được rèn luyện,
chuẩn bị sẵn sàng
để giúp mình và
giúp người

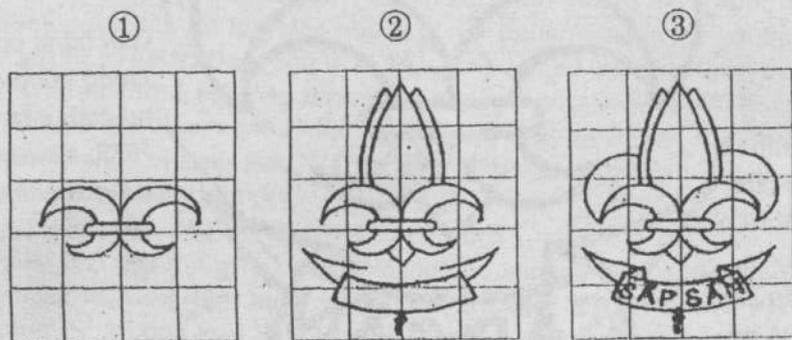
Nút dây nhắc nhở các HDS mỗi
ngày làm ít nhất một việc thiện

HOA BÁCH HỢP là biểu tượng của các hiệp sĩ thời Trung cổ, lúc nào cũng sẵn sàng để phụng sự Tổ quốc, bảo vệ chánh nghĩa, bênh vực kẻ yếu. . . .

Trên các địa bàn ngày xưa, người ta thường vẽ Hoa Bách Hợp trên hướng Bắc. Hướng Đạo dùng Hoa Bách Hợp có ý muốn nhắc nhở các Hướng Đạo Sinh biết chọn con đường đúng đắn, thích hợp để mà đi. Các Quốc gia hội viên trên Thế giới đều chọn Hoa Bách Hợp làm huy hiệu. Như vậy Hoa Bách Hợp còn tượng trưng cho tình huynh đệ, sự đồng nhất của phong trào Hướng Đạo trên Thế giới. Hoa Bách Hợp của Hội Hướng Đạo Việt Nam được vẽ giáng cách từ hoa sen, một loại hoa quân tử, thanh cao, tượng trưng cho tinh thần dân tộc của chúng ta

CÁCH VẼ HOA BÁCH HỢP HUY HIỆU CHÍNH THỨC CỦA HĐVN

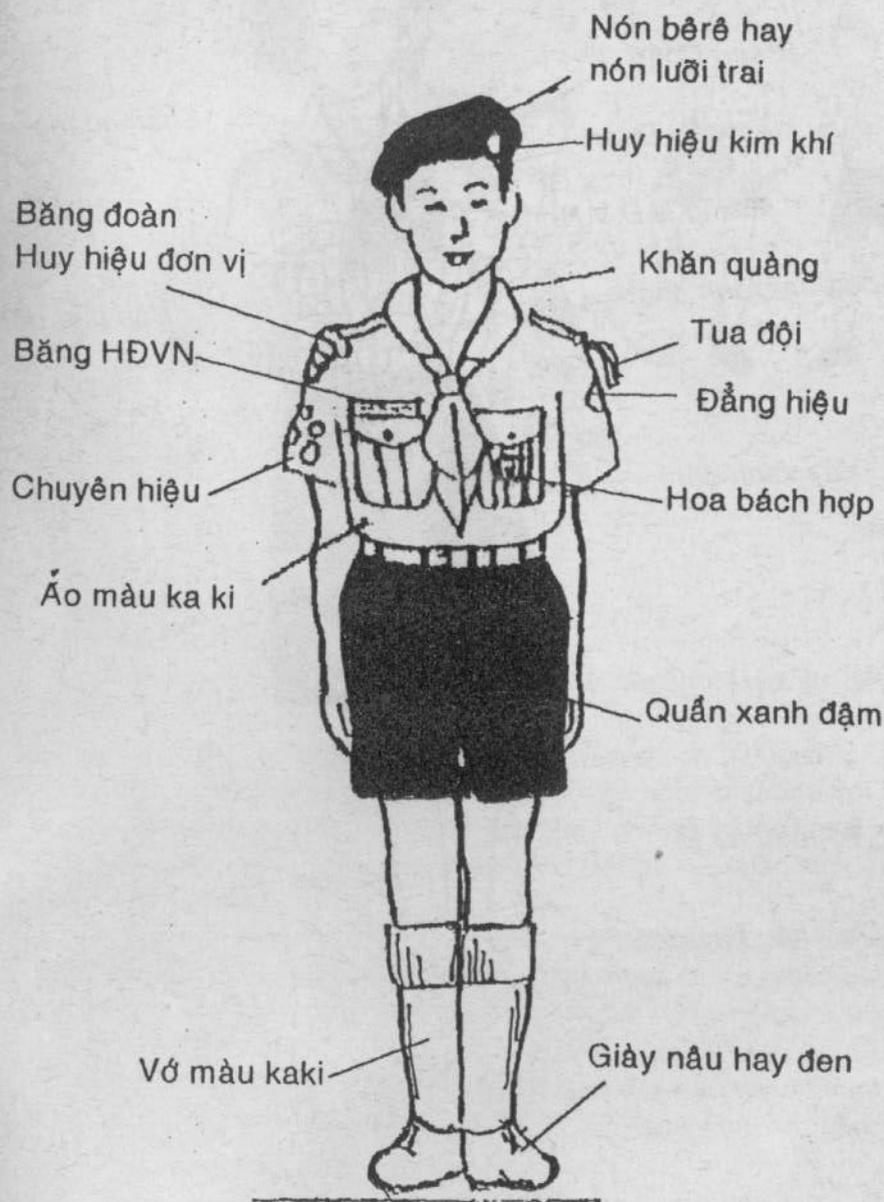
Để vẽ Hoa Bách Hợp cho đúng và đẹp, trước tiên bạn hãy kẻ thành 20 ô vuông như dưới đây (ngang 4 ô, đứng 5 ô) to nhỏ tùy ý. Rồi theo lối phóng họa, lần lượt vẽ theo cách hướng dẫn dưới đây. (Nếu bạn có hoa tay thì không cần phải kẻ ô)

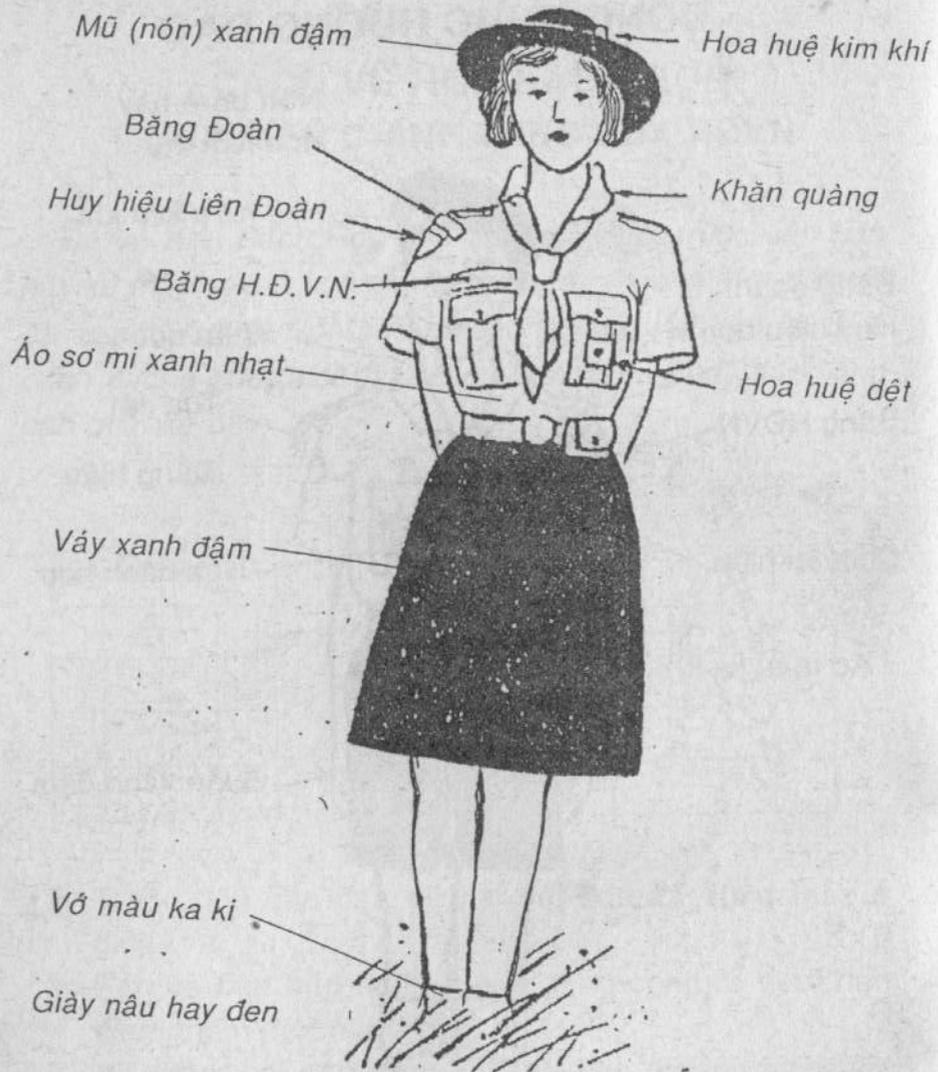

1. Trước tiên các bạn vẽ hai đài hoa và vòng thắt ở giữa
2. Bạn vẽ tiếp búp hoa và giải băng cong, ở dưới bạn điểm thêm một nút dây
3. Vẽ thêm hai cánh hoa, cuống hoa, hoàn chỉnh giải băng cong, cuối cùng là hai chữ SẤP SẮN

Sau khi vẽ nhiều lần cho quen tay, bạn không cần phải kẻ ô nữa mà có thể vẽ thẳng vào giấy trắng.

ĐỒNG PHỤC HƯỚNG ĐẠO

NỮ

ĐỒNG PHỤC HƯỚNG ĐẠO

Đồng phục Hướng Đạo nói lên tinh huynh đệ và sự đồng nhất của phong trào với các thành viên trên thế giới. Ngoại trừ một số khác biệt nhỏ do khí hậu, do phong tục, do tín ngưỡng... Hầu như cơ bản là giống nhau. Thiết kế tiện nghi, phù hợp với lối sống của Hướng Đạo. Tự do khi làm việc, gọn gàng thoải mái khi vui chơi sinh hoạt, kiểu dáng màu sắc hài hoà với cuộc sống nơi thôn dã, núi rừng...

Đối với xã hội, đồng phục còn chỉ cho mọi người biết rằng: "Đó là một Hướng Đạo Sinh". Một người được mọi người tin vào khả năng và sự trung thực. Vì vậy, khi bạn đồng phục Hướng Đạo, bạn nên nhớ rằng: bạn đang đại diện cho 25 triệu anh em của mình trên thế giới. Bạn không thể làm cho họ phải hổ thẹn vì tính cách, hành động, ngôn ngữ... và bộ đồng phục dơ bẩn và nhàu nát của bạn.

CÁC ĐẲNG HIỆU THIẾU SINH

Đây là một số huy hiệu giúp cho chúng ta biết trình độ của một Hướng Đạo Sinh

HƯỚNG ĐẠO TÂN SINH

Đồng phục Hướng Đạo đúng theo qui định.

Sau khi Tuyên Hứa, Hướng Đạo Sinh được mang trên nón một Hoa Bách Hợp bằng kim khí. Một Hoa Bách Hợp dệt trên túi áo trái

HƯỚNG ĐẠO HẠNG NHÌ

Đồng phục như Tân sinh nhưng thêm một băng dệt chữ SẮP SẴN màu vàng trên nền xanh lục, đeo ở tay áo trái, phía dưới tua Đội

HƯỚNG ĐẠO HẠNG NHẤT

Bỏ đẵng hiệu Hạng Nhì, thay thế bằng huy hiệu Hoa Bách Hợp dệt có 8 cạnh, mang giữa tay áo bên trái

HƯỚNG ĐẠO HIỆP SĨ (HĐVN)

Bỏ đẵng hiệu Hạng Nhất, thay thế bằng huy hiệu thêu hình chiếc khiên có hình đầu rồng màu vàng, nền huy hiệu màu xanh lục viền đỏ. Huy hiệu này đeo giữa tay áo trái

Ngoài ra, phong trào Hướng Đạo còn có rất nhiều chuyên hiệu để chỉ rõ về khả năng chuyên môn của từng loại được đeo ở tay áo phải, dưới băng Đoàn và Liên Đoàn. Một Hướng Đạo Sinh chỉ được thi chuyên hiệu khi đã qua chương trình Hướng Đạo Hạng Nhì.

CÁC CẤP HIỆU THIẾU SINH

Để nhận biết ai là người đang lãnh trách nhiệm gì trong đơn vị. Phong trào Hướng Đạo ấn định một số cấp hiệu cho Ngành Thiếu như sau:

THIẾU TRƯỞNG

Huy hiệu kim khí có túm lông màu xanh lục - Tua vai màu xanh lục - Khăn quàng xanh lục

THIẾU PHÓ

Huy hiệu có túm lông màu lục, sọc nâu ở giữa - Tua vai màu lục có sọc nâu - Khăn quàng màu xanh lục

ĐỘI TRƯỞNG NHẤT

Ba sọc trắng trên túi áo trái - Cờ đội

ĐỘI TRƯỞNG

Hai sọc trắng trên túi áo trái - Cờ ĐỘI

ĐỘI PHÓ

Một sọc trắng trên túi áo trái

NGHI THỨC - NGHIÊM PHÉP

Nghi thức là những khuôn phép mẫu mực cho mọi hoạt động của phong trào Hướng Đạo. Tuy không cứng nhắc như quân đội, nhưng chúng ta cũng phải tuân giữ những nguyên tắc đã được qui định, để chứng tỏ rằng: chúng ta đang ở trong một tổ chức có kỷ luật. Qua nghi thức, người ta có thể đánh giá được tinh thần tập thể của đơn vị đó. (Bạn nên tìm đọc cuốn Nghi Thức Hướng Đạo)

Trước tiên, bạn hãy làm quen với một vài nghi thức cơ bản.

THỂ "NGHỈ":

Không có gậy: Đứng thẳng người, hai chân dang rộng bằng hai vai, hai tay để ra sau lưng (ngang thắt lưng).

Có gậy: Cắm gậy tay mặt, gốc gậy dựng ngón chân út mặt, dang gậy ra chệch một góc 45° , tay trái để sau lưng

THỂ "NGHIÊM"

Còn gọi là thể "Sẵn".

Khi nghe hô "Hướng Đạo Sinh Sẵn!" tất cả đáp "Sẵn", thì đứng thẳng người, mặt nhìn thẳng phía trước, hai gót chân chạm vào nhau, bàn chân mở ra 45° , gậy và hai tay khép dọc theo người.

CÁCH CHÀO HƯỚNG ĐẠO

Thủ hiệu Hướng Đạo

Khi chào theo lối thủ hiệu (không gậy, không nón) Người Hướng Đạo Sinh đứng nghiêm (tư thế "Sẵn"). đưa bàn tay mặt lên ngang vai, cùi chỏ sát vào người, lòng bàn tay hướng về phía trước, ngón tay cái đè lên ngón tay út, ba ngón còn lại khép vào nhau chĩa thẳng lên trời

Chào có nón:

Bàn tay làm thủ hiệu như trên, đưa lên nón, sao cho lông thứ hai của ngón tay trở chạm vào vành nón, bàn tay hơi chệch ra phía trước mặt, cánh tay ngang vai.

Chào có gậy:

Đứng tư thế "Sẵn". Trao gậy sang tay trái chỏ gậy chéo trước ngực. Đưa tay chào như cách chào trên. Chào xong trao gậy về tay mặt.

Ý nghĩa cách chào của Hướng Đạo

Ba ngón tay khép lại đưa lên trời nhắc nhở HDS luôn luôn cố gắng tuân giữ ba điều của Lời Hứa. Ngón tay cái co vào đè lên ngón út tượng trưng cho người mạnh luôn che chở bảo vệ bệnh vực người yếu. Người dưới vâng lời tuân phục người trên.

Sau ngày tuyên hứa, khi đã được Đoàn trưởng gắn huy hiệu Hoa Bách hợp lên túi áo trái, em mới được chào theo lối Hướng Đạo này, Còn bây giờ, khi nghe hô chào, em chỉ đứng nghiêm hoặc chào bằng cả bàn tay

Đây là cách chào chung của các HDS trên thế giới, chúng ta có thể nhận ra nhau qua cách chào này. Chào là một cử chỉ thân thiện và lễ độ, lịch thiệp. Các HDS gặp nhau đều chào, cho dù chưa hề quen biết. Mặc dù ở cấp bậc nào để ai nhìn thấy người kia trước thì chào và người kia cũng chào đáp lại ngay.

Hướng Đạo Sinh còn có bốn phận phải chào Quốc kỳ, Đoàn kỳ, Đám tang. . .

Khi chào, người Hướng Đạo Sinh ngẩng cao đầu, mắt ngó thẳng vào người mình muốn chào

TRÌNH DIỆN TRƯỞNG

Khi đến trước Trưởng để hỏi hay trả lời một điều gì, bạn chạy đến đứng trước mặt Trưởng, cách khoảng 3 bước, chào theo kiểu Hướng Đạo và đứng thế "Sẵn" cho đến khi được lệnh nghỉ.

Lúc nói chuyện, bạn luôn luôn nhìn thẳng vào mặt người mình đối thoại. Lúc từ biệt, bạn phải chào lại một lần nữa trước khi quay gót

LƯU Ý: Khi chào Trưởng, phải đợi Trưởng chào lại rồi mới bỏ tay xuống

BẮT TAY

Các Hướng Đạo Sinh trên thế giới, khi bắt tay nhau thì họ đều dùng tay trái. Điều đó có nghĩa là tay trái gần tim hơn nên tình cảm sâu đậm hơn.

Nó còn có nghĩa khi tay phải chào và tay trái bắt thì cả hai tay đều không có vũ khí tấn công và tự vệ, đó là dấu hiệu là chúng ta tin tưởng tuyệt đối vào nhau

Khi bắt tay, các bạn phải chờ người lớn hơn mình đưa tay ra trước. Khi nắm tay thì nắm vừa đủ, không siết quá chặt hay nắm một cách lỏng lẻo, hời hợt.

CHƯƠNG II BỐN PHẬN CỦA MỘT HƯỚNG ĐẠO SINH

Phong trào Hướng Đạo đặt nền tảng cho mọi hoạt động của mình trên ba nguyên tắc cơ bản sau:

TINH THẦN : Bốn phận đối với tôn giáo

XÃ HỘI : Bốn phận đối với kẻ khác

CÁ NHÂN : Bốn phận đối với bản thân

Ba nguyên tắc này là niềm tin cơ bản phải tôn trọng khi chúng ta sinh hoạt để đạt tới mục đích

BỐN PHẬN ĐỐI VỚI TÔN GIÁO

Hoạt động giáo dục của Hướng Đạo nhằm khuyến khích thanh thiếu niên vươn lên khỏi giá trị tầm thường của đời sống vật chất để tìm đến những giá trị cao cả của tâm linh.

Mặc dù Hướng Đạo không phải là phong trào tôn giáo, nhưng luôn luôn khuyến khích và tạo mọi thuận lợi để các Hướng Đạo Sinh tham gia mọi hoạt động tôn giáo của mình.

Phong trào Hướng Đạo không tìm cách gây ảnh hưởng đến sự lựa chọn tôn giáo của Đoàn sinh nhưng mong muốn mỗi Hướng Đạo Sinh đều có một tôn giáo cho mình, học tập giáo lý và thi hành các giáo luật một cách nghiêm túc. Một Hướng Đạo Sinh tốt phải là một tín đồ ngoan đạo.

Ngay từ khi mới thành lập Phong trào Hướng Đạo cũng như về sau này. BP luôn luôn nhấn mạnh: Những ai không có một tôn giáo thì khó có thể là một Hướng Đạo Sinh tốt được.

BỔN PHẬN ĐỐI VỚI KẺ KHÁC

Nguyên tắc này các bạn phải hiểu theo một nghĩa rộng, bao gồm từ những người chung quanh chúng ta, địa phương chúng ta, đất nước chúng ta và cả cộng đồng thế giới.

Hướng đạo sinh trung thành với Tổ quốc bằng cách đem hết tâm trí và khả năng của mình để phục vụ cho xứ sở. Tham gia vào việc phát triển xã hội, tôn trọng phẩm giá con người, bảo vệ sự toàn vẹn của thiên nhiên. . .

Hôm nay các bạn đang là một thanh thiếu niên, bổn phận các bạn là: gắng sức học tập, rèn luyện thể chất, tinh thần, quan tâm giúp đỡ người chung quanh, tuân thủ pháp luật quốc gia, cộng tác với chính quyền, tham gia nhiệt tình công tác xã hội, bài trừ các tệ nạn. . . có như vậy, khi lớn lên các bạn mới có thể đem hết khả năng, trí tuệ, sức khỏe của mình để cống hiến cho quốc gia, xã hội.

Lòng yêu nước của chúng ta không chỉ dừng lại ở ranh giới quốc gia mà phải rộng rãi và cao cả hơn. Biết xây dựng một tình hữu nghị với các anh em trên khắp thế giới. Vượt qua những đố kỵ ghét ghen. Xoá bỏ mọi kỳ thị địa phương, chủng tộc, phát huy hoà bình và cảm thông giữa các cộng đồng, các dân tộc. . .

BỔN PHẬN ĐỐI VỚI BẢN THÂN

Một Hướng Đạo Sinh là người phải tự "nhận trách nhiệm về sự phát triển của chính bản thân"

Phương pháp Hướng Đạo là một hệ thống tự giáo dục, nghĩa là mỗi cá nhân phải nhận lấy trách nhiệm tự rèn luyện và phát huy khả năng của mình.

Vì vậy, các bạn nên nhớ rằng: việc học tập trong phong trào Hướng Đạo cốt yếu là sự TỰ RÈN LUYỆN. Vì thời gian sinh hoạt với đơn vị hàng tuần rất ngắn ngủi, cho nên các bạn cần tự rèn luyện thêm trong thời gian nhàn rỗi, theo chương trình và đường lối được các huynh Trưởng hướng dẫn. Như thế các bạn mới có thể nâng cao kỹ năng và phẩm chất của một Hướng Đạo Sinh.

Trong quá trình tự rèn luyện này, Lời Hứa và Luật Hướng Đạo giữ một vai trò chủ yếu.

CÔNG VIỆC HÀNG NGÀY CỦA HDS

MỖI NGÀY LÀM MỘT VIỆC THIỆN

BP đã nói: "Hướng Đạo Sinh phải tích cực làm việc thiện chứ không phải chỉ tiêu cực ăn ở tốt". Làm việc thiện, giúp mọi người, quan tâm đến người khác. . . là đường lối mà phong trào Hướng Đạo hướng tới. Nếu chấp nhận là một Hướng Đạo Sinh, bạn phải tập thói quen làm việc thiện hằng ngày. Không cần những công việc lớn lao cao cả, mà chỉ cần những công việc thông thường quanh ta như: trong gia đình thì vui vẻ tự nguyện giúp cha mẹ, anh chị lau nhà, giặt giũ, đi chợ, nấu cơm. . . ra ngoài thì ân cần giúp đỡ mọi người, nhặt rác, lượm gai trên đường, giúp đỡ người bị té, gọi cấp cứu, giúp đỡ nạn nhân khi thấy có tai nạn. . . bạn sẽ thấy hạnh phúc khi làm một việc thiện.

Mang lại hạnh phúc cho người khác thì hạnh phúc sẽ nhân đôi

LIÊN LẠC VỚI ĐỘI TRƯỞNG

Là người trực tiếp hướng dẫn bạn, Đội Trưởng sẽ chịu trách nhiệm về bạn trước các Trưởng, cho nên bạn phải tuyệt đối vâng lời Đội Trưởng, chấp hành mọi mệnh lệnh hay công việc do Đội Trưởng giao phó mà không cầu nhàu hay tị nạnh. Gần gũi với Đội Trưởng, học hỏi ở Đội Trưởng những điều mà mình chưa biết.

Hàng tuần bạn phải trình bày với Đội Trưởng những điều mà bạn đã học được; những gì chưa hiểu hay còn thắc mắc; hỏi xem tuần tới mình phải làm gì? và xin ý kiến của đội Trưởng về việc học tập của mình trong tuần. Đội trưởng vừa là người anh vừa là bạn, cho nên bạn phải yêu mến Đội trưởng của mình.

XÂY DỰNG TINH THẦN ĐỘI

Tinh thần Đội là chất xúc tác kết dính các Đội sinh trong Đội lại với nhau như những cục gạch trên một bức tường. Với Ngành Thiếu, tinh thần đội rất quan trọng, trong các cuộc thi đua, các kỳ trại, các trò chơi... . . . Đội nào thiếu Tinh Thần Đội, không tôn trọng hay nêu cao danh dự của Đội sẽ không thể nào chiến thắng hay vượt qua những trở ngại dễ dàng được. Tinh thần Đội còn giúp cho bầu không khí sinh hoạt học tập của đội thêm vui tươi, sinh động và nồng ấm tình người

Có nhiều yếu tố để tạo nên tinh thần đội, nhưng quan trọng nhất là đoàn kết thương yêu nhau. Để đoàn kết thương yêu nhau thì chúng ta phải biết về nhau và quan tâm đến nhau.

Để hoà nhập vào đội, bạn phải làm quen với các bạn trong đội, biết ngày sinh nhật để chúc mừng nhau, biết địa chỉ để đến thăm viếng nhau, biết số điện thoại để liên lạc với nhau.

Khi người Đội Trưởng đón bạn về Đội, trước tiên bạn phải biết tên của Đội em là gì. Đó thường là tên của một con vật, con vật có những đức tính mà bạn cần noi theo.

Châm ngôn Đội là sự quyết tâm chung của cả Đội, là tinh thần của Đội cho nên khi hô bạn phải hô lớn và rõ ràng

Tiếng trống Đội là tiếng kêu của con vật chọn làm biểu tượng cho Đội bạn. Tiếng trống này dùng để tập họp Đội, để gọi nhau, để ra hiệu... . . . Bạn không nên dùng Tiếng trống Đội để đùa giỡn, và cũng không nhại tiếng trống của Đội khác để trêu ghẹo.

Các bạn hãy hoàn thành bản ghi chú dưới đây:

ĐỘI CỦA TÔI

Tên Đội : ..... Khẩu hiệu Đội : .....

Tiếng trống Đội : .....

Đội Trưởng : ..... số ĐT: .....

Đội Phó: ..... số ĐT: .....

Các Đội sinh

1. .... số ĐT: .....

2. .... số ĐT: .....

3. .... số ĐT: .....

4. .... số ĐT: .....

5. .... số ĐT: .....

6. .... số ĐT: .....

Hình lá cờ Đội của tôi (vẽ)

RÈN LUYỆN THỂ LỰC

Phong trào Hướng Đạo là một tập thể luôn luôn hoạt động, đòi hỏi những thành viên phải có sức khoẻ tốt, cho nên rèn luyện sức khỏe là điều cần thiết đối với một Hướng Đạo Sinh

Rèn luyện sức khỏe là một trong những mục đích của phong trào Hướng Đạo. bạn nên chọn một môn thể thao để thường xuyên luyện tập như: chạy bộ, đi xe đạp, tập võ thuật... . .

Luyện tập hít đất, kéo xà, co người, búng người nhảy xa... . . là những bài tập cơ bản và dễ dàng nhất để theo dõi sự tiến bộ của chính bạn. Bạn phải tập luyện hàng ngày và ghi chép sự tiến bộ của mình để trình Đội Trưởng.

Để theo dõi sự tiến triển trong việc luyện tập. Hàng tuần bạn phải nộp cho Đội Trưởng bảng thành tích sau:

HÍT ĐẤT: đầu tuần..... cuối tuần.....
 KÉO XÀ: đầu tuần..... cuối tuần.....
 CO GẬP NGƯỜI: đầu tuần..... cuối tuần.....
 BÚNG NHẢY: đầu tuần..... cuối tuần.....

Khi luyện tập, đừng vì thành tích mà miệt mài rèn luyện quá sức, các bạn chỉ cần luyện tập thường xuyên và đều đặn. Mỗi tuần mỗi động tác chỉ tăng 1 đến 2 nhịp là tốt.

TẬP BƯỚC ĐI HƯỚNG ĐẠO

Khi cần di chuyển nhanh trên một đoạn đường dài, nếu các bạn dùng cách chạy thì nhanh nhưng mau đuối sức. nếu đi thì khoẻ hơn nhưng mất nhiều thời gian. Vì vậy, người Hướng Đạo Sinh phải biết cách di chuyển nhanh trên một đoạn đường dài mà ít hao tổn sức lực nhất. Đó là cách:

Đi bộ 50 bước, chạy (lúp xúp) 50 bước

Các bạn cố gắng thực tập làm sao để có thể đi được 2 km trong 15 phút là đạt yêu cầu.

CHƯƠNG III KỸ NĂNG CHUYÊN MÔN NÚT DÂY

Là một kỹ năng không thể thiếu trong phong trào Hướng Đạo. Thông thường khi nói đến “nút dây” thì người ta liền nghĩ ngay đến Hướng Đạo Sinh. Trong việc thực tập về nút dây, một Hướng Đạo Sinh phải **làm thuộc** một nút dây chứ không phải chỉ **làm được** một nút dây. Vì vậy các bạn phải thực hành cho thật nhuần nhuyễn.

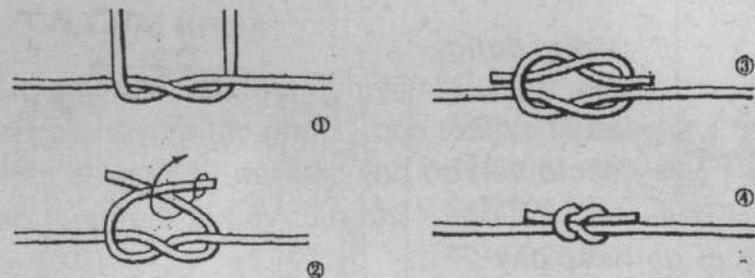
Các yếu tố chính để hình thành nên một nút dây hoàn hảo là

- Thẩm mỹ
- Dễ làm
- Chắc chắn
- Dễ tháo

*Chắc
Đẹp
Nhanh < Nhanh
Cần
Tháo*

NÚT DỆT

Là một nút rất thông dụng, khi làm xong, nút dây có hình dạng bằng phẳng nên được gọi là nút dệt (hay nút đẹp)

Công dụng:

- Dùng để nối hai đầu dây có tiết diện bằng nhau
- Dùng khóa hai đầu dây khi cột kiện hàng

- Dùng khoá bằng cuộn, băng tam giác khi băng bó cứu thương

- Dùng nối vào một khoen dây có sẵn

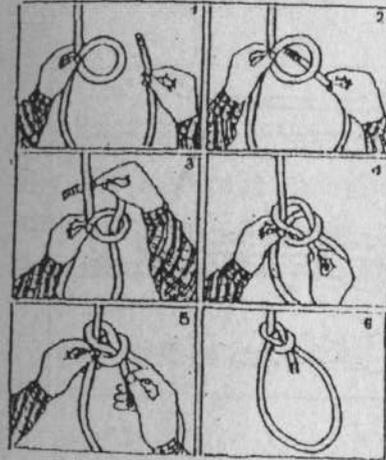
NÚT THUYỀN CHÀI (nút quai chèo hay cột thuyền)

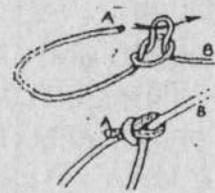
Công dụng:
 Dùng để cột hay neo một đầu dây vào một cây hay một cọc - Dùng cột thuyền bè vào cọc ở ven bờ hay cầu tàu - Dùng để căng một sợi dây - Bắt đầu và kết thúc một nút thắp cây

NÚT GHẾ ĐƠN

Có nhiều cách làm nút ghế đơn, bạn hãy nhờ Đội trưởng hướng dẫn các cách làm khác nhau để thao tác cho nhanh và đúng. Đây là một nút dùng để cấp cứu, nếu làm sai, biết đâu có lúc tính mạng của bạn lại tùy thuộc chính bàn tay của bạn

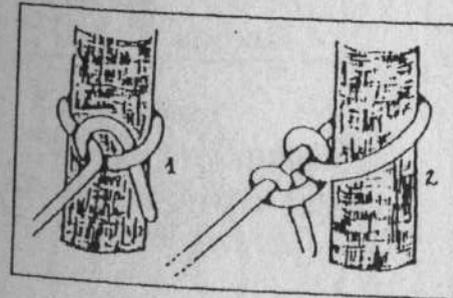

CÁCH LÀM KHÁC

Công dụng: Dùng để cố định một vòng tròn ở đầu sợi dây. Làm dây an toàn khi leo núi. Dùng đưa người từ thấp lên cao hay ngược lại. Kéo người ra khỏi nơi nguy hiểm

1 VÒNG HAI KHOÁ

Công dụng:
 Dùng để căng lều. Để cột một đầu dây vào một cây. Để căng một sợi dây phơi áo quần. Để cột súc vật. Để neo thuyền. Để cột võng...

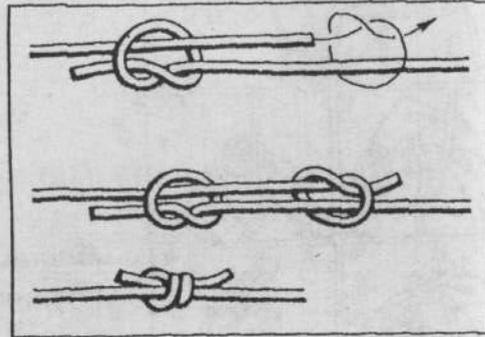
HAI VÒNG HAI KHOÁ

Đây là một biến thể của nút MỘT VÒNG HAI KHOÁ, Là nút thường dùng khi đi trại, sử dụng để căng mái lều xuống cọc cho nhanh mà không bị tuột.

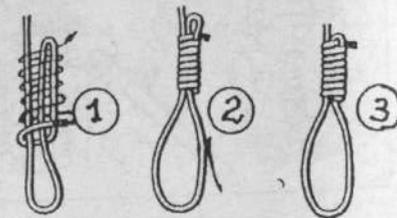
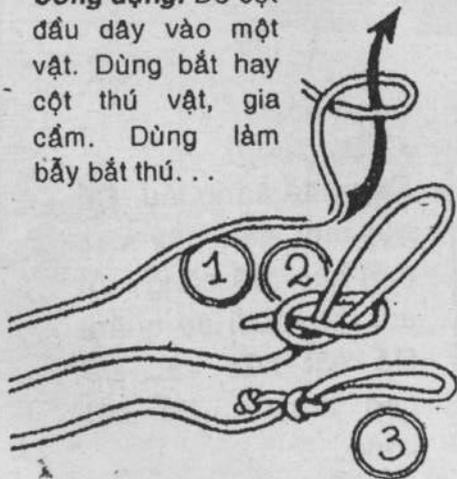
NÚT NỐI CÂU

Công dụng: Dùng để nối hai đầu dây trơn láng có tiết diện bằng nhau hoặc một sợi lớn một sợi nhỏ (như dây cước, dây nylon, dây điện...)

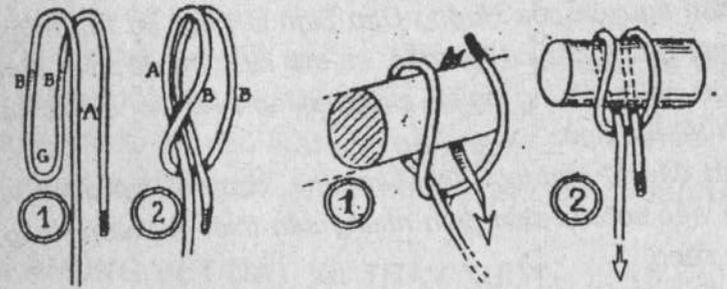
NÚT THÔNG LỌNG

Công dụng: Để cột đầu dây vào một vật. Dùng bắt hay cột thú vật, gia cầm. Dùng làm bẫy bắt thú...

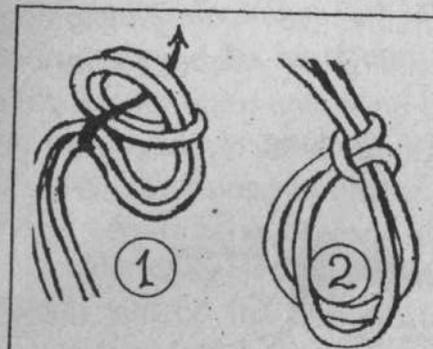
THÔNG LỌNG KÉP

NÚT SƠN CA

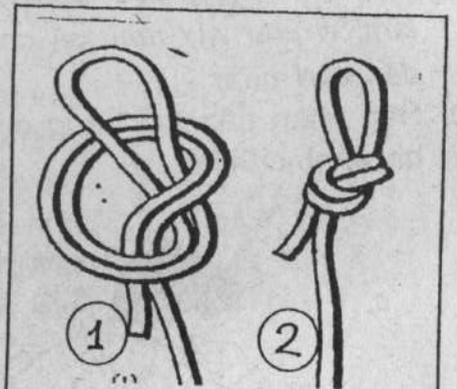
Công dụng: Dùng để thắt một vòng ở chính giữa sợi dây. Để treo một vật nặng lên cao. Để kéo củi, kéo chà, rơm rạ... vì càng kéo càng siết cứng. Đặc biệt rất dễ làm, rất dễ tháo.

NÚT CHIẾN CHIÊN

Công dụng: Thay thế cho nút thông lọng nếu sợi dây quá nhỏ so với một vật quá nặng

NÚT MỎ CHIM

Công dụng: Làm vòng tròn ở đầu một sợi dây. Bỏ ra ngoài một đoạn dây sơn sấp bị đứt

CỨU THƯƠNG

Tâm nguyện của Hướng Đạo Sinh là phục vụ tha nhân, giúp đỡ mọi người bất cứ lúc nào. . . mà sự giúp đỡ thiết thực nhất là cứu chữa những người chung quanh khi họ bị tai nạn hay bệnh tật bất ngờ.

Bắt đầu từ chương trình Tân sinh, bạn sẽ làm quen với các công việc sơ cứu đơn giản nhưng cần thiết vì thường gặp trong cuộc sống.

CHẢY MÁU CAM

Chảy máu cam thường là do đứt những mạch máu nhỏ bên trong mũi. Đặc biệt khi bị cảm lạnh, cảm cúm hay bị cao huyết áp. Gặp trường hợp này chúng ta làm theo 6 giai đoạn dưới đây.

1. Đặt nạn nhân ngồi xuống, đầu cúi về phía trước (không nên ngả đầu ra sau như mọi người vẫn thường làm, vì như vậy máu sẽ chảy ngược về cổ họng dẫn đến nôn mửa)
2. Nạn nhân nên thở bằng miệng và dùng tay bóp giữ hai cánh mũi lại

3. Suốt thời gian đó, nạn nhân không nên nói chuyện, nuốt nước miếng, ho, hắt hơi. . . Dùng khăn lau sạch hết máu chảy ra ngoài
4. Sau 10 phút có thể thả tay ra. Nếu còn chảy máu thì giữ lại thêm một khoảng thời gian nữa.
5. Nên dùng nước ấm lau mặt cho nạn nhân
6. Cho nạn nhân nằm nghỉ, tránh những dao động mạnh

XỬ TRÍ NHỮNG VẾT CẮT VÀ TRẦY XUỐT

Trong những lúc nấu nướng, vui chơi, sinh hoạt, xuất du. . . các em thường bị những vết thương nhẹ như bị đứt tay, cắt da, trầy xước. . . Nếu không bị nhiễm trùng thì chỉ trong một thời gian ngắn thì vết thương sẽ tự lành. Vì vậy khi bị những vết thương như vậy việc bạn phải làm là:

Hạn chế nhiễm trùng bằng cách:

- Nếu vết thương rách có chảy máu thì có thể cầm máu nhanh chóng bằng cách dùng một miếng băng keo cá nhân nhỏ băng chặt vào vết thương và gờ vết thương cao lên
- Nếu vết thương bị nhiễm bẩn, có thể rửa sạch bằng cách để dưới một vòi nước chảy, vừa làm sạch vết thương vừa có thể làm trôi các vật nhỏ có trong vết thương

Sau khi rửa xong dùng gạc hay khăn sạch lau khô vết thương và vùng chung quanh. Dùng băng keo băng kín vết thương lại

Nếu chỉ trầy xước và rướm máu thì sau khi rửa sạch và lau khô xong, chỉ cần giữ vết thương sạch và thoáng. Không cần băng bó, vết thương sẽ nhanh chóng tự lành

NẾU thấy có triệu chứng sưng tấy và nhiễm trùng, em nên đi khám bác sĩ ngay.

BỊ PHỎNG NHẸ

Thường là do chúng ta bất cẩn trong công việc nấu nướng. Nếu được sơ cứu kịp thời và đúng phương pháp sẽ giúp vết phỏng mau lành.

Cách chữa trị:

1. Để chỗ bị phỏng dưới vòi nước chảy hay dội nước lạnh lên chỗ phỏng liên tục trong khoảng 10 phút.

2. Nếu có trang sức hay áo quần bó sát chỗ bị phỏng thì nhẹ nhàng tháo ra.

3. Băng chỗ phỏng lại.

DA BỊ PHỎNG RỘP

Da có thể bị phỏng rộp là do bị ma sát khi đi giày chật, khi cầm một vật để lao động một thời gian dài, do phơi người lâu dưới ánh nắng mặt trời.

Khi bị phỏng rộp, bạn không nên làm vỡ bọng nước, vì như vậy có thể gây nhiễm trùng. Da bị phỏng rộp thường không cần điều trị đặc biệt gì cả, vết phỏng sẽ tự lành sau vài ngày. Tuy nhiên, nếu chỗ phỏng bị rách thì bạn nên băng vết thương lại để hạn chế bị nhiễm trùng.

CHOÁNG VÁNG XÂY XẨM - NGẤT XỈU.

Là tình trạng khó chịu do làm việc quá sức, mệt mỏi, va chạm, đau đớn, bị nóng, đói khát, ăn không tiêu . . .

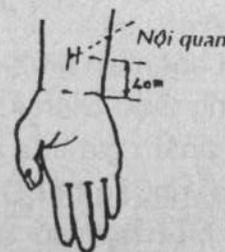
Dấu hiệu: Mặt mày tái xanh, cơ thể rã rời, sự nhận thức suy giảm.

Xử trí: Đưa nạn nhân vào nơi thoáng mát, yên tĩnh, nằm duỗi thẳng, đầu thấp hơn chân, đắp nước lạnh hay nước đá lên đầu nạn nhân, không cho người hiếu kỳ xung quanh.

Nếu nạn nhân bị đói, hãy cho uống sữa, nước cháo hoặc trà đường còn ấm.

BẤM HUYỆT CẤP CỨU:

bấm huyết nhân trung ở dưới mũi (1/3 từ gốc mũi đến môi trên) và huyết Nội quan ở cả hai tay, từ đầu cườm tay mé trong, đo lên độ 4 cm (đối với người cao khoảng 1m60) ở giữa hai gân. Mỗi huyết bấm chừng 1 đến 2 phút

BẤM TÍM

Khi va chạm mạnh, hoặc bị ngã vào góc cạnh cục đá, vật cứng. . . chỗ đó sẽ sưng lên và bấm tím vì những mao mạch bên trong bị vỡ tuy không có gì nguy hiểm nhưng cũng làm đau nhức khó chịu.

Xoa bóp bằng dầu khuynh diệp, dùng gạc tẩm nước đắp lên để giữ ấm, khô nước thì rưới thêm. tránh đụng chạm đến chỗ đau.

CA HÁT

Trong các buổi sinh hoạt của Hướng Đạo, ca hát là một hoạt động chủ lực không thể thiếu, vì nó nói lên được sức mạnh, sự đoàn kết, vui tươi và trẻ trung của phong trào.

Ca hát là giáo dục bằng truyền cảm, là bộc lộ tâm tình của mình bằng ngôn ngữ của âm thanh và nhịp điệu. Nó biểu dương ý chí và tình đồng đội, giải tỏa những buồn chán, ức chế. Làm hưng phấn tinh thần, giải bày tâm trạng của cá nhân hay tập thể, đem lại bầu không khí vui tươi trong sinh hoạt...

Hướng Đạo Sinh gặp khó khăn vẫn vui tươi

Khi nào có điều gì không như ý, bạn hãy ca hát hoặc huýt sáo miệng một bài ca vui, bạn sẽ lại thấy tâm hồn thanh thản

- Khi hát, bạn phải đúng âm điệu.

Hướng Đạo Sinh không nên hát những bài hát thô tục làm giảm phẩm giá của mình.

Ngoài những bài Quốc ca và Hội ca, Hướng Đạo Sinh còn phải biết một số bài ca thông dụng của phong trào, những bài ca sinh hoạt vui tươi, những bài hùng ca, dân ca.

Bạn cần phải có một cuốn sổ để ghi chép những bài hát, bằng reo mà bạn đã học được hay đã sưu tầm được.

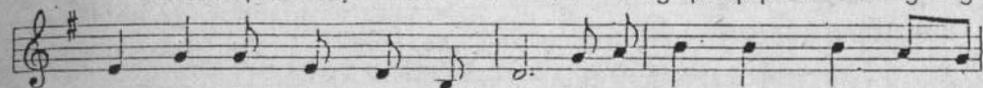

QUỐC CA

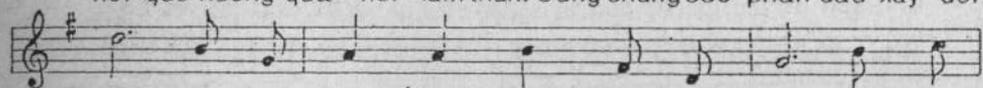
Nhạc và lời: Văn Cao

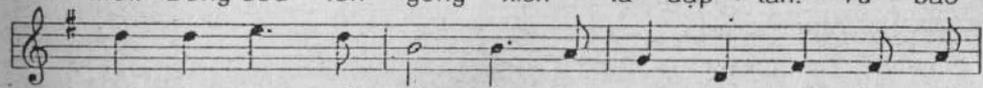
Đoàn quân Việt Nam đi chung lòng cứu quốc. Bước chân
Đoàn quân Việt Nam đi sao vàng phấp phới. Dắt giống

dồn vang trên đường gập gềnh xa. Cờ in máu chiến thắng mang hồn
nòi quê hương qua nơi lảm than. Cùng chung sức phấn đấu xây đời

nước. Súng ngoài xa chen khúc quân hành ca. Đường vinh
mới. Đứng đều lên gông xích ta đập tan. Từ bao

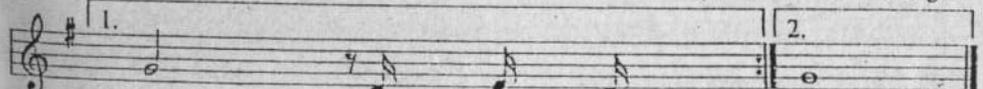
quang xây xác quân thù. Thắng gian lao cùng nhau lập chiến
lâu ta nuốt căm hờn quyết hy sinh đời ta tươi thắm

khu. Vì nhân dân chiến đấu không ngừng. Tiến mau ra sa trường
hơn. Vì nhân dân chiến đấu không ngừng. Tiến mau ra sa trường

Tiến lên! cùng tiến lên! Nước non Việt Nam ta vững
Tiến lên! cùng tiến lên! Nước non Việt Nam ta vững...

bến. Đoàn quân Việt... bến

HƯỚNG ĐẠO HÀNH KHÚC

Nhạc và lời Lưu Hữu Phước

Nhịp đi

Nâng cao là cờ HƯỚNG ĐẠO Onhuộm oai
 hùng sáng ngời. Ta cùng đi cùng xây đời mới Vui tươi hát ca đi
 trên con đường lạ. Chúng ta nguyện thẳng tiến xông pha. Anh em
 ơi rèn cánh tay sẵn sàng. Anh em ơi rèn trái tim vững
 vàng Tiếng kêu gọi xin ai chớ quên Anh em ơi kia nước
 non đang chờ Anh em ơi đại nghĩa luôn tôn thờ. Chúng ta nguyện kiên
 tâm tiến lên. HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM đuốc thiêng soi đường HƯỚNG ĐẠO VIỆT
 NAM khó khăn coi thường Luôn luôn ta bền gan rèn tâm hồn trong
 sáng Dâng cho nước non nhà muôn người Điểm tô cho xã
 hội rana nời Chúng ta một lời

TIẾNG REO CỦA HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

Tiếng reo của Hướng Đạo Việt Nam chỉ để dùng trong những dịp long trọng như : nghi thức khai mạc trại, các buổi sinh hoạt chung các đơn vị, chào đón các Trưởng . . .

Để chuẩn bị, tất cả đều cầm nón ở tay, Trưởng điều khiển hô: "XUỐNG TẤN". Tất cả đáp lại bằng một tiếng "HỰ" thật lớn, rồi xoạc chân ra, rùn người xuống thấp

Trưởng điều khiển hô: DỒ TA

Tất cả đáp: A DỒ TA (Vung tay cầm nón lên)

Sau khi hô và đáp lại 3 lần như vậy, đến lần thứ ba tất cả cùng hô: "A...A...A.....A" rồi vừa nhảy lên vừa tung nón lên cao

TIẾNG GỌI HƯỚNG ĐẠO QUỐC TẾ

Để cho các Hướng Đạo Sinh trên thế giới có thể nhận biết nhau. Phong trào đã quy định một đoạn nhạc hiệu sau:

Khi một Hướng Đạo Sinh muốn lưu ý một bạn Hướng Đạo Sinh khác thì huýt sáo hay đọc theo điệu nhạc: là la lá la là la là la là la

Đây là âm hiệu quốc tế. Khi nghe thấy điệu nhạc này, bạn hãy trả lời lại cùng một điệu nhạc rồi tiến đến người vừa phát tín hiệu để làm quen, hay thăm hỏi. . .

CHƯƠNG V
HOẠT ĐỘNG NGOÀI TRỜI

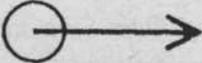
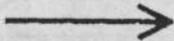
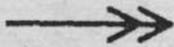
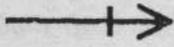
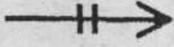
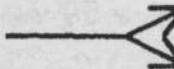
DẤU ĐƯỜNG

Dấu đường là một thông điệp bằng ký hiệu của người đi trước gửi lại cho những người đi sau. Những ký hiệu này được làm ra bởi: phấn, than, đá, sỏi, cành cây, ngọn cỏ. . .

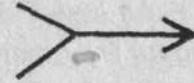
Đây là một bài học lý thú về quan sát, thường được áp dụng trong các cuộc thám du hay trò chơi lớn

Khi đánh dấu đường, nên đánh về phía tay mặt để dễ nhận thấy.

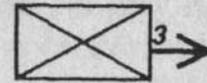
Khi đi theo lộ trình có để lại dấu đường, nên đi từ dấu nọ sang dấu kia, đừng quên mất dấu vừa tìm ra, để nhớ chưa tìm được dấu kế tiếp, em sẽ quay về dấu cũ và bắt đầu từ đó tìm rộng ra dần dần, thế nào em cũng sẽ gặp. Không nên phỏng đoán là họ đi đường này, họ đi đường kia . . . để cứ băng ào ào rồi bỏ sót một số dấu, dẫn đến đi sai đường.

- Khởi hành
- Đi lối này
- Đi nhanh lên
- Đi chậm lại
- Trở ngại phải vượt
- Rẽ trái
- Rẽ phải
- Chú ý - Nguy hiểm
- Tách ra làm hai

Hai toán nhập lại

Mặt thư cách 3 mét

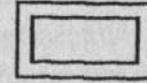
Đường cấm

Trại hướng này

Đợi tôi ở đây

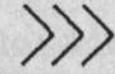
Tôi đã về - Đừng đợi

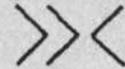
Quay về trại

An toàn, cứ tiếp tục

Cẩn thận, coi chừng

Hết dấu đường (Đã đến nơi)

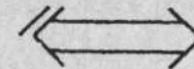
Nước uống được hướng này

Nước độc, không uống được

Quay trở lại

CHUẨN BỊ CHO MỘT KỲ TRẠI

Trong phong trào Hướng Đạo, cắm trại là đỉnh cao của công cuộc giáo dục và rèn luyện chứ không phải đơn thuần là một buổi vui chơi dã ngoại (như một số người thường nghĩ). Đây là dịp để bạn trở tài tháo vát, óc sáng tạo... và thực hành những điều em đã học. Đối với một Hướng Đạo Tân sinh như bạn, cắm trại có thể là để chuẩn bị cho một buổi Tinh Tâm, Tuyên Hứa.

Có thể đây là lần đầu tiên bạn đi trại với phong trào Hướng Đạo, cho nên em cần phải biết mình sẽ làm gì, mang gì... Tốt nhất là bạn phải ghi nhớ những điều mà Đội trưởng dặn dò, phân công... không nên tùy tiện làm theo ý mình. Như thế thì cuộc trại mới mang lại cho bạn niềm vui và những bài học bổ ích.

LIỆT KÊ CÁC VẬT DỤNG CẦN THIẾT KHI ĐI TRẠI

Một Hướng Đạo Sinh giàu kinh nghiệm, bao giờ cũng mang theo mình hành trang gọn nhẹ nhưng đầy đủ

Dưới đây là những vật dụng gợi ý, tùy theo nhu cầu, mục đích và thời gian ở trại, chúng ta có thể thêm vào hay bớt ra

Vật dụng đi trại cá nhân

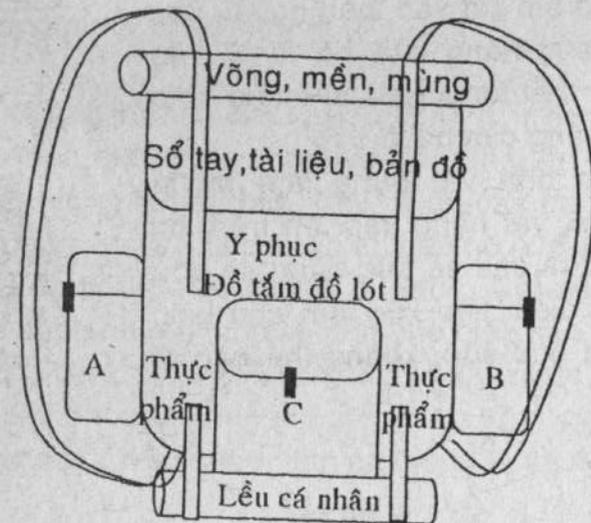
- Ba lô đeo vai
- Gậy Hướng Đạo (1m6)
- Y PHỤC: (tùy theo mùa và thời gian ở trại) Đồng phục, thường phục, đồ ngủ, đồ tắm, áo mưa, nón, giày, dép...
- VỆ SINH: Kem, bàn chải răng, xà phòng, khăn, gương lược, giấy vệ sinh...
- ĂN UỐNG: Chén, đĩa, muống, ly, dao đa năng, bình nước, tắm
- HỌC TẬP: Viết, sổ tay, dây, còi,...
- SINH HOẠT: Đèn pin (pin và bóng dự phòng), đèn cây, nhang muối, thuốc muối, quẹt gas, kim chỉ, tiền túi, trại phí.
- NGỦ, NGHỈ: Mùng mền, võng

Dụng cụ tập thể (ĐỘI)

- Túi cứu thương
- Cờ ĐỘI - Lều (đây đủ dây - gậy - cọc - dùi cui) - Bạt lót lều...
- Cây, dây và vật liệu làm thủ công trại
- Đĩa bàn - Đèn bão - Đèn cây - Đuốc
- Thùng hay xô chứa nước, can xách nước, gàu múc nước...
- Nồi, soong, chảo, ấm nấu nước, dao thớt, rổ rá...
- Tô đĩa lớn - Vá (môi) muống đĩa lớn - xà phòng rửa chén...
- Dao, rìu, rựa, cưa, cuốc, xẻng...
- Thực phẩm - Gia vị...
- Bút màu, giấy làm báo trại...

CÁCH SẮP XẾP BA LÔ

Các bạn nên tập thành thói quen sắp xếp ba lô theo thứ tự nhất định, vật gì mà lần nầy để chỗ này thì lần sau cũng để chỗ ấy, để mỗi lần đi trại thì xếp vào nhanh chóng gọn gàng, và khi cần lấy vật gì ra, chúng ta đã biết nó đang ở nơi nào trong ba lô, chúng ta sẽ lấy ra một cách nhanh chóng mà không cần lục xáo lung tung. Vật dụng gì cần và thường dùng thì để lên trên hay cột bên ngoài

Các túi nhỏ bên hông balô

A = Vật dụng sinh hoạt

B = Đồ vệ sinh cá nhân, cứu thương

C = Vật dụng ăn uống

Chú ý: Sổ tay, tài liệu, bản đồ. . . bỏ vào một bao nylon cột lại. Y phục và đồ tắm đồ lót mỗi loại cũng bỏ vào một bao nylon riêng.

Áo mưa, áo khoác để nằm trên cùng hay cột bên ngoài, khi cần thì lấy được ngay

Các vật dụng chung của Đội thì chia nhau ra mỗi người mang một ít. Có thể treo vào ba lô hay xách trên tay.

Tận dụng túi áo, túi quần để đựng những vật gọn nhẹ và cần thiết như: địa bàn, quạt gaz, dao đa năng, còi, băng cá nhân, ...

Việc sắp xếp vật dụng vào ba lô cũng ảnh hưởng rất lớn đối với cơ thể khi di hành đường dài. Sắp xếp những vật nặng dưới đáy ba lô giúp cho ba lô ôm sát vào thân người, như thế thì sức nặng của ba lô tỳ vào hông và thắt lưng, hai vai mang toàn bộ sức nặng của ba lô.

Nếu độn vật dụng làm ba lô căng tròn, vật nặng xếp lên trên, ba lô sẽ bật ra sau và sức nặng sẽ dồn vào một điểm tiếp xúc làm cho lưng chúng ta đau đớn, không thể nào đi xa được

DI HÀNH AN TOÀN

Khi di hành, không nên đi trên các xa lộ hay đường sắt mà nên tìm một con đường mòn song song. Nếu buộc phải đi theo đường lộ thì luôn luôn đi hàng một và đi sát bên lề trái của con đường (vì như thế chúng ta sẽ nhìn thấy rõ xe ngược chiều đang chạy tới và tránh được xe cùng chiều đâm vào phía sau lưng)

Nếu ban đêm mà đường lại không có đèn, bạn nên khoác vào chiếc áo màu trắng hoặc dùng khăn tay màu trắng cột quanh đầu gối bên phải để các bác tài dễ nhận thấy. Người đi đầu và đi cuối nên cầm đuốc, đèn bão hay đèn pin (không được chiếu đèn pin thẳng vào xe ngược chiều, vì như thế làm loá mắt tài xế dễ gây tai nạn). Lúc đi đường, các bạn nên ca hát vừa để quên mọi mệt, vừa báo cho những người chung quanh biết sự hiện diện của chúng ta.

Khi băng rừng hay đi trên các con đường mòn có nhiều lùm bụi, nên mặc áo quần dài và dày, mang giày, vớ cao. . . để phòng rắn rết muỗi mòng. Không nghỉ chân bên lùm bụi, đồng đá, lá ú, nơi ẩm thấp. . . Nếu có thể thì nên bôi thuốc chống muỗi và côn trùng.

ĂN UỐNG KHI DI HÀNH

Khi di hành đường dài, các bạn cần phải ăn uống để bổ sung năng lượng bị tiêu hao. Tuy nhiên các bạn không nên ăn những thức ăn khó tiêu hoặc ăn quá no, khi đi sẽ bị nặng bụng và xóc hông, không thể đi được. Chỉ nên ăn thành nhiều lần bằng những thức ăn nhẹ chế biến sẵn.

Các bạn cũng không nên uống nhiều nước, cho dù có khát thì thỉnh thoảng cũng chỉ nên nhấp từng ngụm nhỏ mà thôi. Uống quá nhiều nước, bạn có thể bị lã và ngất xỉu.

SINH HOẠT TRẠI

- Khi đến đất trại, việc đầu tiên là bạn cùng các thành viên trong Đội làm vệ sinh khu vực cắm trại thật sạch và luôn giữ như thế trong suốt thời gian cắm trại.

- Không chặt phá cây cối hay xâm phạm cảnh quang thiên nhiên

- Không mang ra khỏi đất trại những gì thuộc về đất trại

- Tôn trọng đời sống hoang dã

- Lều và khu vực Đội luôn luôn ngăn nắp sạch sẽ

- Để phòng hoả hoạn khi nấu nướng, hạn chế tối đa ảnh hưởng của lửa trại đối với môi trường

- Nhiệt tình tham gia các công việc trong Đội mà không tị nạnh

- Tự giác tuân giữ kỷ luật trại mà không cần sự giám sát

- Không bao giờ rời khỏi khu vực Đội mà không có ý kiến của Đội trưởng

- Bảo vệ sức khỏe. Ngủ và nghỉ ngơi đầy đủ

- Trước khi rời đất trại, các bạn cũng phải tổng vệ sinh một lần nữa, lấp hố rác và các mương rãnh, nhổ sạch các cọc lều, không để lại một dấu vết gì ngoài một kỷ niệm đẹp

NHẬT KÝ TRẠI

Là một thứ không thể thiếu trong cuộc đời của một Hướng Đạo Sinh. Tất cả các kỳ trại bạn ghi riêng vào một cuốn sổ, trong đó:

- Mô tả toàn bộ khung cảnh và sinh hoạt trại

- Ghi nhận những kinh nghiệm, những ưu khuyết điểm trong kỳ trại.

- Phác họa hay dán những tấm hình đã chụp

- Liệt kê những vật dụng mang thừa hay thiếu để lần sau bỏ bớt hay mang thêm

GHI NHẬT KÝ TRẠI NHƯ THẾ NÀO?

▪ Lần cắm trại thứ.....

▪ Ngày tháng.....thời gian ở trại.....

▪ Địa điểm.....

▪ Các đơn vị tham dự.....

▪ Lộ trình di chuyển.....

▪ Cảnh quang lộ trình.....

▪ Vị trí, địa danh và khung cảnh đất trại.....

▪ Diễn tiến chương trình sinh hoạt trại.....

▪ Ăn uống.....

▪ Thời tiết.....

▪ Những công việc đã làm, những bài học đã ứng dụng.....

▪ Những điều tôi thích .....

▪ Nhưng điều tôi không thích.....

▪ Những sai sót, khuyết điểm.....

▪ Những kinh nghiệm, ưu điểm .....

▪ Tôi sẽ làm gì trong những kỳ trại tới.....

Nhật ký trại là bằng chứng hùng hồn nhất để chứng minh khả năng "cắm trại" của mình trong những lần Hội đồng Huynh trưởng xét duyệt để nâng cấp hay trao chuyên hiệu

TRỞ VỀ

Khi rời đất trại trở về, các bạn phải đồng phục tề chỉnh, ba lô gọn gàng, dáng điệu khoẻ khoắn vui vẻ. . . Không bao giờ trở về nhà với dáng điệu thảm hại, áo quần lòi thối lếch thếch như những tàn quân chiến bại. . . Phụ huynh và những người không hiểu nhiều về đời sống trại, họ sẽ nghĩ rằng: cuộc sống thiếu thốn tiện nghi nơi hoang dã đã làm cho con em họ giảm sút sức khoẻ. Như thế thì rất khó xin phép cho những lần đi trại sắp tới

TĨNH TÂM

Để chuẩn bị tinh thần cho bạn Tuyên Hứa, Đoàn trưởng sẽ tổ chức một cuộc tĩnh tâm, đây là buổi họp cởi mở giữa em, Đoàn trưởng, Tuyên Úy (hay Cố vấn giáo hạnh), các Trưởng trong đoàn và một số Hướng Đạo Sinh đã Tuyên Hứa, thường thường là các Đội trưởng và Đội phó.

Buổi tĩnh tâm được tổ chức vào tối hôm trước ngày tuyên hứa, sau khi bế mạc lửa trại . Trong buổi tĩnh tâm này, Đoàn trưởng sẽ hướng dẫn bạn kiểm điểm lại sự hiểu biết của em về phong trào Hướng Đạo từ ngày bạn gia nhập vào Đoàn, và nhất là ý chí quyết định chọn con đường Hướng Đạo là lối sống của mình. Mọi thắc mắc hay hoài nghi (nếu có) về một vài điểm nào đó của bạn sẽ được các Trưởng hiện diện lần lượt giải thích cho bạn trong bầu không khí tin nhiệm và thân hữu. Ngoài ra, như em đã biết một mình bạn không thể nào nhìn thấy rõ những ưu hay khuyết điểm của chính bạn. Do đó, nhân cơ hội này Trưởng sẽ thân ái nêu ra với bạn và giúp em tìm một đường lối thích hợp để dẹp bỏ những khuyết điểm hoặc cố gắng tiếp tục phát huy những ưu điểm để xứng đáng là một Hướng Đạo Sinh tốt.

Buổi tĩnh tâm chìm dần trong ánh lửa đêm. . . lời khuyên giải của các Trưởng mỗi lúc một thưa để cho tâm hồn bạn được thanh thoi suy nghĩ, ngầy ngất trong lý tưởng cao đẹp, trong tình huynh đệ thắm thiết của nhóm người cùng chung một ý chí, cùng chọn một lời nguyện...

TUYÊN HỨA

Lễ Tuyên Hứa Hướng Đạo luôn luôn được tổ chức vào buổi sáng, giữa thiên nhiên bao la, khi vạn vật đang bừng tỉnh chuẩn bị đón mừng một ngày mới, cũng giống như bạn đang chuẩn bị bước vào một giai đoạn mới của cuộc sống.

Nghi thức này tuy đơn giản nhưng không kém phần trang nghiêm và ý nghĩa. Đây là ngày quan trọng nhất của bạn trong cuộc sống Hướng Đạo. Cả đời bạn chỉ có một lần này mà thôi.

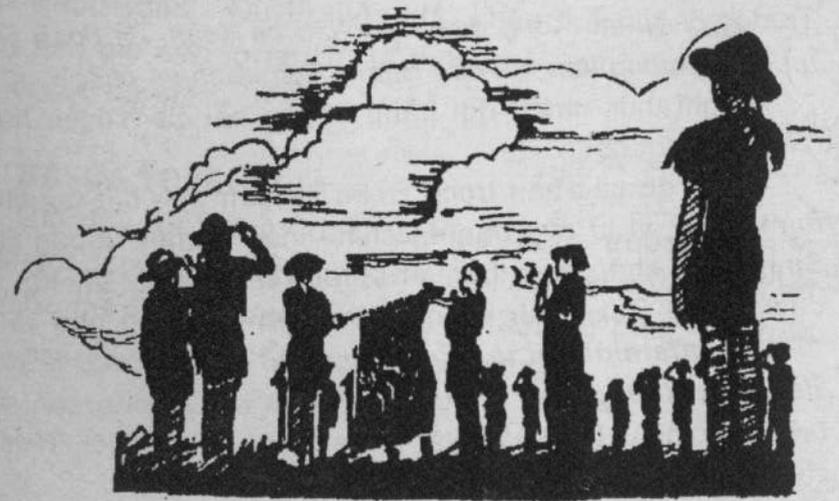
Cả đoàn (Trưởng và Đoàn sinh đã Tuyên Hứa, nếu có thể thì mời phụ huynh của bạn) y phục chỉnh tề (có gậy và nón) sắp theo đội hình chữ U.

Đoàn phó cầm nón (đã đính huy hiệu sẵn), gậy và khăn quàng của Đoàn sinh sắp Tuyên Hứa. Đội trưởng của em ấy cầm sẵn tua vai.

Đoàn trưởng nói vài lời nhắn nhủ và ra lệnh khai mạc nghi thức. Đội trưởng dẫn Đội sinh của mình đến trước Đoàn trưởng, đứng bên trái đội sinh, chào và lùi lại.

Đoàn trưởng hỏi: "Em có biết danh dự là gì không?"

Đoàn sinh: "Thưa biết, danh dự là sống làm sao cho người ta tin ở mình"

Đoàn Trưởng : "Em có muốn lấy danh dự mà hứa sẽ phụng sự Tín ngưỡng và Tổ quốc, giúp ích mọi người bất cứ lúc nào, và tuân theo Luật Hướng Đạo không?" (hoặc một câu thích hợp khác)

Đoàn sinh : "Thưa có "

Đoàn Trưởng: "Vậy em hãy tuyên hứa"

Đoàn sinh tay phải chào, tay trái đặt lên đoàn kỳ đang hạ xuống nằm ngang , đồng đọc Lời Hứa Hướng Đạo (trong lúc đó cả đoàn đều chào). Xong, Đoàn Trưởng tiến đến gắn huy hiệu Hướng Đạo trên túi áo trái của Tân sinh và nói :

" Tôi tin chắc em sẽ giữ Lời Hứa này. Bắt đầu từ nay, chúng tôi nhận em vào đại gia đình Hướng Đạo". Và bắt tay trái đoàn sinh

Đoàn Phó bước đến đội nón, quàng khăn, trao gậy, bắt tay trái. (nếu có phụ huynh thì mời họ trao khăn hoặc nón)

Đội Trưởng đến gắn tua vai, bắt tay trái

Tân Hướng Đạo Sinh đưa tay chào các Trưởng, các Trưởng chào lại. Xong quay lại chào cả đoàn, cả đoàn chào lại. Đội Trưởng tiến lên dẫn Hướng Đạo Sinh về chỗ.

Nghi thức chấm dứt bằng những bài ca "Tuyên hứa", "Nổi dậy liên đoàn"

Sau đó các bạn trong Đoàn sẽ tiến đến bắt tay chúc mừng bạn, vì từ nay bạn đã chính thức là một Hướng Đạo Sinh, được chào theo thủ hiệu Hướng Đạo và bắt tay trái với các Hướng Đạo Sinh khác. Tuy nhiên bạn nên nhớ rằng: "**Tuyên hứa mới chỉ là khởi điểm chứ không phải là đích đến của Hướng Đạo**". Trước mặt bạn con đường còn dài, biết bao điều hấp dẫn và lí thú trong CHƯƠNG TRÌNH HƯỚNG ĐẠO HẠNG NHÌ đang chờ đón bạn .

BÀI HÁT

NỔI DÂY LIÊN ĐOÀN

1/. Anh em nổi dậy Liên Đoàn cùng trông theo đích tối cao. Sao cho chóng nên hoàn toàn người dân tâm trí lớn lao. Yêu quý đất nước nhà ta. Trung với đất nước nhà ta - Dù ta thấy khó khăn thế nào cũng không bao giờ sờn lòng. Dù ta thấy khó khăn thế nào cũng đi cho cùng.

2/. Sinh ra chúng ta thấy đều cùng mang riêng chức trách ta. Ta nên cố theo mười điều luật luôn đưa dắt chúng ta. Cho xứng với tiếng đoàn ta. Không biết có lúc chồn chân - Dù ta thấy khó khăn thế nào cũng không bao giờ sờn lòng. Dù ta thấy khó khăn thế nào cũng đi cho cùng.

BÀI CA TUYÊN HỨA

Giờ đây tôi xin lấy danh nghĩa tôi hứa trước anh em. Dù sao tôi đây cũng chẳng quên giúp ích hoài hoài. Lời hứa yêu nước mến quê hương. Không dứt không phai. Lời hứa ra sức giúp nguy tai. Tiến bước trên đường.

PHẦN II

CHƯƠNG TRÌNH

HƯỜNG

ĐẠO

HẠNG

NHÌ

CHƯƠNG TRÌNH HẠNG NHÌ

TINH THẦN HƯỚNG ĐẠO

Đã dạy cho một Đoàn sinh mới chương trình HD Tân sinh
Đã tham dự thường xuyên các buổi sinh hoạt Đoàn và Đội
Tham gia nhiệt tình các công tác (xã hội) của đơn vị
Thể hiện tinh thần HD trong đời sống hàng ngày với Lời Hứa và Luật Hướng Đạo

HIỂU BIẾT PHONG TRÀO

Biết tiểu sử BP
Biết lịch sử Hướng Đạo Thế giới và lịch sử Hướng Đạo Việt Nam
Biết tổ chức của Liên Đoàn mình và các Huynh trưởng trong LD
Nhận biết các cấp hiệu Huynh trưởng Hướng Đạo Việt Nam
Nhận biết (ít nhất) 15 chuyên hiệu trong "Hệ thống chuyên hiệu"
Có Sổ tay Hướng Đạo và Nhật ký trại

THIÊN NHIÊN

Nhận diện hoặc trưng bày chứng liệu của ít nhất 10 loài thú hoang
Nhận diện được 10 cây dược liệu và đặc tính trị liệu của những cây đó
Nhận diện được ít nhất 6 cây có độc trong vùng
Nhận biết các chòm sao quan trọng như Đại hùng tinh, Tiểu hùng tinh, Nam thập. . .

HOẠT ĐỘNG NGOÀI TRỜI

Đã tham dự (ít nhất) 3 kỳ cắm trại có ngủ qua đêm
Biết chọn chỗ (thế đất, hướng gió) để dựng lều nhanh chóng với Đội của mình
Biết cách sử dụng, bảo quản, mài bén. . . dao, cưa, rìu
Biết chọn củi và nhóm lửa với 2 que diêm
Biết dựng một kiểu bếp ngoài thiên nhiên và nấu một bữa ăn cho Đội
Thảo luận đơn, đi chợ mua thực phẩm cho 3 bữa ăn trong 1 ngày trại cho Đội của mình
Biết cách để phòng hoá hoạn và xử lý khi gặp hoá hoạn
Biết sự hoạt động của la bàn và cách sử dụng nó để định hướng
Biết cách định hướng bản đồ và giải thích ý nghĩa các ký hiệu
Biết cách xử trí khi bị thất lạc trong rừng hay nơi hoang dã.
Biết cách tìm phương hướng bằng mặt trời, sao, trăng, bóng gậy, đồng hồ
Biết bơi sải ít nhất 20 m
Trình bày các cách phòng ngừa và bảo đảm an toàn khi bơi lội

TRUYỀN TIN

Biết sử dụng quốc ngữ điện tín
Truyền và nhận một văn bản bằng tín hiệu Morse khoảng 50 từ
Truyền và nhận một văn bản bằng tín hiệu Sémaphore khoảng 50 từ
Thuộc và ứng dụng các ước hiệu truyền tin thường dùng
Thiết kế và sử dụng một số mật thư mật mã thông thường

VỆ SINH - BẢO VỆ SỨC KHOẺ

Biết thực hiện vệ sinh trong sinh hoạt hàng ngày
Biết thực hành các bài tập thể dục của BP
Biết cách gìn giữ và bảo vệ sức khỏe
Biết sử dụng và bảo quản xe đạp, xe gắn máy dưới 50 phân khối
Đi theo "bước Hướng Đạo" với 2km trong 15 phút
Đi bộ 10 cây số có mang theo hành trang đi trại cá nhân

SƠ CỨU - CẤP CỨU

Chuẩn bị một hộp cứu thương cá nhân để tự mang theo khi xuất du
Biết cách gọi cấp cứu (115) và các số điện thoại cần thiết
Biết cách khâu vác nạn nhân bằng một người, bằng hai người
Biết làm một cái băng gạc, dây, áo quần, chăn mền. . .
Biết dùng cái để di chuyển nạn nhân
Biết cách rửa và sát trùng vết thương
Biết băng bó vết thương bằng băng cuộn, băng tam giác (thực hành)
Chữa phỏng nặng (cấp 2)
Vết thương do vật nhọn, đinh hay lưỡi câu gây ra
Vật lạ vào mắt.
Bị vướng dây mắt mèo
Bong gân, bầm tím
Bị nọc độc của sâu bọ, rết, bọ cạp, ong, ve, đĩa. . . cắn hay đốt
Biết xử trí khi bị rắn cắn
Biết xử trí khi bị chó mèo cắn
Biết xử trí khi bị trúng độc nọc

QUAN SÁT

Nhớ được ít nhất 16/24 vật đã nhìn trong trò chơi Kim
Hiểu biết và thực hiện 18 dấu đường bằng hình vẽ
Nhận biết và thực hiện 10 dấu đường bằng vật liệu thiên nhiên

NÚT DÂY

Thuộc và thực hành tốt các nút dây hạng nhì như: kéo gỗ, thợ dệt, ghế kép, ghế anh, chân chó, nút vấn, lật lỏng, lật vặn, đầu ruồi, ngạnh tre, căng dây
---

CA HÁT

Có một cuốn sổ riêng để ghi các bài hát, băng reo và các trò chơi của Hướng Đạo
Thuộc ít nhất 10 bài hát của hội Hướng Đạo Việt Nam
Thuộc ít nhất 10 bài hát sinh hoạt (ngoài 10 bài nói trên)

TRÁCH NHIỆM CÔNG DÂN

Biết đại cương lịch sử Việt Nam
Tìm hiểu và đi thăm và viết về một di tích lịch sử trong vùng
Biết thực hành luật đi đường khi đi bộ, đi xe đạp, xe gắn máy phân khối nhỏ
Biết cách di chuyển tập thể khi đi bộ, đi xe đạp. . . ban ngày và ban đêm
Giải thích được ít nhất 15 bảng hiệu giao thông

NGÀY HOÀN THÀNH

NHẬN XÉT CỦA TRƯỞNG KIỂM TRA

TINH THẦN HƯỚNG ĐẠO

Chúc mừng các bạn đã vượt qua chương trình Tân Sinh. Kể từ bây giờ, bạn có thể tự hào mình đã là một Hướng Đạo Sinh.

Tuy nhiên, con đường phía trước vẫn còn rất nhiều thử thách nhưng cũng không kém phần lý thú đang đón chờ các bạn. Nhiều cuộc thám du, dã ngoại, cắm trại, phiêu lưu, khám phá. . . nhiều bài học về kỹ năng chuyên môn như: cứu thương, truyền tin, nút dây, bản đồ địa bàn, phương hướng, bơi lội, mưu sinh thoát hiểm. .

Một Hướng Đạo Sinh phải học tập và rèn luyện để có tinh thần dũng cảm, nghĩa hiệp của một hiệp sĩ, một nhà phiêu lưu khai phá . . . và có một kỹ năng hoà nhập với thiên nhiên của một thổ dân. . .

Tinh Thần Hướng Đạo? Vâng! đây mới là cốt lõi của phong trào. Một người Hướng Đạo Sinh rất giỏi về kỹ năng chuyên môn, giỏi về các thủ công Hướng Đạo, tháo vát và thích nghi trong mọi

trường hợp, cũng chưa phải là một Hướng Đạo Sinh chân chính, mà phải biết thực hiện tinh thần Hướng Đạo bằng việc áp dụng Lời Hứa và Luật trong đời sống hàng ngày. Bằng bốn phận đối với tôn giáo của mình. Bằng bốn phận đối với tổ quốc và những người chung quanh. Bằng bốn phận đối với chính bản thân của mình.

Đĩ nhiên là các bạn còn phải nhiệt tình tham gia công tác xã hội mà đơn vị khởi xướng. Xây dựng và phát triển phong trào bằng cách quảng bá cho bạn bè biết về đường lối và mục đích của phong trào. Hướng dẫn các Đoàn sinh mới chương trình Hướng Đạo Tân sinh. (Đây cũng là một cách ôn luyện hữu hiệu nhất). Và biết xa lánh các mối hiểm hoạ. Và nhất là lúc nào cũng lạc quan yêu đời, luôn giữ trên môi một nụ cười, cho dù gặp gian nan, nguy hiểm.

XA LÁNH CÁC MỐI HIỂM HOẠ

MA TUÝ

Ngày nay, ma tuý không còn là một mối hiểm hoạ xa vời hay tiếm ẩn đâu đó nữa. Mà nó đã xông thẳng vào trường học, vào bạn bè quanh ta, vào một số gia đình gần gũi ta. . .

Một số lý do để các bạn có thể nghiện ma tuý là: Ham chơi đua đòi, tò mò muốn tìm cảm giác, bạn bè rủ rê, muốn chứng tỏ mình, buồn gia đình, bạn thân bỏ rơi. . . Các bạn phải cương quyết từ chối mọi lời chào mời hấp dẫn. Bỏ ngoài tai mọi lời thuyết phục, khích tướng, chê bai của đám bạn xấu. . .

Ma tuý đang là một vấn nạn, và nó không chữa một ai, không chữa một thành phần xã hội nào. Nhà trường và học sinh là đối tượng mà ma tuý đang nhắm tới, nó đã xâm nhập với một mức độ báo động. Chính vì vậy mà tại toà án luôn có những tội phạm ma tuý còn khoác áo học trò.

Nói KHÔNG với ma tuý có nghĩa là bạn không tò mò tìm hiểu. Không thử cho biết dù chỉ một cái hít nhẹ. Không tiếp xúc với các băng nhóm có biểu hiệu hút chích. . . Vì con đường vào với ma tuý rất nhẹ nhàng, nhưng để ra khỏi nó thì gấn như vô

vọng. Chỉ cần một lần thử, ma túy sẽ đốt cháy cuộc đời bạn.

Các bạn hãy hình dung mình trong một cơ thể teo tóp, quần quai trên giường vì một căn bệnh vô phương cứu chữa, bệnh AIDS. Hay nhìn thấy những con người dơ bẩn, gầy guộc, thất thần, thơ thần như những bóng ma, sẵn sàng và liều lĩnh dám làm tất cả các hành vi tội lỗi, đê tiện, hèn hạ . . . chỉ để thoả mãn cơn dúi thuốc. . . Và các bạn sẽ phải thật kinh hãi khi thấy (dù chỉ một phần rất nhỏ) những gì mà người nhiễm HIV/AIDS đang phải chịu đựng.

Những kẻ nghiện ma túy con là ung nhọt của gia đình và xã hội, nó mang theo mình nhiều hệ lụy không thể nói hết, trong đó có việc phải làm thế nào và làm bất cứ điều gì để có một số tiền lớn mua thuốc. . .

Để không bị lôi kéo vào vòng vây của ma túy, các bạn nên:

- Sinh hoạt tập thể, tham gia các đoàn, hội thanh thiếu niên
- Ý thức danh dự bản thân, gia đình, xã hội
- Tham gia công tác xã hội,
- Hoàn thành các bài học ở nhà trường và các bài tập ở nhà,
- Tập thể thao,
- Du lịch, cắm trại, thám hiểm, khai phá. . .
- Sống vì mọi người . . .

Như thế, chắc chắn giúp bạn không bị vướng vào ma túy và các tệ nạn khác. Vì quanh bạn có biết bao người đang quan tâm đến bạn và cũng có biết bao người đáng cho bạn quan tâm. Phong trào Hướng Đạo đã từng và mãi tự hào là nơi không có chỗ đứng cho ma túy.

CHỐNG MA TUÝ

Đây là một cuộc chiến căng thẳng và liên tục của toàn xã hội và chắc chắn sẽ không bao giờ chấm dứt, vì nếu chúng ta lơ là, thì ma túy sẽ lấn sân ngay, các bạn hãy hợp tác với chính quyền trong cuộc chiến chống ma túy.

Báo ngay cho cơ quan công an biết những địa điểm mua bán hút chích ma túy.

Đứng bỏ rơi hay xa lánh bạn bè, người thân . . . khi họ rơi vào vòng tay của ma túy, mà phải là chỗ dựa tinh thần cho họ, động viên họ đi cai nghiện, giúp họ hoà nhập với xã hội

THUỐC LÁ

Đây là một tên đồng loã nhưng không kém phần nguy hiểm của MA TUÝ. Vì thường trước khi đến với ma túy, đa số con nghiện đều đã tập phi phèo thuốc lá.

Cho dù các bạn không đến với ma túy thì việc hút thuốc lá đối với cơ thể các bạn đã là một sự tác hại ghê gớm. Nó ảnh hưởng đến những bộ phận quan trọng nhất trong cơ thể bạn. Nhất là tim và phổi. Hút thuốc không chỉ có hại cho chính bản thân mình mà còn gây nguy hiểm cho những người chung quanh, và cũng thật khiếm nhã khi một người ngồi giữa đám đông mà nhả khói như một ống khói tàu. Mỗi năm trên thế giới có hơn 4 triệu người chết do hút thuốc lá.

Mỗi điếu thuốc lá là một xưởng sản xuất hoá chất độc hại, trong đó có 43 chất gây ung thư. . . .

BP đã viết trong cuốn "Đường Thành Công" : Có người hỏi tôi: "Điều luật nào cấm Hướng Đạo Sinh hút thuốc?" Tôi đáp rằng không có điều luật nào như thế cả, nhưng mỗi Hướng Đạo Sinh đều biết đưa trẻ mà hút thuốc là một thằng ngốc, và trong đoàn thể chúng tôi, mọi người đều hiểu rằng: "Hướng Đạo Sinh không phải là một thằng ngốc"

Không đưa trẻ nào bắt đầu hút thuốc vì thích thuốc. Đứa nào cũng ghét thuốc, nhưng chúng hút để cho oai, để tỏ ra ta đây là người lớn. Chúng tưởng như thế chứ thực ra chúng trông ngốc nghếch như những con lừa.

Vậy bạn có muốn mình (một Hướng Đạo Sinh) trông như một con lừa hay một thằng ngốc không?

RƯỢU

Sẽ có người cho rằng, đem tiết mục RƯỢU và chương trình Hướng Đạo Hạng nhì thì có sớm quá không? Theo chúng tôi nghĩ là không. Vì ngày xưa, chỉ những người trưởng thành mới uống rượu. Nhưng thật đau lòng mà nói rằng, ngày nay những người đến với bla rượu ngày càng trẻ hơn. Nhìn những cô cậu thiếu niên say xỉn, chúng ta không ai không lắc đầu ái ngại, khinh bỉ, không hiểu tương lai của họ sẽ đi về đâu.

Có rất nhiều lý do để gia nhập vào làng "ve chai": Nhậu vì thất tình. Nhậu để giải sầu. Nhậu "xả xui". Nhậu ăn mừng sinh nhật. Nhậu nhân ngày lễ tết. Nhậu để "rửa" một món đồ mới. . . Ban đầu vì tò mò, nhậu chơi, dần dần sa lầy hồi nào không biết. Cái cảm giác lâng lâng quyến rũ. Cái "tự hào" mình đang làm người lớn. . . rồi sau đó, mỗi khi có chuyện gì thì các bạn ấy lại tìm đến ma men, thế là trở thành đệ tử ruột của "thần men" và nghiêm nhiên trở thành dân "nhậu". Và khi đã "quắc cần câu" rồi thì có rất nhiều cảnh tượng rất khó coi, ngôn từ rất khó nghe, và nhiều mùi rất khó ngửi. . . Bao nhiêu nét thanh nhã, cử chỉ văn hoá, nhân cách tác phong . . . mà mình đã cố công xây dựng đều xoá sạch sành sanh. Đó là chưa kể những hậu quả khó lường sau đó: Các bạn sẽ mất tự chủ, không còn nắm vững con người của mình nữa và sẽ bị mọi thứ khác cám dỗ dễ dàng, dần dần đi đến những cử chỉ hèn hạ, tội lỗi, như: gây gổ, đâm chém, đánh lộn, nằm đường, gây tai nạn, . . . rồi sức khoẻ tiêu tan, phản ứng suy giảm, đánh mất ý chí và nghị lực . . . và nếu đệ tử ma men là con gái thì còn rất nhiều thứ để mất.

Một người có bản lĩnh, không bao giờ để rượu biến mình thành một kẻ vô dụng. Một gánh nặng cho xã hội. Một mối nguy cho quốc gia.

TIỂU SỬ

CỦA HUÂN TƯỚNG **BADEN POWELL** NGƯỜI SÁNG LẬP PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO

SONG THÂN CỦA **BADEN POWELL**

Thân Phụ: Là một giáo sư của Trường Đại Học OXFORD (một trường Đại học danh tiếng ở nước Anh) cụ H.G. Baden Powell là một nhà bác học chuyên về quang học và phóng xạ. Có óc cấp tiến. Đòi chính phủ đem ngành Vạn vật vào chương trình Đại học. Tuy nhiên, ảnh hưởng của ông đối với Baden Powell không được bao nhiêu, vì ông đã chết lúc Baden Powell mới 3 tuổi.

Thân mẫu: người đã để lại dấu ấn sâu đậm nhất trong cuộc đời của Baden Powell đó là người mẹ, Bà Henriette Grace Baden Powell.

Là con gái của Đô đốc William Smith, cháu của thuyền trưởng danh tiếng John Smith (một trong những người khai phá ra vùng đất Virginia, một tiểu bang của Hoa Kỳ bây giờ). Hấp thụ được ở người cha một ý chí và lòng can đảm phi thường, Bà góa phụ Baden Powell là một người rất đảm đang và thực tế. Tuy phải sống trong một hoàn cảnh vô cùng khó khăn vì gia đình sa sút mà phải nuôi mười người con, Bà vẫn có thể kiếm đủ thì giờ để giúp đỡ các bệnh nhân trong những bệnh viện tàn tệ nhất Luân Đôn.

Về giáo dục con cái, ngoài việc khuyến khích động viên, chọn trường tốt, chọn điều kiện cho các con học tập, Bà còn cho phép các con tự do trong việc chọn lựa và tổ chức các trò giải trí, khuyến khích các con biết quan sát, tìm hiểu, học hỏi tất cả những gì liên quan đến thú vật, côn trùng, chim muông, cây cỏ . . . không chỉ trong những dịp về quê hay những lần dã ngoại mà ngay cả chung quanh căn nhà của họ ở tại Luân Đôn. Bà cũng tập luyện cho các con có tập quán tỉnh thức, ghi nhớ, phản ứng nhanh, phân tích các sự việc . . .

THỜI THƠ ẤU CỦA BADEN POWELL

ROBERT STEPHENSON SMYTH BADEN POWELL sinh ngày 22 tháng 2 năm 1857 tại một căn nhà gần công viên Hyde Park ở Luân Đôn.

Trong gia đình, người ta thường gọi tắt tên cụ là "Stephe" hay đơn giản là "Ste". Sau này, các Hường Đạo Sinh thường gọi tắt một cách thân mật là BI PI (BP).

Là con trai thứ 6 và đứng hàng thứ 8 trong số 10 người con. Stephe mồ côi cha lúc lên 3 tuổi. Thời thơ ấu, Stephe nhận một nền giáo dục luân lý đạo đức vừa theo truyền thống vừa sát thực tế. Đó cũng là nền giáo dục cho tất cả

thiếu niên thời Nữ hoàng Victoria. Lên 9 tuổi, cậu đã đặt cho mình một câu châm ngôn và lấy đó làm kim chỉ nam cho mình suốt đời: *Bạn hãy cầu nguyện với Thiên Chúa khi có thể được, nhưng không phải nhờ lời cầu nguyện mà bạn trở nên tốt, mà bạn phải cố gắng vận dụng hết sức lực của chính bạn.*

Khi còn học ở trường Tunbridge Wells, cậu Stephe đã tỏ ra là một người có năng khiếu về hội họa, sử dụng thuận cả hai tay và đặc biệt có thể bắt chước được tiếng kêu của các loài chim thú.

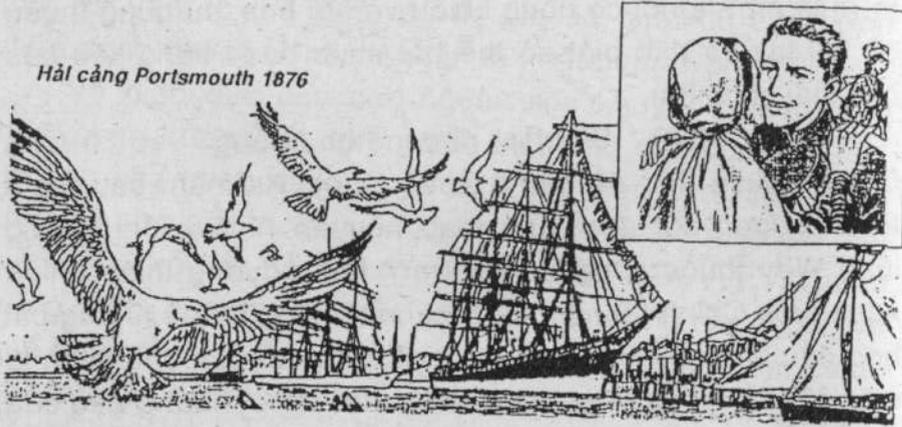
Năm 1870, Stephe được học bổng vào trường Chaterhouse (lúc đó còn ở Luân Đôn). Hai năm sau, ngôi trường được dời đến vùng cao nguyên nhìn xuống thung lũng Wey thuộc vùng Surrey, một thiên đường thiên nhiên xanh tươi. Chính tại nơi đây Stephe đã hình thành những bài học đầu tiên về "thuật sống rừng". Cậu tưởng tượng mình là một dân rừng, một người bẫy thú, một người hướng đạo của dân da đỏ. . . Cụ kể lại: *"Tôi bò như những chiến sĩ, tìm kiếm dấu vết, cố gắng tiếp cận để quan sát các con thú. Rồi như một người thợ săn, tôi đặt bẫy, và mỗi khi bắt được một chú thỏ, tôi học cách lột da, làm thịt và nấu nướng để ăn. Để tránh sự phát hiện của các thầy giáo, tôi bắt chước dân da đỏ dùng cách nấu nướng không có khói bay lên. . ."*

Trong những ngày hè, Stephe đã cùng các anh trai của mình, tham dự các cuộc cắm trại ngoài trời hoặc tổ chức các cuộc phiêu lưu mạo hiểm. Họ mua những chiếc thuyền cũ rồi sơn phết lại và bơi quanh bờ biển Anh Quốc hoặc xuôi theo dòng sông Thames, dòng Avo, dòng Wey. Họ thường tự mưu sinh bằng cách câu cá, săn bắt, đánh bẫy. . . dọc đường.

CUỘC ĐỜI BINH NGHIỆP

Khi kết thúc năm cuối cùng của Trung học, cậu ghi tên dự thi vào trường Võ Bị với rất ít hi vọng. Nhưng bất ngờ là cậu đậu cao và được bổ nhiệm vào đoàn Kỵ binh thứ 13 đang đóng tại Ấn Độ. Ngày 11 tháng 9 1876, Thiếu Úy Robert Baden Powell 19 tuổi, từ giã gia đình, lên tàu đi Bombay. Mơ ước đi du lịch và phiêu lưu của cậu đã được thỏa mãn.

Hải cảng Portsmouth 1876

Trong thời gian phục vụ tại Ấn Độ, BP đã tỏ ra là một sĩ quan xuất sắc, một người bạn chân thành, một kẻ đồng hành vui vẻ, một tay súng thiện xạ, một nghệ sĩ xuất chúng, một tay mã cầu thiện nghệ. Cho nên mặc dù còn trẻ và thiếu kinh nghiệm, BP đã gây được nhiều uy tín và lòng yêu mến của thuộc hạ, bởi vì cậu tôn trọng giá trị con người của họ chứ không xem họ như những người máy.

Sau khi ngã bệnh và được đưa về Anh Quốc an dưỡng 2 năm, BP được lệnh chuyển đến Afghanistan. Xứ này vừa tuyên chiến với Anh Quốc. Cuộc chiến này được mệnh danh là Thánh Chiến

Năm 1884, Cậu được biệt phái làm gián điệp quân sự tại Nam Phi. Lúc bấy giờ, Đại úy Baden Powell đã nổi tiếng về tài quan sát, tầm nã và óc khôi hài.

Cậu trở về Anh Quốc 2 năm. Năm 1886 cậu trở thành nhân viên tình báo ở Đức và ở Nga. Sau đó cậu trở lại Nam Phi. Nơi đây, cậu tham dự cuộc vây bắt Tù trưởng Dinigalu của bộ lạc Zoulou và lấy được một xâu chuỗi những mẫu gỗ đeo cổ, chuỗi hạt đó sau này cậu trao lại cho Trại trường Gilwell để làm huy hiệu của băng rừng.

Từ năm 1890 đến 1893, BP phục vụ tại đảo Malta. Rồi đến cơ quan tình báo Địa Trung Hải. Năm 36 tuổi (1893) Thiếu tá Baden Powell trở về đơn vị cũ là Chi đoàn Khinh kỵ binh 13 đang đóng tại Ái Nhĩ Lan.

Năm 1895, xứ Ashanti ở miền Tây Châu Phi dưới sự thống lãnh của Prempreh nổi loạn chống lại Anh Quốc. Baden Powell được lệnh chỉ huy đội quân bản xứ đi dẹp loạn. Với tài lãnh đạo và óc tháo vát, BP đã biến dân bản xứ thành những công binh. Sau hơn 3 tuần, họ đã mở được con đường xuyên rừng và nhanh chóng bao vây lực lượng nổi loạn, buộc họ phải đầu hàng. BP trở về Anh Quốc và được vinh thăng Trung tá.

Tù trưởng Dinigalu

Tại Ashanti, chỉ có những bạn bè thân thiết và tin tưởng nhau họ mới bắt tay trái. Vì khi bắt tay trái, họ phải bỏ cái khiên (dùng để che chắn, tự vệ) xuống. BP đã đem tập tục này vào phong trào Hướng Đạo, và nó đã trở thành một truyền thống đẹp

Năm 1896, cụ làm Tham mưu trưởng lực lượng đàn áp cuộc nổi loạn ở Matabeland (ngày nay là Rhodesia). Cụ đã thành công mỹ mãn trong nhiệm vụ nhờ tài do thám và sự hiểu biết về tâm lý của dân bản xứ. Để tưởng thưởng, cụ được vinh thăng Đại Tá khi vừa tròn 39 tuổi.

Trong những năm kế tiếp, BP đã đóng quân khắp nơi trên thế giới. Vả một chiến công đã làm cho danh tiếng cụ thêm lẫy lừng, đó là cuộc kháng cự chống lại cuộc bao vây của quân Boers ở thành MAFEKING

MAFEKING là một tỉnh bé nhỏ nằm sát biên giới xứ Transvall. Khi địch quân đem 9000 người với vũ khí tối tân để bao vây Mafeking. BP chỉ có trong tay 1000 tân binh, trang bị thiếu thốn mà còn phải bảo vệ và chăm sóc hơn 8000 dân bản xứ.

Với tài nghi binh khéo léo để đánh lừa địch quân, cụ đã dũng cảm cầm cự suốt 7 tháng trường để chờ cứu viện. Trong thời gian này, để giải quyết vấn đề thiếu quân số, Tham mưu trưởng của cụ là Huân tước Edwad Celci thành lập một đạo quân Thiếu sinh gồm các em trai từ 9 đến 16 tuổi, người bản xứ. Các Thiếu sinh quân này lãnh trách nhiệm thông tin liên lạc, canh gác báo động, trinh sát do thám, phục vụ hậu cần. . .

Cụ nhận thấy rằng: nếu được tin tưởng và giao trọng trách, thì cho dù trước mọi gian nan nguy hiểm, các Thiếu sinh quân này vẫn tỏ ra là người có chí khí, khôn khéo, dũng cảm, hoàn thành nhiệm vụ một cách xuất sắc. Đây là một mắc xích quan trọng trong chuỗi xích kinh nghiệm làm Trưởng Hướng Đạo sau này của BP.

Ngày 18 tháng 5 năm 1900. Mafeking được giải vây. Cả Anh Quốc tràn ngập niềm vui. Nữ Hoàng Victoria đích thân đánh điện khen ngợi. Baden Powell trở thành anh hùng dân tộc. Cụ được vinh thăng Thiếu Tướng ở tuổi 43, là một vị tướng trẻ nhất của quân đội Hoàng gia Anh Quốc

Nhưng BP không trở về ngay Anh Quốc như mọi người mong muốn mà nhận một trách nhiệm mới là thành lập và huấn luyện lực lượng cảnh sát cho miền Nam Châu Phi. Khi huấn luyện lực lượng này, cụ đã sử dụng lại các phương pháp mà cụ đã viết trong cuốn "Aids to Scouting" (Hướng dẫn nghề Hướng Đạo) khi còn bị bao vây ở Mafeking. Vì phải làm việc quá căng thẳng, cho nên sức khỏe của cụ bị suy giảm, buộc cụ phải trở về Anh Quốc để an dưỡng. Tại đây, cụ được tiếp đón như một vị anh hùng.

Năm 1903, cụ được Bộ Chiến tranh giao cho một trọng trách là Tổng thanh tra Kỵ binh. Chiu trách nhiệm về các đơn vị Kỵ binh ở Anh Quốc, Ái Nhĩ Lan, Ai Cập và Nam Phi. Nhờ chức vụ này, cụ có dịp chu du khắp nơi trên Thế giới

CUỘC ĐỜI TRƯỞNG HƯỚNG ĐẠO

Mặc dù còn hăng hái trong cuộc đời binh nghiệp, nhưng tư tưởng cụ đã chuyển dần sang hướng khác, nhất là khi trở về từ Phi Châu, cụ ngạc nhiên về sự thành công của cuốn sách "Aids to scouting". Dù cuốn sách này dành riêng cho binh sĩ, nhưng nhiều trường học, đoàn thể và Thiếu sinh quân đã đem áp dụng và thường viết thư xin ý kiến của cụ.

Thế rồi BP nghĩ rằng, nếu viết lại cuốn "Aids to scouting" để dành riêng cho các em, thì sẽ thích hợp hơn. Vì thế bản thảo cuốn "Scouting for Boys" (Hướng Đạo cho trẻ em) bắt đầu hình thành.

Khi viết xong, để thử nghiệm ý tưởng của mình, BP chọn 20 em đưa đến Đảo BROWNSEA (Là một đảo nhỏ ở phía Đông Nam nước Anh, dài 3 cây số, rộng 1 cây số). Kể từ ngày 31-7-1907 cho đến ngày 9-8-1907. Các em được chia thành 4 đội: Sói, Cún cút, Bò rừng, Quạ, để cắm trại, sinh hoạt học tập các kỹ năng và kỹ thuật của Hướng Đạo (thủ công trại, nấu nướng, quan sát, nghề rừng, cấp cứu, thám du, bơi lội, chèo thuyền. . .). Khi đêm xuống, các em quây quần bên đồng lửa trại.

Các em rất thích thú trong kỳ cắm trại này, và BP thấy rằng, cuộc thử nghiệm của cụ đã thành công. Tháng 1 năm 1908, cuốn "Scouting for Boys" được xuất bản lần lượt thành 6 tập

15 ngày sau khi xuất bản lần thứ nhất, một số nơi đã thành lập các đoàn Hướng Đạo. Khi đó, do nhu cầu thúc bách từ các nơi gửi về tới tấp, đòi hỏi phải có điều lệ, đồng phục. . . và nhất là phải có Trưởng, cho nên cụ phải gánh vác lấy, vì phong trào đang phát triển một cách mạnh mẽ.

Vào năm 1909, dưới sự bảo trợ của vua Edward VII. Trước điện Crystal Palace. 11.000 Hướng Đạo Sinh mặc đồng phục đi diễu hành trước nhà vua.

Năm 1910, BP quyết định rời khỏi quân đội sau 34 năm phục vụ, để dành tất cả thời giờ và sức lực lo cho phong trào Hướng Đạo. Từ đó, cuộc sống của cụ gắn bó với cuộc sống của phong trào Hướng Đạo.

Năm 1911. Trong cuộc họp mặt Hướng Đạo lần thứ 2 ở lâu đài Windsor với sự tham dự của hơn 30.000 HDS. Cụ đã ủy quyền cho em gái mình là AGNES BADEN POWELL thành lập nữ Hướng Đạo (Girls Guides)

Từ tháng 1 năm 1912, BP đi vòng quanh thế giới để diễn thuyết và nghiên cứu các vấn đề của phong trào Hướng Đạo. Đến đâu cụ cũng được đón tiếp nồng nhiệt.

Trong khi vượt Đại Tây Dương trên chiếc tàu Arcadio, cụ đã gặp cô OLAVE St CLAIR SOAMES. Và khi cuộc hành trình kết thúc, hai người tuyên bố đính hôn với nhau. Hôn lễ cử hành ngày 30 tháng 10 năm 1912.

Sau đó, phong trào Hướng Đạo lần lượt hân hoan chào đón ngày ra đời của cậu bé Peter (1913), cô Heather (1915) và cô Betti (1917)

Khi Thế Chiến Thứ Nhất bùng nổ. Các Thanh niên nam nữ Hướng Đạo Sinh khắp nơi trên thế giới đều phục vụ đặc lực cho Tổ quốc của mình trong cả hai chiến tuyến. Những tưởng vì công việc này sẽ làm đổ vỡ tình huynh đệ quốc tế, thế nhưng trái lại, phong trào nhờ đó mà vững mạnh hơn.

Vì nhu cầu phát triển đòi hỏi, nên năm 1916. Cụ đã thành lập **ngành Ấu** (Wolf Cubs) và xuất bản cuốn **Sách Sói Con**. Và đến năm 1918 thì **ngành Tráng** (Rovers) ra đời.

Năm 1919, cụ đến khánh thành trại trường GILWELL PARK, một mảnh đất do ông W.F. De BOIS MACLAREN người Scotland tặng cho phong trào, dành cho việc huấn luyện Huynh Trưởng.

Năm 1920, trong cuộc HỌP bạn Thế Giới (Jamboree) lần thứ nhất tại Olympia (Luân Đôn) BP được bầu làm Thủ Lãnh Hướng Đạo Thế Giới (chức vụ này là duy nhất, không có kế thừa)

Năm 1929, trong cuộc họp mặt quốc tế kỷ niệm 21 năm thành lập phong trào tại Arrowe Park, Birkenhead gần Liverpool. Mỗi HDS góp một hào Anh (1 Penny) đủ để mua tặng cụ một chiếc xe hơi hiệu Rolls-Royce. Trong dịp này, BP được Anh Hoàng phong Huân tước (Lord). Cụ chọn tên: **LORD BADEN POWELL OF GILWELL.**

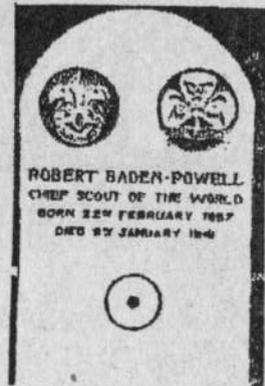

Hoàng tử xứ Wall thay mặt nhà vua phong tước cho BP

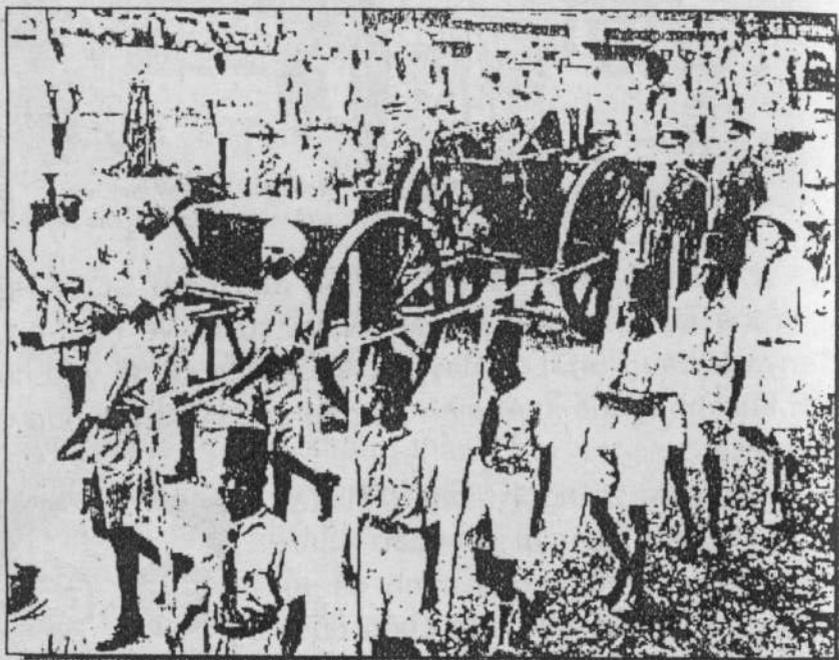
Đến năm 1937, sau khi chọn ông Lord SOMERS để thay thế mình điều hành công việc, cụ lui về nghỉ hưu tại Kenya (Châu Phi). Lúc này sức khỏe của cụ đã yếu nhiều. Đôi khi không thể xuất hiện để gặp các HDS tập hợp chào mừng cụ.

Ngày 08 tháng 1 năm 1941, tất cả HDS trên thế giới đau đớn nhận được tin vị Trưởng của mình đã từ trần. Thi hài của cụ được chôn dưới chân núi Kenya hùng vĩ. Trên mộ bia của cụ, chỉ giản dị ghi vài dòng chữ: **ROBERT BADEN-POWELL. Thủ lãnh Hướng Đạo Thế giới. Sinh: 22 tháng 2 - 1857. Chết: 8 tháng 1-1941.** Hai huy hiệu (nam nữ) Hướng Đạo và một dấu đường: **ĐÃ ĐẾN NƠI**

BP đã chết, nhưng tinh thần của cụ vẫn sống mãi trong tâm hồn của hàng triệu Thanh Thiếu Niên trên thế giới.

Mộ bia của BP với dấu đường "ĐÃ ĐẾN NƠI"

Đám tang của BADEN POWELL

CHƯƠNG II HIỂU BIẾT PHONG TRÀO

LỊCH SỬ PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO THẾ GIỚI

Phong trào Hướng Đạo do cụ Robert Smyth Stephenson Baden Powell gọi tắt là Bi Pi (BP) Sinh ngày 22/02/1957- mất ngày 08/01/1941- sáng lập

- Ngày 31/7/1907 đến ngày 09/8/07: BP tổ chức trại thử nghiệm ở đảo Brownsea - Anh Quốc với 20 em. Sau kỳ trại này BP tổ chức những buổi nói chuyện để trình bày phương pháp, mục đích của phong trào mới: Phong trào Hướng Đạo, dựa trên tinh thần thượng võ của các hiệp sĩ và cuộc sống ngoài trời của các người lính trinh sát.

*Một vài nơi đã bắt đầu thành lập Hướng Đạo

- 1908: **Cuốn Scouting for Boys** (Hướng Đạo Cho Trẻ Em) do chính BP viết, được xuất bản dần thành từng tập. Nội trong năm đó, cuốn sách đã được tái bản 5 lần mà vẫn còn thiếu. Không cần cố động ồn ào, không cần nghi lễ ra mắt, các trẻ em hoàn toàn tự động hợp thành những Đoàn Hướng Đạo trên khắp Anh Quốc. Những khó khăn trong sinh hoạt, những thúc bách về đồng phục, điều lệ, những nhu cầu đòi hỏi phải có Trưởng... luôn luôn tới tấp gửi về cho cụ, buộc cụ phải thiết lập một văn phòng nhỏ để lo giải quyết những vấn đề này.

Trước cuối năm, phong trào đã tràn sang (một cách tự động) các nước trong khối liên hiệp Anh như: Úc, Canada, New Zealand, Nam Phi

1909: Dưới sự bảo trợ của vua Edward VII. Hơn 100.000 thiếu nhi mở cuộc họp bạn thi đua lần đầu tiên tại lâu đài Crystal Palace - Luân đôn - Anh Quốc. 11.000 Hướng Đạo Sinh mặc đồng phục diễu hành trước mặt nhà vua và ra mắt công

chúng. Trong số đó có 7 em gái cũng mặc đồng phục Hướng Đạo. Sự kiện này làm cho cụ phải suy nghĩ và uỷ quyền cho em gái của mình là AGNES BADEN POWELL chuẩn bị để thành lập hội Nữ Hướng Đạo - cũng trong năm này, phong trào Hướng Đạo bành trướng đến Chi Lê (Nam Mỹ, là nước đầu tiên ngoài khối liên hiệp Anh có Hướng Đạo) sau đó đến Hoa Kỳ, Guinee thuộc Anh, Ấn Độ. . .

1910 : Phong trào bành trướng mạnh. Nhiều người lớn đến tình nguyện xin gia nhập để giúp đỡ. BP nhận thấy đã đến lúc phải dốc toàn tâm toàn ý cho phong trào. Vì vậy, cụ xin rời khỏi quân đội sau 34 năm phục vụ - Vào thời điểm này, chỉ riêng tại nước Anh, đã có 100.298 Hướng Đạo Sinh và 7.688 Trưởng

1911: HỌP BẠN lần thứ hai tại lâu đài Windsor. Hơn 30.000 Hướng Đạo Sinh đi diễu hành trước sự hiện diện của BP và Anh Hoàng Goerge V.-

* **HỘI NỮ HƯỚNG ĐẠO (GIRLS GUIDES)** chính thức ra đời

* **HƯỚNG ĐẠO HÀNG HẢI (SEA SCOUT)** được thành lập

1913: Triển lãm hoạt động Hướng Đạo tại điện Bucmingham. Có 20.000 Hướng Đạo Sinh thuộc 10 quốc gia tham dự

1914: Đệ nhất thế chiến bùng nổ. Các Hướng Đạo Sinh nam nữ khắp nơi trên thế giới đều phục vụ đặc lực cho Tổ Quốc mình trong cả hai chiến tuyến. Những tưởng vì công việc này sẽ làm đổ vỡ tình huynh đệ quốc tế. Nhưng trái lại phong trào nhờ đó mà vững mạnh hơn

1916 : **Ngành Ấu** (còn gọi là Sói Con = Wolf Cub) được thành lập để tách các em dưới 10 tuổi ra khỏi Thiếu Đoàn và chuẩn bị cho các em trở thành Hướng Đạo Sinh chân chính
- Cuốn sách Sói Con được xuất bản.

1918: Thành lập **Ngành Tráng**

1919: Ông W.F De Bois M^{sc}LAREN người Scotland, tặng cho phong trào mảnh đất GILWELL PARK (Luân Đôn) làm nơi cắm trại cho các Hướng Đạo Sinh. Đây cũng là nơi huấn

luyện Huynh trưởng Hướng Đạo - như vậy là **Trại trường Gilwell** ra đời. (Miếng vải sọc Tô Cách Lan sau khăn quàng Bằng Rừng là để tưởng nhớ đến người này)

1920: **HỌP BẠN HƯỚNG ĐẠO THẾ GIỚI** (World Jamboree) lần thứ nhất tại Olympia (Luân Đôn). Có 21 Quốc gia thuộc khối liên hiệp Anh tham dự với tổng số hơn 8000 trại sinh
Ngoài ra các Quốc gia tham dự đều nhất trí về một Hội nghị Hướng Đạo Thế giới (World Scout Conference) được xem như là một **Đại hội đồng Hướng Đạo Thế giới** (General Assembly of World scouting) cứ 2 năm họp một lần.
Cũng trong kỳ họp bạn này, **BP được bầu là thủ lĩnh Hướng Đạo thế giới** (chức vụ duy nhất, không có kế thừa)

1921: Tờ tập san Hướng Đạo thế giới "Jamboree" phát hành số đầu tiên (đến năm 1955 đổi thành "World Scouting")

1922: Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần 2 họp tại Paris (Pháp). Có 30 nước thành viên tham dự. Bầu Ủy Ban Hướng Đạo Thế giới nhiệm kỳ 1

- Thống kê lần thứ nhất. Trên thế giới có 1.019.205 Hướng Đạo Sinh trong 31 nước hội viên.

1924: HỌP BẠN Hướng Đạo thế giới lần thứ 2 tại Copenhagen (Đan Mạch) với 4.549 trại sinh

- Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 3 cũng được tổ chức tại đây với sự hiện diện của 34 quốc gia

1925: Xây dựng toà nhà Hướng Đạo thế giới tại Kandersteg (Thụy Sĩ)

1926: **HƯỚNG ĐẠO KHUYẾT TẬT** được thành lập dành cho các em bị tật nguyền.

(Phong trào Hướng Đạo bắt đầu mạnh nha hình thành tại Việt Nam)

1929: HỌP BẠN Hướng Đạo thế giới lần 3 tại ARROW PARK có 50.000 trại sinh tham dự

* Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 5 cũng tại Arrowe Park - Birkenhead gần Liverpool (Anh Quốc). Có 33 Quốc gia hội viên tham dự.

Trong dịp này, **BP được Anh Hoàng phong tước**. Cụ chọn tên là Lord BADEN POWELL OF GILWELL.

1930: Phong trào Hướng Đạo chính thức quảng bá và thành lập tại Việt Nam

1931: Hội nghị Hướng Đạo Thế giới lần thứ 6 tại Vienna Baden (Áo). Có 44 Quốc gia hội viên tham dự

1933: Hội nghị Hướng Đạo Thế giới lần 4 cùng lúc với Hội nghị Hướng Đạo Thế giới lần 7 tại Godollo (Hungary). Có 25.792 trại sinh và 31 quốc gia hội viên tham dự.

1935: Hội nghị Hướng Đạo Thế giới lần thứ 8 tại Stockholm (Thụy Điển). Có 28 quốc gia hội viên tham dự.

1937: Hội nghị Hướng Đạo Thế giới lần thứ 5 tại Vogelenzang Bloemendaal, Hà Lan. Có 28.750 trại sinh tham dự.

* Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần 9 tại Hague- Hà Lan với 34 Quốc gia hội viên tham dự

Hướng Đạo Sinh cả Thế giới mừng sinh nhật thứ 80 của BP. Nhân dịp này, Anh Hoàng gán cho cụ Bảo Quốc Huân Chương, một danh dự tối cao dành cho một công dân Anh Quốc (Vào thời đó, chỉ có 24 người còn sống được danh dự trên)

1939: Hội nghị Hướng Đạo Thế giới lần 10 tại Edinburgh - Scotland. Có 27 Quốc gia hội viên tham dự

1940: Phác thảo dự kiến kế hoạch phát triển ngành Kha

1941: Ngày 8 tháng 01. **BADEN POWELL trút hơi thở cuối cùng** tại Kenya-Phi Châu. Thi hài của cụ cũng được chôn cất tại đây, dưới chân những ngọn núi Kenya hùng vĩ theo ý nguyện của cụ - Hướng Đạo Sinh cả thế giới để tang cho cụ

1946: **Ngành Kha chính thức ra đời**, tách hẳn ra khỏi ngành Thiếu. Ngành Kha có tên gọi khác nhau tùy theo mỗi nước như: Mỹ = Explore, Venturer / Anh = Senior Scouts / Canada,

Úc, Tân Tây Lan = Venturer / Hà Lan = Rowan / Pháp = Ralders - (Ở Việt Nam, đến năm 1965. Hội nghị Huỳnh Trường toàn quốc mới chấp nhận kế hoạch phát triển ngành Kha.)

1947: Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 6 tại Moisson (Pháp). Có 24.152 trại sinh tham dự. Cùng lúc là Hội nghị Hướng Đạo Thế giới lần thứ 11 tại Château de Rosny (Pháp) có 32 Quốc gia hội viên tham dự

1949: **Hội nghị Hướng Đạo thế giới dành riêng cho Hướng Đạo khuyết tật** (Agoon) lần thứ nhất. Tổ chức tại Lunteren - Hà Lan

* Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 12 tại Elvelsacker - Na Uy. Có 25 quốc gia hội viên tham dự

1950: Thành viên của Hội Hướng Đạo trên thế giới đã lên đến 50 quốc gia hội viên với tổng số là 5 triệu Hướng Đạo Sinh

1951: Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 7 tại Bad Ischl - Áo. Có 12.884 trại sinh tham dự

* Cùng lúc với Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 13 tại Salzburg-Áo. Có 34 quốc gia hội viên tham dự.

1952: Hội nghị Hướng Đạo vùng Caribbé lần thứ nhất tại Kingston - Jamaica.

* Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 14 tại Vaduz-Liechtenstein. Có 35 quốc gia hội viên tham dự

1954: Hội nghị Hướng Đạo khối Á Rập lần thứ nhất tại Zabadyni-Syrie

1955: Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 8 tại Niagara-on-the-Lake, Canada. Có 11.139 trại sinh tham dự.

* Cùng lúc với hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 15 tại Niagara Falls - Canada. Có 44 Quốc gia hội viên tham dự.

1957: Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 9 (kỷ niệm 50 năm thành lập Hướng Đạo và 100 năm ngày sinh của BP) tổ chức tại Birmingham - Anh Quốc. Có 30.000 Hướng Đạo Sinh tham dự

- * Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 16 tại Cambridge - Anh Quốc. Có 52 Quốc gia hội viên tham dự
  - * Cũng trong năm này ngày 7/5/1957. **Hội Hướng Đạo Việt Nam được công nhận là thành viên chính thức**
  - * Văn phòng Hướng Đạo thế giới dời sang Ottawa - Canada
  - * Hội nữ Hướng Đạo phát triển lên đến 4 triệu 500 ngàn Hướng Đạo Sinh
- 1958:** Hội nghị Hướng Đạo vùng biển đông lần thứ nhất tại Baguio - Phillpin. Có 12.203 trại sinh tham dự. Việt Nam có 24 Hướng Đạo Sinh và 6 Trưởng lần đầu tiên tham dự với tư cách thành viên chính thức.
- Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 17 tại New Delhi, Ấn Độ. Có 35 Quốc gia hội viên tham dự
- 1960:** Hội nghị Hướng Đạo vùng Châu Âu lần thứ 1 tại Altenberg Cộng hòa Liên Bang Đức
- 1961:** Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 18 tại Lisbon - Bồ Đào Nha. Có 50 Quốc gia hội viên tham dự
- * Nữ Hoàng Anh khánh thành tòa nhà BADEN POWELL (BADEN POWELL HOUS). Một khách sạn tráng lệ dành riêng cho Hướng Đạo mỗi khi đến trú ngụ ở Luân Đôn.
- 1963:** Họa bạn thế giới lần thứ 11 tại Marathon - Hy Lạp. Có 14.000 Hướng Đạo Sinh tham dự.
- * Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 19 tại Rhodes - Hy Lạp. Có 52 Quốc gia hội viên tham dự.
- 1965:** Họa bạn Hướng Đạo Liên Mỹ lần thứ 1 tại Rio de Janeiro - Brazil
- * Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 20 tại Mexico City, Mexico. Có 59 Quốc gia hội viên tham dự.
- 1967:** Họa bạn Hướng Đạo thế giới lần thứ 12 tại Farragut, Odaho, Hoa Kỳ. Kỷ niệm phong trào Hướng Đạo được 60 tuổi. Có sự tham dự của cụ bà BP và 12.011 trại sinh (Việt Nam cử đi 2 Trưởng và 3 Thiếu sinh)

- * Hội nghị Hướng Đạo Thế giới lần thứ 21 Seattle, Washington, Hoa Kỳ. Có 70 Quốc gia hội viên tham dự.
- 1968:** Văn phòng Trung Ương của hội Hướng Đạo thế giới dời qua Thụy sỹ cho đến ngày nay theo địa chỉ:
- Bureau Mondial du Scoutisme**
Case Postale 241 - 1211 Genève 4
Suisse
- Tél: (022) 26.32.70**
- 1969:** Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 22 tại Otanleml, Phần Lan. Có 64 Quốc gia hội viên tham dự
- * Thành viên của Hướng Đạo thế giới đã lên đến 12 triệu Hướng Đạo Sinh.
- 1970:** Hội nghị Hướng Đạo vùng Phi Châu lần thứ 1 tại Dakar, Senegal
- 1971:** Họa bạn Hướng Đạo thế giới lần thứ 13 tại Asagisi Heights, Nhật Bản.
- * Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 23 tại Tokyo, Nhật Bản. có 71 Quốc gia hội viên tham dự
- 1972:** Hội thảo phát triển cộng đồng thế giới lần thứ nhất tại Cotonou, Dahomey (bây giờ là Benin)
- 1973:** Hội thảo bảo vệ môi trường lần thứ nhất tại Thụy Điển
- * Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 24 tại Nairobi, Kenya. Có 77 quốc gia hội viên tham dự.
- 1975:** Họa bạn Hướng Đạo thế giới lần thứ 14 tại Lillehammer, Na Uy. Có 17.259 trại sinh tham dự.
- * Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 25 tại Lundtofte, Đan Mạch. Có 87 Quốc gia hội viên tham dự
- 1977:** Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 26 tại Montreal, Canada có 81 Quốc gia hội viên tham dự
- 1979:** Năm họa bạn thế giới giao lưu trên toàn cầu. Địa điểm là trên toàn thế giới. Thời gian là suốt năm 1979 (thay vì tổ chức một cuộc Họa bạn)

- * Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 27 tại Birmingham, Anh Quốc. Có 81 Quốc gia hội viên tham dự
- 1981: UNESCO trao giải thưởng "GIÁO DỤC HÒA BÌNH:" cho hội Hướng Đạo thế giới
  - * Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 28 tại Dakar Senegan. Có 74 Quốc gia hội viên tham dự
- 1983: Họp bạn Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 15 tại Calgary, Alberta, Canada. Có 14.752 trại sinh tham dự - **Kỷ niệm 75 năm thành lập Hướng Đạo và 125 năm ngày sinh của BP**
  - * Hội nghị Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 29 tại Dearborn, Michigan, Hoa Kỳ. Có 90 Quốc gia hội viên tham dự
- 1984: Hội Rotaly Thế giới trao tặng giải thưởng "VÌ SỰ CẢM THÔNG THẾ GIỚI" cho phong trào Hướng Đạo.
- 1985: Năm "GIỚI TRẺ TOÀN CẦU" - chương trình kết hợp với Hội Nữ Hướng Đạo Thế Giới (World Association of Girl Guides) và Hướng Đạo nữ (Girl Scouts)
  - * Hội nghị Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 30 tại Munich, Cộng Hòa Liên Bang Đức, 90 Quốc gia hội viên tham dự
- 1986 - 1987: chương trình chăm sóc sức khoẻ cho trẻ em, có tên "GIÚP TRẺ EM TĂNG TRƯỞNG" kết hợp với Hội Nữ Hướng Đạo Thế Giới và UNICEF
  - * Thành viên của hội Hướng Đạo thế giới lên đến 120 quốc gia hội viên.
- 1988: Họp bạn Hướng Đạo Thế Giới tại New South Wales, Úc. Có 14.434 trại sinh tham dự
  - * Hội nghị Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 31 tại Melbourne, Úc
  - * Liên Hiệp Quốc ca tụng Hướng Đạo là phong trào ngoại hạng trong việc bảo vệ môi sinh.
- 1990: Hội nghị Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 32 tại Paris, Pháp
- 1991: Họp bạn Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 17 tại công viên quốc gia, Séoul - Hàn Quốc. Với 20.000 HDS của 135 quốc gia và vùng lãnh thổ tham dự.

- 1993: Hội nghị Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 33 tại Bangkok - Thái Lan. Với hơn 1.000 người từ 99 quốc gia thành viên tham dự
- 1995: Họp Bạn Hướng Đạo thế giới lần thứ 18 tại Hà Lan. Với 28.960 HDS và Trưởng của 166 nước tham dự
- 1996: Hội nghị Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 34 tại Oslo, Na Uy. Có 108 quốc gia hội viên tham dự. Trong dịp này. Hội nghị đã chào mừng các Quốc gia hội viên mới: Latvia (1993) - Slovenia (1994) - Mông Cổ (1994) Yugoslavia (1995) - Ba Lan (1996) - Niger (1996) - Estonia (1996) - Czech Republic (1996). Hội nghị cũng đã nhận hội Hướng Đạo Palestine làm hội viên thứ 142 của tổ chức Hướng Đạo Thế Giới .
  - * Họp bạn Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 19 tại Hà Lan. Có 30.000 Hướng Đạo Sinh từ 160 nước tham dự
- 1997: **Kỷ niệm 90 năm thành lập phong trào Hướng Đạo**
  - * Họp bạn trên mạng (Jamboree on the Internet) lần thứ I
- 1998: Họp bạn Hướng Đạo thế giới lần thứ 19 tại Pícarquin - Chile
- 1999: Hội nghị Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 35 tại Durban, Nam Phi. Với gần 1.000 người từ 116 quốc gia tham dự
- 2002: Hội nghị Hướng Đạo thế giới lần thứ 36 tại Thessaloniki - Hy Lạp. Với 1.225 người từ 125 quốc gia tham dự
- 2003: (Từ 28 tháng 12 năm 2002 đến ngày 8 tháng 1 năm 2003) Họp bạn Hướng Đạo Thế Giới lần thứ 20 tổ chức tại Sattahip, Chonburi - Thái Lan

Theo thống kê mới nhất, hiện nay phong trào Hướng Đạo đã có mặt tại 216 Quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới với khoảng 24 triệu thành viên.

Vi vậy, để nhẹ bớt công việc của Văn Phòng Hướng Đạo Thế giới, Tổ chức Hướng Đạo Thế giới thành lập thêm 5 Văn phòng Hướng Đạo Vùng: 1. Âu Châu - 2. Á-rập Trung và Cận Đông - 3. Phi Châu - 4. Châu Á Thái Bình Dương - 5. Liên Mỹ.

HĐVN (trước đây) trực thuộc VP/HĐ Vùng Châu Á Thái Bình Dương. Trụ sở đặt tại Manila - Philippines

LỊCH SỬ PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

A- GIAI ĐOẠN THÍ NGHIỆM (1926 - 1930)

Từ năm 1926, nhiều đơn vị Hướng Đạo đã được thành lập tại Bắc Việt. Nhưng do thiếu Huynh Trưởng lãnh nghề, nên không tồn tại được lâu

Mãi đến tháng 9 năm 1930, phong trào Hướng Đạo mới thực sự trụ được tại Việt Nam. (lúc đó được gọi là Ban Đồng Tử Quân)

B- GIAI ĐOẠN HỆ THỐNG HÓA (1932 - 1945)

1932: - Thành lập ở Bắc Kỳ, Trung Kỳ, Nam Kỳ, mỗi nơi một hội Hướng Đạo

1933: Danh xưng Đồng Tử Quân được đổi thành Hướng Đạo Sinh

1936: Thiết lập Trung tâm Huấn luyện tại Đà Lạt, để đào tạo Huynh trưởng cho Hướng Đạo ở Đông Dương

1937: Cựu Hoàng Đế Bảo Đại hiến đất và cố Hoàng Đế Monivong (Lào) yểm trợ kinh phí để thành lập trại trường Bạch Mã (Huế)

- Ba hội Hướng Đạo ở Việt Nam (Bắc, Trung, Nam) cùng với hội Hướng Đạo Cao Mên và Lào hợp nhất thành Liên hội Hướng Đạo Đông Dương.

1940: Hội bạn Hướng Đạo Toàn Quốc (3 ngành Ấu, Thiếu, Tráng) tại Rừng Sặc, tỉnh Bắc Ninh (Bắc Việt). Kỳ niệm 10 năm thành lập Hướng Đạo

1942: Hội bạn toàn Quốc (3 ngành) tại Quảng Tế (Huế)

1943: Hội bạn Tráng sinh tại Qua Châu, tỉnh Ninh Bình

- Hội bạn Tráng sinh tại Bẩy Miếu, tỉnh Nha Trang

- Xuất bản một số tạp chí (Chef, Giữ Vững, Thăng Tiến, Bạn Đường . . .) và một số sách về kỹ năng, trò chơi, bài hát... tiếng Việt và tiếng Pháp

C- GIAI ĐOẠN TẠM NGỪNG HOẠT ĐỘNG (1945 - 1950)

1945: Liên hội Hướng Đạo Đông Dương giải tán. Tháng 10 năm 1945, Hội Hướng Đạo Việt Nam được chính thức thành lập và một cuộc họp bạn Hướng Đạo toàn quốc được tổ chức tại khu Đại Học xá, Bạch Mai, Hà Nội để đánh dấu sự kiện quan trọng này.

1946: Hội nghị Trưởng Hướng Đạo Việt-Nam toàn quốc tổ chức tại Bắc Việt để thảo luận về việc tổ chức và thống nhất phong trào Bắc Trung Nam. BỘ TỔNG ỦY VIÊN được thành lập vào dịp này.

1946: Ngày 19 tháng 12 chiến tranh Việt - Pháp bùng nổ, phong trào Hướng Đạo phải tạm ngưng hoạt động.

D- GIAI ĐOẠN TÁI LẬP PHONG TRÀO (1950 - 1957)

1953: Ngày 9 tháng 2 phong trào Hướng Đạo được chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa thừa nhận

- Hội bạn Huynh trưởng và Tráng Sinh ở Đà Lạt

1954: Biến cố phân chia lãnh thổ, một số lớn Huynh trưởng và Hướng Đạo Sinh di cư vào Nam và tiếp tục hoạt động

1956: Thiết lập trại trường tại Bảo Lộc - Lâm Đồng, sau đó dời lên Tùng Nguyên - Đà Lạt

E- GIAI ĐOẠN CHÍNH ĐỐN VÀ HỘI NHẬP VỚI THẾ GIỚI (1957 ... 1975)

1957: Ngày 7-5, hội Hướng Đạo Việt Nam được phong trào Hướng Đạo thế giới công nhận. Để đánh dấu sự kiện này, một "Ngày Hướng Đạo" được phát động toàn Quốc vào ngày 23/6/1957

1958: Thành lập trại trường Tùng Nguyên - Đà Lạt
* Hội Nữ Hướng Đạo Việt Nam được thành lập

1959: Hội bạn toàn Quốc lấy tên là PHỤC HƯNG được tổ chức tại rừng Trắng Bom - Biên Hoà. Với sự tham gia hơn 3000

Hướng Đạo Sinh của các nước Việt, Miên, Lào, Trung Hoa, Phi Luật Tân, Pháp, Mỹ

1965: Hội nghị Huynh trưởng toàn quốc chấp nhận kế hoạch phát triển Ngành Kha

1970: Trại Giữ Vững tổ chức tại Suối Tiên - Thủ Đức. Với sự tham gia gần 8000 Hướng Đạo Sinh của các nước: Việt, Miên, Úc, Thái Lan, Tân Tây Lan, Trung Hoa, Mỹ

1974: Họp bạn toàn quốc (trại Tự Lực) tại Tam Bình - Thủ Đức với hơn 8000 Hướng Đạo Sinh.

* Tổng kiểm kê danh sách thành viên được thừa nhận và có bảo hiểm cho thấy tổng số Hướng Đạo Việt Nam là 12.432 người. trong đó gồm có:

- 2195 Trưởng (trong đó có 185 Bằng Rừng và 175 Bạch Mã
- 882 Tráng sinh trong 94 Tráng Đoàn (134 Trưởng)
- 1332 Kha sinh trong 70 Kha Đoàn (277 Trưởng)
- 5265 Thiếu sinh trong 246 Thiếu Đoàn (847 Trưởng)
- 2758 Ấu sinh trong 145 Bầy (595 Trưởng)

1975: Giải phóng miền Nam. Ủy Ban Quân Quản thành phố HCM ký quyết định giải tán Hội Hướng Đạo Việt Nam

F - GIAI ĐOẠN PHỤC HOẠT

1991: Một số đơn vị Hướng Đạo ra đời nhưng phải sinh hoạt bán công khai, vì nhà nước chưa cho phép.

* Họp mặt truyền thống cựu HDSVN thế hệ 1945-46 tại Hà Nội.

1993: Họp mặt các cựu HDS toàn quốc tại Hà Nội

* Các Cựu HDS miền Bắc lập Ban Liên Lạc lâm thời

1996: Ngày 14 tháng 4: thành lập Ban Liên Lạc HĐ TP HCM,

TỔ CHỨC HỘI HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

HỘI ĐỒNG TRUNG ƯƠNG

Là cơ quan lãnh đạo của hội Hướng Đạo Việt Nam. Thành phần gồm có:

- Ban Thường vụ
- Bộ Tổng Ủy viên
- Ban quản trị
- Ban huấn luyện
- Văn phòng đại diện các tôn giáo
- Ban bảo trợ toàn quốc
- Ủy viên kiểm toán
- Các cố vấn

(Xin xem "Sơ Đồ Tổ Chức" ở trang sau)

TỔ CHỨC CÁC ĐƠN VỊ Ở ĐỊA PHƯƠNG

ẤU ĐOÀN:

Còn gọi là BẦY, dành cho các Ấu sinh (Sói con) từ 7-11 tuổi. Chia ra từng nhóm nhỏ gọi là Đàn. Mỗi Bầy có từ 2-6 Đàn. Mỗi Đàn có tối đa là 6 Sói con, do một Sói Đầu Đàn trông coi.

Ấu Đoàn do một Bầy Trưởng (còn gọi là AKÊLA) và nhiều phụ tá Bầy Trưởng (BALOO, BAGHEERA, HATHI, CHILL. . .) điều khiển.

Ngành Ấu mang khăn quàng màu Vàng. Châm ngôn là GẮNG SỨC

* THIẾU ĐOÀN:

Dành cho các Thiếu sinh từ 11-15 tuổi. Tổ chức thành từng nhóm nhỏ gọi là ĐỘI, mỗi ĐỘI có tối đa là 8 Thiếu sinh, do ĐỘI trưởng và ĐỘI phó hướng dẫn.

Từ 2 đến 4 ĐỘI hợp lại thành một Thiếu Đoàn do một Đoàn trưởng và nhiều Đoàn Phó hướng dẫn

Ngành Thiếu mang khăn quàng màu Xanh Lục. Châm ngôn là SẮP SẴN

KHA ĐOÀN:

Qui tụ các em từ 16-18 tuổi. Tổ chức thành từng đơn vị nhỏ gọi là Tuần. Mỗi Kha Đoàn có từ 2-4 Tuần. Mỗi tuần có tối đa là 6 Kha sinh do Tuần Trưởng và Tuần Phó điều hành.

Kha Đoàn được hướng dẫn bởi một Kha Trưởng, các Kha Phó và Chánh Tuần Trưởng.

Ngành Kha mang khăn quàng màu Huyết dụ. Châm ngôn là KHAI PHÁ

TRÁNG ĐOÀN

Tập hợp các thanh niên từ 18- 25 tuổi gọi là Tráng Sinh. Tổ chức thành từng nhóm nhỏ gọi là Toán. Một Tráng Đoàn có từ 2-4 Toán. Mỗi Toán có tối đa là 10 Tráng Sinh do Toán Trưởng điều hành.

Tráng Đoàn được điều hành bởi Tráng Trưởng, các Tráng Phó và Toán Lãnh Đạo.

Ngành Tráng mang khăn quàng màu Đỏ. Châm ngôn là GIÚP ÍCH

LIÊN ĐOÀN

Là một tổ chức để phối hợp thống nhất các chương trình sinh hoạt và huấn luyện của các đơn vị tại địa phương, do một Liên Đoàn Trưởng và các Liên Đoàn Phó phụ trách. Một Liên Đoàn có thể có ít nhất từ 2 đơn vị trở lên. Trong đó gồm:

- Hoặc là một Ấu Đoàn và một Thiếu Đoàn
- Hoặc là một Thiếu Đoàn và một Kha Đoàn
- Hoặc là một Ấu Đoàn, một Thiếu Đoàn và một Kha Đoàn
- Hoặc là một Ấu Đoàn, một Thiếu Đoàn, một Kha Đoàn và

một Tráng Đoàn

ĐẠO

Là một đơn vị hành chánh của hội Hướng Đạo Việt Nam tại địa phương. Mỗi Đạo gồm ít nhất là 2 Liên Đoàn và nhiều nhất là 8 Liên Đoàn do Ủy Viên Đạo Trưởng và 1 hoặc 2 Phó Đạo Trưởng điều hành.

CHÂU

Nhiều Đạo và Liên Đoàn Biệt Lập hợp thành một Châu, do Ủy Viên Châu Trưởng trông coi. Châu Trưởng thay mặt bộ Tổng Ủy Viên để huấn luyện, theo dõi, đôn đốc và kiểm soát sự hoạt động của các Đạo và Liên Đoàn Biệt Lập

PHÂN BIỆT CHỨC VỤ TRONG CÁC ĐƠN VỊ

ẤU ĐOÀN

- *Đầu Đàn*: 2 băng vàng quanh ống tay áo trái.
- *Đầu Đàn Nhất*: 3 băng vàng quanh ống tay áo trái.
- *Thủ Đàn*: 1 băng vàng quanh ống tay áo trái.

THIẾU ĐOÀN

- *Đội Trưởng Nhất*: 3 sọc trắng gắn trên túi áo trái.
- *Đội Trưởng*: 2 sọc trắng gắn trên túi áo trên túi áo trái.
- *Đội Phó*: 1 sọc trắng gắn trên túi áo trái.

KHA ĐOÀN

- *Chánh Tuần Trưởng*: 3 sọc trắng trên cầu vai áo.
- *Tuần Trưởng*: 2 sọc trắng trên cầu vai áo.
- *Tuần Phó*: 1 sọc trắng trên cầu vai

TRÁNG ĐOÀN

- *Toán Trưởng*: 2 vạch đỏ trên tay áo trái.
- *Toán Phó*: 1 vạch đỏ trên tay áo trái.
- *Tráng Sinh lên đường, Tráng Huynh*: tua vai 3 màu, gậy nạng, chữ RS trên nón

HUY HIỆU THÂM NIÊN

Kể từ ngày Tuyên hứa, một HDS mỗi năm được đeo (trên túi áo trái) một sao 6 cánh trên nền của ngành. Nếu nhiều sao cùng màu thì có thể gộp chung lại thành một sao 6 cánh, ở giữa có mang con số tương ứng với năm đã hoạt động.

SƠ ĐỒ TỔ CHỨC

HỘI HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

HỘI ĐỒNG TRUNG ƯƠNG

Là cơ quan lãnh đạo phong trào HĐVN.
Thi hành các nghị quyết của Đại Hội
Đồng (*) về chương trình hoạt động cũng
như sử dụng tài nguyên vật lực

(*) ĐẠI HỘI ĐỒNG : Mỗi năm họp một lần (có thể thay đổi tùy theo sự tu chính của Quy Trình Nội Lệ) do Hội Trưởng triệu tập. Thành phần gồm có:

- Toàn thể nhân viên Hội Đồng Trung ương
- Bộ Tổng Ủy Viên
- Các Châu Trưởng
- Các Đạo Trưởng hay LĐT/LĐ Biệt lập

* ĐHĐ bầu cử Hội Trưởng, Tổng Ủy Viên, Tổng Thư Ký . . . cho mỗi nhiệm kỳ 3 năm

* Nghe trình bày công việc và xét duyệt chi thu năm vừa qua. Biểu quyết chương trình hoạt động và chi thu cho năm tới. Trình bày các ý kiến và nguyện vọng . .

HUY HIỆU ĐIỀU KHIỂN HĐVN

CHỨC VỤ	TÚM LÔNG TRÊN MŨ	KHĂN QUÀNG	TUA VAI
Bây Trưởng	Vàng	Vàng	4 tua Vàng
Thiếu Trưởng	Xanh lục	Xanh lục	4 tua Lục
Kha Trưởng	Huyết dụ	Huyết dụ	4 tua H. dụ
Tráng Trưởng	Đỏ	Đỏ	6 tua Đỏ
Liên Đoàn Trưởng	Cam	Cam	4 tua Cam
Đạo Trưởng	Tím	Xám viền Tím	4 tua Tím
Châu trưởng	Xanh biển	Xám viền Xanh	4 tua Xanh
Tổng Ủy Viên	3 màu HĐ	Xám viền 3 màu	.
N.Viên Bộ TUV	Trắng	Xám viền 3 màu	
Ban Quản trị	Trắng	Xám viền 3 màu	

Các Trưởng phụ tá (phó) mang khăn quàng giống như đơn vị trưởng, riêng tua vai thì có miếng vải nâu ở trên. Còn túm lông thì thêm vạch nâu ở giữa.

CÁC CẤP HUẤN LUYỆN

* Huy hiệu Bạch mã: Khăn quàng màu xám, phía sau có thêu 2 vạch dọc sọc màu Xanh Lục

* Huy hiệu Rừng: Khăn quàng Gilwell màu xám ứng hồng (mặt trong đỏ), phía sau có miếng vải sọc Tô Cách Lan hình chữ nhật. Khâu khăn quàng bằng da. Dây da đeo cổ với 2 mẫu gỗ

* Phó UV Huấn Luyện (ALT): Khăn quàng và khâu da như Trưởng Huy hiệu Rừng. Dây da đeo cổ 3 mẫu gỗ

* UV Huấn Luyện: (LT): Khăn quàng và khâu da như Trưởng Huy hiệu Rừng. Dây da đeo cổ 4 mẫu gỗ

CHƯƠNG TRÌNH ĐẲNG THỨ CHUYÊN HIỆU

CHƯƠNG TRÌNH ĐẲNG THỨ và CHUYÊN HIỆU là một bộ khung, một chuẩn mực trong phương pháp giáo dục Hướng Đạo. Nó giúp cho từng cá nhân, từng đơn vị lấy đó để hoạch định chương trình huấn luyện đào tạo và đo lường sự thăng tiến cá nhân (và tập thể) của mình. Hệ thống đẳng thứ là một phương pháp huấn luyện tiệm tiến và hấp dẫn. Nó giúp cho các Hướng Đạo Sinh leo lên đỉnh núi bằng một con dốc thoai thoải, dễ dàng, chứ không phải là một con đường gập gềnh hiểm trở.

Mỗi ngành trong phong trào Hướng Đạo đều có một hệ thống đẳng thứ khác nhau. Chúng ta thử lướt qua HỆ THỐNG ĐẲNG THỨ ba ngành: ẤU - THIẾU - KHA của Hướng Đạo Việt Nam

NGÀNH ẤU:

Gồm có 4 Đẳng thứ:

- Giò non
- Sói một sao (Sói mở một mắt)
- Sói hai sao (Sói mở hai mắt)
- Ấu sinh Việt Nam

NGÀNH THIẾU

Gồm 4 đẳng thứ:

- Chương trình tân sinh
- Hướng Đạo hạng nhì
- Hướng Đạo hạng nhất
- Hướng Đạo Việt Nam

NGÀNH KHA

Gồm 4 đẳng thứ:

- Dự Kha
- Thuần Kha
- Kha Tiên phong
- Kha Nghĩa sĩ

Trong mỗi đẳng thứ đều có các tiêu chuẩn đã được ấn định. Các Hướng Đạo Sinh phải dựa theo đó, tìm mọi cách để có thể đạt được trọn vẹn phần đẳng thứ của ngành mình đang sinh hoạt

HỆ THỐNG CHUYÊN HIỆU

Chuyên Hiệu là một huy hiệu đặc trưng của một loại kỹ năng chuyên môn nào đó mà muốn đạt được, người Hướng Đạo Sinh phải am tường phần lý thuyết và thành thạo trong thực hành về những yêu cầu trong Chuyên hiệu đó.

Trong phong trào Hướng Đạo, hệ thống chuyên hiệu là một phương pháp giáo dục cá nhân rất lý thú và hữu hiệu, bổ sung song song cho chương trình đẳng thứ.

Các Hướng Đạo Sinh chỉ được phép lấy chuyên hiệu sau khi đã qua chương trình Hướng Đạo hạng nhì và ở đẳng thứ nấy các em chỉ được lấy tối đa là 6 chuyên hiệu, vì còn phải dành thì giờ để rèn luyện chương trình Hướng Đạo hạng nhất. Khi đã đạt được đẳng hiệu Hướng Đạo hạng nhất rồi thì có thể săn chuyên hiệu tùy thích.

PHÂN LOẠI CHUYÊN HIỆU

Mỗi Ngành trong phong trào Hướng Đạo đều có một số chuyên hiệu khác nhau và dĩ nhiên trình độ yêu cầu cũng khác nhau (cho dù cùng chung một loại chuyên hiệu). Chuyên hiệu được phân thành từng nhóm gọi là *Chuyên Hiệu Tổng Thể*. Mỗi nhóm chuyên hiệu tổng thể có màu sắc khác nhau và phân thành nhiều chuyên hiệu chi tiết

NGÀNH ẤU

Có 4 chủ đề chuyên hiệu, mỗi chuyên hiệu chủ đề lại chia ra nhiều chuyên hiệu chi tiết. Chuyên hiệu ngành Ấu có hình vẽ nằm trong khung tam giác

1. Thông minh (màu xanh lơ)

- Sưu tầm - Quan sát - Truyền tin - Kịch sĩ - Ca sĩ

2. Khéo tay (màu vàng)

- May vá - Nghệ sĩ - Khéo tay - Sửa xe đạp - Làm vườn

3. Giúp ích (màu đỏ)

- Cứu thương - Chỉ đường - Nội trợ - Chăn nuôi - Bảo trợ

4. Sức khỏe (màu lục)

- Chơi hay - Điển kinh - Lực sĩ - Bơi lội - Đi bộ

NGÀNH THIẾU

Có 6 chuyên hiệu chủ đề màu sắc khác nhau. Chuyên hiệu Ngành Thiếu hình tròn.

1. Đời sống trại (vòng viền tím, hình vẽ màu xanh dương)

- Cắm trại	- Nấu ăn
- Thám hiểm	- Lái đò
- Khai phá	- Truyền tin

2. Thiên nhiên và thôn dã (vòng viền xanh dương, hình vẽ màu lục)

- Động vật	- Nuôi gia súc
- Thảo mộc	- Nuôi ong
- Côn trùng	- Nuôi cá
- Khoáng vật	- Đánh cá
- Thiên văn	- Làm vườn
- Khí tượng	- Trồng cây
- Quan sát	- Làm ruộng
- Tìm vết	- Vẽ bản đồ

3. Hoạt động - Thể dục (vòng viền lục, hình vẽ màu xanh dương)

- Huấn luyện thể dục	- Liên lạc viên
- Bơi lội	- Cung nỏ
- Võ sư	- Kỵ mã
- Xe đạp	- Quán tượng

4. Khéo tay (vòng viền vàng, hình vẽ xanh dương)

- Tạc công	- Thợ sơn
- Họa viên	- Thợ may
- Sưu tập tem	- Cơ khí

- Thợ đan
- Thợ mộc
- Thợ hồ
- Thợ glay
- Thợ dệt
- Thợ tre
- Thợ rèn
- Thợ ngụy
- Thợ in
- Thợ điện
- Vô tuyến điện
- Hoá học viên
- Thợ ống nước
- Thợ đóng sách
- Thợ khắc dấu
- Máy bay mô hình

5. Mỹ nghệ - Văn hoá (vòng viền hồng, hình vẽ tím)

- Ca sĩ
- Nhạc sĩ
- Họa sĩ
- Văn sĩ
- Điêu khắc, nặn tượng
- Diễn viên
- Tấu hài
- Ảo thuật
- Nhiếp ảnh

6. Giúp ích (vòng viền đỏ, hình vẽ đỏ)

- Cứu thương - Cấp cứu - Cứu hoả - Dẫn đường - Quản trò -
- Bạn năm châu - Thông dịch viên - Thư ký - Luật viên

NGÀNH KHA

Chuyên hiệu Ngành Kha cần phải thích ứng với thực tế, thực hiện đúng kỹ thuật, đạt đến mức độ chuyên nghiệp để có thể hướng nghiệp chứ không còn theo kiểu thăm dò như ở ngành Thiếu.

Trong thời điểm hiện nay, các chuyên hiệu Ngành Kha được hệ thống vào 5 chuyên hiệu tổng thể. Những chuyên hiệu tổng thể này có hình thoi, mỗi chuyên hiệu tổng thể có nhiều chuyên hiệu chi tiết hình tròn. Khi đạt được một chuyên hiệu chi tiết (hình tròn) thì Kha sinh vẫn được đeo vào tay áo phải của mình. Muốn lấy một chuyên hiệu tổng thể thì một Kha sinh phải đạt được tối thiểu 1/2 số lượng chuyên hiệu chi tiết trong chuyên hiệu tổng thể đó. Chuyên hiệu tổng thể cũng được đeo vào tay áo phải như chuyên hiệu chi tiết.

* Chuyên hiệu tổng thể "Thiên Nhiên" :

- Thiên văn học
- Thảo mộc học
- Côn trùng học
- Khí tượng học
- Động vật học
- khoáng vật học

* Chuyên hiệu tổng thể "Thể dục Thể thao" :

- Luyện tập thể dục
- Kỵ mã (cỡi ngựa)
- Môn đua
- Võ thuật
- Cung nỏ

* Chuyên hiệu tổng thể "Hương Nghiệp" :

- Ngành Điện
- Cơ khí
- Điện tử
- Xây dựng & trang trí nội thất

- Các ngành nghề khác

* Chuyên hiệu tổng thể "Phục vụ Giao tế" :

- Dẫn đường
- Cứu hỏa
- Giao lưu
- Cứu thương
- Phục vụ cộng đồng

* Chuyên hiệu tổng thể "Văn hoá - Tín ngưỡng" :

- Âm nhạc
- Văn sĩ
- Nhiếp ảnh
- Tín ngưỡng tôn giáo
- Điêu khắc, nặn tượng
- Kịch
- Phục vụ thờ phượng

Trên đây chỉ là một số chuyên hiệu chuẩn mực. Các đơn vị tùy theo tình hình và phương tiện tại địa phương, có thể tìm và đặt ra những chuyên hiệu khác, để giúp cho các em tiếp cận với thực tế, năng động, sáng tạo. . .

MỘT SỐ CHUYÊN HIỆU NGÀNH THIỂU

Truyền tin   Nấu nướng   Khai phá   Thám hiểm   Cắm trại

Thiên văn   Khoáng chất   Côn trùng   Thực vật   Động vật

Bơi lội   HLV Thể dục   Tìm dấu vết   Quan sát   Khí tượng

Cứu đuối (cấp cứu)   Liên lạc viên   Cứu thương   Xe đạp   Lái đò

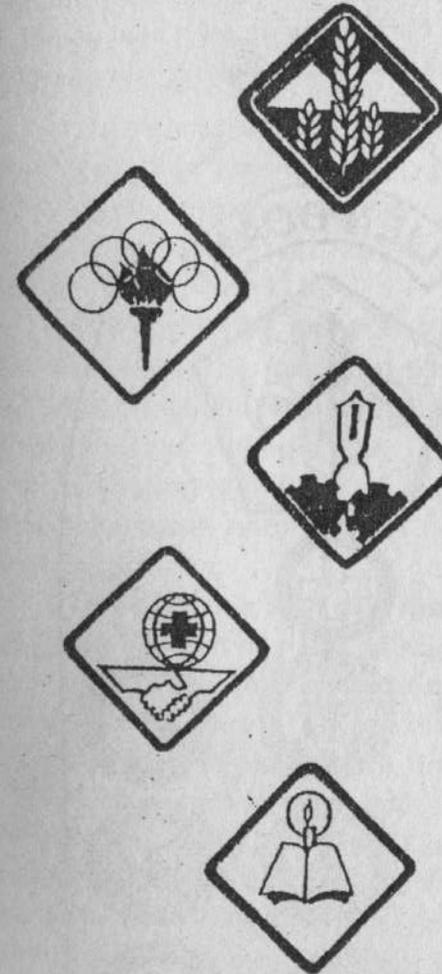

Dẫn đường   Đan lát   Sư tử   Cung thủ   Cứu hỏa

Thông dịch viên   Thợ may   Bạn năm châu   Cơ khí   Quản trò

CHUYÊN HIỆU NGÀNH KHA

Động vật   Khảo cổ   Cung thủ

Điện kinh   Nguyên tử   Cơ khí

Điều học   Thổi kèn   Cắm trại

Tt cộng đồng   Tt quốc gia   Tt thế giới

Thông tin   Vi tính   Nấu nướng

Chăm sóc   Nuôi d. vật   Thiết kế

Kiến trúc   Mỹ nghệ   Thiên văn

Hàng không   Ba lô   Đan lát

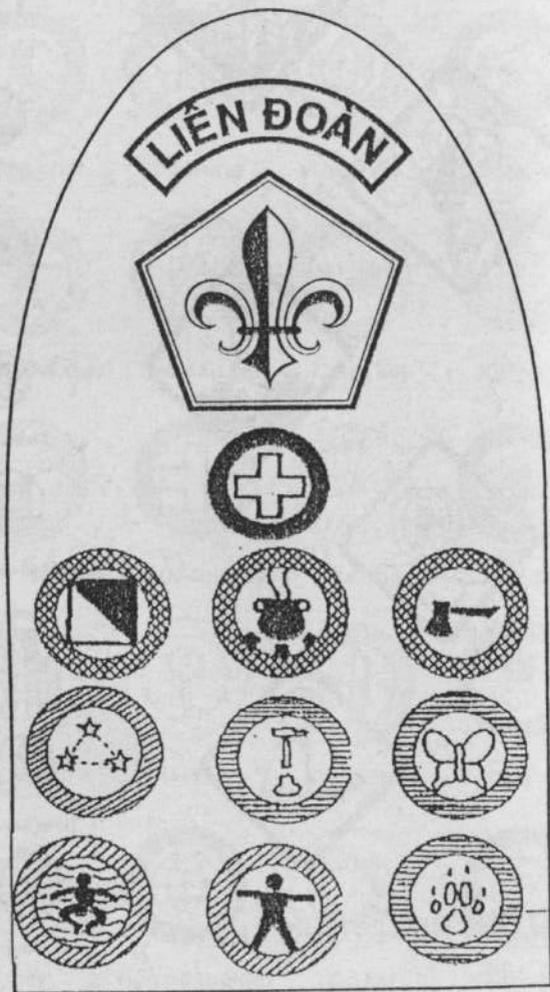
Bơi xuống   Hoá học   Điện ảnh

CHUYÊN HIỆU TỔNG THỂ

CHUYÊN HIỆU CHI TIẾT

CÁCH MANG CHUYÊN HIỆU

Một Hướng Đạo Sinh chỉ được "săn" chuyên hiệu sau khi hoàn tất chương trình Hướng Đạo Hạng Nhì. Chuyên hiệu được mang ở cánh tay áo bên phải theo hàng 3, từ trái sang phải, từ trên xuống dưới. Loại nào lấy trước thì mang trước, lấy sau thì mang sau. Đặc biệt chuyên hiệu cứu thương được mang một mình trên cùng và mang cả hai bên tay áo (bên phải và bên trái). Cho dù bạn lấy được chuyên hiệu cứu thương sau các chuyên hiệu khác.

CHƯƠNG III HOẠT ĐỘNG NGOÀI TRỜI

CẨM TRẠI

Nói đến "Cắm Trại" các bạn có thể nghĩ ngay rằng: đó là cuộc vui chơi, giải trí, nghỉ mát, du lịch, dã ngoại. . . hoặc đại loại như vậy. Quan niệm sai lầm đó khá phổ biến ngay cả trong các đoàn thể Thanh Thiếu niên.

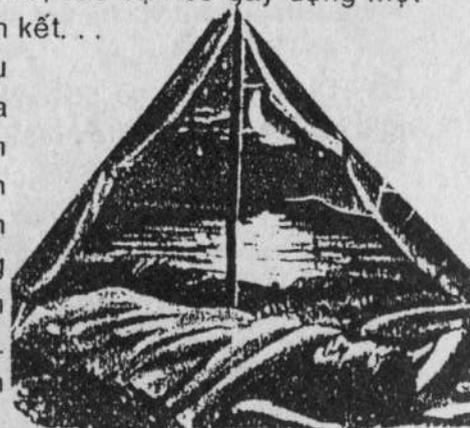
Trại là một nhu cầu cần thiết trong sinh hoạt và giáo dục của phong trào Hướng Đạo. Trại cũng là đỉnh cao của các cuộc huấn luyện, giúp các bạn thỏa mãn óc phiêu lưu, khám phá, rèn luyện tinh thần kỷ luật, trật tự, tăng cường sức khỏe, sức chịu đựng. . .

Trại là một thế giới thần tiên của những Thanh Thiếu niên yêu thiên nhiên và ham hoạt động. Ở đó các bạn thấy mình gần gũi và hòa quyện với thiên nhiên, thấy tâm hồn mình phóng khoáng và cao thượng hơn.

Trại cũng là một dịp để các bạn thoát ra khỏi sự ồn ào náo nhiệt của thành phố. Sự đơn điệu buồn tẻ của các cao ốc và những bức tường.

Trong chương trình sinh hoạt trại, các bạn sẽ có dịp học hỏi và thực hành các kỹ năng đã học trong đời sống hằng ngày. Trổ tài tháo vát, phát huy sáng kiến để tạo tiện nghi tối đa cho đời sống trại. Khi cùng làm việc với nhau, các bạn sẽ gầy dựng một linh đồng đội, thân ái, vui tươi, đoàn kết. . .

Ái chưa một lần ngủ dưới lều để nghe côn trùng hòa nhạc. Chưa một lần tắm nắng đến cháy da trên bờ biển. Chưa một lần nằm ngắm trăng rơi qua cửa lều. Chưa một lần bó gối nhìn cơn mưa ở giữa rừng hay cuống cuống đắp bờ chắn nước đang lăm le tràn vào lều. . . thì coi như mình mất đi một phần đẹp nhất của tuổi trẻ.

CÁC HÌNH THỨC TRẠI

1. TRẠI CUỐI TUẦN

Đây là một hình thức trại Đội do Đội Trưởng tổ chức (được sự đồng ý của Đoàn trưởng và phụ huynh). Tuy là trại Đội, nhưng cũng có chương trình rõ ràng, đầy đủ. Phải cắm trại cho ra cắm trại. Không nên dùng thực phẩm chế biến sẵn mà phải nấu nướng đàng hoàng (đây cũng là một phần của sự huấn luyện). Trại Đội chỉ nên hạn chế trong vòng 24 giờ.

2. TRẠI KỸ NĂNG

Trong những lần sinh hoạt thường xuyên của đơn vị. Chúng ta không có đủ thời giờ và điều kiện để huấn luyện một số kỹ năng chuyên môn đặc biệt cho Đoàn sinh. Trại kỹ năng được tổ chức để san lấp lỗ hổng đó.

Trại kỹ năng là dịp để cho các đoàn sinh ôn tập và huấn luyện một số kỹ năng đòi hỏi phải có không gian và địa điểm thoáng rộng, thiên nhiên thích hợp như: Bản đồ, địa bàn, tìm phương hướng, thiên văn, ước đạc, quan sát dấu vết, tạo tác tiền phong, truyền tin, cứu thương. . .

3. TRẠI BAY

Thường dùng trong các cuộc thám du, khảo sát . . . Như tên gọi của nó "Trại bay" không cố định như "Trại đứng" mà nó luôn theo bước chân của toán thám du. Vì vậy cảnh vật luôn luôn thay đổi gây nhiều thú vị cho trại sinh.

4. TRẠI HÈ

Đương nhiên sẽ được tổ chức vào dịp các đoàn sinh được nghỉ hè, cho nên trại hè có thể kéo dài nhiều ngày

Trong chương trình vui chơi của trại hè là dịp để tổng kết, ôn tập và thực hành những điều đã học trong năm qua. Những tiết mục đã học trong năm sẽ được lồng vào trong các trò chơi nhỏ, trò chơi lớn, thủ công trại, thám du . . .

5. TRẠI HỌP BẠN

Nhiều đoàn thể cùng phong trào ở nhiều nơi, nhiều xứ (lớn nhỏ tùy theo quy mô tổ chức) cùng quy tụ về một địa điểm để:

- Gặp gỡ, kết thân.
- Trao đổi, học hỏi kinh nghiệm.
- Báo cáo sự tiến bộ.
- Thể hiện tình huynh đệ cùng chí hướng.

Thường thì mọi đoàn tham dự phải trình diễn mọi trình độ khả năng sinh hoạt của đơn vị mình trước Huynh Trưởng cao cấp. Nhất định sẽ có cuộc thi đua để trắc nghiệm chung cho từng đoàn, từng ngành . . . và sẽ có thứ hạng trên dưới. Các bạn hãy coi đó là sự chứng minh tiến bộ của mình, đừng vì hơn thua mà tự mãn hay thất vọng.

6/ TRẠI HUẤN LUYỆN

Như tên gọi của nó, Trại Huấn Luyện qui tụ các Trưởng cùng một tổ chức để đào tạo hoặc hoàn thiện khả năng lãnh đạo. Tùy theo từng đẳng cấp và đề tài. Trại có thể kéo dài nhiều ngày. Những trại này sau khi bãi trại (mãn khóa) những trại sinh trúng cách, hay đạt yêu cầu, sẽ được xét duyệt để được cấp bằng hoặc chứng chỉ.

THIẾT KẾ LỀU TRẠI

Trên thị trường hiện tại, người ta có bày bán đủ các loại lều. Từ lều một vài người cho đến loại vài chục người . . . đủ các hình thức, kiểu dáng, màu sắc. . . tuy nhiên loại lều này giá hơi cao.

Là một Hướng Đạo Sinh, chúng ta phải biết cách tự may lấy lều của mình, vừa rẻ tiền, vừa đúng ý của mình. Và không có gì thú vị hơn khi nằm dưới mái lều do chính tay mình tự may lấy.

Muốn may lều, trước hết ta chọn mẫu rồi làm bằng bìa cứng với tỉ lệ 1/10 kích cỡ lều thật. Phóng đại 10 lần lên vải rồi mới cắt may

Gọn và nhẹ nhất là dùng vải nylon dẫu, không thấm nước và rất mau khô. Loại này nhẹ nhàng, dễ mang theo trong hành trang cá nhân. Hoặc dùng vải kaki, katê, bạt nylon có sọc...

Muốn không thấm nước ta dùng dung dịch Acetate d'alumine (mua ở các cửa hàng hóa chất) pha thêm $\frac{3}{4}$ lần nước. Nhúng vải vào rồi đem phơi nắng thật khô. Hóa chất này không làm vải đổi màu, không làm vải nặng hơn, vẫn thông khí nhưng lại không thấm nước.

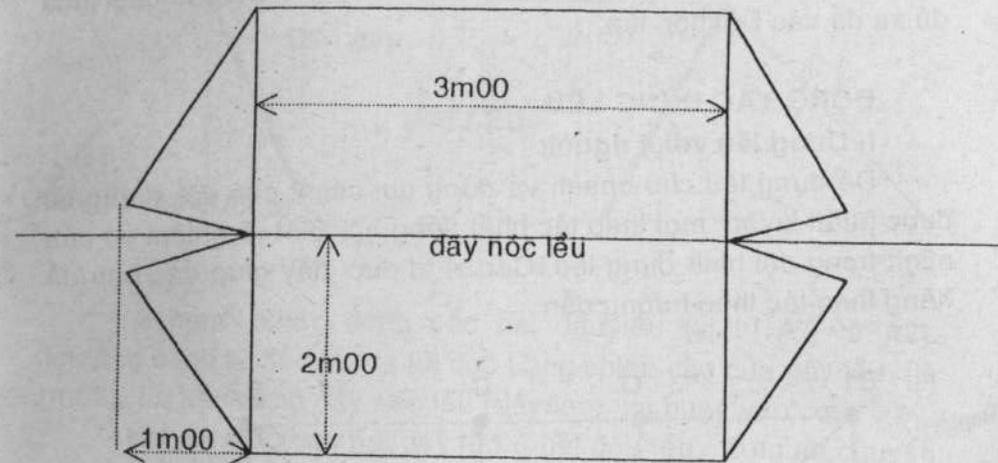
Về kiểu dáng, thì tùy chúng ta chọn. Ở đây, chúng tôi xin hướng dẫn cách may và kích thước loại lều hai mái thông thường mà chúng ta thường sử dụng nhất.

Loại này về mùa lạnh hay mưa thì để hai mái xuôi xuống, nếu là mùa nóng bức, ta căng một mái lên thì lều sẽ thoáng mát.

Khi may loại lều này, chúng ta vừa tiết kiệm tiền bạc, vừa tiện dụng và cũng vừa hợp với nhu cầu của chúng ta. Chúng ta chọn loại vải không thấm nước. Màu sắc thì nhạt và sáng để không hấp thụ sức nóng của mặt trời. Ở giữa nóc và chung quanh mép lều, chúng ta nên dẫn một lần dây dù đẹp. Các góc và đầu dây trên lều chúng ta nên đắp thêm vải hay da để tăng sức chịu đựng của lều.

Về kích thước thì tùy theo nhu cầu, lớn hay nhỏ? cao hay thấp? lều dành cho bao nhiêu người? Dưới đây là kích thước lều

dành cho từ 6 - 8 người (một Đội). Loại kích thước này tương ứng với cột lều 1,60m (là gậy Hướng Đạo)

Ghi chú: Hai bên hông lều, nên có hai tấm riem chắn để tránh mưa hắt và côn trùng.

Chúng ta nên may những tấm chắn tam giác ở 2 đầu lều dùng cho ban đêm và mùa mưa. Tấm chắn này nên may 2 lớp, một lớp bằng vải và một lớp bằng lưới mịn để khi trời nóng nực thì vén lớp vải lên, chỉ để lại lớp lưới mịn cho thoáng và ngăn chặn muỗi mòng, côn trùng.

VỊ TRÍ DỰNG LỀU

- Cắm lều ở nơi đất trống, có bóng cây che nắng, nhất là buổi trưa và buổi chiều
- Chọn chỗ đất bằng phẳng, không có đá lởm chởm, không có rễ cây lớn, không có bụi cây hay cỏ gai, dọn sạch sẽ và lượm bớt sỏi đá.
- Tránh hướng gió thốc vào lều.

- Không dựng lều sát tàn cây cao, rất nguy hiểm khi mưa gió, vì dễ bị sét đánh hay cành cây gãy rớt xuống lều.

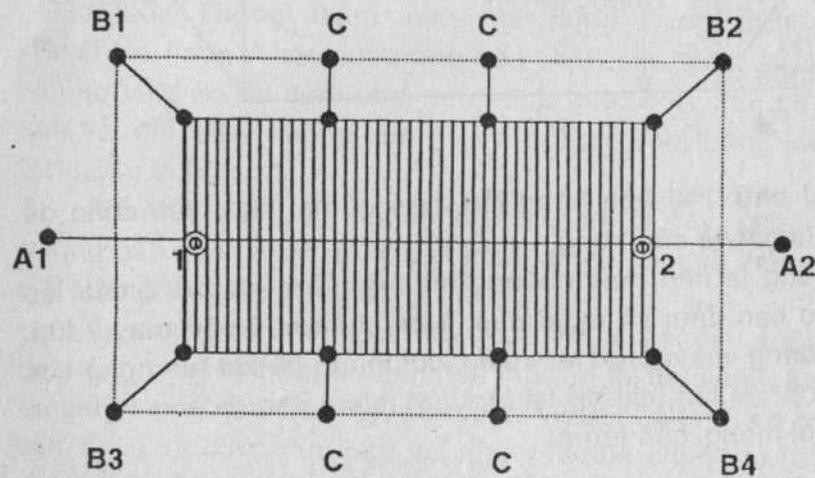
- Không dựng lều dưới dòng suối cạn, nước lũ về trở tay không kịp.

- Khoảng cách các lều đủ gần để dễ điều hành nhưng phải đủ xa để các Đội độc lập.

ĐỘNG TÁC DỰNG LỀU

I- Dựng lều với 4 người:

Để dựng lều cho nhanh và đúng qui cách, các đội sinh phải được huấn luyện, mọi thao tác phải đồng bộ. Biết rõ nhiệm vụ của mình trong đội hình dựng lều. Các vị trí dưới đây giúp các bạn dễ dàng thao tác theo hướng dẫn

- Vạch một đường thẳng theo hướng lều các bạn muốn dựng (từ vị trí A1 đến vị trí A2)

- Tung lều ra cho đường nóc lều nằm trên đường thẳng đó.

- 2 người cầm gậy (1m60) sao cho đầu gậy đội vào 2 vị trí của 2 đầu nóc lều (vị trí 1 và 2). 2 góc gậy nghiêng vào trong lều

khoảng 30 - 40° (và cứ giữ như vậy cho đến khi 4 góc lều đã được cột vào cọc).

- 2 người khác đóng cọc hai đầu lều (vị trí A1 và A2). (khoảng cách từ đầu lều ra tới cọc bằng chiều cao của gậy lều. (là 1m60)) rồi kéo căng dây nóc lều (dây lều) và buộc vào cọc,

- Khi đã cột xong hai dây lều ở hai đầu lều, 2 người chuyển qua đóng cọc hai góc lều (vị trí B1 và B3). Các bạn đóng cọc có khoảng cách xa gần tùy theo mép lều cao hay thấp, hay rèm lều vừa với mặt đất (thông thường bằng 1/3 chiều rộng từ nóc đến góc lều). Đóng làm sao sợi dây chia đôi góc lều, mỗi bên đúng 45° và cọc cũng đóng nghiêng ra ngoài 45° rồi kéo dây góc buộc vào cọc, sau đó siết cho mái lều căng và phẳng

- Tiếp tục 2 người qua đóng cọc và kéo dây ở hai góc bên kia (vị trí B2 và B4)

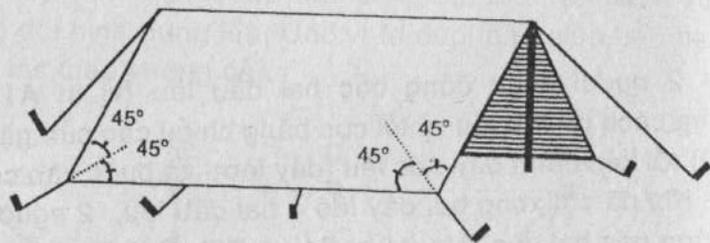
- Sau đó các bạn đóng cọc và cột dây các vị trí C còn lại

- Cuối cùng, 2 người cầm gậy đứng ở trong lều chống thẳng gậy lên vuông góc với mặt đất, làm sao cho 2 cọc hai đầu và 2 gậy lều nằm trên đường thẳng đã vạch, hai dây lều hai đầu và nóc lều cũng nằm trên một đường thẳng

- Các bạn xem lại hai mái lều có bị dợn sóng hay không? nóc lều có chùng hay không? nếu có thì điều chỉnh sao cho đến khi nào hai mái lều phải căng và nóc lều thật thẳng mới được.

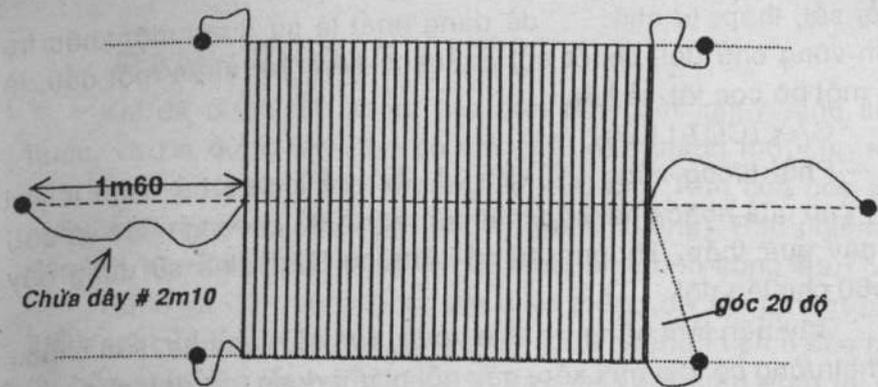
Lưu ý:

- Phải buộc đúng nút dây (nút quai chèo, hai vòng hai khoá, nút căng dây lều . . .)
- Các cọc phải đóng nghiêng ra ngoài khoảng 45°
- Các cọc B và C phải thẳng hàng với nhau, tạo thành một hình chữ nhật tương tự chung quanh lều.
- Các cọc góc lều (B1 - B2 - B3 - B4) khi kéo dây thì dây phải cắt góc lều làm 2 phần bằng nhau, mỗi phần 45°

II- Dựng lều với 1 người

- Vạch một đường thẳng và trải lều ra như trên, hai mái nằm hai bên đường vạch, đúng vào vị trí mà bạn muốn dựng lều
- Tính từ đầu nóc lều ra khoảng cách bằng chiều dài của gậy (1m60), lựa cọc dài và cứng, đóng 2 cọc nóc lều
- Chừa chiều dài sợi dây lều bằng $4/3$ chiều dài gậy rồi buộc vào cọc 2 đầu. (chiều dài gậy + $1/3$.) thí dụ: gậy 1m60 + ($1/3 = 0.53$) # 2m10
- Đóng cọc 4 góc lều, mỗi cọc ngang với mép lều đi ra, khoảng cách từ góc lều với cọc so với nóc lều tạo thành một góc 20° (nếu mái lều rộng 2m thì khoảng cách đó # 0m50)
- Chừa dây để buộc vào cọc, sợi dây từ góc ra cọc bằng tương đương với $1/3$ chiều rộng của lều. (# 0m70)

- Buộc dây 2 đầu và 4 góc vào cọc xong lấy gậy thứ nhất đội vào đầu nóc lều rồi dựng thẳng lên, tiếp tục như thế gậy thứ hai (nhớ là lòn gậy trong lều)
- Nếu thấy mái lều không căng thì chỉnh sửa sao cho lều có hai mái không dợn sóng và nóc không chùng.
- Buộc nút dây cho đúng (thường là nút quai chèo, nút hai vòng hai khoá. . .)
- Đào mương thoát nước (xem mục MƯƠNG THOÁT NƯỚC)

CÁC VẬT DỤNG CẦN THIẾT

Để hoàn thành một cái lều nhanh chóng và dễ dàng, chúng ta phải có 1 số dụng cụ và vật liệu cần thiết, tương xứng với kích cỡ lều đang sử dụng.

DÂY

Thường thì lều may sẵn lúc nào cũng có đủ bộ dây, lều . . . nếu không chúng ta phải mang theo. Nên chọn những loại dây mềm, dễ thao tác, tương xứng với kích cỡ và màu sắc của lều như: dây dù đẹp, dây dù tròn, dây thùng nylon. . . tuyệt đối không dùng dây kẽm hay dây loại nhỏ khó nhìn thấy (nhất là ban đêm) trại sinh rất dễ vấp ngã, gây tai nạn, thương tích.

CỌC

Tùy theo thể đất cứng hay mềm mà chúng ta sử dụng cọc ngắn hay dài, bằng hợp kim có bán trên thị trường hay bằng tre

gỗ, sắt, thép, tự chế. . . dễ dàng nhất là sử dụng một khúc tre tấm vòng chẻ đôi, chuốt bớt hai cạnh bên, vạt nhọn một đầu, là có một bộ cọc tốt, rẻ tiền.

GẬY (CỘT LỂU)

Phải tương xứng với kích cỡ lều, để không hở chân lều vì gậy cao quá hoặc phải kéo mái bệ ra (rất dễ bị đọng nước và dột) vì gậy quá thấp. Thường thì các Hướng Đạo Sinh sử dụng gậy 1m60 cho lều đội.

Gậy nên làm bằng tre tấm vòng, vừa rẻ, vừa nhẹ, vừa chắc... Ở thị trường có loại gậy xếp, gậy nối nhiều đoạn, rất gọn nhẹ.

ĐÙI CUI (VỐ)

Đây là một vật dụng mà các trại sinh ít lưu ý nhất và cũng hay quên mang theo nhất. Nhưng nếu muốn dựng một cái lều nhanh mà thiếu dùn cui, hoặc chỉ có một cái rồi chuyển tay hết người này đến người khác, thì khó mà hoàn thành nhanh được. Ít nhất mỗi đội phải có 2 cái trở lên.

Dùn cui có thể làm bằng gốc tấm vòng hoặc những thanh gỗ nặng, đẽo cán cho vừa tay cầm

Ngoài ra chúng ta còn sử dụng cuốc, xẻng, hay cuốc chim (tùy theo đất cứng hay mềm) để đào mương thoát nước

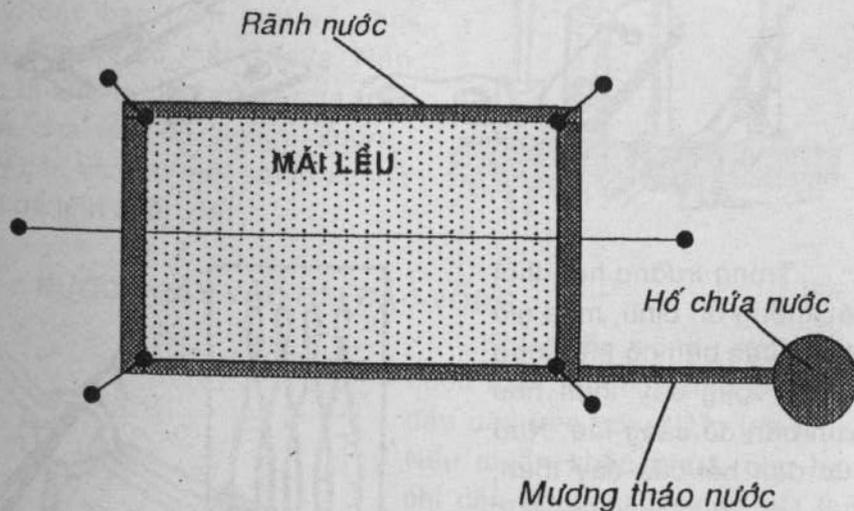
RÃNH THOÁT NƯỚC

Khi đã dựng lều xong, các bạn phải đào ngay rãnh thoát nước, và xin đừng làm cho có mà phải đào thành một con rãnh sâu khoảng 10 cm, rộng khoảng 20 - 30 cm. Tâm của con rãnh ngay dưới mép lều (chỗ giọt nước sẽ nhỏ xuống). Bao nhiêu đất đào lên, nên đắp thành một con đê chắn phía bên trong lều.

Rãnh và đê nên đào và đắp thật thẳng để tăng thêm phần thẩm mỹ của lều. Nếu đất bằng phẳng, thì chúng ta phải đào rãnh đủ bốn phía của lều và chọn phía nào mặt đất thấp nhất thì đào một mương tháo, dẫn nước ra xa lều. Cuối mương tháo là một hố chứa nước.

Nếu đất dốc, thì chỉ cần đào 3 phía trên dốc của lều. Phía trên thì đào hơi sâu hơn, phía hai bên hông thì đào dài ra khỏi lều

Đừng bao giờ thấy trời đang nắng mà chủ quan, không chịu đào rãnh thoát nước, vì nếu trời đổ mưa bất ngờ (nhất là về đêm) thì các bạn không thể nào trở tay kịp

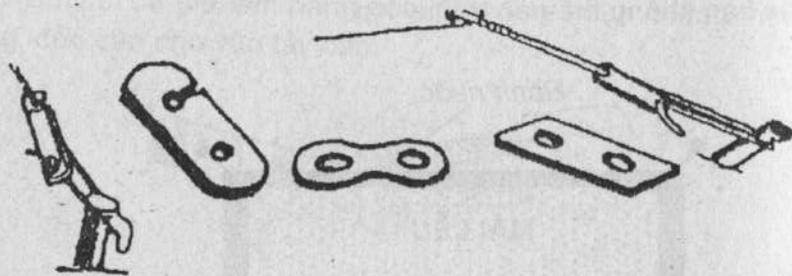
KỸ THUẬT NHỎ

Trong cuộc sống ở trại, nhất thiết các bạn cần phải biết một số kỹ thuật nhỏ (mẹo vặt), để dễ dàng khắc phục những trở ngại nhỏ nhỏ mà chúng ta thường gặp trong các kỳ trại.

CĂNG LỀU

Mái lều của chúng ta lúc mới dựng, trông nó thật căng và đẹp đẽ, thế nhưng sau vài cơn gió, một trận mưa hay một đêm ngủ lặn lộn. . . Trông nó thật thảm hại. Nếu tháo ra làm lại thì khá mất công. Muốn cho tiện thì khi cột lều vào cọc, các bạn hãy sử dụng nút căng dây (tendeur) hoặc dùng một cái tendeur bằng gỗ như sau:

Dùng một miếng gỗ nhỏ, dùi hai lỗ vào đường kính của dây lều, luồn dây vào (theo hình). Khi cần thì kéo miếng gỗ đến đâu là dây cố định đến đó.

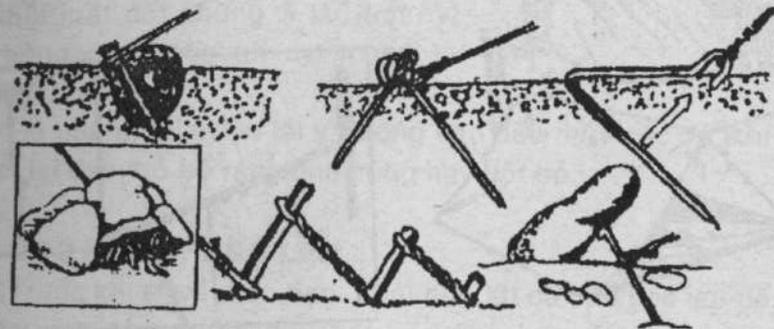
Trong trường hợp thời tiết không ổn định, mưa gió nhiều, các bạn có thể dùng những vòng dây thun như hình bên để căng lều. Nhờ sức đàn hồi của dây thun, mái lều sẽ chịu được sức gió mà không bị xé rách hay chùng

CỌC LỀU BỊ NHỎ LÊN.

- Trường hợp gặp đất mềm, cọc hay bị nhỏ bật lên khi căng dây, các bạn hãy dùng đá để chèn chân cọc.

- Khi cắm trại ở bờ biển, không tìm ra đá, thì các bạn hãy đóng thành những hàng cọc neo nhau như những hình dưới đây.

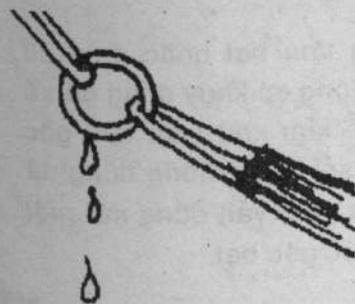
NÂNG CAO CỘT LỀU

Xác định vị trí của chân gậy, các bạn cắm một vỏ chai hay ống tre có mắt ở giữa. Nếu cột bị lún, ta đập vỡ ½ nửa trên của chai rồi úp ngược xuống, hay các bạn úp một cái tô xuống đất để làm chân đế.

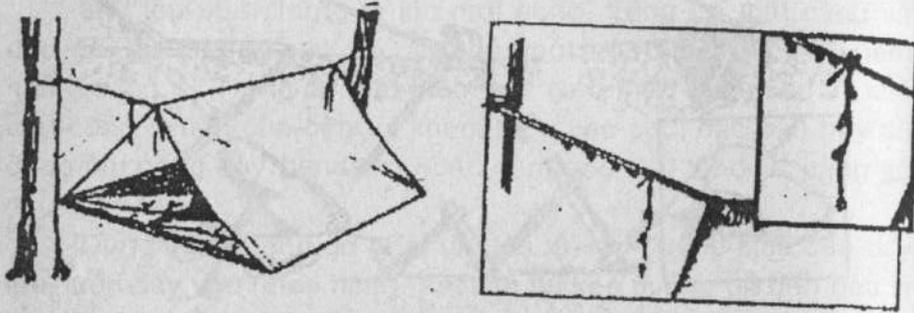
NƯỚC CHẢY VÀO HAI ĐẦU VÔNG

Khi nằm võng dưới lều, nước mưa thường chảy theo hai đầu dây treo võng làm ướt lưng. Nếu muốn khắc phục, các bạn chỉ cần dùng hai khoen sắt (cổ vòng đeo tay), cột ở hai đầu võng. Nước chảy đến khoen sắt sẽ tự nhỏ hết xuống đất.

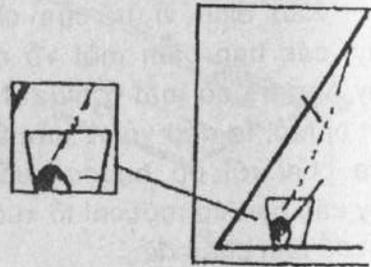
NƯỚC CHẢY VÀO TRONG LỀU

Khi chúng ta sử dụng hai gốc cây thay thế hai gậy khi căng lều, nếu trời mưa, chắc chắn nước sẽ theo dây rồi chảy vào lều. Để khắc phục, các bạn dùng một sợi dây ngắn, cột trên sợi dây căng lều (gắn sát mái lều) nước sẽ nhỏ theo sợi dây ngắn đó mà không chảy vào lều.

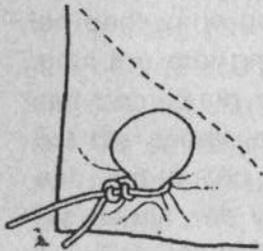
MÁI LỀU BỊ ĐỘT

Nếu mái lều của các bạn làm bằng vải thấm nước hay để lâu ngày bị tróc lớp màng phủ, khi gặp mưa lớn sẽ bị đột. Để khỏi bị ướt, các bạn đính vào chỗ đột một sợi dây, đầu dây cột một cục đá nhỏ, bỏ vào trong một cái tô hay một vật chứa nước. nước đột sẽ theo sợi dây chảy vào trong tô. Khi nước đầy, các bạn đem đổ

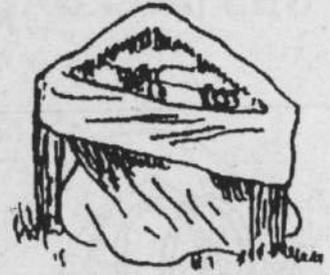
GÓC LỀU KHÔNG CÓ KHUY

Khi sử dụng những tấm bạt hoặc drap để làm lều, thì ở góc không có khuy đồng để xoắn dây, các bạn có thể làm như sau: túm góc bạt quanh một viên sỏi tròn (không dùng đá sắt cạnh sẽ làm sần rách vải) dùng nút một vòng hai khoá để buộc góc bạt.

HỔ RÁC LỘ THIÊN

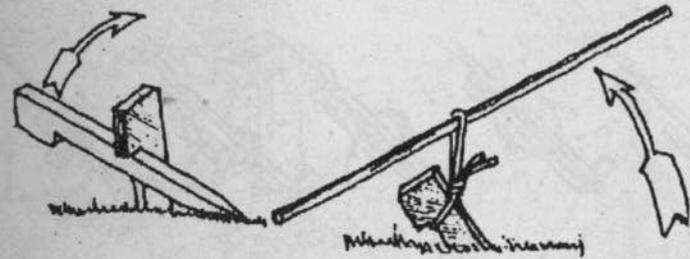
Nếu gặp đất cát đào lên tuột xuống, hay đất quá cứng không thể đào hố rác được, các bạn có thể làm như sau: lấy 3 hay 4 cái cọc, đóng ló lên khỏi mặt đất chừng 3 tấc (chu vi của hàng cọc bằng túi nylon mà ta định sử dụng).

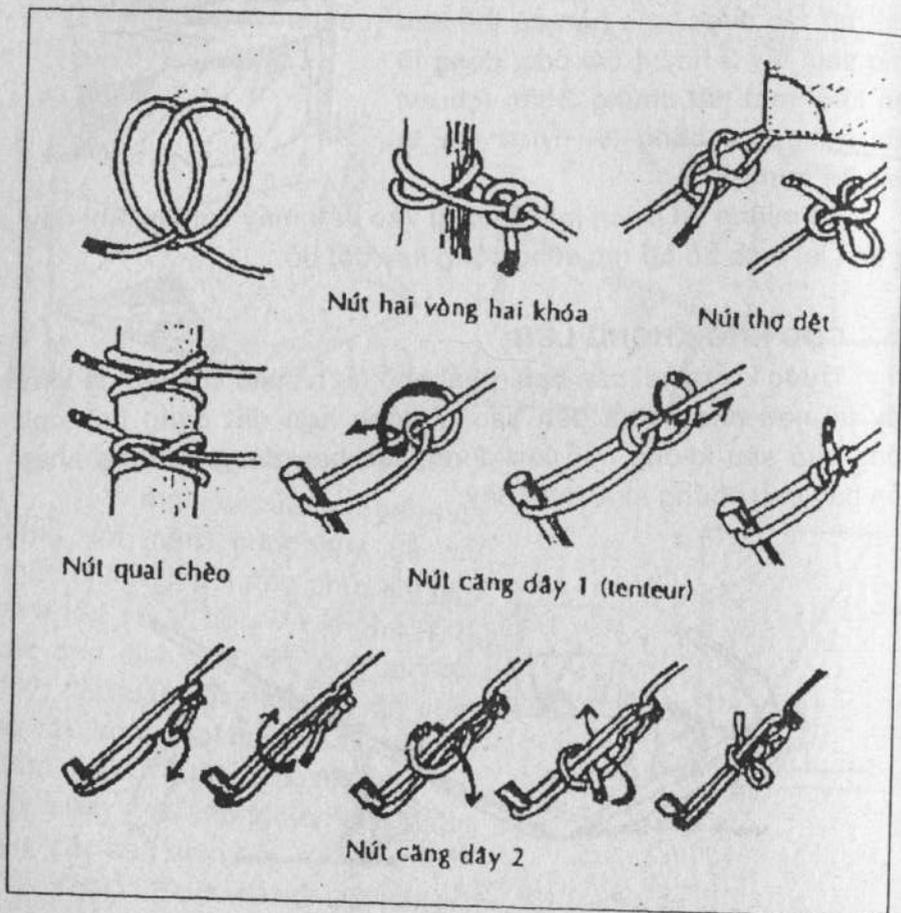
Bỏ miệng túi nylon lại và tròng vào đầu mấy cọc đó, khi đầy ta túm lại đem bỏ hố rác công cộng hay đốt bỏ.

CỌC NHỎ KHÔNG LÊN

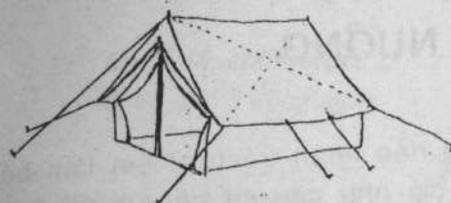
Trước khi ra về, các bạn phải nhổ tất cả các cọc lều để khỏi gây tai nạn cho người đến sau. Trường hợp đất cứng hay cọc đóng quá sâu không nhổ lên được, các bạn dùng phương pháp đòn bẩy như những hình dưới đây:

NHỮNG NÚT DÂY THƯỜNG SỬ DỤNG KHI DỰNG LỀU

CÁC LOẠI LỀU

Lều chữ A

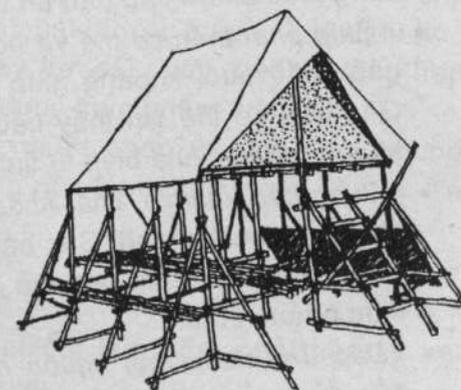
Lều Bung

Lều Hội Hạp

Lều thoáng

Lều sàn

BẾP NÚC NẤU NƯỚNG

Những Hướng Đạo Sinh nào nhận trách nhiệm làm bếp, phải hiểu giá trị dinh dưỡng và nhu cầu cá nhân của những nhóm thức ăn cơ bản.

Theo các chuyên gia dinh dưỡng thì người ta chia thực phẩm thành 4 nhóm cơ bản cho nhu cầu hàng ngày như sau:

* **Nhóm sữa:** (sữa, sôcôla, bơ, phô mai, yauort. . .) mỗi ngày một lần hoặc hơn

* **Nhóm rau củ & trái cây:** (rau củ: cà rốt, cà chua, bắp cải, bông cải, cải xanh, khoai tây. . . trái cây: cam, quýt, táo, lê, nho, mận, chuối. . .) một hoặc hai lần ngày

* **Nhóm protein:** (thịt heo, thịt bò, thịt gà, thịt vịt, tôm, cua, cá, trứng, đậu nành, các loại quả hạch. . .) hai lần hoặc hơn trong một ngày

* **Nhóm ngũ cốc:** (gạo, nếp, kê, đậu, bắp, bánh mì, biscuit. . .) mọi bữa ăn

TẦM QUAN TRỌNG CỦA SỰ DINH DƯỠNG TỐT

Những thực phẩm các bạn ăn uống cần hội đủ 3 yếu tố:

- **Giúp phát triển cơ thể và hồi phục sức lực:** chất đạm và các chất muối khoáng giúp các bạn phát triển cơ bắp. Các bạn có thể tìm thấy các chất này từ thịt, cá, trứng, sữa. . . và các chế biến từ tinh bột, thóc lúa. . .
- **Cung cấp vitamin, chất khoáng, chất sợi. . .** giúp cơ thể chúng ta khoẻ mạnh. Các bạn có thể các dưỡng chất đó rất phong phú trong rau quả, trái cây. . . và trong một số thực phẩm khác.
- **Đáp ứng được mọi nguồn năng lượng mà bạn cần:** có đầy đủ trong các thực phẩm mà bạn ăn, nhất là trong bánh mì, cơm, dầu, mỡ. . .

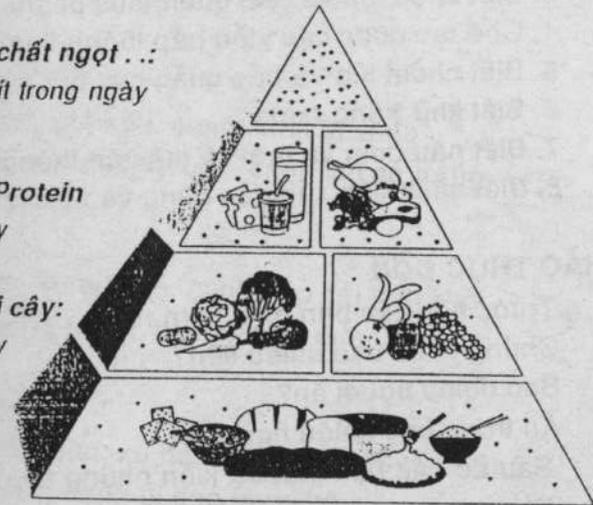
THÁP THỰC PHẨM

Dầu, mỡ, chất ngọt . . . :
dùng một ít trong ngày

Nhóm sữa & Protein
2-3 phần/ ngày

Nhóm rau củ, trái cây:
3-5 phần/ ngày

Nhóm ngũ cốc:
6-11 phần/ngày

Tháp thực phẩm chỉ cho chúng ta thấy nhu cầu và số lượng thực phẩm cần phải có trong ngày. Ở đáy tháp thì nhu cầu và số lượng lớn, càng lên cao thì càng ít đi.

Nấu nướng ở trại

Trại là cơ hội tốt nhất để các Hướng Đạo Sinh thực tập và thể hiện tài năng bếp núc của mình. Đây là một trách nhiệm nặng nhọc, âm thầm nhưng không kém phần lý thú. Chúng ta đừng vội vã khui đồ hộp ra ăn khi thức ăn nấu hồng. Hãy để cho trại sinh tự xoay sở, cho các em phát huy óc tháo vát, lòng tự tin. . . Đồ hộp chỉ dùng trong các kỳ trại dài ngày hoặc trường hợp bất khả kháng, không thể mua được thực phẩm tươi sống.

Ở trại, chúng ta nên nấu những món ăn đơn giản nhưng ngon và giàu dinh dưỡng. Không nên làm những món cầu kỳ, tĩa bông, tĩa hoa... xào nấu linh đình

TIÊU CHUẨN NGƯỜI LÀM BẾP

Những người nhận trách nhiệm làm bếp, phải nhớ kỹ hai phương châm: Tiết kiệm và vệ sinh.

Ngoài ra các bạn còn phải hội đủ các tiêu chuẩn sau:

1. Biết thảo thực đơn cho Đồi trong 3 ngày trại

2. Biết đi chợ
3. Biết chọn lựa và bảo quản thực phẩm
4. Chế tạo được các kiểu bếp thông thường
5. Biết nhóm lửa và bảo quản củi
6. Biết khử trùng nước
7. Biết nấu cơm và một số món ăn thông thường ở trại
8. Biết cách sắp xếp gọn gàng và vệ sinh khu vực bếp

THẢO THỰC ĐƠN

Trước tiên các bạn phải nắm rõ:

- Chúng ta có bao nhiêu tiền?
- Bao nhiêu người ăn?
- Ăn trong bao nhiêu ngày?

Sau đó các bạn mới dự kiến những thực phẩm và số lượng cần phải mua.

Nếu cắm trại nhiều ngày mà ở xa chợ, hai ba ngày mới có thể đi một lần, người làm bếp phải biết:

- *Những thức ăn để lâu mà không cần chế biến:* lạp xưởng, tôm khô, trứng, đồ hộp, cá khô, mắm ruốc, các loại mắm, tương, chao, hạt vệt muối . . .

- *Những thức ăn có thể để lâu nhưng phải chế biến:* (tôm rim, mắm chưng, mắm ruốc xào thịt, chà bông. . .

Dựa vào đó các bạn thảo một thực đơn cho Đội thật dễ dàng. Nếu tài chính rộng rãi, ta có thể mua gà vịt mang theo, vừa để được lâu, vừa có thức ăn tươi ngon, bổ dưỡng.

Thí dụ: Thực đơn mẫu (cho 8 người ăn trong 3 ngày)

(Đi chợ một lần cho 3 ngày ăn)

- 8 ổ bánh mì, 8 gói mì, 8kg gạo, 2kg nếp
- 1kg giá, 2 bó rau muống, 1kg cải xanh, 1kg cải trắng, 2kg bí đao, 2kg bí ngô, 1kg su su, 1kg su hào.
- 1kg thịt, 1kg cá, 1kg tôm, 1/2kg mắm muối vùi, 1/2kg cá khô, 100gr tôm khô, 12 trứng vịt.
- Một trái dừa khô, me, hành, ngò, tỏi, ớt, tiêu, đường, muối, bột ngọt, dầu ăn, nước mắm, nước tương. . .

Làm món:

Ngày thứ nhất:

- *Sáng:* Bánh mì thịt
- *Trưa:* Cá chiên, giá xào, canh tôm cải xanh
- *Tối:* Thịt kho, rau muống luộc, canh thịt cả trắng

Ngày thứ hai:

- *Sáng:* Xôi
- *Trưa:* Tôm rim, su su xào, canh bắp cải tôm khô
- *Tối:* mắm chưng trứng, bí ngô hầm dừa

Ngày thứ ba:

- *Sáng:* mì gói
- *Trưa:* Cá khô chiên, xu hào xào, canh chua cá khô
- *Tối:* trứng chiên, canh bí đao tôm khô

Người quản lý giỏi là người phải biết dự kiến thực đơn thế nào để cho trại sinh ăn ngon miệng đủ dinh dưỡng mà vẫn vừa với số tiền đóng góp được.

ĐI CHỢ:

Ít có Hướng Đạo Sinh nào "hân hạnh" được mẹ sai đi chợ hằng ngày để nắm được giá cả và không lúng túng trong khi đi chợ.

Hầu hết chúng ta thỉnh thoảng mới đặt chân đến chợ một lần cho nên không khỏi lúng túng. Vì vậy, trước khi đi chợ, các bạn nên nhờ những người đi chợ thường xuyên hướng dẫn cho chúng ta biết rõ giá cả của từng loại thực phẩm, khu vực phân bố trong chợ. Vì nếu không biết rõ loại nào bán ở khu vực nào, thì chúng ta sẽ đi vòng vo, vừa mất thời giờ, vừa mệt. . .

Khi ghi vào giấy chúng ta chia thành từng nhóm: Nhóm thực phẩm tươi sống, nhóm đồ khô hay thực phẩm chế biến sẵn, nhóm rau cải, nhóm gia vị và tạp hóa. . . Như vậy chúng ta chỉ đi một vòng chợ là có thể mua đầy đủ.

Người làm bếp cũng phải biết ước lượng thực phẩm vừa đủ cho Đội. Không mua quá thừa hoặc quá thiếu và cũng đừng mua những thực phẩm sang trọng, giá cao. . .

CHỌN LỰA THỰC PHẨM

Rất quan trọng, vì nếu các bạn mua nhầm thực phẩm ươn, hư thối . . . thì ăn vừa dở và có thể bị trúng độc. Biết cách chọn thực phẩm tươi ,sống, thì ăn mới ngon và bổ dưỡng, và có thể bảo quản lâu được.

Thịt:

Phải có màu đỏ hồng, sờ thịt săn, da mỏng, miếng thịt còn ươn ướt. Nếu ngả sang màu nâu, tím đen hay tái xanh và có mùi thì đừng mua.

Cá:

Vạch mang ra xem, nếu đỏ hồng là cá tươi. Nếu mang trắng bệch, dập đầu, bể bụng, ấn ngón tay thấy lõm thì đừng mua.

Gà:

Chọn gà mái tơ gần đẻ, hậu môn nhỏ, sạch, màu hồng, chân vàng, lườn to. Không nên mua những con hậu môn ướt, bầu diều phồng to, miệng chảy dãi, móng tím, ít phản ứng khi bắt, đó là gà bệnh

Vịt:

Chọn những con vịt đực (đầu to, giọng khàn khàn), mỏ to, mềm, ức tròn, da cổ da bụng dày, lông cánh đầy đủ.

Cua:

Lật ngửa cua ra, nhấn vào mép mai ở hai bên hông, cứng là cua chắc, mềm là cua ộp

Trứng:

Giơ trứng ra ánh sáng (hay ngọn đèn). Nếu khoảng trống trên đầu không có, hay hay rất nhỏ là trứng tươi, nếu lớn là trứng đã để lâu. Có thể bỏ vào nước, chìm ngay là tươi, nổi là trứng cũ.

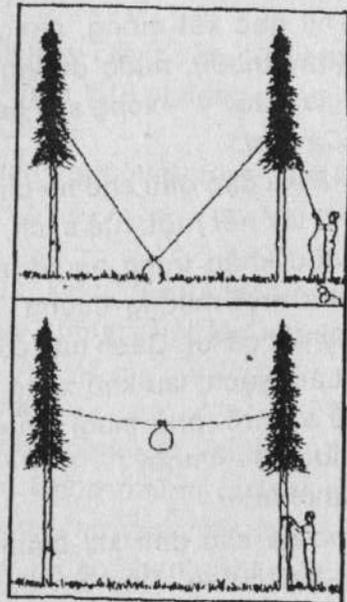
Đồ hộp:

Không nên chọn những hộp móp méo nhất là phồng dộp hai đầu, ăn sẽ bị ngộ độc. Các bạn cũng cần phải lưu ý đến ngày tháng bảo hành ghi ở vỏ hộp.

BẢO QUẢN THỰC PHẨM

Khi cần để dành thực phẩm cho những ngày hôm sau. Người đầu bếp phải biết cách giữ gìn và bảo quản sao cho lúc nào cũng phải nguyên vẹn và tươi ngon.

Những thực phẩm để qua đêm phải bỏ vào bao, dùng dây (có bôi thuốc chống muỗi) treo lên cây để khỏi bị chó tha, kiến và thú rừng làm hỏng (nhất là những vùng đất hoang dã)

Khi bảo quản thức ăn tươi sống cho ngày hôm sau, các bạn chỉ cần xào nấu chín (không đổ nước). Lúc cần chúng ta sẽ chế biến lại. Nếu để dài ngày, các bạn phải biết những phương pháp đặc biệt.

Dưới đây là những phương pháp giữ gìn bảo quản thực phẩm dài ngày:

Thịt sống:

-Nhúng vào nước phèn chua pha loãng (10gr phèn với 1 lit nước sôi để nguội) ngâm độ 1 giờ, vớt ra xát muối bột, treo nơi thoáng mát. Khi dùng, rửa sạch lại. Cách này giữ được 3-4 ngày.

-Ngâm trong mật mía, mật ong, có thể để lâu 4-5 tháng mà vẫn tươi ngon

-Người dân tộc họ giã sơ thịt với muối hạt, đoạn treo nơi thoáng mát, lộng gió, cũng giữ được cả tuần lễ.

Thịt chín:

Cắt thịt sống thành từng miếng thành bàn tay, rồi đem ram hoặc luộc chín. Xong đem ngâm vào nước mắm, nước tương hay nước muối, cách này để lâu được 1 đến 2 tháng.

Thịt khô:

Thịt nạc xắt mỏng, dùng dao to bản đập dẹp. Ướp nước mắm (hay muối), nước đường phèn (hay đường), nước cốt củ riềng, gia vị tùy ý - xong sấy hay phơi khô để dành.

Cá tươi:

- Phải đập đầu cho nó chết ngay (không để chết từ từ). Mổ bụng cá, lấy hết ruột, rửa sạch, lau khô, xong xát muối vào mang cá và đều khắp trong ngoài mình cá. Xong bạn lấy một chén giấm pha một muống đường. Dùng miếng vải nhúng ướt hợp chất này gói cá lại. Cách này có thể được 3 - 4 ngày.

- Làm sạch, lau khô xong ướp cá bằng muối, bọc kín bằng giấy, để vào rổ, phủ muối lên cho kín. Phương pháp này cũng giữ cá được 3 - 4 ngày

Cá chín:

Kho cá cho đến khi thấm mặn. Cho thêm vào một ít rau câu hay thạch đen. Tiếp tục kho thêm một lúc nữa. Trút toàn bộ ra một cái thố sạch, để nguội. Rải một lớp muối lên trên, đậy nắp. Cách này có thể bảo quản được vài tuần.

Bảo quản trứng

- Trứng mua về, lau sạch, để khô, quét lên vỏ trứng một lớp va-dơ-lin (vaseline) hay pa-ra-phin (parafine)

- Lấy một tô muối, một tô rưới nước, đun sôi để nguội. Lựa trứng tốt ngâm vào dung dịch trên, lấy vĩ tre đè xuống cho trứng ngập trong nước. Phương pháp có thể giữ trứng lâu hàng năm

Giữ cho cua sống lâu

Lựa cua chắc, còn sống khỏe. Sắp cua vào một cái nồi đất, bên trên phủ lớp lục bình. Mỗi ngày vài lần rảy nước muối pha hơi mặn mặn để giữ ẩm. Cách này có thể giữ cua sống khoảng 1 tuần

Giữ cho rau cải, sà lách lâu héo

Giữ sao cho rau không bị ướt. Dùng giấy bọc kín lại, treo lên cao, trút đầu lá xuống. Thỉnh thoảng vẩy nước vào giấy

Bảo quản bông cải

- Bọc kín bông cải bằng chính lá bông cải, bên ngoài bọc kín lại bằng giấy (giấy màu xanh càng tốt). phương pháp này giữ được vài ngày.

- Cắt hết lá và cuống (cắt gần sát bông). Bọc giấy lại, treo lên cao, đầu trút xuống.

Bảo quản trái cây

Không mua trái cây chín quá. Đem để nơi thoáng mát, xa lửa và các nguồn nhiệt, không sắp chồng chất lên nhau, không sờ mó hay dời đổi vị trí.

Bảo quản cam tươi, chanh tươi

Lấy cát (hoặc tro), rây mịn, đem phơi khô, đổ lót xuống đáy xô (hoặc thùng) một lớp độ 4cm. Chọn những quả cam (hoặc chanh) mới hái, lành lặn. Bọc giấy từng quả một, sắp vào xô, cuống nằm dưới. Cứ một lớp cam (hoặc chanh) thì một lớp cát (hoặc tro) cho đến khi hết trái cây. Trên cùng đổ một lớp cát dày khoảng 4cm (một ngón tay). Phương pháp này có thể bảo quản được cam (hoặc chanh) rất lâu.

* Nếu muốn để dành một miếng chanh đã xài dở dang thì úp mặt chanh xuống một cái đĩa có sẵn một ít dấm chua

Bảo quản khoai tây, khoai lang

Lựa khoai tốt, còn nguyên, không thấy xước, không bị sâu, không mọc mầm. . . cho vào một cái thúng, treo vào chỗ thoáng mát nhưng không ẩm.

Để dành bánh mì 1 - 2 ngày mà không bị cứng

Muốn để dành bánh mì một hai ngày mà vẫn còn mềm, các bạn cho bánh mì vào bao nylon gói thật chặt, bên trong để một cục đường rồi để vào chỗ mát.

LÀM MÁT THỨC ĂN MÀ KHÔNG CẦN TỦ LẠNH

Thức ăn: để vào nôi, ngâm nôi vào một chậu nước, đậy kín chậu nước với một nắp bằng đất nung, để vào nơi thoáng mát trong vài giờ, thức ăn sẽ mát và lâu hư.

Chế tạo lồng treo giữ lạnh

- Cắt 4 miếng ván hình vuông, cạnh 30 cm.
- Khoan 4 lỗ ở 4 góc để luồn dây
- Luồn dây rồi thắt nút "thắt dòng" ở trên và dưới miếng ván để cố định thành từng tầng của lồng treo.
- Treo lồng lên một cành cây, nơi thoáng mát và có gió
- Trên nóc lồng treo để một nồi nước lạnh.
- Bao kín lồng treo bằng một khăn ướt. Phần trên của tấm khăn ngập trong nồi nước lạnh để khăn lúc nào cũng ướt
- Châm đầy khi nồi hết nước.

CÁC LOẠI BẾP

- BẾP GAS - BẾP DẦU

Trong các cuộc cắm trại từ trước đến nay, chúng ta thường sử dụng cây khô làm củi và bếp tự tạo để nấu nướng. Tuy nhiên xu thế hiện nay là để phòng tránh những vụ hỏa hoạn tàn phá các cánh rừng cũng như không gây xáo trộn môi trường sinh thái khi chúng ta nấu nướng hay đốt lửa trại bằng củi, chúng ta nên dùng bếp gas, hay bếp dầu. . .

Những ưu điểm của bếp gas

- không để lại dấu vết gì trên mặt đất sau khi nấu nướng
- không sử dụng bất cứ nguyên liệu thiên nhiên trong vùng
- có thể nấu nướng dễ dàng trong mọi thời tiết
- không làm đen nồi niêu soong chảo. . .
- nhanh chóng và dễ dàng điều khiển ngọn lửa
- gọn nhẹ, có thể mang theo với hành trang cá nhân

Những khuyết điểm

- phải mang theo đầy đủ các bình gas

- phải bảo quản cẩn thận khi di chuyển

Hiện nay, tại Việt Nam, một số đơn vị Hướng Đạo vẫn cho các Hướng Đạo Sinh sử dụng bếp gas để nấu các bữa ăn thường ngày. Còn một số thì chỉ cho sử dụng trong trường hợp thời tiết không thuận tiện, hoặc khi cần nấu nhanh như pha trà, cà phê . . . hoặc khi cần nước sôi để sát trùng y cụ. . . nhưng các bữa ăn chính thì vẫn dùng bếp củi. . .

Vi vậy, tùy theo điều kiện sinh hoạt và khả năng cho phép, mỗi Đội nên mang theo một hay hai bếp gas . . . Đây cũng là cách giúp cho các Hướng Đạo Sinh tiếp cận với các công nghệ hiện đại và để khỏi bị động trong những trường hợp thời tiết xấu. Và nhất là thực hành bài học bảo vệ môi trường thiên nhiên.

CHỌN BẾP

Ở thị trường Việt Nam hiện nay, rất ít kiểu dáng và chủng loại bếp gas hay bếp dầu mini để cho chúng ta rộng tay chọn lựa. Tuy nhiên các bạn cũng cần biết một số đặc điểm để dễ dàng trong việc tìm mua cho Đội của mình một bếp thích hợp.

Bếp dùng dầu

Tạo ra lửa nóng, an toàn khi sử dụng, không gây nổ nhiên liệu, dễ sử dụng . . . Cẩn thận khi di chuyển, vì dễ làm đổ dầu vấy bẩn áo quần và thức ăn.

Bếp dầu có nhiều loại, có loại sử dụng tim đèn, có loại dùng béc phun. Cũng có loại bếp dầu có thể sử dụng được cả gas trắng.

Bếp dùng gas trắng (white gas)

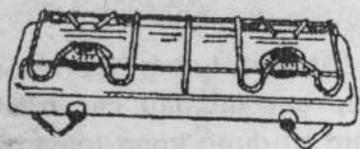
Đây là loại nhiên liệu lý tưởng cho những người cắm trại, những nhà leo núi. . . vì nó tạo ra ngọn lửa nóng và ổn định và chịu được gió. Có thể sử dụng trong mọi thời tiết. Dễ tìm mua

Bếp dùng Butane/Propane

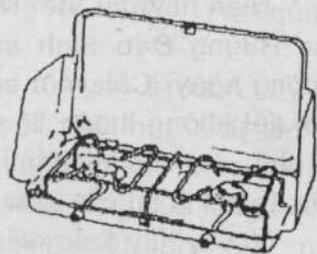
Đơn giản, dễ dàng, an toàn và tiện lợi khi sử dụng. Có nhiều loại lớn nhỏ khác nhau. Có loại bình gas gắn trực tiếp như một chân đế của bếp lò, rất tiện lợi

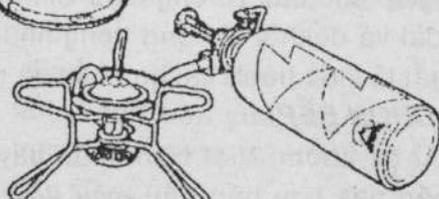
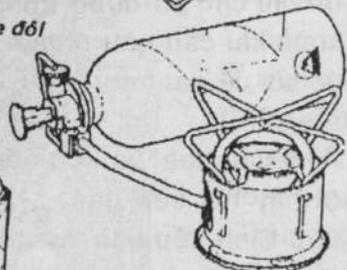
Bếp Propane đôi có chắn gió

Bếp Propane đôi

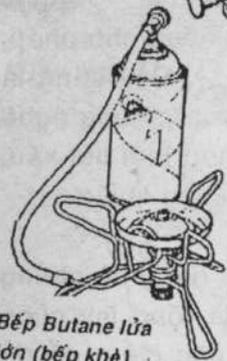

Bếp hỗn hợp X/GX

Bếp gas trắng hay dầu

Bếp Butane lửa lớn (bếp khê)

- CHẾ TẠO BẾP CÁ NHÂN (MI NI)

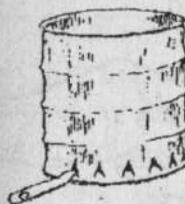
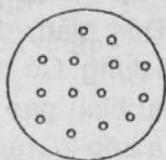
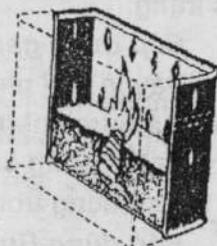
Khi các bạn đi trại một mình hay ít người, các bạn có thể tự chế tạo ra những bếp than, bếp dầu, bếp sáp... gọn nhẹ, dành để nấu những nồi nhỏ, pha trà, pha cà phê... rất tiện lợi, nhất là khi có mưa gió, không thể tìm ra củi

Bếp cát và dầu

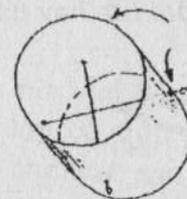
Các bạn dùng một lon thiếc, vuông hay tròn cũng được. Đục nhiều lỗ ở phần trên để thông khí. Quấn một nùi giẻ để ở giữa. Cho cát vào rồi đổ dầu (lửa, gasoline) cho ngập phần cát, chúng ta đã có một bếp mini tự tạo

Bếp than

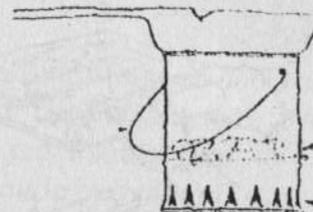
Dùng một cái lon thiếc đường kính chừng 15 cm, mở lấy nắp và đáy lon. Dùng nắp đó đục nhiều lỗ để làm rế đỡ than.

Dùng đó mở hộp để đục lỗ chung quanh đáy lon

Đục 4 lỗ rồi xoắn 2 sợi dây kẽm cỡ 6 ly làm giá đỡ rế than

Xoá một đoạn kẽm cứng làm quai xách

Bếp mini 1

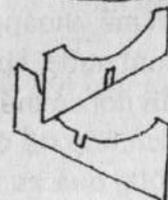
Dùng một lon thiếc tròn đã đục nắp, đường kính cỡ 10 - 15 cm. Các bạn cắt miệng lon theo hình bên. Lấy một đoạn dây kẽm để quấn cố định giẻ hay tim đèn rồi đặt vào lon sao cho tim vẫn đứng. Nấu sáp hay paraffine cho nóng chảy rồi đổ vào, chờ cho một phần tim nhô lên, rồi để cho nguội. Khi nấu nướng, các bạn nên để bếp vào một chậu nước lạnh để giảm nhiệt

Bếp mini 2

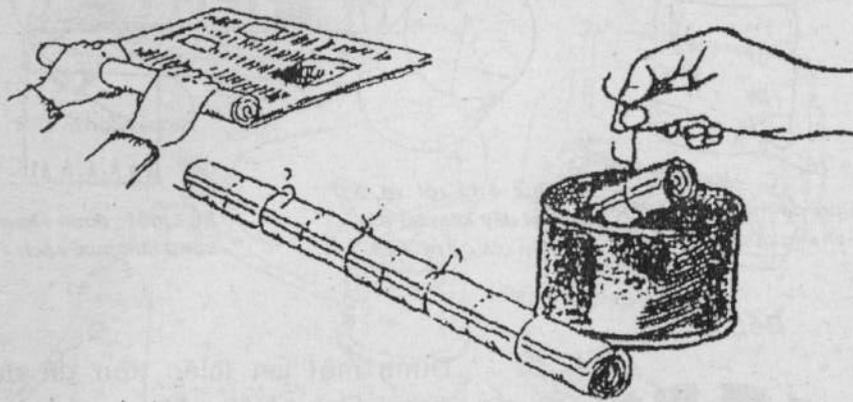
Dùng một lon thiếc có nắp đậy. Đục một số lỗ trên nắp, xuyên tim đèn vào các lỗ đó. Nấu các vụn đèn cây hoặc paraffine cho chảy lỏng ra rồi đổ vào để nguội.

Dùng một miếng thiếc cắt thành hai miếng theo như hình bên. Khi không dùng thì tháo ra, xếp gọn. Khi cần thì chồng lên nhau, biến thành kiếng để đặt ca hay nồi nhỏ lên nấu.

Loại bếp này khi nấu cũng cần để vào một chậu nước lạnh

Chế tạo nhiên liệu nhóm lửa hay nấu nướng

Lấy 4 - 5 tờ nhật báo, cột lại từng khúc như bánh tét. Dùng dao hay cưa cắt từng đoạn ngắn. Bỏ những cuộn giấy nhỏ đó vào một nồi súp đang nấu chảy rồi lấy ra để khô. Bây giờ các bạn đã có những cục nhiên liệu gọn nhẹ, không sợ thấm nước, dùng để bỏ vào lon để nấu nướng hay để nhóm lửa

BẾP CỦI TỰ TẠO

Là loại bếp nguyên thủy mà bất cứ một Hướng Đạo Sinh nào cũng phải biết cách làm. Đây cũng là một cách rèn luyện tính năng động, tháo vát một cách lý thú. Tuy nhiên, để tránh gây hoả hoạn cũng như tác động xấu đến môi trường thiên nhiên, các bạn cần tuân thủ một số qui định.

Chọn nơi làm bếp

Để chọn nơi làm bếp, chúng ta phải lưu ý một số điểm sau:

- Tránh xa gốc cây và tàn cây, nhất là các loại cây có tinh dầu, dễ bắt lửa.
- Mát mẽ, thoáng dăng nhưng không lộng gió
- Thoát nước, không bị ngập úng khi mưa lớn
- Gần nơi có thể lấy củi, xách nước
- Thích hợp để đào hố rác, làm vệ sinh
- Không quá xa lều

LƯU Ý:

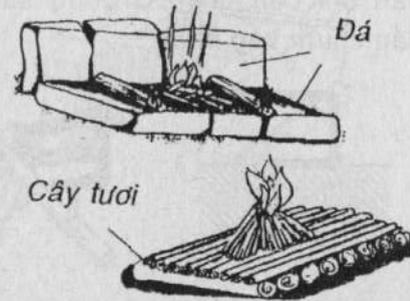
* Làm bếp trên cỏ:

Khi các bạn chọn nơi làm bếp trên một đám cỏ tươi, hãy dùng xẻng xắn để lột lớp cỏ trên mặt, để nơi ẩm mát, thỉnh thoảng tưới nước để giữ cho tươi, sau đó mới thiết kế bếp.

Trước khi rời đất trại, các bạn dội nước cho tắt lửa, san lấp các hố, đặt lại những miếng cỏ tươi lên, tưới thêm ít nước, cỏ sẽ sống lại, không ai biết đó là nơi đã từng là một cái bếp

* Làm bếp trên đất ẩm ướt:

Khi làm bếp trên đất sinh hay cát ẩm, thì rất khó nhóm lửa. Muốn khắc phục, các bạn hãy dùng đá hay những khúc cây còn tươi, sắp lót một lớp ở dưới trước khi thiết kế trên đó những kiểu bếp thích hợp.

* Làm bếp trên nền gạch, xi măng:

Cẩn thận, vì sức nóng có thể gây nứt, nổ, làm hư nền gạch hay xi măng. Để khắc phục, các bạn hãy lót lên đó một lớp cát

THIẾT KẾ BẾP

Có rất nhiều kiểu bếp dã ngoại, mỗi kiểu đều có những ưu và khuyết điểm khác nhau. Các bạn hãy chọn kiểu nào cho thích hợp với những dụng cụ và vật liệu mà bạn có, ngoài ra còn phải xem:

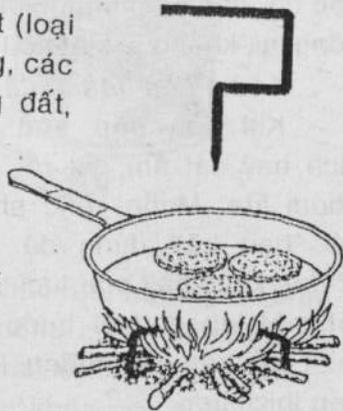
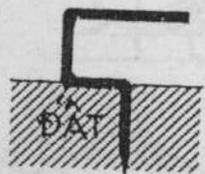
- Đất trại thích hợp để kiến tạo loại bếp nào?
  - Thời gian sử dụng bếp bao lâu? (nếu đi trại ngắn ngày thì làm bếp tạm, nếu dài ngày thì làm kiên cố)
- Ở đây, chúng tôi chỉ xin giới thiệu một số ít loại bếp giản dị, dễ làm và có hiệu quả

CÁC KIỂU BẾP

Bếp gọng sắt

Theo kinh nghiệm cá nhân, đây là một loại bếp gọn nhẹ và tiện lợi nhất. Vì các bạn có thể sử dụng trên mọi loại đất như: đất cát, đất thịt, đá sỏi, đất khô, đất ẩm . . . Và có thể nấu bất cứ loại nồi nêu, soong chảo, lớn nhỏ khác nhau mà không sợ sụp, hay nghiêng đổ

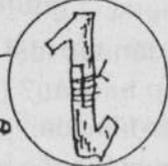
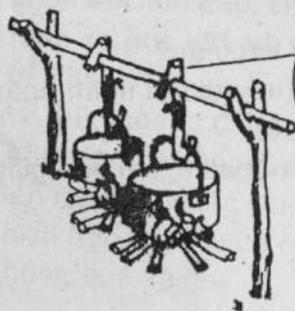
Các bạn chỉ cần uốn 3 gọng sắt (loại 6 hay 8 ly) theo hình đây. Khi sử dụng, các bạn chỉ cần ghim 3 gọng sắt xuống đất, đầu chụm vào nhau

Bếp gọng sắt

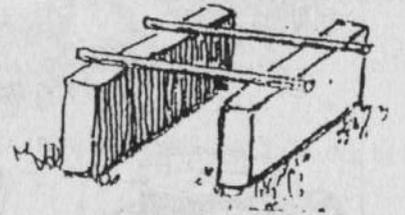
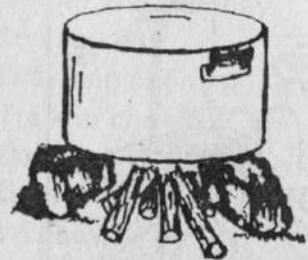
Bếp treo

Là một loại bếp mà các thợ săn, thợ rừng, các nhà phiêu lưu, khai phá, cắm trại, dã ngoại . . . thường dùng. Rất tiện lợi vì không cần phải mang theo gì cả ngoài soong nồi. Họ còn dùng loại bếp này như một loại "lửa bên đường", vừa thấp sáng, vừa sưởi ấm, vừa ngồi trò chuyện. Vì loại bếp này thường nấu bằng ngọn lửa lớn. Có một điều các bạn phải lưu ý là cần có một dọi dây hay móc không bị lửa đốt cháy.

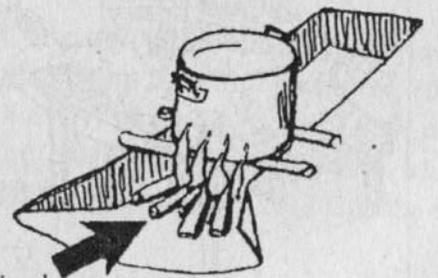
Bếp kê:

Nếu các bạn cắm trại ở những vùng có đá hay gạch, thì đây là loại bếp thiết kế dễ dàng và thuận tiện nhất. Chỉ cần kê ba cục đá hay vài viên gạch là chúng ta đã có một cái bếp. Tuy nhiên, các bạn hãy cẩn thận, vì đây là loại bếp rất dễ bị lật làm đổ đồ ăn

Bếp đào, bếp mương:

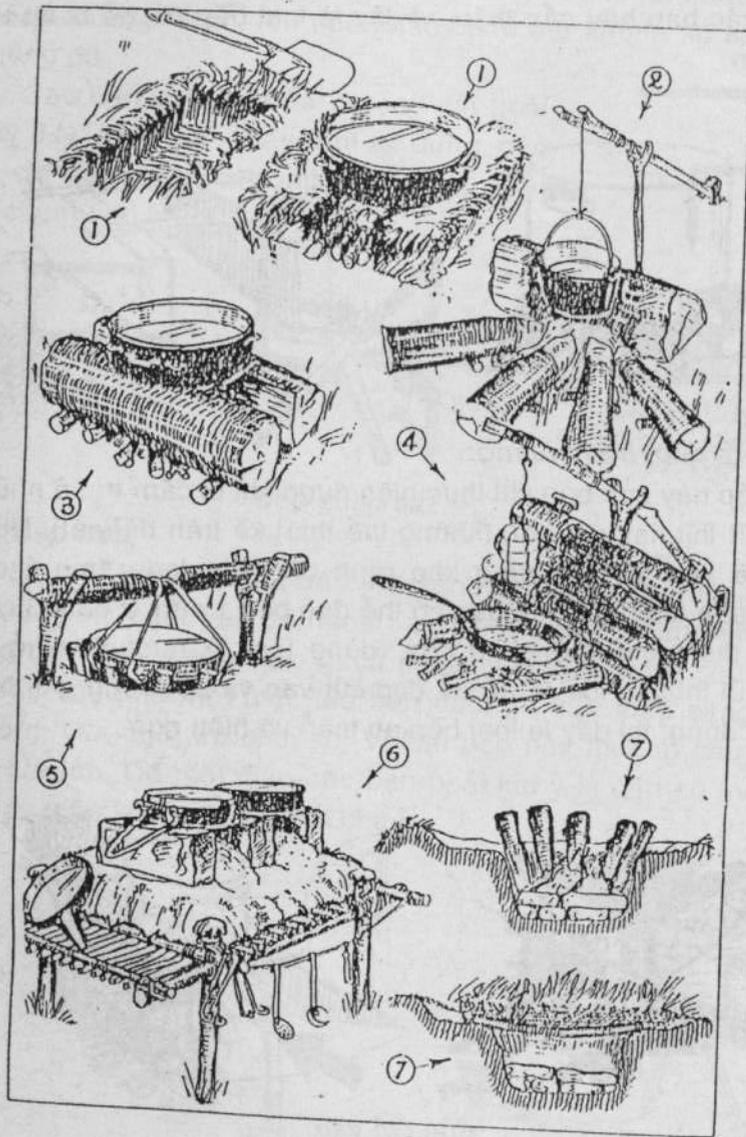
Bếp này các bạn chỉ thực hiện được khi đi cắm trại ở những vùng đất thịt hay đất sét, (không thể thiết kế trên đất cát). Dùng xẻng để xăn thành những khe rãnh có hình dạng theo ý của mình muốn thiết kế. Các bạn có thể đào bếp 1 cửa, 2 cửa, 3 cửa, 4 cửa, thậm chí không có cửa (dùng làm lò nướng). Chỗ để chụm củi thì làm loe ra để dễ đưa củi vào và dễ thông gió. Nếu thiết kế đúng, thì đây là loại bếp an toàn và hiệu quả

Cửa gió vào

CÁC LOẠI BẾP THAM KHẢO KHÁC

Dưới đây là hình ảnh một số bếp từ tài liệu nước ngoài để các bạn tham khảo, có thể từ đây các bạn sẽ sáng tạo ra những kiểu bếp phù hợp với hoàn cảnh, khả năng của mình.

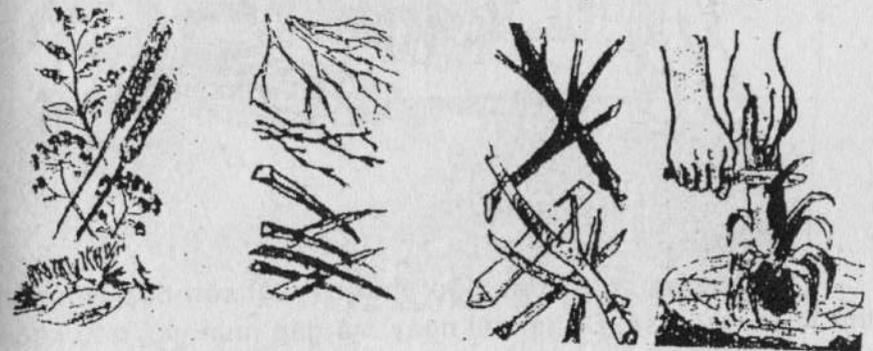
NHÓM LỬA

Hiện nay, hầu hết mọi gia đình đều sử dụng bếp gas hay bếp điện, vì thế các bạn có thể lúng túng khi cần nhóm một bếp lửa. Sau đây, chúng tôi xin hướng dẫn các bạn phương pháp nhóm bếp hiệu quả nhất.

Mối nhóm lửa

Trước tiên, các bạn cần phải có mối nhóm lửa, đó là những chất dễ bắt lửa, dễ cháy. . . các bạn có thể tìm một trong những chất liệu sau đây:

- Giấy báo cuộn nhúng sáp (như đã hướng dẫn trước)
- Tre khô cỡ nhỏ
- Dăm gọt từ các cành cây khô (nhất là các loại cây có tinh dầu như: thông, trai, rái, dẫu. . .)
- Vỏ cây khô
- Rơm, cỏ, bông cỏ, lá cây, giấy, cành cây nhỏ . . . khô

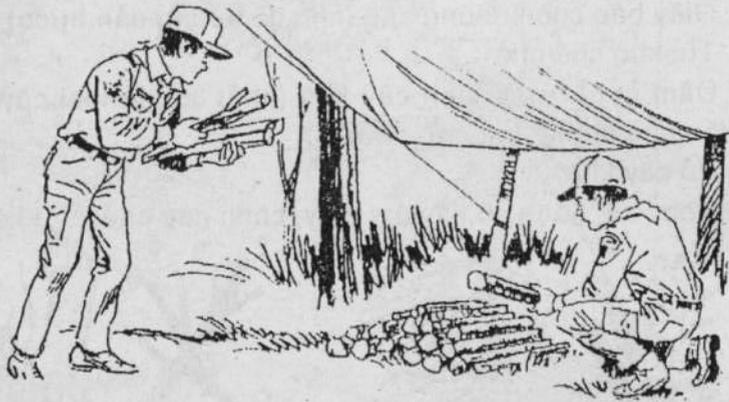
Sau khi có chất dẫn lửa rồi, các bạn chọn những cành hay dăm khô thật nhỏ (cỡ que diêm) sắp chụm lại thành hình nón, rồi đốt lửa cho cháy lên. Khi lửa đã cháy, các bạn mới chắt thêm những cành khô lớn hơn một tí (cỡ chiếc đũa hay ngón tay), khi lớp củi nầy đã bắt lửa và cháy lên thì chắt củi lớn vào. Các bạn sẽ có một bếp lửa như ý.

Kỹ thuật nhỏ: Nếu gặp trời mưa củi bị ẩm, các bạn chẻ một cành khô ra, dùng dao gọt những dăm cây ở trong ruột, các bạn sẽ có một chất dẫn lửa rất tốt

Bảo quản củi.

Trong những kỳ trại dài ngày, chúng ta phải biết dự trữ và bảo quản củi cho đủ dùng, nhất là khi chúng ta gặp những ngày mưa dầm.

- Chọn củi khô và nở
- Sắp xếp, phân loại củi lớn nhỏ khác nhau, để riêng từng nhóm cho dễ lấy.
- Có bạt che mưa và sương ẩm
- Nếu củi ướt phải phơi khô hay làm giàn hong trên bếp

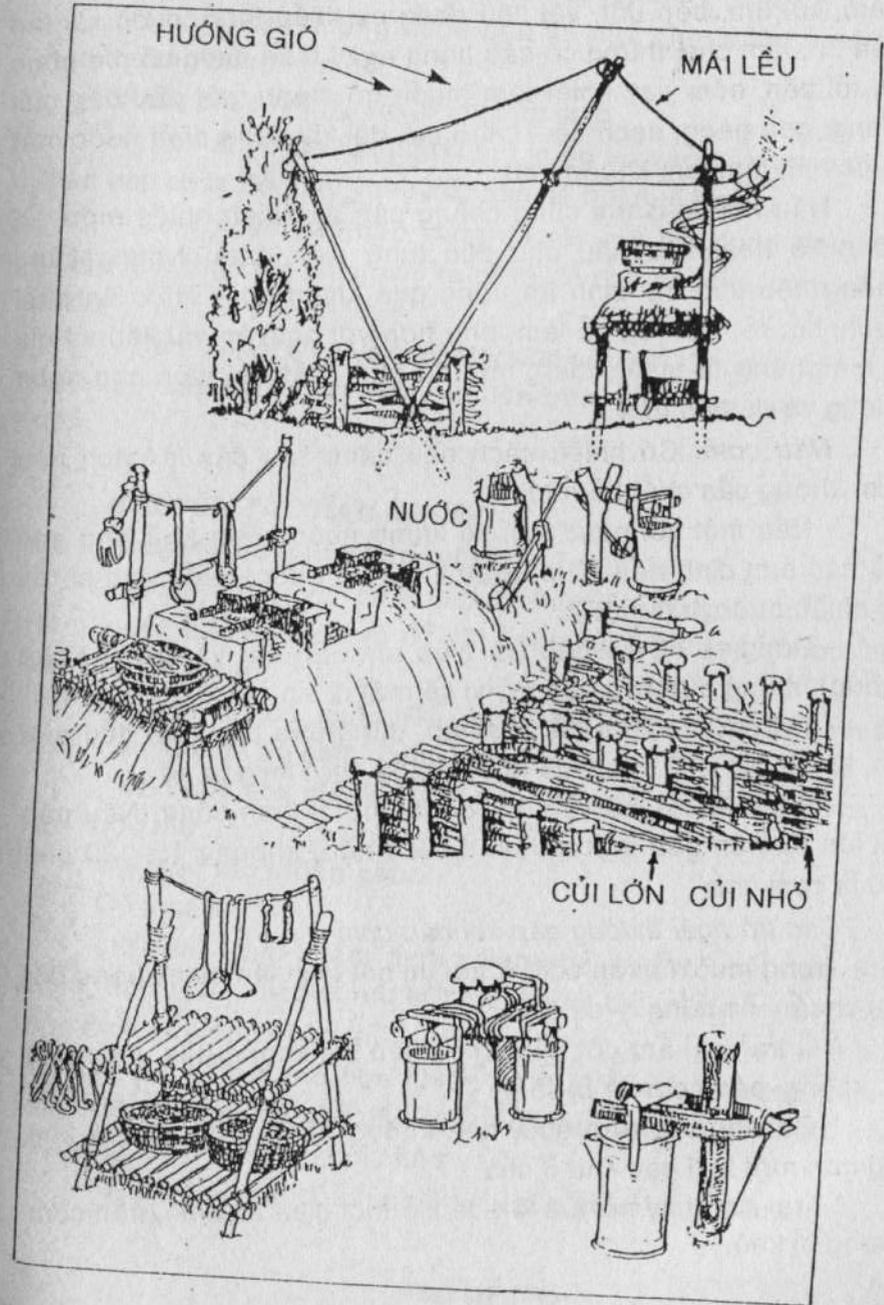
Lều bếp

Trước tiên, người đầu bếp phải có một căn bếp tiện nghi, thứ tự và sạch sẽ. Đi trại dài ngày mà gặp mưa gió, nếu không có một căn bếp đàng hoàng, thì cho dù đầu bếp có giỏi cũng đành bó tay.

Thứ tự có nghĩa là vật nào chỗ đó, củi xếp cạnh bếp, vật dụng nằm trong tầm tay, nồi niêu soong chảo thuận tiện để lấy, chén bát xếp lên giàn, cao ráo sạch sẽ, nước chứa trong xô hay can, thùng. . . được treo móc hay để trên giàn giá cao

Cho nên đi trại dài ngày, nhất thiết các bạn cần thiết kế một lều bếp có mái che có thể che được mưa nắng. Thông thoáng để không bị tụ khói hoặc quá nóng nực. Trong đó, bếp lò

nên làm trên giàn cao lên để đứng cho thoải mái, miệng lò quay về hướng gió.

NẤU NƯỚNG

Nấu nướng ở trại không dễ như nấu ở nhà. Nắng gió, mưa dầm, củi ẩm, bếp ướt, vật liệu dụng cụ thiếu thốn, nước xà lăm tèn . . . làm cho những cô cậu hàng ngày luôn được bố mẹ phục vụ tới bến, hôm nay nhiệt tâm muốn trở thành một đầu bếp giỏi giang, gọn gàng, sạch sẽ. . . thế mà đôi khi cũng phải nước mắt nước mũi tèm lem khuôn mặt

Nấu nướng ở trại cũng chẳng cần bày biện nhiều món, tĩa bông tĩa hoa, xào nấu như tiệc tùng đình đám. Nhưng cũng không nên cho trại sinh ăn uống quá kham khổ. Thức ăn phải ngon, bổ, rẻ, giản dị, dễ làm, phù hợp với nguyên vật liệu và gia vị mà chúng ta mang theo, nhất là phải biết đổi món cho ngon miệng và dễ tiêu hoá

Nấu cơm: Có nhiều cách nấu cơm, sau đây là cách nấu cơm không cần chắt bỏ nước:

- Nấu một nồi nước sôi, số lượng nước bằng số lượng gạo mà các bạn định nấu (5 lon gạo thì 5 lon nước). Nếu gạo cũ thì đổ nhiều nước hơn một tí.

- Dùng rá để vo gạo (rá giúp cho đất cát và tạp chất lọt xuống) nhưng đừng vo quá kỹ, vì sẽ mất đi sinh tố B trong cám.

- Khi nước sôi thì đổ gạo vào, dùng đũa bếp đảo đều một lần, khoảng 5 - 10 phút sau (tùy nồi lớn nhỏ) thì gạo nở.

- Đậy nắp lại, bớt lửa, chỉ để lại một ít than hồng (Nếu nấu nồi lớn thì nên gấp một ít than để lên nắp) khoảng 15 - 20 phút sau là cơm chín

Các trở ngại thường gặp khi nấu cơm

Trong mười lần ăn cơm ở trại thì hết chín lần cơm không đạt tiêu chuẩn vì những lý do sau:

* Ở trại, củi ẩm ướt, gió nhiều nên lửa không đều, lúc nóng lúc không, nên cơm dễ bị sống

* Gạo do trại sinh góp, nên không đồng nhất, do đó khó nấu hơn một loại gạo như ở nhà.

* Trại sinh hay nổi lửa lớn để kịp thời gian ăn định, nên cơm thường bị khê.

* Trại sinh hay sốt ruột, mở nắp ra xem và dùng đũa bếp ngoáy nhiều, nên cơm bị đổ lũng, nát và nhão.

* Không định lượng được gạo để nấu cho nhiều người ăn, nên thường bung nắp nồi.

Khắc phục những sự cố khi nấu cơm

- **Cơm khét:** Ra lửa ngay, mở vung bỏ vào nồi cơm vài cục than còn cháy đỏ, đậy vung lại, cơm sẽ bớt mùi khét.

- **Cơm nhão:** Mở nắp vung để rẫy mồ hôi đọng trên vung nhiều lần. Khi cơm chín, xúc ra rổ rá để cho bốc hơi, cơm sẽ bớt nhão

- **Cơm sống:** Cho vào một ít nước sôi, xới lên, đậy nắp vung thật kín. Gấp than cháy hồng bỏ lên trên nắp vung, cơm sẽ chín đều.

NGUYÊN TẮC NẤU NƯỚNG

Nguyên tắc nấu trong nước:

a) **Nấu không đổ bỏ nước:** để thức ăn trong nước lạnh có nêm muối, nấu lửa vừa và để sôi trong vài 3 giờ (nấu cháo, nấu canh, súp, phở. . .)

b) **Nấu đổ bỏ nước:** Để nước vừa, chụm lửa khá nhiều, nước cạn là thức ăn chín. (lộc khoai. . .)

- Để nước sôi, cho thức ăn vào, chờ sôi trở lại và vớt ra để ráo (lộc rau. . .)

Nguyên tắc chiên xào:

Có 3 cách:

- **Chiên:** Thực phẩm đem chiên phải là loại chất đậm như trứng, thịt, cá. . . hoặc chất bột như khoai tây, ngũ cốc . . . Các món chiên thường ngập mỡ

- **Xào:** Cho ít mỡ hơn chiên và thời gian xào cũng nhanh hơn. Khi xào phải để cho dầu mỡ nóng mới cho thức ăn vào. Xào vừa chín tới là múc ra khỏi chảo

- **Ram:** Hai mặt của món ăn chỉ cần thấm dấm dầu mỡ

Nguyên tắc quay nướng:

Có 3 cách:

- *Nướng* : Lửa phía dưới thức ăn
- *Quay xiên*: Lửa hai bên thức ăn
- *Đút lò, quay* : Hơi nóng toả đều chung quanh thức ăn

Nguyên tắc chưng, hấp:

- *Hấp*: Bỏ thức ăn trong xúng, kê cao khỏi mặt nước để lấy hơi nóng. Đậy nắp
- *Chưng*: Cho thức ăn vào tô, thố, nồi nhỏ . . . rồi cho vào nồi (hay chảo) nước sôi. Đậy nắp lại

TIỂU XẢO - MỌI VẬT.

Ngoài những công thức để chế biến thức ăn, chúng ta cũng cần biết một số tiểu xảo, mẹo vặt về nấu nướng, để khắc phục những sự cố nhỏ trong khi làm bếp.

Ghi nhớ:

- + Các món hầm, luộc, canh, súp. . . có thể nấu trước hay cùng lúc với nồi cơm.
- + Các món chiên, xào. . . làm sau khi đã rế cơm.
- + Thịt heo thì phải xào nấu thật chín, nhưng thịt bò thì xào tái.
- + Nấu lạt để điều chỉnh hơn nấu mặn.

Muốn thịt mau mềm:

- Lạng bỏ những gân, dùng sống dao hoặc chày đập vào miếng, sau đó ướp thịt với dầu mỡ hay với rượu tùy theo cách nấu của món ăn
- Cho vào nồi thịt hầm một chung rượu trắng, hoặc một cục nước đá.
- Bỏ một ít đu đủ xanh vào nồi thịt.
- Một vài miếng thơm (dứa) cũng làm thịt mau mềm.
- Gói thịt vào lá đu đủ (đã đập dập sống), hơ trên ngọn lửa cho nóng ấm. Sau đó đem ra thái mỏng, rồi xào, nấu.

- Ngâm thịt vào nước ấm có mù đu đủ độ vài tiếng trước khi xào nấu.

Muốn cá không bị nát:

- Nhúng cá (đã được làm sạch) vào nước ấm trước khi chiên hoặc kho, thịt cá sẽ dẽ, không nát.

Cá chiên không dính chảo:

Cá làm sạch, để vào rá cho ráo nước, tẩm sơ một ít bột mì hoặc rắc muối bột, xóc đều. Cho cá vào chảo mỡ nóng, dùng xan (hay dũa) xe dịch con cá vài cái rồi để nằm yên, cho tới khi vàng bên này mới trở qua bên kia.

Luộc rau chín mà màu vẫn xanh

Để cho nước thật sôi, cho vào tí giấm hoặc chanh rồi thả rau vào, không đậy nắp, rau sẽ chín mà vẫn xanh.

Công dụng của nước vo gạo

- Rửa chén dĩa không cần xà bông
- Cá khô sẽ bớt tanh và mặn nếu được rửa bằng nước vo gạo
- Rửa cá tươi với nước vo gạo cũng sẽ bớt tanh.
- Khoai mì khi luộc sẽ trắng hơn nếu được ngâm trước trong nước vo gạo

Cách chùi soong chảo

Trước khi nấu, bôi nhiều lớp xà phòng ở mặt ngoài nồi, soong, chảo . . . Khi rửa, các bạn chỉ cần dùng giẻ ướt lau chùi sơ qua, soong nồi sẽ sạch như mới.

ĐỒ HỘP

Là một loại thức ăn tiện lợi, có thể mang theo bất cứ ở đâu, ăn bất cứ lúc nào mà không cần phải nấu nướng lỉnh kỉnh. Tuy nhiên, nếu muốn ăn nóng, các bạn không thể mở hộp ra, trút vào nồi hay chảo rồi hâm lên, như thế thì sẽ làm mất đi mùi vị và các chất bổ dưỡng, mà các bạn phải làm như sau:

Đối với các đồ hộp có thể ăn liền như: Gà cà ri, gà nấu đậu, thịt bò, thịt heo, thịt băm, mì ống. . . muốn ăn nóng, các bạn để nguyên hộp bỏ vào một nồi nước đang sôi, sau 10 - 15 phút là có thể mở ra ăn ngay, vừa nóng vừa ngon mà vẫn bổ dưỡng.

Vệ sinh khu vực bếp

Các bạn phải giữ nơi làm bếp và chung quanh khu vực bếp thật sạch sẽ. Thức ăn thừa hay thực phẩm chưa dùng tới phải để trên giàn cao hay treo lên và đậy dầm cẩn thận. Xô hay thùng đựng nước uống phải có nắp đậy và được treo lên hoặc để nơi cao ráo, sạch sẽ.

Các bạn cần phải đào hai hố rác; một hố gần nhà bếp để đổ nước dơ, một hố hơi xa bếp để chứa rác thải. Sau mỗi lần đổ rác, các bạn rải một lớp cát hay tro mỏng.

Trước khi rời khu vực trại, hãy lược thật sạch rác rến và đem đốt bỏ những gì có thể đốt được, còn những thứ khó phân hủy hay không đốt được thì bỏ trong bao mang về (bán ve chai). San lấp tất cả các hố rác và mương rãnh đã đào.

Nếu trước đó, các bạn có lợp một lớp cỏ để làm bếp, thì phải đặt vào chỗ cũ và tưới nước lên, trả lại tình trạng nguyên thủy như khi chúng ta vừa đến.

ĐỀ PHÒNG CHÁY RỪNG

Ở các nước tiên tiến, để lửa cháy mà không dập tắt trước khi rời khu vực thì sẽ bị truy tố.

Ở nước ta, chính phủ đã ban hành những luật lệ bảo tồn thiên nhiên, tuy nhiên do vô tình hay cố ý, nhiều đám cháy rừng vẫn đã xảy ra, gây nên những thiệt hại to lớn.

Năm 1988, phong trào Hướng Đạo đã được Liên Hiệp Quốc ca tụng là *phong trào ngoại hạng trong việc bảo vệ môi sinh*. Vì vậy, mỗi Hướng Đạo Sinh phải là một thành viên tích cực trong việc bảo vệ rừng, bảo vệ thiên nhiên. Thận trọng về vấn đề lửa củi, vì cháy rừng là một thảm họa cho tài nguyên quốc gia và môi trường sinh thái của trái đất.

• Các bạn đừng bao giờ chủ quan trong rừng chỉ toàn là cây xanh thì làm sao mà cháy được. Vì cho dù có nhiều cây xanh khô cháy, nhưng vẫn có nhiều loại cây chỉ cần một tia lửa là bắt cháy ngay, nhất là các loại cây có dầu. Hơn nữa, trong rừng có rất nhiều loại chất dẫn lửa nhanh như: cỏ khô, lá khô, cành cây khô, trái cây khô. . . .

Hãy ghi nhớ:

Một cây thông có thể làm ra triệu que diêm

Một que diêm có thể đốt sạch triệu cây thông

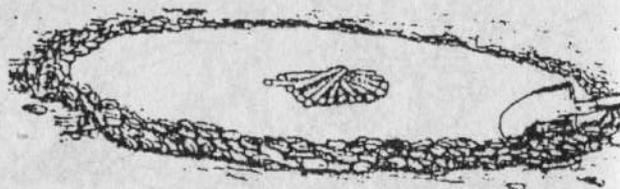
Vì vậy, khi nhóm lửa để nấu ăn hay đốt lửa trại, các bạn phải tuân thủ những điều sau:

1. Nhóm lửa nấu cơm ở chỗ ít gió, xa các gốc cây khô, gốc cây có dầu.

2. Không đốt lửa dưới các tàn cây, vì lá có thể bắt cháy hoặc héo khô do sức nóng của ngọn lửa bốc lên

3. Dọn sạch cành cây, lá khô... chung quanh khu vực làm bếp hay đốt lửa trại để phòng cháy lan

4. Không để những vật dễ cháy, những chất dẫn lửa gần đồng lửa.

5. Cần người trực trông chừng lửa

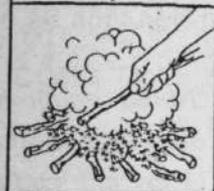
6. Chuẩn bị những vật liệu phòng cháy: nước, cát, cành tươi bó thành chổi . . .

Các Huynh trưởng, các quản lửa, các đầu bếp . . . phải biết tiên liệu những phương án dự phòng: *Nếu xảy ra hoả hoạn, chúng ta phải làm gì?*

Dập lửa

- Dập tắt các bếp lửa (hay chỗ đốt lửa trại) nếu các bạn còn lâu mới cần lại hay trước khi rời đất trại bằng cách dội nước vào đồng lửa

- Dùng một cái cây khều đồng tro lên rồi dội nước lại một lần nữa, vì có thể than hồng vẫn còn cháy âm ỉ ở dưới đồng tro

- Để chắc chắn là lửa đã tắt hẳn, các bạn dùng tay để kiểm tra. Nếu đồng lửa đã hoàn toàn nguội lạnh thì mới dùng xẻng để xúc bỏ xuống hố rồi lấp lại

CHỮA CHÁY RỪNG

Người ta nói, muốn dập tắt một đám cháy thì:

- Phút thứ nhất = 1 ly nước
- Phút thứ hai = 1 thùng nước
- Phút thứ ba = 1 khối nước

Có nghĩa là các bạn phải hành động thật nhanh, càng sớm càng tốt - khi mà lửa chưa kịp lan ra.

- Lấy cành cây tươi bó thành chổi để dập lửa
- Sắp hàng một bao quanh đám lửa, đập lần vào
- Một số đi sau đập những ngọn lửa bị gió bùng lên trở lại
- Nếu có cát hay nước thì phải tận dụng ngay bằng cách sắp hàng một để chuyển đến chỗ cháy
- Nếu đám cháy vượt ra ngoài tầm kiểm soát thì phải báo cho cứu hoả và cư dân ở gần đó biết ngay.

THỦ CÔNG TRẠI

Mục đích của THỦ CÔNG TRẠI là thực hành những bài học về khéo tay và tháo vát, phát huy óc tưởng tượng . . . để biến chỗ cắm trại thành nơi sinh hoạt đầy đủ tiện nghi, thoải mái, thẩm mỹ và vệ sinh. . . Đây cũng là lúc các bạn thể hiện bản lãnh và trình độ của một Hướng Đạo Sinh

Huân tước Baden Powell đã từng nói: "Nhiều người than phiền ca cẩm rằng: đi trại phải sống một cuộc sống thiếu thốn khổ cực . . . Theo tôi, những kẻ nói như vậy thường là tay mơ, chứ dân lão luyện thì có cả ngàn tiểu xảo để làm cho đời sống trại thoải mái . . ."

Thật vậy, thủ công trại sẽ giúp cho chúng ta:

- Biết linh động và tháo vát
- Biết tự tin và tự trọng (tự tạo lấy tiện nghi cho mình và đồng đội mà không ỷ lại hay nhờ vả người khác)
- Biến những sáng kiến thành hành động

Khi làm thủ công trại, các bạn cần phải lưu ý những điểm sau:

- Chắc chắn và tiện dụng
- Thẩm mỹ mà không cầu kỳ
- Sử dụng những vật liệu thiên nhiên sẵn có, dễ tìm kiếm hoặc dễ mang theo khi đi trại

Cho dù chúng ta chỉ làm để sử dụng trong một thời gian ngắn ở trại, nhưng cũng phải làm để "sử dụng được" chứ không phải làm chỉ để trưng bày, phô diễn.

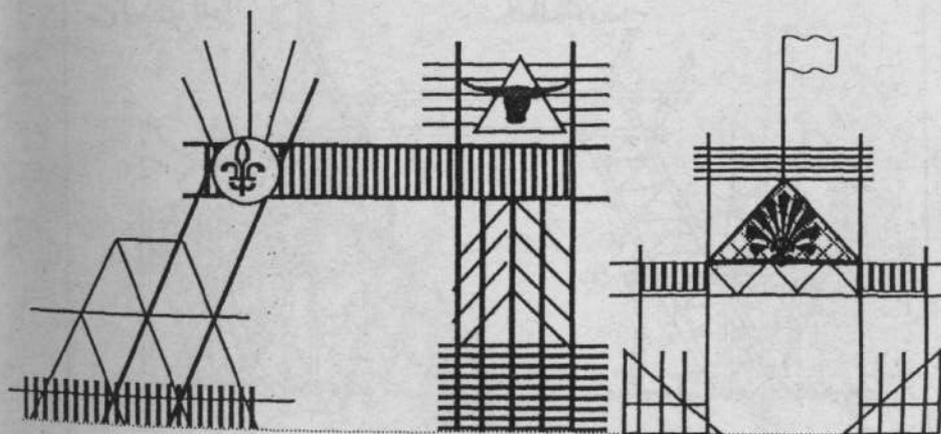
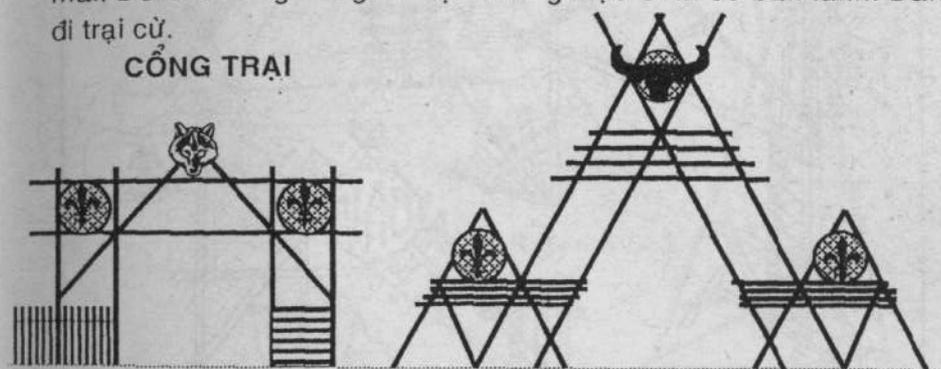
Khi cần sử dụng những vật liệu thiên nhiên có sẵn tại chỗ như cây, tre, nứa, gỗ . . . thì phải xin phép, không nên tùy tiện đốn hạ bừa bãi.

Đối với một trại của Hướng Đạo, các bạn không cần phải treo đèn, kết hoa, dựng cờ, căng biểu ngữ . . . hoa hòe hoa sói, mà cần nhất là tính hài hoà, thẩm mỹ và thực dụng của nó.

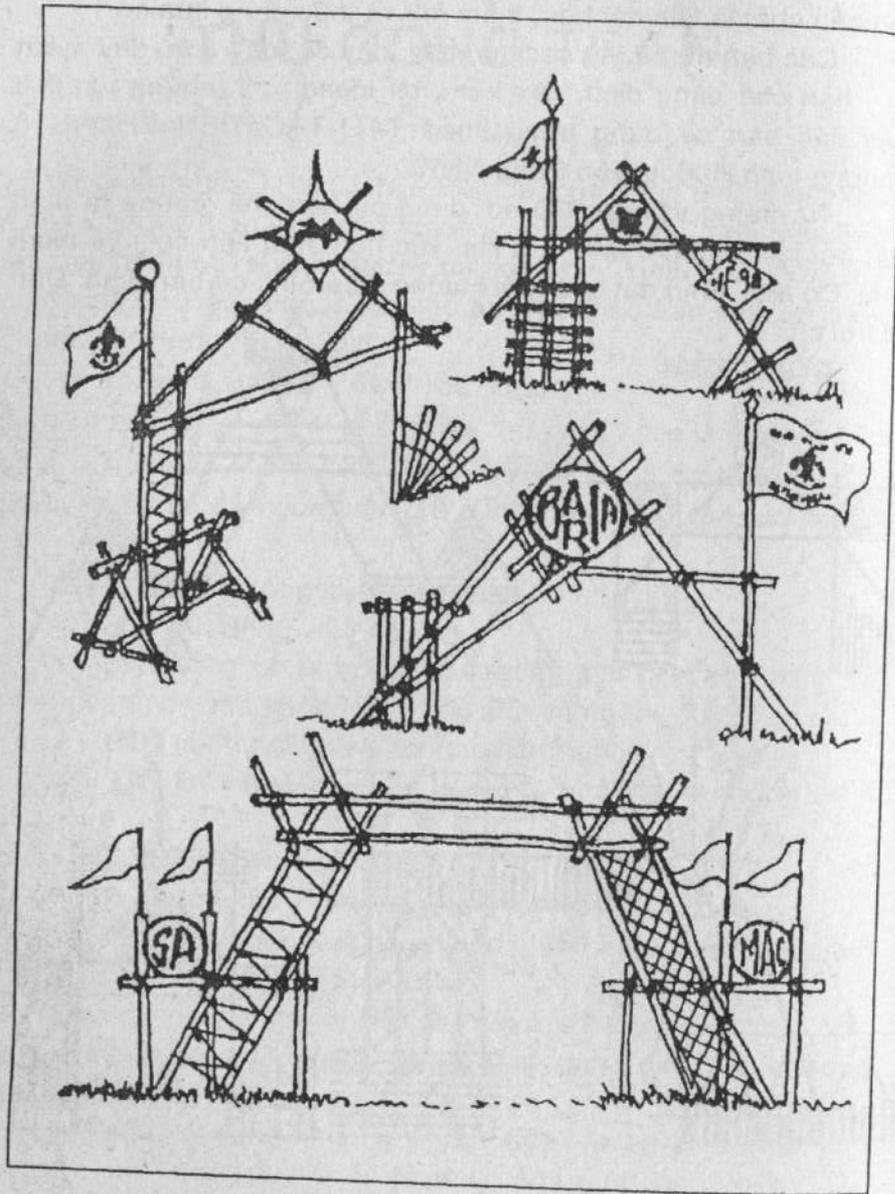
Các bạn nên dùng các loại dây, dây dù, dây dứa, dây nylon . . . hạn chế dùng đinh, dây kẽm, bù long . . . (những vật liệu này các bạn sẽ dùng trong phần TẠO TÁC TIỀN PHONG ở chương trình Hướng Đạo Hạng Nhất)

Từ những vật liệu thô sơ, dụng cụ hạn chế, chúng ta biến đất trại thiếu thốn thành một khu vực nghỉ mát tiện nghi và thoải mái. Đó mới xứng đáng là một Hướng Đạo Sinh có bản lãnh. Dân đi trại cũ.

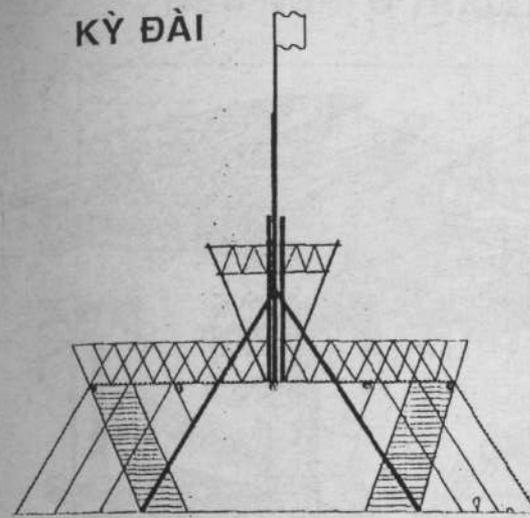
CỔNG TRẠI

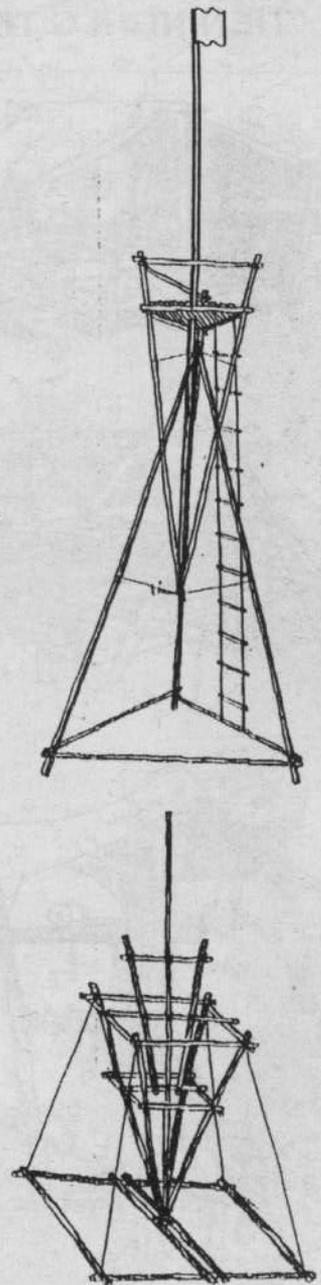
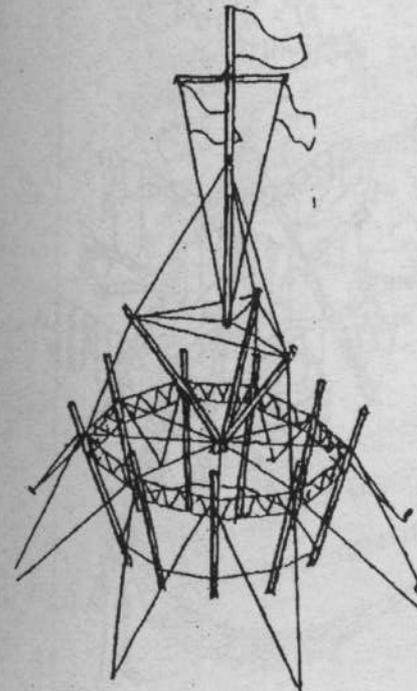
MỘT SỐ KIỂU CÔNG TRẠI

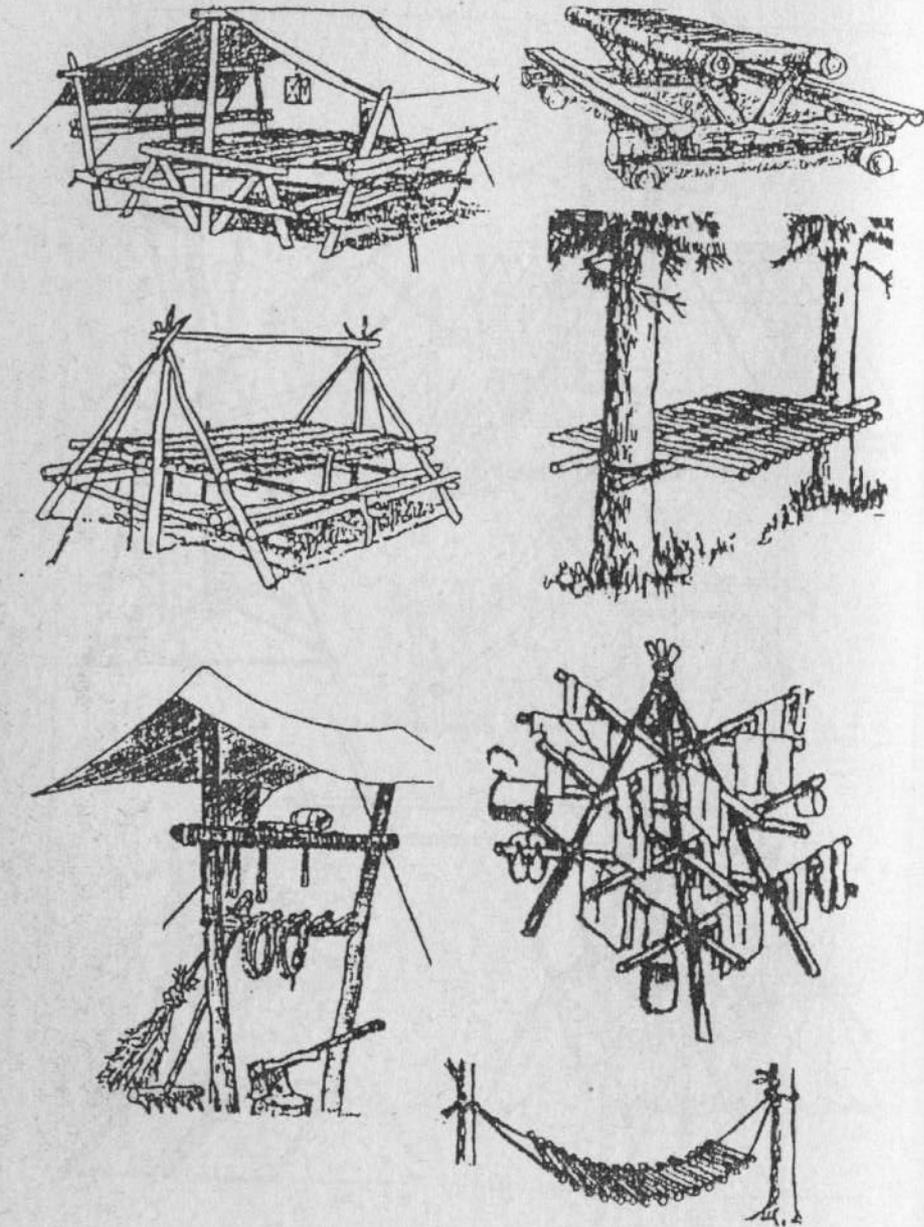
KỶ ĐÀI

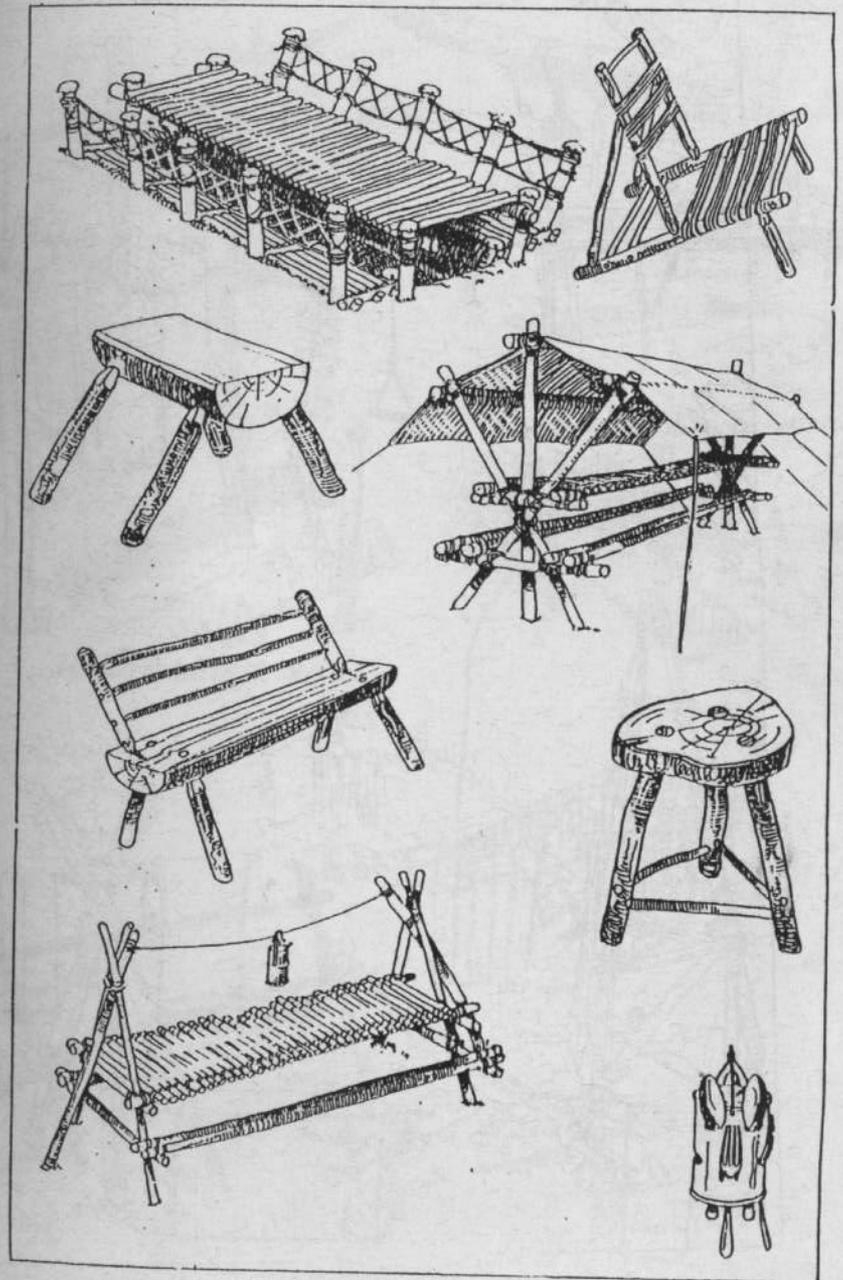
KỶ ĐÀI VÀ CÔNG TRẠI PHỐI HỢP

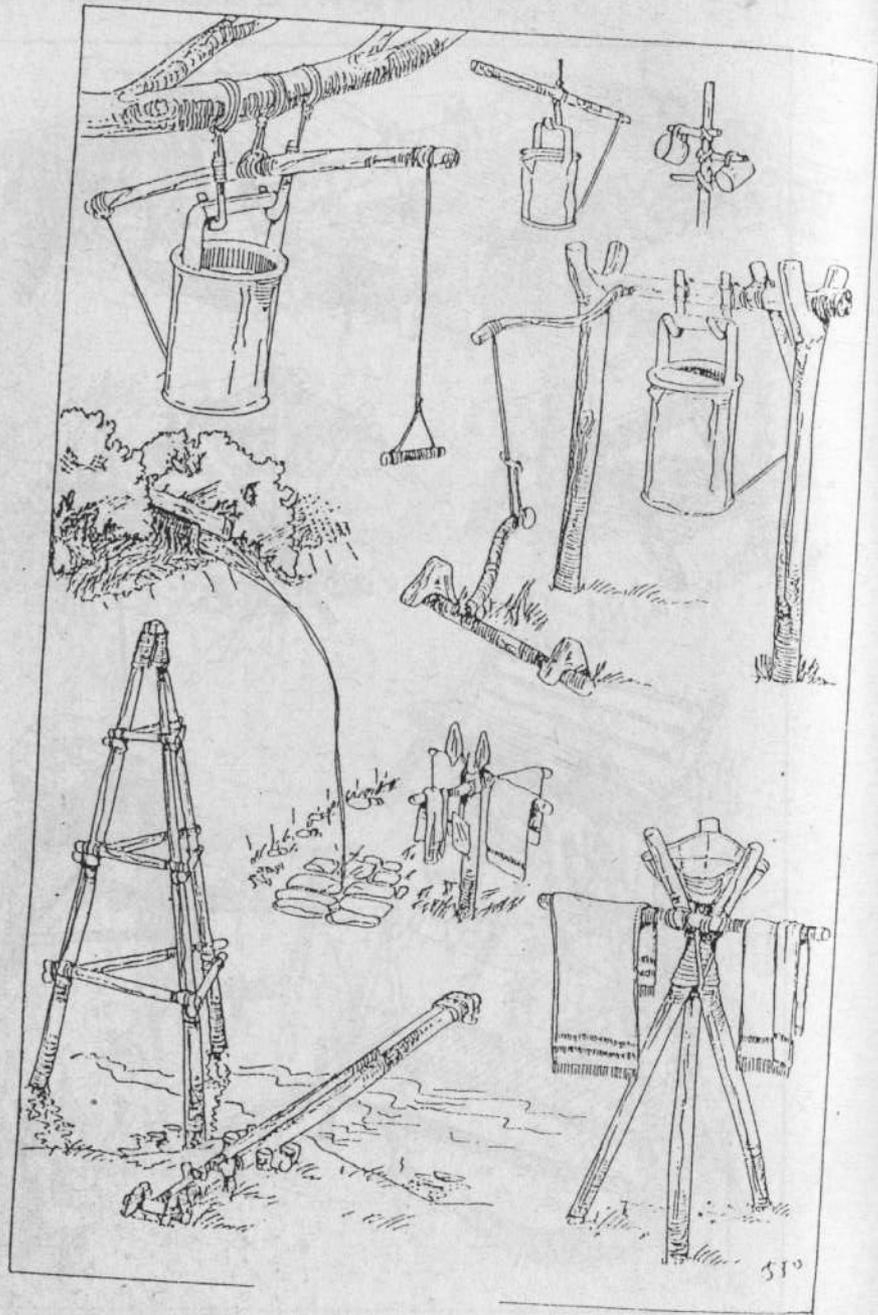
TIỆN NGHI Ở TRẠI

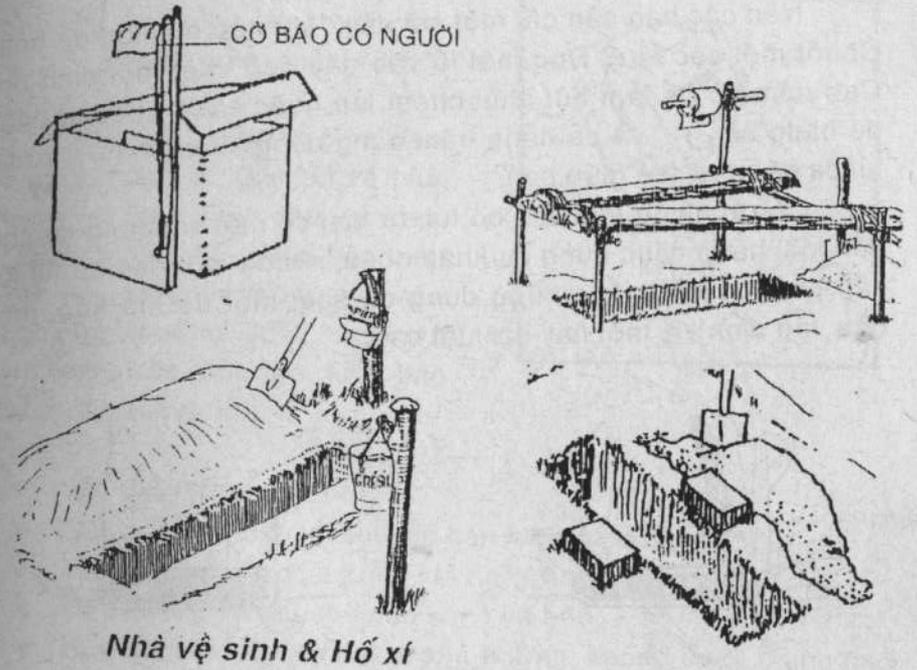
TIỆN NGHI Ở TRẠI

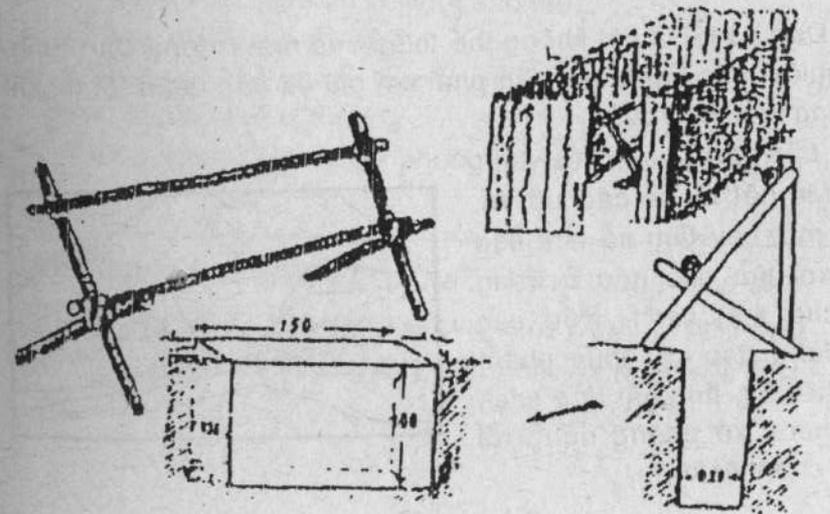
TIỆN NGHI Ở TRẠI

TIỆN NGHI Ở TRẠI

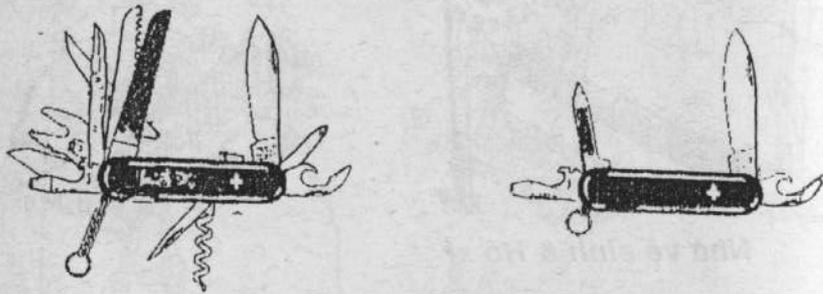
Nhà vệ sinh & Hồ xí

DAO BỎ TÚI ĐA NĂNG

Nếu các bạn cần cắt một sợi dây? Mở nắp một lon đồ hộp? Chuốt một cọc lều? Đục một lỗ vào dây đai? Siết một đinh ốc? Cạo dăm gỗ để làm bụi nhụi nhóm lửa hoặc cắt một đoạn băng để băng bó . . . và cả hàng trăm công dụng khác nhau. Dao bỏ túi đa năng có thể giúp bạn.

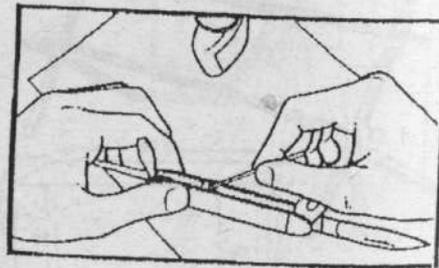
Có rất nhiều loại dao bỏ túi, từ loại có một vài dụng cụ cho đến loại hàng chục dụng cụ khác nhau, nhưng một dao bỏ túi tốt cần phải có tối thiểu những dụng cụ sau: một đồ mở hộp, một đầu mở đinh vít, một hay hai lưỡi dao.

Dao bỏ túi là vật không thể thiếu của một Hướng Đạo Sinh. Tuy nhiên, các bạn cũng cần phải gìn giữ và bảo quản tốt thì khi sử dụng mới hiệu quả.

Lau chùi

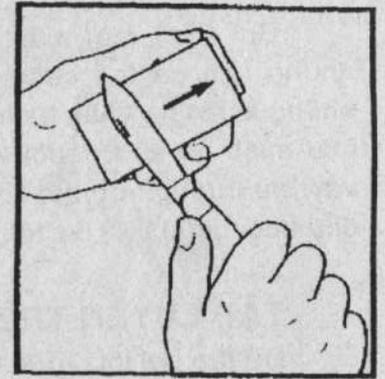
Mở hết tất cả các lưỡi ra. Dùng một cây tăm có tẩm dầu nhẹ, xoi tận các góc ở trong dao cho thật sạch. Nếu các bạn dùng dao cắt thực phẩm hay phết bơ, thì phải làm sạch bằng nước xà phòng nóng rồi lau lại cho thật khô.

Mài bén

Dao bỏ túi được mài bằng loại đá nhuyễn, láng với dầu nhờn. Không nên mài với đá nhám.

Khi mài, một tay cầm dao, một tay cầm đá. Đẩy đá về phía trước và liếc nhẹ dao về sau. Các bạn cần chú ý, hai bên mép lưỡi dao, một bên bằng, một bên nghiêng khoảng 30° , cho nên khi mài, các bạn để lưỡi dao nằm cho tương ứng

An toàn sử dụng

- Hãy xếp lưỡi dao lại khi các bạn không sử dụng.
- Hãy xếp lưỡi dao lại trước khi bạn chuyển cho một ai đó.
- Hãy luôn luôn giữ cho dao sạch và bén.
- Hãy tuân thủ qui định của nhà trường, không được mang dao vào trường
- Không bỏ dao vào túi khi lưỡi dao mở.
- Không quăng, ném dao
- Không vói cắt ngoài tầm tay của bạn. Vì nếu lưỡi dao bị trượt, bạn có thể bị thương
- Không dùng lưỡi dao để phóng hay xeo nạy một vật gì.

Một Hướng Đạo Sinh khi đi trại, không mang theo dao lớn (trừ khi đó là vật dụng chung của Đội). Vì nó nặng nề, cồng kềnh và không hợp với những công việc ở trại

BƠI LỘI

Bơi lội là một môn thể thao vận động toàn diện, không những làm cơ thể cường tráng, rèn luyện ý chí, khắc phục những lo lắng sợ hãi, tự tin khi xuống nước. . . mà còn có thể tự cứu mình và cứu người khi gặp những tai nạn dưới nước. Vì vậy, trừ trường hợp bất khả kháng, tất cả các Hướng Đạo Sinh đều buộc phải biết bơi lội, và phải bơi lội một cách thành thạo

TẬP LUYỆN TRÊN CẠN

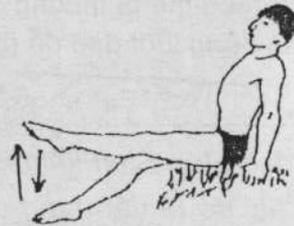
Để tập bơi lội, trước tiên các bạn nên tập những động tác trên cạn. Những động tác này nhằm làm quen với những kỹ thuật bơi, nhất là những động tác khó khi tập ở dưới nước. Thời gian tập khoảng 10 phút. Những động tác này nên làm chậm và chính xác.

- **Động tác hít thở sâu** (tương tự như khi bơi).

Đứng thẳng tại chỗ, hít vào bằng mồm thật nhanh và sâu. Sau đó ngồi xuống, tay ôm gối và thở ra bằng mồm và mũi đến khi hết hơi. Tập động tác này 10 lần.

- **Ngồi đập chân kiểu trườn sấp**

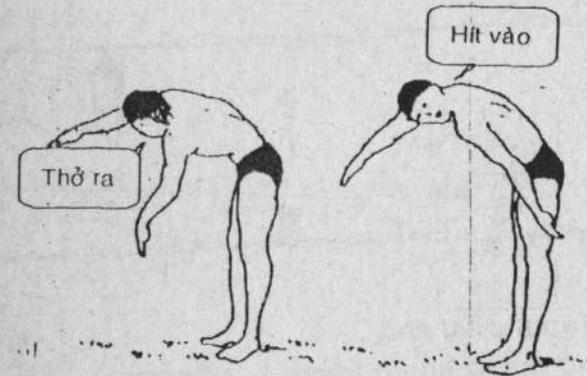
Ngồi trên mô đất, hai tay chắm sau, hai chân duỗi thẳng và nâng lên khỏi mặt đất. Tiến hành đập chân kiểu trườn sấp với biên độ rộng. Lúc đầu đập chậm sau nhanh dần.

- **Động tác quạt tay trườn sấp.**

Đứng một chân trước, một chân sau, người hơi khom về phía trước, mắt nhìn thẳng, một tay duỗi thẳng về trước, một

tay duỗi thẳng về sau. Tiến hành quạt tay kiểu trườn sấp liên tục, duỗi nhau, kết hợp với hít vào, thở ra. Lúc đầu quạt tay chậm và đều, sau nhanh dần. Chú ý quạt tay thẳng và liên tục

- **Tập thở trong nước**

- Lấy một chậu thau đổ đầy nước, hít hơi vào lồng ngực, úp mặt vào đó, thở ra.

- Ngẩng đầu lên, hít vào.

Tập động tác này nhiều lần cho đến khi thuần thục, không bị uống nước. và mắt có thể mở được trong nước

TẬP LUYỆN DƯỚI NƯỚC

TẬP BƠI TRƯỜN SẤP

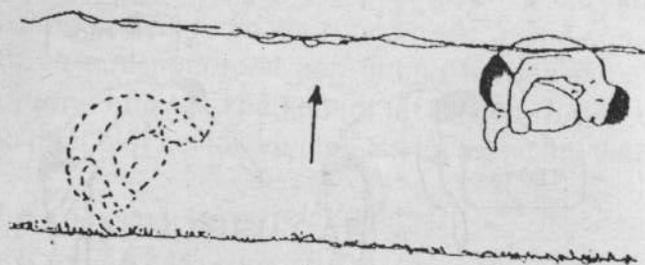
1) **Làm quen với nước:**

- Đi lại trong nước với mức nước khác nhau.

- Đứng trong nước, hít vào sâu, rồi ngồi xuống chìm trong nước nín thở. Khi nào khó thở thì đứng dậy và thở ra.

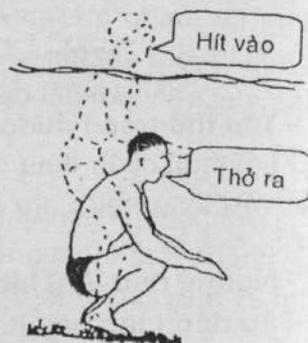
2) Tập nổi người:

Đứng tại chỗ và hít vào thật sâu, rồi ngồi xuống hai tay ôm gối, nín thở. Để cho người từ từ nổi lên mặt nước. Cố gắng nín thở càng lâu càng tốt, tập nhiều lần

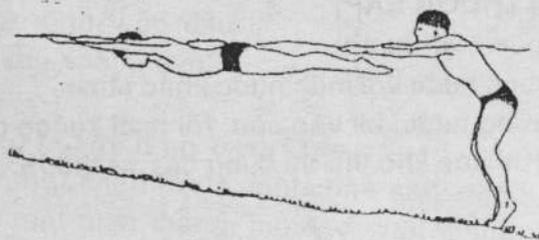
3) Tập thở tại chỗ

Đứng thẳng người trong nước, hít một hơi thật sâu vào lồng ngực rồi ngồi xuống chìm trong nước, thở ra từ từ bằng mồm và mũi đến khi hết hơi thì đứng lên lập lại động tác hít vào

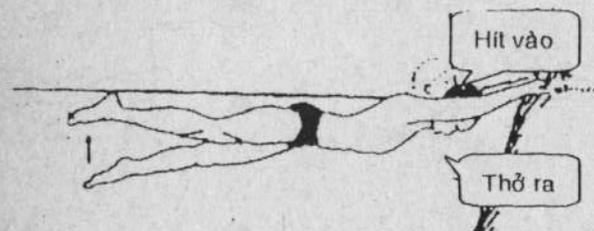
4) Tập lướt người

Tập lướt người nín thở: Đứng chân rộng hơn vai, đầu gối hơi khuyu, người hơi ngả về phía trước (nước đến cổ), hai tay duỗi thẳng ép sát vào đầu, bàn tay khép sát nhau. Hít vào thật sâu (bằng mồm), úp xuống nước, đập chân, người duỗi thẳng, nín thở, thả người lướt nhẹ nhàng trên nước

5) Nằm trong nước đập chân kết hợp với thở:

Nằm trong nước, hai tay bám vào thành bể, đập chân kiểu trườn sấp kết hợp với quay đầu lên hít bằng miệng sâu và nhanh. Sau đó úp mặt xuống nước thở ra từ từ bằng mũi, đập 6 lần chân thở 1 lần

6) Đứng quạt tay trong nước:

Đứng chân trước, chân sau, hơi khom người về phía trước, quạt từng tay, một tay duỗi trước đầu. Chú ý kỹ thuật đẩy nước tốc độ nhanh dần mỗi tay thực hiện 10-15 lần, đổi tay. Sau đó quạt 2 tay luân phiên duỗi nhau làm chậm, nhịp nhàng, chú ý tay đẩy hết ra sau.

7) Lướt người đập chân kết hợp với thở:

Đập lướt người đập chân, 2 tay duỗi thẳng ép sát đầu (hai tay cầm ván). Sau 6 lần đập chân, ngẩng đầu lên khỏi mặt nước, hít vào nhanh và sâu, sau đó úp mặt xuống nước thở ra từ từ, chân vẫn đập liên tục

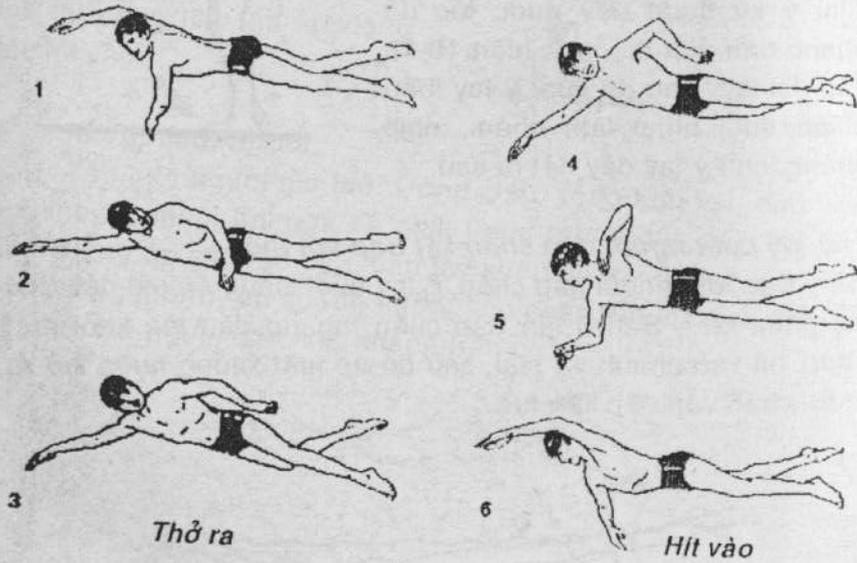
8) Nằm quạt tay trườn sấp kết hợp với thở có người giúp đỡ:

Nằm trên mặt nước, có người giữ chân (hay móc chân vào thành bể bơi), bơi tay kiểu sấp kết hợp với thở. Tập chậm, phối hợp tay và thở đúng.

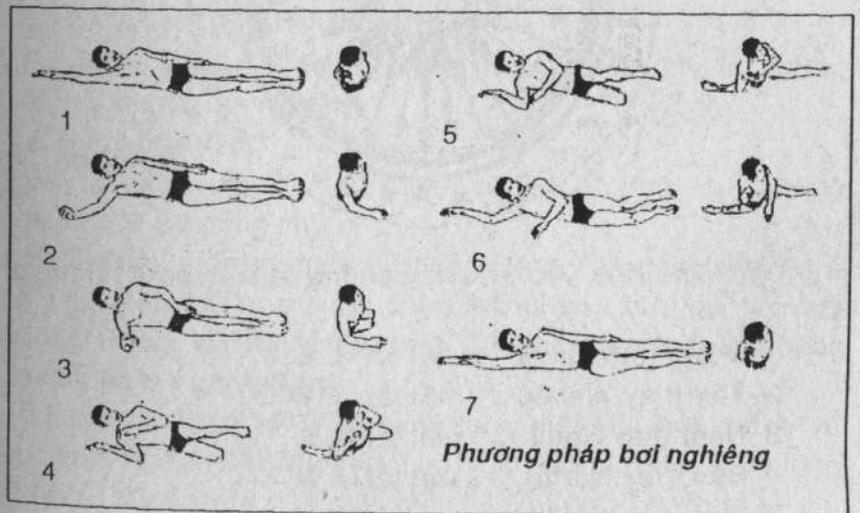
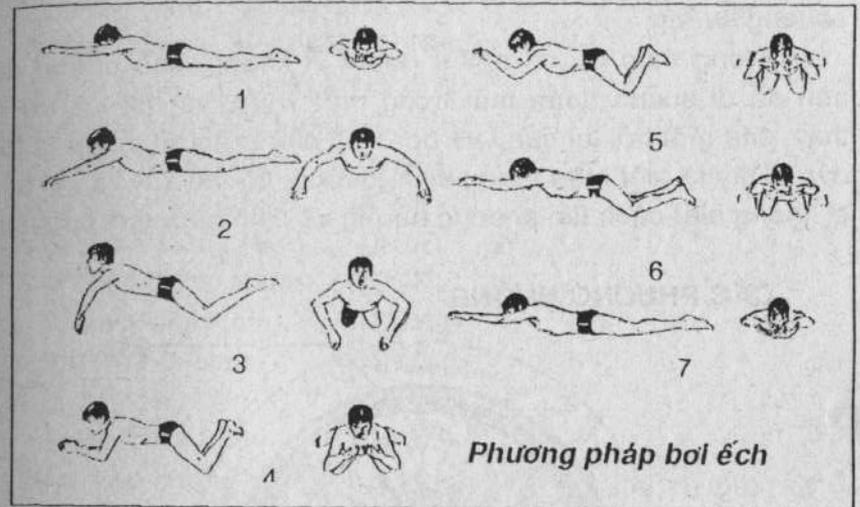

9) Phối hợp hoàn chỉnh bơi trườn sấp

Sau khi đã tập thuần thục các động tác trên, các bạn bắt đầu tập phối hợp hoàn chỉnh tay và chân trong môn bơi trườn sấp. Đạp lướt, đạp chân phối hợp với quạt tay và thở.

Sau khi luyện tập hoàn chỉnh phương pháp "bơi trườn sấp", các bạn dễ dàng chuyển qua các phương pháp bơi ếch, bơi nghiêng, bơi ngửa . . . Mỗi phương pháp đều có những ưu khuyết điểm khác nhau.

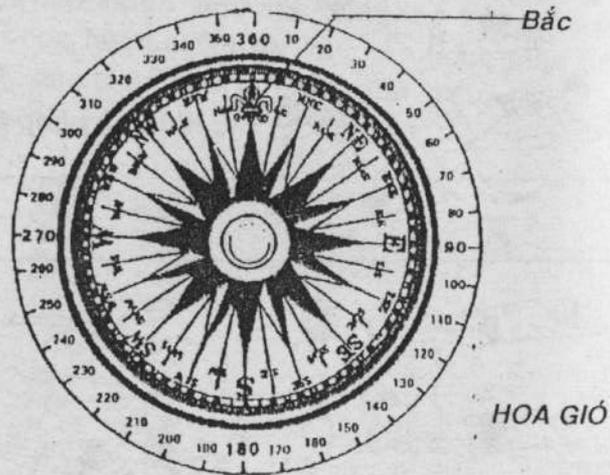

TÌM PHƯƠNG HƯỚNG

Để đi đúng đường, đến đúng điểm đã định, thoát ra khỏi một vùng hoang vu, xa lạ . . . các bạn nhất thiết phải tìm ra phương hướng

Trong thực tế, có nhiều người vì không định hướng được, nên đã đi quanh quẩn mãi trong một vùng, và đôi khi trở triêu thay, sau một hồi lại quay về nơi khởi điểm (người ta gọi là bị ma dốt). Đây là một hiện tượng bình thường, có thể xảy ra với bất cứ ai không biết cách tìm phương hướng và định hướng đi của mình.

CÁC PHƯƠNG HƯỚNG

Nhìn vào Hoa Gió trên đây chúng ta thấy có 4 hướng chính là:

1. **Đông** (hay East) - viết tắt là: E
2. **Tây** (hay West) - viết tắt là: W
3. **Nam** (hay South) - viết tắt là: S
4. **Bắc** (hay North) - viết tắt là: N

Người ta còn dùng HOA BÁCH HỢP để chỉ hướng Bắc (thay cho chữ N). Đây cũng là một trong những lý do tại sao phong trào Hướng Đạo dùng Hoa Bách Hợp để làm huy hiệu

Chúng ta có bốn hướng phụ là:

1. Đông Bắc - viết tắt là: NE
2. Đông Nam - viết tắt là: SE
3. Tây Bắc - viết tắt là: NW
4. Tây Nam - viết tắt là: SW

Ngoài ra còn có 8 bàng là:

- 1. Bắc Đông Bắc (NNE)
- 2. Đông Đông Bắc (ENE)
- 3. Đông Đông Nam (ESE)
- 4. Nam Đông Nam (SSE)
- 5. Nam Tây Nam (SSW)
- 6. Tây Tây Nam (SWW)
- 7. Tây Tây Bắc (WSW)
- 8. Bắc Tây Bắc (NNW)

Như vậy chúng ta có 4 hướng chính - 4 hướng phụ và 8 bàng

CÁC CÁCH TÌM PHƯƠNG HƯỚNG

Có nhiều cách để tìm phương hướng. Sau đây là những cách thông thường dễ sử dụng.

1. Bằng Mặt Trời

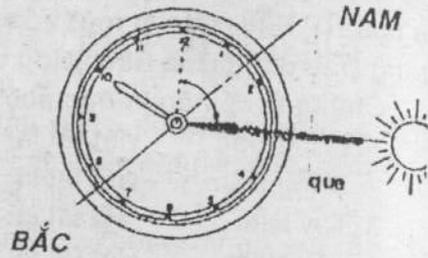
Đây là cách giản dị nhất mà ai cũng biết, nhất là ở những vùng nhiệt đới, có nắng nhiều.

Buổi sáng, mặt trời mọc ở hướng Đông và buổi chiều lặn ở hướng Tây. Nếu các bạn đứng dang thẳng hai cánh tay, tay mặt chỉ hướng Đông, tay trái chỉ hướng Tây, thì trước mặt là hướng Bắc, sau lưng là hướng Nam.

Nhưng các bạn lưu ý là buổi trưa, mặt trời hơi chếch về hướng Nam. Như thế thì khoảng 9 - 10 giờ sáng, mặt trời ở hướng Đông Nam. Khoảng 15 - 16 giờ chiều thì ở hướng Tây Nam.

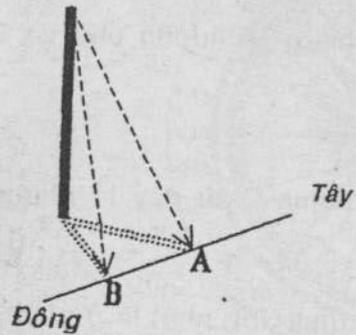
2. Bảng đồng hồ & bóng cây

Dùng một cây que nhỏ, cắm thẳng góc với mặt đất, que sẽ cho ta một cái bóng. Các bạn đặt đồng hồ sao cho bóng của cây tằm trùng lên kim chỉ giờ. Đường phân giác của góc hợp bởi kim chỉ giờ và số 12 cho chúng ta hướng Nam. Như vậy, đối diện là hướng Bắc.

3. Bảng bóng gậy

Còn gọi là phương pháp Owendoff. Dùng một cây gậy thẳng dài khoảng 1m, cắm thẳng góc với mặt đất. Các bạn đánh dấu đầu bóng của gậy lần thứ nhất, chúng ta gọi đó là điểm A. Sau đó khoảng 15 - 20 phút, đầu bóng gậy sẽ di chuyển qua chỗ khác, các bạn lại đánh dấu đầu của bóng gậy lần thứ hai, gọi đó là điểm B. Vạch một đường thẳng đi qua 2 điểm A và B, các bạn có một đường thẳng chỉ hướng Đông điểm B chỉ hướng Đông

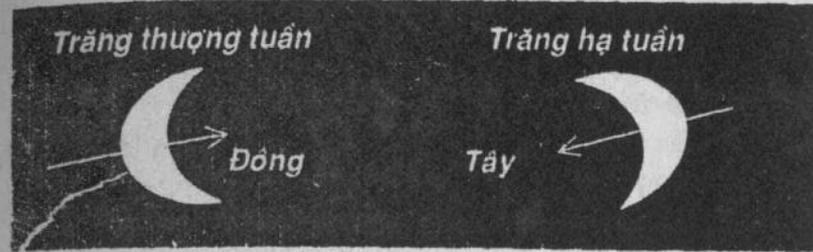

4. Bảng sao.

(Xin xem ở phần SAO trang)

5. Bảng mặt trăng.

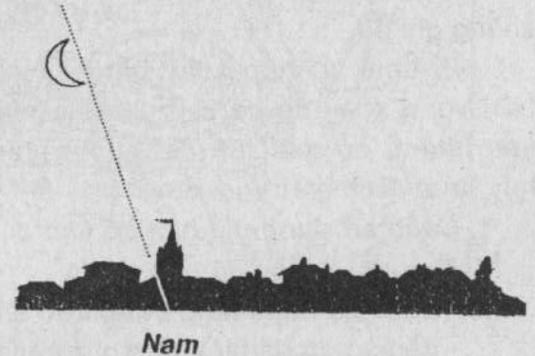
**Trăng thượng tuần*: (Từ mùng 1 đến mùng 10 âm lịch, nhưng chỉ thấy rõ trăng từ mùng 4 âm lịch). Trăng khuyết, hai đầu nhọn quay về hướng Đông.

*Trăng trung tuần: (Từ mùng 10 đến 20 âm lịch). Như mặt trời, trăng mọc ở hướng Đông và lặn ở hướng tây.

*Trăng hạ tuần: (Từ 20 đến 29-30 âm lịch, nhưng hết thấy rõ trăng từ 24 âm lịch). Trăng khuyết, hai đầu nhọn quay về hướng Tây.

Các bạn còn có thể tìm ra hướng Nam bằng cách vạch một đường thẳng tưởng tượng đi qua hai đầu nhọn của mặt trăng thẳng xuống đất, điểm tiếp xúc đó là hướng Nam

6. Bảng gió.

Việt Nam chúng ta nằm trong vùng "Châu Á gió mùa" với hai loại gió chính.

- *Gió mùa Đông Bắc*: Hoạt động kéo dài từ tháng 10 năm này cho đến tháng 4 năm sau, thổi từ Đông Bắc đến Tây Nam

- *Gió mùa Tây Nam*: kéo dài từ tháng 5 đến tháng 10 hàng năm, thổi từ Tây Nam đến Đông Bắc.

Muốn biết gió thổi hướng nào các bạn nhìn ngọn cây, ngọn cỏ, lá cờ... hoặc cầm ít cát bụi hay giấy vụn, thả xuống xem gió cuốn đi hướng nào.

Lau sạch ngón tay, ngậm vào miệng chừng 10 giây, lấy ra đưa lên cao, nếu ngón tay lạnh phía nào là gió thổi từ hướng đó.

Căn cứ vào ngày tháng và hướng gió thổi, các bạn có thể tìm ra phương hướng.

7. Sử dụng địa bàn

Cách tìm các phương hướng dễ dàng chính xác và nhanh chóng nhất là dùng địa bàn.

Có nhiều loại địa bàn, lớn nhỏ, đơn giản, tinh vi, khác nhau, nhưng tựu trung có thể phân biệt ra thành 2 loại: Loại kim di động và loại vòng số di động.

Loại kim di động

Loại này có một kim từ tính di động, kim này xoay trên 1 trục và luôn luôn chỉ hướng Bắc Nam. Loại này cũng có 2 loại

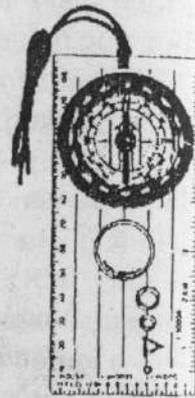
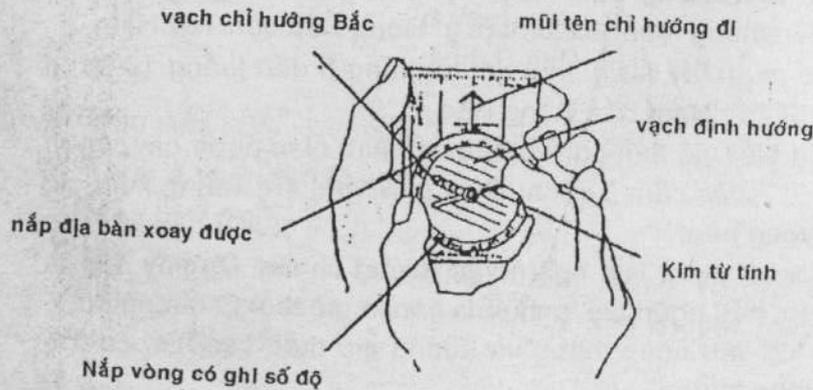
1. Loại nắp chết, có ghi độ hoặc không ghi độ.

2. Loại có nắp xoay bằng tay được, trên vòng xoay đó có chia 360°, có thể có khe nhắm, có mũi tên chỉ hướng cần tìm hay "trục di chuyển".

Cách sử dụng địa bàn có kim di động

Tìm một hướng đã biết số độ

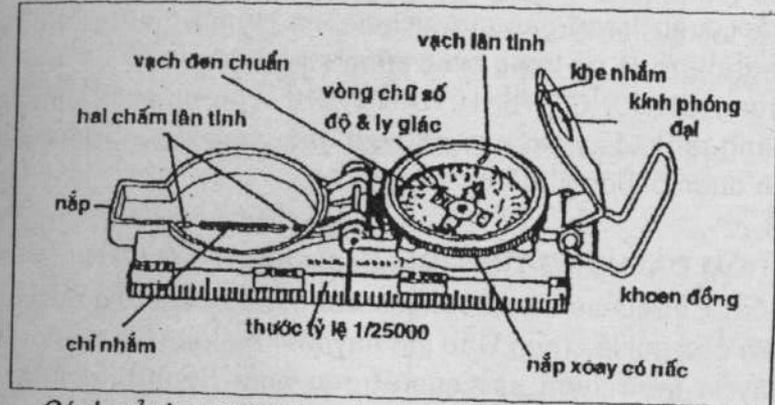
- Cầm địa bàn thẳng bằng trên bàn tay, đưa trước mặt.
- Vặn số độ đã biết nằm ngay mũi tên chỉ "trục di chuyển".
- Xoay người sao cho đầu kim màu đỏ nằm ngay chữ N
- Nhìn theo hướng "trục di chuyển" để tìm mục tiêu.

Xác định số độ của hướng

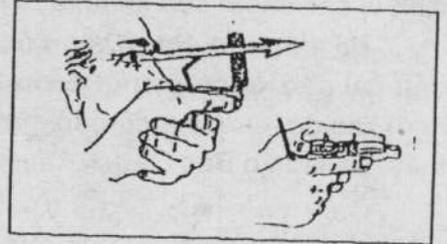
- Cầm địa bàn thẳng bằng trên bàn tay đưa trước mặt.
- Xoay trục di chuyển về hướng cần xác định.
- Vặn nắp địa bàn sao cho chữ N nằm ngay trên đầu đỏ của kim di động từ tính.
- Ghi nhận số độ hiện ra ngay trên "trục di chuyển".

Loại có vòng số di động (địa bàn quân sự)

Cách sử dụng địa bàn có vòng số di động

- Mở và ấn khoen đồng xuống phía dưới.
- Mở nắp và bẻ thẳng góc với mặt địa bàn.
- Mở bộ phận ngắm xiên 45° so với mặt địa bàn.
- Luồn ngón cái tay phải qua khoen đồng.
- Ngón tay trở phải ôm quanh thân địa bàn, ba ngón còn lại đỡ thân địa bàn.
- Tay trái ôm và nâng bàn tay phải, hai cùi chỏ ngang vai.
- Đưa địa bàn sát vào mắt, lấy đường ngắm.
- Nhắm một đường thẳng tưởng tượng xuất phát từ khe nhắm qua chỉ nhắm và hướng thẳng đến mục tiêu.
- Liếc mắt nhìn qua kính phóng đại và đọc số độ hay ly giác dưới vạch chuẩn đen.

(Phần **ĐI A BÀN** các bạn sẽ được học kỹ hơn trong C.T. HẠNG I)

SAO & CHÒM SAO

Từ ngàn xưa, ông cha ta đã biết cách nhìn sao để phỏng đoán giờ giấc, xác định phương hướng, tính toán thời vụ, thu hoạch mùa màng, tiên đoán thời tiết.

Là một Hướng Đạo Sinh, các bạn cần phải biết vị trí, tên gọi, đặc điểm nhận dạng của một số chòm sao và ngôi sao, để có thể áp dụng trong các cuộc chơi đêm, trong những lần xuất du, cắm trại . . . và cả trong cuộc sống sau này

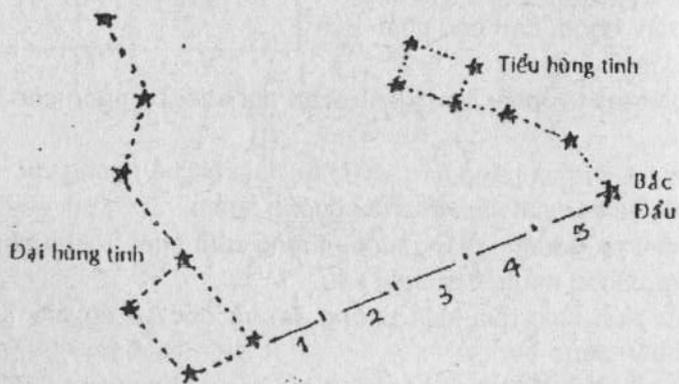
Trong **CHƯƠNG TRÌNH HẠNG NHỊ**, các bạn chỉ cần biết nhận dạng một số chòm sao và ngôi sao quan trọng, để có thể xác định được phương hướng.

CHÒM ĐẠI HÙNG TINH (Big Bear) HAY GẤU LỚN

Gồm 7 ngôi sao sáng, có hình dáng giống như cái gáo múc nước nên còn gọi là chòm Gáo lớn hay Muỗng lớn (Big dipper).

Đây là một chòm sao quan trọng nhất trong bầu trời. Nó mang nhiều chức năng đặc biệt như: để tìm ra sao Bắc Đẩu, để định vị các chòm sao khác, để tính thời gian. . .

Để tìm sao Bắc Đẩu, các bạn lấy hai ngôi sao của cạnh đầu cái gáo, kéo dài một đoạn thẳng 5 lần khoảng cách của hai ngôi sao đó, các bạn sẽ gặp một ngôi sao sáng lấp lánh, để nhận thấy, đó là sao Bắc Đẩu.

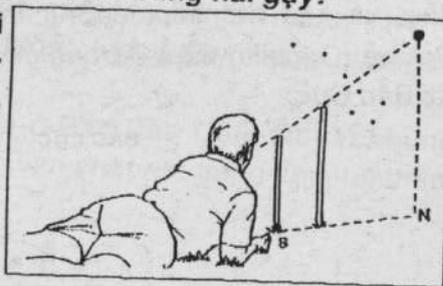
CHÒM TIỂU HÙNG TINH (Little Bear) HAY GẤU NHỎ

Cũng hình thành bởi 7 ngôi sao, nhưng nhỏ hơn và cái cán quay ngược lại với chòm Đại Hùng Tinh. Và cũng có hình dáng cái gáo nên còn gọi là Gáo nhỏ hay Muỗng nhỏ (Little Dipper). Ngôi sao cuối cùng của cán gáo trong chòm Tiểu Hùng Tinh chính là sao **Bắc Đẩu** (Polaris).

Hai chòm Đại Hùng và Tiểu Hùng quay chung quanh sao Bắc Đẩu, ngược chiều kim đồng hồ. Chúng ta chỉ nhìn thấy dễ dàng từ chập tối trong khoảng thời gian từ tháng 3 tới tháng 8 hàng năm, những tháng khác phải chờ tới khuya hay gần sáng mới thấy.

Tìm hướng Nam bằng Sao Bắc Đẩu bằng hai gậy:

Cắm một cây gậy dài thẳng góc với mặt đất. Cây gậy ngắn, các bạn điều chỉnh sao cho 2 đầu gậy nằm trên một đường thẳng kéo dài đến sao Bắc Đẩu. Đường thẳng đó là hướng chuẩn xác Bắc Nam

CHÒM LIỆP HỘ (ORION)

Đây là một trong những chòm sao quan trọng và cơ bản để định hướng và định vị các chòm sao khác. Chòm sao này rất dễ nhận diện dưới bầu trời Việt Nam trong khoảng thời gian từ tháng 11 năm này cho đến tháng 5 năm sau.

Chòm Liệp Hộ (hay Lạp Hộ) có nghĩa là người thợ săn, cho nên có nơi còn gọi là Thần Săn hay Chiến Sĩ.

Chòm sao Liệp Hộ có hình dáng một người mang kiếm ngang thắt lưng (thắt lưng là 3 ngôi sao sáng xếp thành một hàng ngang, và 3 ngôi sao mờ là thanh kiếm). Chung quanh có 4 ngôi sao sáng trông giống như hai vai và hai chân. Ngôi sao ở vai phải có

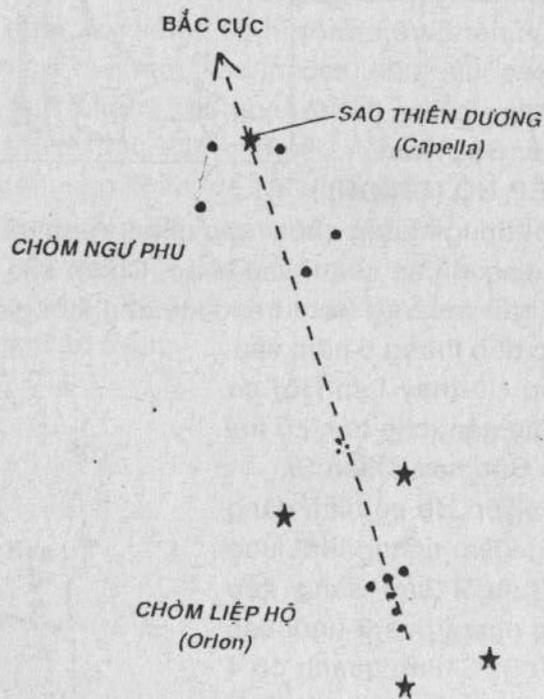
tên là Bellatrix, chân phải là Sapin, chân trái là Rigel.

Phía trên có một chòm 3 ngôi sao hơi mờ là cái đầu của Thần Săn. Phía cánh tay trái có một hàng sao mờ trông giống như cái khiên, như một người lính sắp sửa xung trận, vì thế còn có tên là Chiến Sĩ.

Nó còn có tên là chòm Sao Ba vì có 3 ngôi sao đứng thành một hàng làm cái thắt lưng của người thợ săn.

Nó cũng được gọi là Sao Cà, vì khi kết hợp cái thắt lưng với thanh kiếm thì nó rất giống một cái lưỡi cà.

Nếu chúng ta vạch một đường thẳng tưởng tượng từ thanh kiếm của người thợ săn, đi qua ngôi sao giữa thắt lưng và cái đầu, và kéo dài tiếp, đường thẳng sẽ đi qua ngôi sao Thiên Dương (Capella) nằm ở trong chòm sao Ngự Phu (Charioteer) rồi tới Bắc Cực.

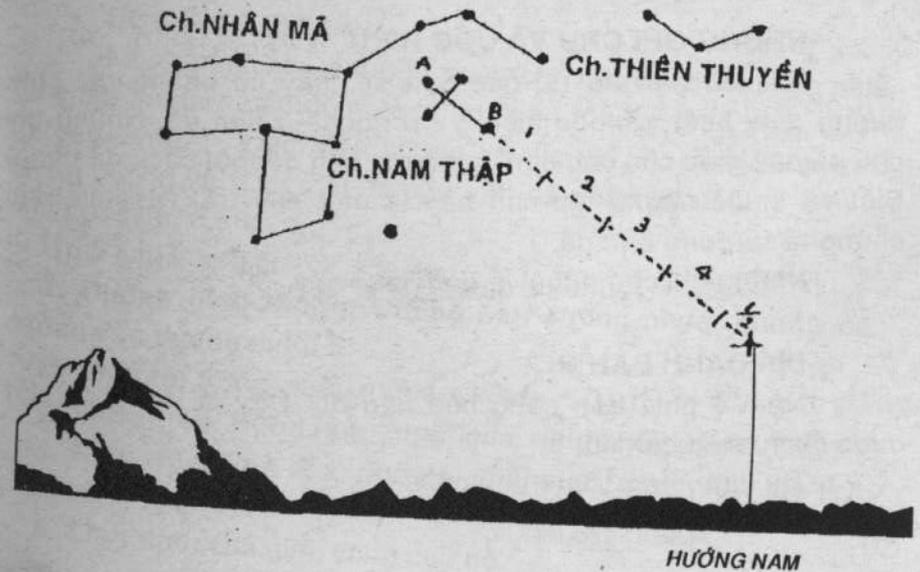
CHÒM NAM THẬP (Nam Tào)

Còn gọi là Tập Tự Phương Nam (Southern Cross). Gồm 4 ngôi sao xếp thành hình chữ thập. Sao Nam Thập ở vào khoảng giữa chòm sao Nhân Mã (Centaurus) và Thiên Thuyền (Carina), là những ngôi sao sáng và rõ, cho nên chòm Nam Thập rất dễ nhận diện.

Ở phía Nam, không có ngôi sao nào nằm ngay điểm Cực Nam như sao Bắc Đẩu ở Bắc Cực, cho nên người ta chỉ dựa vào những chòm sao xoay quanh Cực Nam để định hướng. Mà sao Nam Thập là chòm sao nổi tiếng nhất.

Muốn tìm hướng Nam, ta kéo dài đường chéo AB (tức là đường chéo dài) của sao Nam Thập ra thêm 4 đoạn rưỡi, định một điểm tưởng tượng. Điểm tưởng tượng này cho ta hướng Nam địa dư.

Vì vị trí của nước ta nằm ở Bắc Bán Cầu. Do đó chúng ta chỉ có thể thấy sao Nam Thập vào chập tối trong khoảng tháng 5 đến tháng 7 hàng năm

LÀM QUEN VỚI BẢN ĐỒ

KHÁI NIỆM ĐẠI CƯƠNG

Nếu đặt trước mặt các bạn là một tấm bản đồ, thì các bạn sẽ thấy **BẢN ĐỒ** là một bức họa phản ánh đầy đủ bề mặt của Trái Đất, hoặc một phần của bề mặt Trái Đất, trên một mặt phẳng (thực tế ngoài thiên nhiên không bao giờ là một mặt phẳng). Khi vẽ, người ta thu nhỏ lại theo tỷ lệ, dựa vào các phương pháp toán học

Trên bản đồ, người ta ghi rõ những chi tiết của thiên nhiên và nhân tạo bằng các ước hiệu và màu sắc khác nhau, để diễn tả các thông tin cần biết về địa lý như: biên giới, đường sá, đô thị, chùa chiền, sông rạch, biển, núi, rừng... Nếu sử dụng quen, khi nhìn vào bản đồ các bạn sẽ biết được khái quát về tính chất và địa thế của vùng đó cho dù các em chưa bao giờ đặt chân tới.

NHỮNG GHI CHÚ VÀ ƯỚC HIỆU

Khi mở bản đồ ra, các bạn sẽ thấy có những ghi chú, hướng dẫn, hình vẽ, ước hiệu... ở ngoài lề bản đồ. Những ghi chú này sẽ giúp cho các bạn đọc được bản đồ một cách dễ dàng. Biết và thuộc những ghi chú này là một điều rất cần thiết khi chúng ta sử dụng bản đồ.

Những ghi chú ngoài lề gồm có:

ĐỊA DANH BẢN ĐỒ:

Nằm ở phía trên cùng của bản đồ. Đây là tên phần đất được chiếu trên bản đồ.

Thí dụ:

XUYỀN MỘC

TỶ LỆ BẢN ĐỒ :

Thường nằm ở góc trên, phía bên trái của bản đồ. Đây là tỷ số khoảng cách trên bản đồ so với khoảng cách thực sự ngoài địa thế.

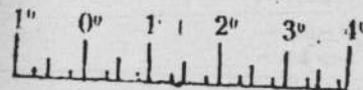
Thí dụ:

VIỆT NAM 1/50.000

THƯỚC CHIA ĐỘ:

Thước vẽ sẵn phía trên đầu bản đồ, có ghi những góc nhỏ trong trường hợp định hướng bản đồ có tính *tiểu độ thiên từ*

Thí dụ:

ƯỚC HIỆU ĐỊA HÌNH

Là những hình vẽ tượng trưng cho các chi tiết thiên nhiên và nhân tạo trên bản đồ như: sông, biển, đô thị, làng xóm, đường lộ, cầu cống... Ước hiệu không vẽ theo tỷ lệ, nhưng tôn trọng chiều hướng và vị trí. Tất cả các bản đồ quân sự đều có bản ghi chú ước hiệu ở phía dưới

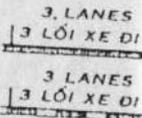
Có 5 loại ước hiệu

1. **Đường giao thông:** Đường sắt, đường nhựa, đường đá, đường đất, đường mòn...
2. **Thủy lộ:** Sông, suối, mương, kênh...
3. **Thảo mộc:** Rừng rậm, rừng thưa, rừng chồi, đồn điền...
4. **Kiến trúc:** Nhà cửa, phố sá, làng mạc, thành lũy, tàn tích, phi trường...
5. **Linh tinh:** Địa giới, vòng cao độ...

ƯỚC HIỆU ĐỊA HÌNH

ROADS — ĐƯỜNG-SÁ

- All weather, hard surface, two or more lanes wide
Đường tráng nhựa, có hai hay trên hai lối xe đi
- All weather, loose or light surface, two or more lanes wide
Đường cấu đá hay tráng mỏng, có hai hay trên hai lối xe đi
- All weather, hard surface, one lane wide
Đường tráng nhựa, có một lối xe đi
- All weather, loose or light surface, one lane wide
Đường cấu đá hay tráng mỏng, có một lối xe đi
- Fair or dry weather, loose surface — Đường đất
- Cart track — Đường dùng khai-khẩn
- Footpath, trail — Đường mòn, đường bộ-hành

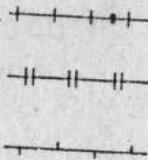
ROUTE MARKERS DANH-HIỆU ĐƯỜNG-SÁ

- National; Interprovincial
Quốc-lộ; Liên tỉnh lộ
- Provincial; Communal or other
Tỉnh-lộ; Hương-lộ hay khác

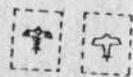

RAILROADS — ĐƯỜNG XE LỬA

- Normal gauge, single track, 1 meter (3'3 3/4") wide; Station
Loại đường thường, một đường, rộng 1 mét; Ga, trạm
- Normal gauge, double track
- Narrow gauge, single track
- Loại đường hẹp, một đường

- Airfield: All weather; Seasonal
Sân bay: Dùng quanh năm; Từng mùa

- Bridge
- Wood — Cầu gỗ
- Steel — Cầu sắt
- Concrete — Cầu xây
- Footbridge — Cầu nhỏ
- Ferry — Phà
- Ford — Chỗ lội qua
- Road on levee — Đường đắp
- Levee; Wall — Bờ đắp; Tường

- Canal or ditch; Less than 18 meters wide; Over 18 meters wide
Kênh hay mương đào: Rộng dưới 18 mét; Rộng trên 18 mét

ƯỚC HIỆU ĐỊA HÌNH

- Built-up area — Thôn thị

- Village — Làng

- Church; Christian shrine; School
Nhà thờ; Thờ-tự; Trường học

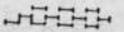
- Temple; Pagoda; Minor pagoda
Đền, miếu; Chùa; Am

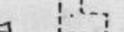
- Post office; Telegraph; Telephone
Bưu-cục; Điện-tín; Điện-thoại

- Cemetery — Nghĩa địa

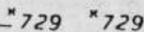
- Fort; Ruins — Đền; Tàn-tích

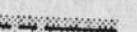
- Horizontal control point
Điểm trắc-địa

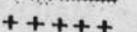
- Spot elevation in meters: Checked; Unchecked
Cao-độ tính ra mét: Đã được kiểm lại;
Chưa được kiểm lại

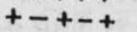
- International boundary — Ranh giới Quốc-gia

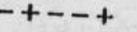
- Provincial boundary — Ranh giới Phần

- Town boundary — Ranh giới Tỉnh

- Delegation boundary — Ranh giới Quận

- Area name
Tên vùng hay địa-diện

HÀO LỎNG

- Province office; Delegation office
Tư-sở hành-chánh Tỉnh; Tư-sở hành-chánh Quận

- Tank; Well; Spring
Bể chứa nước; Giếng; Nguồn

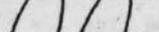
- Masonry dam; Earthen dam
Đập xây; Đập đất

- Lake or pond; Perennial; Intermittent
Hồ hay ao; Có nước quanh năm; Từng mùa

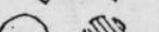
-

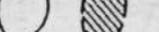
-

-

-

-

-

Salt evaporator Ruộng muối	
Limestone mountain Núi đá vôi	
Sand — Cát	
Large rapids Ghềnh chảy mạnh	
Large falls Thác lớn	
Small falls Thác nhỏ	
Dense forest or jungle Rừng rậm hay rừng già	
Clear forest Rừng thưa	

Plantation; Tea Đồn điền; Trà	
Rice; Swamp Ruộng lúa; Đầm lầy	
Land subject to inundation Đất có thể lụt	
Nipa; Mangrove Dừa nước; Cây bần	
Coffee; Rubber Cà-phê; Cao-su	
Palm; Brushwood Gõ; Bụi rậm	
Pine; Bamboo Thông; Tre	

MÀU SẮC CỦA ƯỚC HIỆU

- Màu đỏ:** Chỉ xa lộ, đường nhựa, phố thị...
- Màu xanh lam:** Chỉ dòng nước hay những gì thuộc về nước (sông, suối, biển...)
- Màu xanh lục (đậm hay nhạt):** Chỉ thảo mộc, cánh rừng, đồn điền...
- Màu đen:** Chỉ làng mạc, nhà cửa, công trình kiến trúc.
- Màu nâu:** Chỉ vòng cao độ, thể đất...
- Màu trắng:** Chỉ đồng ruộng, đồng cỏ, dốc đá và những vùng trống trải...

TỶ LỆ HỌA

Hình vẽ giống như một cây thước, được vẽ với các số liệu đã tính sẵn theo tỷ lệ của bản đồ, có thể dùng để đo trực tiếp các khoảng cách trên bản đồ đó. Thí dụ:

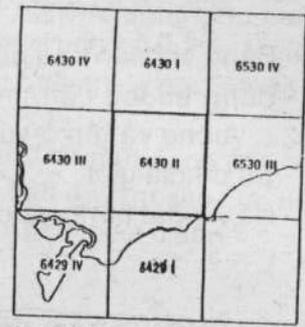

BẢNG RÁP BẢN ĐỒ:

Bảng hướng dẫn cách ráp nhiều bản đồ lại với nhau (theo số hiệu của bản đồ) để có một bản đồ lớn.

Thí dụ: Chúng ta cần ráp thêm 8 tấm bản đồ vào chung quanh tấm bản đồ có số hiệu 6430 II mà chúng ta đang có, các bạn cần tìm những tấm bản đồ có số hiệu theo bảng hướng dẫn dưới đây để ráp vào.

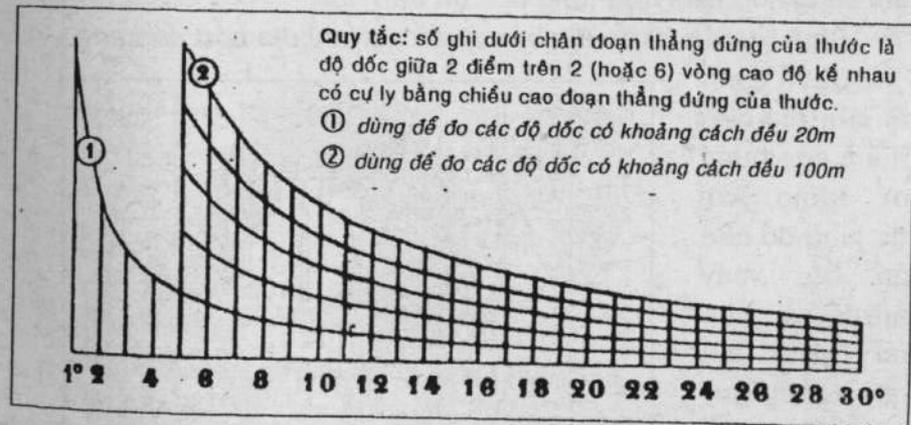
ADJOINING SHEETS BẢNG RÁP ĐỊA-ĐỒ

Sheet 6430 II falls within 15010, NC 48-B, 1:250,000

THƯỚC ĐO ĐỘ DỐC:

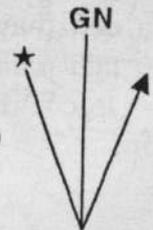
Là một cái thước hình rẽ quạt, in sẵn phía dưới bản đồ, có ghi chỉ số độ, dùng để đo độ dốc của các vòng cao độ trong bản đồ đó.

HƯỚNG QUY CHIẾU:

Hình vẽ lược đồ của 3 hướng Bắc:

- Hướng Bắc thật (hướng Bắc địa dư ★)
- Hướng Bắc ô vuông (hướng Bắc bản đồ = GN)
- Hướng Bắc từ (hướng Bắc địa bàn = ↑)

Trên hình vẽ này, hướng Bắc ô vuông lúc nào cũng trùng với trục tung độ của bản đồ

Ngoài ra, chúng ta còn có các loại ghi chú hướng dẫn khác như:

- Bảng chỉ dẫn cao độ và khoảng cách đều vòng cao độ
- Bảng hướng dẫn mệnh danh bản đồ thuộc vùng lưới ô vuông và tên ô vuông 100 cây số cạnh
- Sơ đồ địa giới
- Năm phát hành và cơ quan ấn hành
- .....

ĐỊNH HƯỚNG BẢN ĐỒ

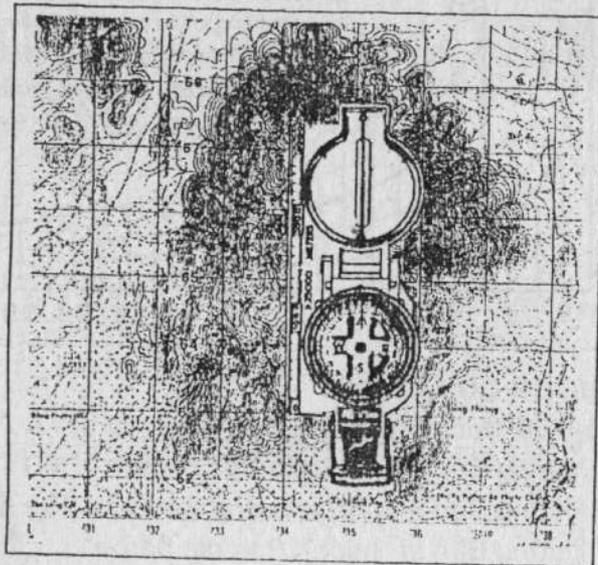
Muốn đọc được bản đồ, trước tiên các bạn cần phải định hướng bản đồ. Có nghĩa là làm thế nào để đặt trùng các phương hướng trên bản đồ với các phương hướng ngoài địa thế.

Định hướng bằng địa bàn thường:

Đặt địa bàn lên bản đồ, xoay bản đồ sao cho kim địa bàn nằm song song với trục tung độ của bản đồ.

Định hướng bằng địa bàn quân sự hay địa bàn có cạnh:

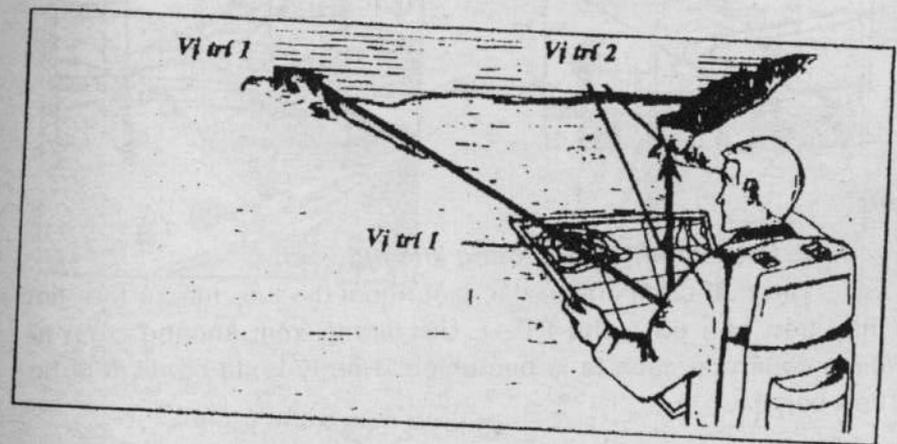
Đặt cạnh trái của địa bàn (phần có thước đo) trùng với trục tung độ của bản đồ, xoay bản đồ sao cho tam giác lân tinh nằm ngay dưới vạch chuẩn đen (hay kim từ tính nằm ngay trục di chuyển)

Định hướng bằng chi tiết địa thế:

Đây là trường hợp các bạn không có địa bàn trong tay. Căn cứ vào hướng của những chi tiết ngoài địa thế như con đường, dòng sông, đồi núi, công trình kiến trúc... hoặc các hướng mặt trời trắng sao... để xác định phương hướng mà đặt bản đồ cho phù hợp với chi tiết trên đó.

Thí dụ: chúng ta có vị trí 1 là đỉnh một ngọn đồi. Vị trí 2 là chân một ngọn núi. Các bạn xoay bản đồ làm sao cho hướng chi tiết trên bản đồ trùng hướng với chi tiết ngoài địa thế

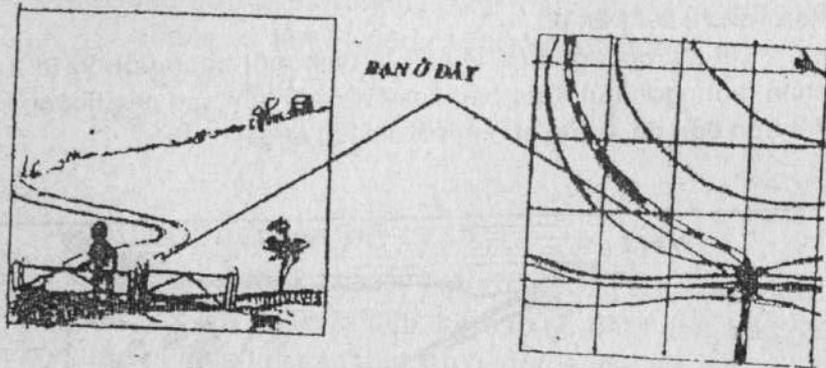
XÁC ĐỊNH ĐIỂM ĐỨNG

Có nghĩa là làm thế nào để biết chúng ta đang đứng ở đâu trên bản đồ. Hay là xác định một điểm trên bản đồ tương ứng với một điểm ngoài địa thế.

Có nhiều phương pháp để xác định điểm đứng, nhưng những phương pháp sau đây khá đơn giản và dễ dàng.

1. Dừng tại điểm chuẩn của địa thể:

Tìm và đứng ngay một điểm chuẩn đặc biệt của địa hình mà các bạn có thể tìm thấy dễ dàng trên bản đồ như: ngã ba đường, cầu, đình chùa . . . khi bạn đứng ở ngay điểm đó tức là đã xác định được điểm đứng của mình ở chỗ nào trên bản đồ.

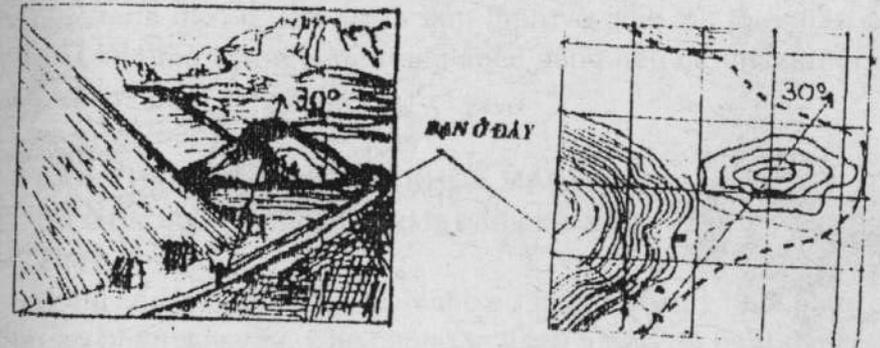
2. Phương pháp ước lượng khoảng cách:

Tìm một điểm chuẩn đặc biệt ngoài địa thể mà có thể tìm thấy trên bản đồ (như PP.1). Ước lượng xem khoảng cách từ điểm chuẩn đó cách ta là bao nhiêu. Tính tỷ lệ, ta có điểm đứng trên bản đồ.

3. Phương pháp ước lượng con đường

Bạn đứng trên một con đường và cố gắng tìm một điểm chuẩn dễ nhận thấy trong bản đồ cũng như ngoài địa thể. Dùng địa bàn đo phương góc từ chỗ bạn đứng đến phương góc đó. Sau khi đã định hướng bản đồ, bạn kéo một đường thẳng theo phương góc đó, cắt ngang điểm chuẩn và con đường. Giao điểm của con đường và phương góc đó là điểm đứng của bạn.

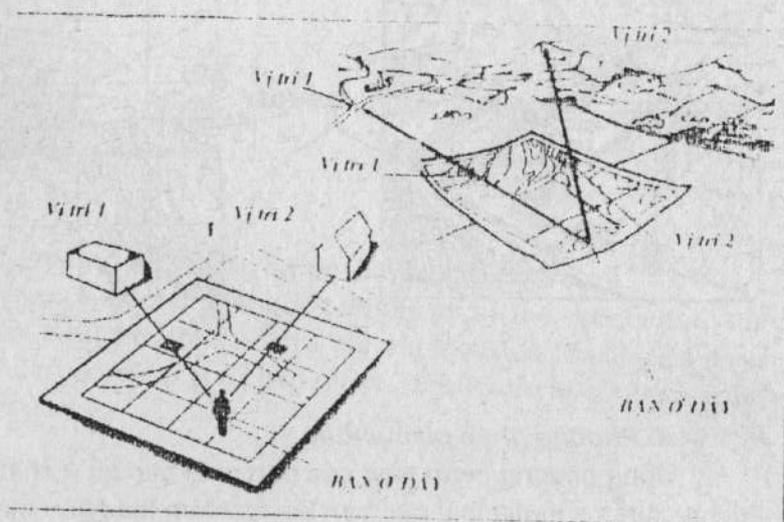
4. Phương pháp giao phóng:

Dùng phương pháp này, các bạn phải căn cứ ít nhất vào hai điểm chuẩn của địa thể, các bạn lần lượt làm theo tiên trình sau:

- định hướng bản đồ
- dùng địa bàn đo phương góc điểm chuẩn 1 của địa thể
- đặt địa bàn lên bản đồ, xoay địa bàn đúng phương góc vừa tìm thấy.
- Vẽ một đường thẳng theo phương góc đó, cắt ngang điểm chuẩn 1
- Làm như thế với điểm chuẩn thứ hai
- Hai phương góc đó sẽ cắt nhau tại một điểm trên bản đồ, giao điểm đó là điểm đứng của bạn

Ghi chú:

Muốn chính xác hơn, các bạn tìm một điểm chuẩn thứ 3, nếu phương giác của điểm chuẩn này đi qua phương giác của hai phương giác trên là chính xác. Nếu tạo thành một tam giác mỗi cạnh không quá 2mm, thì trung tâm của tam giác là điểm đúng của bạn.

CHƯƠNG IV

BẢO VỆ SỨC KHỎE

Có sức khỏe tốt là một hạnh phúc to lớn. Con người có thể làm tất cả để được mạnh khỏe. Có sức khỏe tốt thì cơ thể tráng kiện và đầu óc minh mẫn, không bệnh tật, không đau đớn.

Một Hướng Đạo Sinh càng cần phải có sức khỏe để có thể theo đuổi mục đích là rèn luyện bản thân và giúp ích tha nhân. Chúng ta khó mà thành công trong cuộc sống nếu cứ mang một cơ thể bệnh hoạn, èo uột.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ ĐƯỢC KHOẺ MẠNH

Để được khỏe mạnh, chúng ta cần phải có:

Thức ăn tốt

Cung cấp các chất cần thiết cho sự tăng trưởng và hồi phục những bộ phận suy yếu. Cho chúng ta năng lượng để hoạt động, cung cấp nhiệt lượng cho cơ thể chúng ta. . . Nhưng không có một thức ăn nào cho chúng ta đủ tất cả mọi thứ mà chúng ta cần, cho nên chúng ta phải:

- Ăn đủ các loại thức ăn khác nhau (có đủ thức ăn khác với có thức ăn phù hợp)
- Nên ăn những thực phẩm tươi và được nấu chín.
- Ăn uống vừa đủ và điều độ
- không dùng nhiều thức ăn và thức uống có tính kích thích như: bia, rượu, gia vị cay, nóng . . .

Nghỉ ngơi

- Ngủ là cách nghỉ tốt nhất
- Không luyện tập hay hoạt động quá mức dẫn đến kiệt sức
- Thư giãn tinh thần như : nghe nhạc, đọc sách, xem phim . .

Không khí và ánh nắng

Những người ở trong những thành phố ô nhiễm bụi khói thì khó tránh được những căn bệnh về đường hô hấp. Thiếu ánh

sáng mặt trời làm cho con người xanh xao, bệnh hoạn. . . Cho nên người ta thường tổ chức những ngày nghỉ cuối tuần, những buổi dã ngoại, cắm trại . . . về thôn quê hay vùng biển, nơi tràn đầy những tia nắng ấm áp và không khí trong lành.

Ở nơi cư trú, nếu có thể được, chúng ta nên làm nhà có nhiều cửa, và luôn mở rộng cho không khí thông thoáng.

Nước sạch

Chúng ta cần uống 2 - 3 lít nước mỗi ngày. nước uống giúp tẩy rửa những cặn bã tích tụ trong cơ thể chúng ta và bù lại lượng nước đã mất khi chúng ta hô hấp và bài tiết.

Giữ gìn vệ sinh thân thể bằng cách tắm rửa, đánh răng hàng ngày. Khi tắm rửa, nước giúp chúng ta làm sạch bụi bặm dơ bẩn bám ngoài da và lấp các lỗ chân lông.

Kiểm tra sức khỏe

Chúng ta đừng đợi đến khi đau ốm mới đi đến bác sĩ. Những cuộc kiểm tra tổng quát và định kỳ, là một cách để phòng và chạy chữa kịp thời. Nếu có bộ phận nào trục trặc, các bác sĩ sẽ giúp chúng ta ổn định trở lại

Luyện tập thể dục

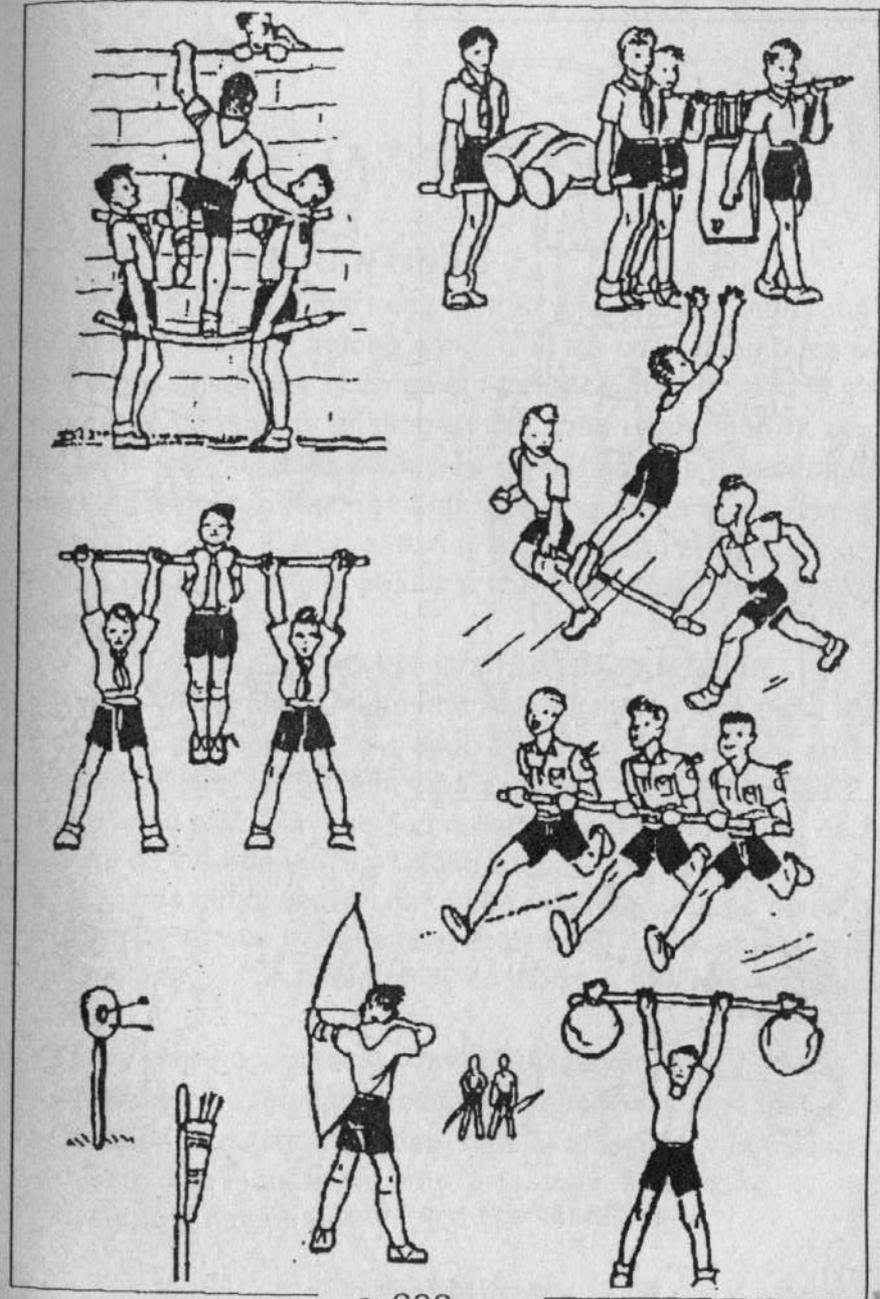
Tất cả chúng ta đều có thể tự làm cho mình trở nên cường tráng bằng cách luyện tập thể dục hàng ngày.

Thể dục làm cho cơ bắp khỏe mạnh dẻo dai, giúp máu tuần hoàn nhanh, mang oxy đến cho cơ thể.

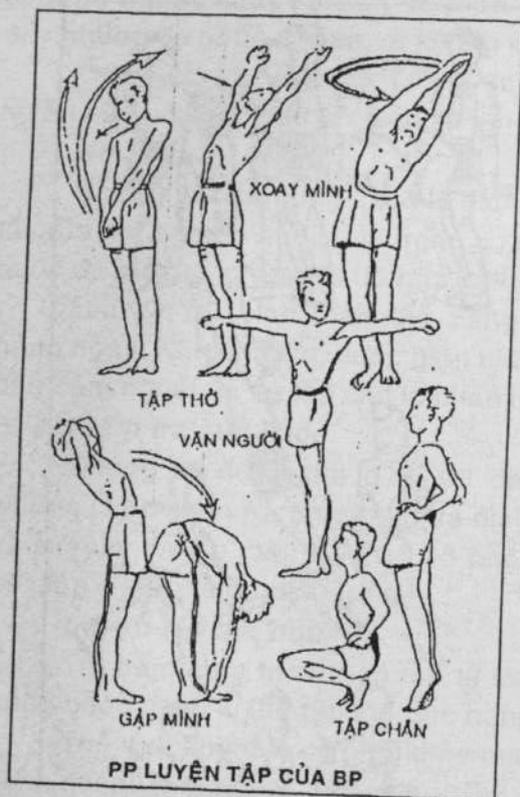
Chúng ta có thể tập thể dục bất cứ ở đâu, trong nhà hay ngoài trời, có dụng cụ hay không có dụng cụ . . . Nhưng điều cần thiết là luyện tập đều đặn và vừa sức. Nếu có thể được, các bạn nên chơi một vài môn thể thao nào đó để hỗ trợ cho cơ thể và thư giãn tinh thần.

.....
Tất cả những điều này, giúp cho các bộ máy trong cơ thể chúng ta hoạt động tốt, làm cho sức khỏe chúng ta được phát triển.

NHỮNG TRÒ CHƠI RÈN LUYỆN THÂN THỂ

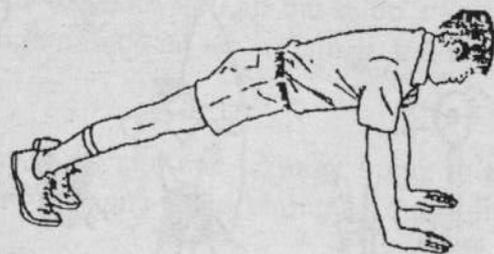
NHỮNG CÁCH LUYỆN TẬP CỦA HƯỚNG ĐẠO SINH

LUYỆN TẬP CƠ LUNG

LUYỆN TẬP CƠ LUNG VÀ BỤNG

LUYỆN TẬP CƠ TAY (HÍT ĐẤT)

CỨU THƯƠNG

DI CHUYỂN NẠN NHÂN

Không thể cầu thả trong việc di chuyển nạn nhân, nhất là khi người đó đang bị thương nặng. Chuyên chở không đúng cách có thể gây nhiều hậu quả nghiêm trọng có thể dẫn đến tử vong. Nếu cứ để cho bất cứ ai cũng có thể khênh nạn nhân ra xe chở đến bệnh viện, thì đó là cách giản dị nhất để biến một vết thương nhẹ thành một vết thương nặng. Nếu nạn nhân là một người bị gãy cổ hay chấn thương cột sống thì hậu quả thật khó mà lường được. Cho nên chúng ta phải thật nhẹ nhàng và thận trọng khi di chuyển nạn nhân.

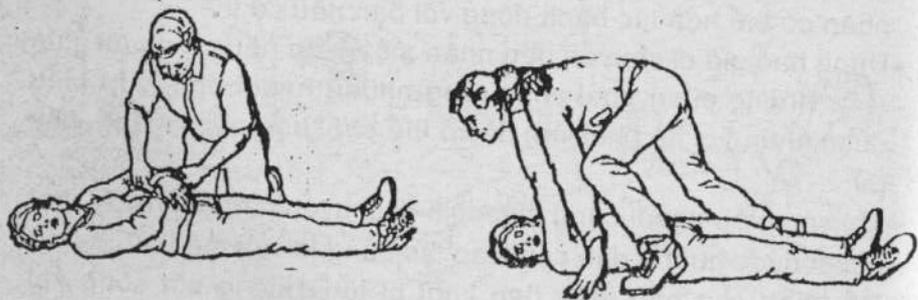
CÁC NGUYÊN TẮC KHI DI CHUYỂN NẠN NHÂN

- Không nên di chuyển nạn nhân trừ khi thật sự cần thiết. Khi di chuyển, cần thận trọng không được làm nguy hại đến sự an toàn của nạn nhân và của bản thân bạn.
- Luôn nhớ giải thích cho nạn nhân biết bạn đang làm gì để nạn nhân có thể hợp tác hành động với bạn nếu có thể.
- Đừng bao giờ di chuyển nạn nhân một mình nếu có người giúp sức. Nhưng cũng phải chắc rằng những người phụ giúp hiểu được những gì họ phải làm để có thể phối hợp nhịp nhàng, đầy đủ.
- Khi có nhiều người cùng tham gia di chuyển nạn nhân, chỉ một người được hướng dẫn các thao tác bằng lời nói mà thôi.
- Để tránh cho bản thân bạn khỏi bị tổn thương cột sống khi khiêng, vác nạn nhân, hãy luôn luôn theo đúng kỹ thuật khiêng các nạn nhân.

- Có những trường hợp ta phải đợi y bác sĩ và xe cứu thương như gãy cột sống, vỡ sọ v. v . . .
- Trước khi di chuyển nạn nhân ta phải sơ cấp cứu như: băng bó, sát trùng, cầm máu, cố định xương gãy v. v . .
- Dùng các kiểu chuyên chở thích hợp với từng loại vết thương, phân tích để chọn phương tiện tốt nhất.
- Trừ một vài trường hợp để ngồi, còn lại phải để nạn nhân nằm trên cáng khi di chuyển.
- Trong tất cả trường hợp gãy xương, hay nghi ngờ gãy xương phải thận trọng khi xê dịch nạn nhân.
- Trong trường hợp bị thương nặng ở đầu, hãy để nạn nhân nằm nghiêng.

DI CHUYỂN NẠN NHÂN VỚI 1 NGƯỜI - BÒ KÉO NẠN NHÂN

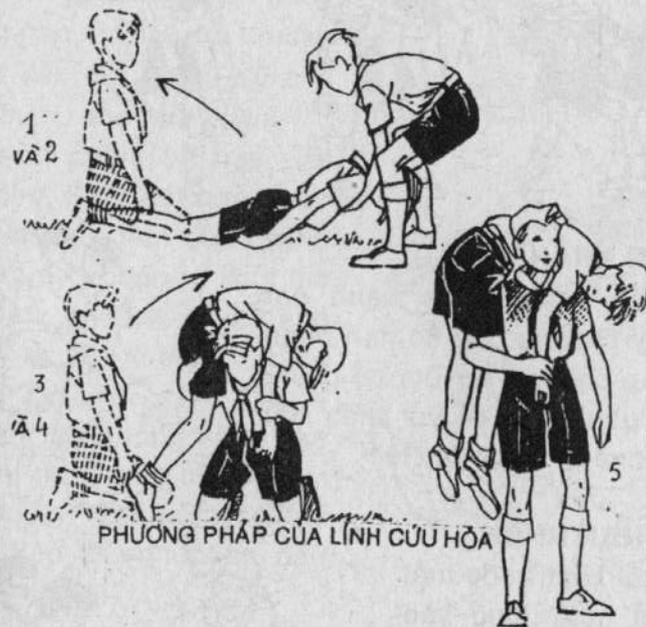
Thường được áp dụng để mang nạn nhân ra khỏi đám cháy. Người cứu hộ cần phải bò để tránh khói, lửa và các vật cản khác. Buộc các cổ tay nạn nhân với nhau bằng dây buộc, dây lưng, khăn, quần áo. . . Quỳ lên trên nạn nhân, chui đầu qua vòng tay nạn nhân, và bò tiến về phía trước để kéo lê nạn nhân. Không để đầu nạn nhân trượt trên mặt đất.

- PHƯƠNG PHÁP LÍNH CỨU HỎA

a - Trường hợp nạn nhân nằm sấp

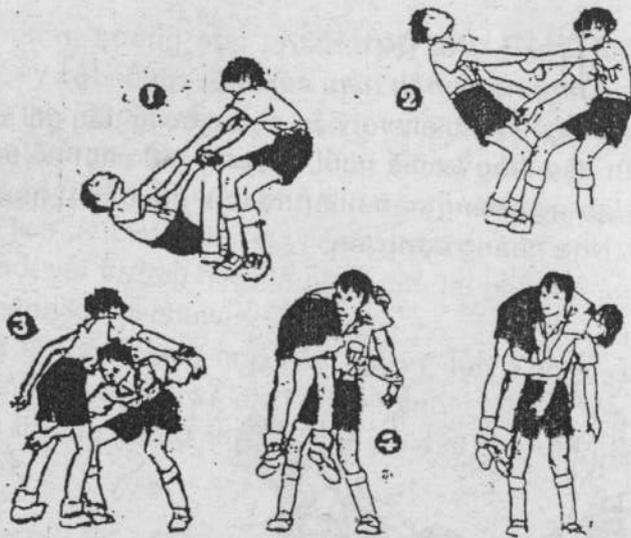
Đứng hoặc ngồi đối diện với nạn nhân, cong đầu gối xuống, dựng nạn nhân dậy theo tư thế ngồi, một tay giữ chặt cổ tay nạn nhân một tay lòn qua háng nạn nhân rồi cúi người đặt nạn nhân trên vai mình. Nhẹ nhàng đứng lên.

PHƯƠNG PHÁP CỦA LÍNH CỨU HỎA

b - Trường hợp nạn nhân nằm ngửa

Gập hai chân nạn nhân lại, bàn chân sát vào mông, dùng bàn chân và đầu gối của chúng ta để chèn bàn chân và đầu gối của nạn nhân, hai tay của chúng ta nắm hai tay của nạn nhân rồi kéo đứng dậy, khom người xuống tay trái của chúng ta giữ tay phải của nạn nhân còn tay phải của chúng ta thì lòn qua háng nạn nhân, đặt nạn nhân trên vai mình rồi đứng thẳng lên .

ẤM NẠN NHÂN

Ngồi xổm xuống bên cạnh nạn nhân. Một tay choàng qua eo nạn nhân. Bảo nạn nhân choàng tay ôm cổ chúng ta. Tay kia luồn dưới khuỷu chân nạn nhân rồi từ từ nâng nạn nhân lên

CÔNG NẠN NHÂN

Bạn ngồi xổm trước mặt nạn nhân và quay lưng vào nạn nhân. Bảo nạn nhân tự ôm lấy cổ của bạn (nếu nạn nhân còn đủ sức). Hai tay bạn giữ chặt lấy hai tay (hay hai đùi của nạn nhân) rồi từ từ đứng lên.

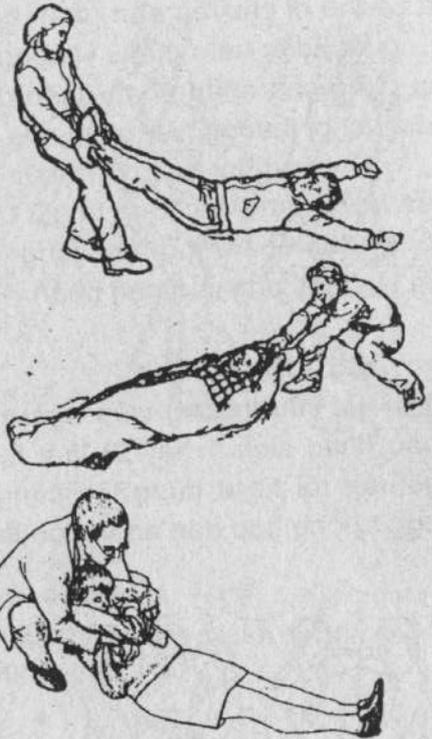
Nếu nạn nhân quá yếu thì dùng một cái đai bằng vải hay các vật liệu mềm và to bản. Quàng từ vai của bạn xuống hông của nạn nhân. hai tay bạn giữ chặt hai tay của nạn nhân.

KÉO NẠN NHÂN

* Cầm hai cổ chân hay quần dài của nạn nhân (nếu thương tích cho phép) rồi kéo nạn nhân ra khỏi nơi nguy hiểm (chỉ dùng phương pháp này trong trường hợp thật cấp bách khi chỉ cần cứu tính mạng của nạn nhân).

* Nếu có chướng, túi ngủ, vải bạt, poncho... thì đặt nạn nhân lên rồi nắm lấy tấm chắn, nhẹ nhàng kéo nạn nhân ra khỏi nơi nguy hiểm. Khi kéo, cố gắng chọn những lối đi bằng phẳng nhất.

* Luồn 2 tay xuống nách nạn nhân. Tay phải nắm cổ tay trái nạn nhân, tay trái nắm cổ tay phải. Ta kéo lê nạn nhân đến nơi an toàn

DIU NẠN NHÂN VỚI MỘT NGƯỜI

Nếu nạn nhân chỉ bị thương nhẹ, còn có thể bước được. các bạn quàng một tay nạn nhân vào cổ của mình, dùng tay giữ lại. tay kia choàng qua người nạn nhân để diu đi

DI CHUYỂN NẠN NHÂN VỚI 2 NGƯỜI

DÌU NẠN NHÂN

Với phương pháp này, chúng ta có thể di chuyển nạn nhân bằng 1 người hoặc hai người. Thường thì áp dụng cho những nạn nhân đuối sức hay bị thương tương đối nhẹ.

Choàng tay nạn nhân qua vai của ta và một tay chúng ta giữ chặt cổ tay nạn nhân. một tay vòng qua ôm lấy thắt lưng của nạn nhân.

KIỆU NẠN NHÂN

Hai cứu thương viên ngồi xuống dùng hai tay nắm tay của nhau (theo hình 1 hay 2) làm thành một cái ghế. Để nạn nhân ngồi lên rồi từ từ đứng lên cùng đi tới. Phương pháp này dùng trong trường hợp nạn nhân còn tỉnh táo nhưng không đi được.

1

2

KHIÈNG NẠN NHÂN

(Không được áp dụng phương pháp này khi, lưng, cổ, tay hoặc vai của nạn nhân bị thương)

Đỡ nạn nhân ngồi dậy và khoanh hai tay của nạn nhân phía trước ngực.

Một người quỳ xuống đằng sau nạn nhân, nâng nạn nhân lên theo tư thế ngồi, vòng tay dưới nách quanh ngực nạn nhân, nắm chặt lấy hai cổ tay của nạn nhân. Một người khác quỳ xuống giữa hai chân nạn nhân, mặt nhìn cùng hướng mặt nạn nhân, nắm hai chân nạn nhân ở phía dưới đầu gối. Hai người cùng nâng và khiêng nạn nhân như hình vẽ.

DI CHUYỂN BẰNG GHẾ

Nếu ở nơi có vật dụng như ghế, cánh cửa, võng... Các bạn có thể sáng tạo linh động, dùng những vật dụng sẵn có để tạo thành cáng hay kiệu để di chuyển nạn nhân

TẢI THƯƠNG BẰNG CÁNG

Muốn di chuyển nạn nhân được an toàn, trong hầu hết mọi trường hợp, chúng ta phải dùng cáng.

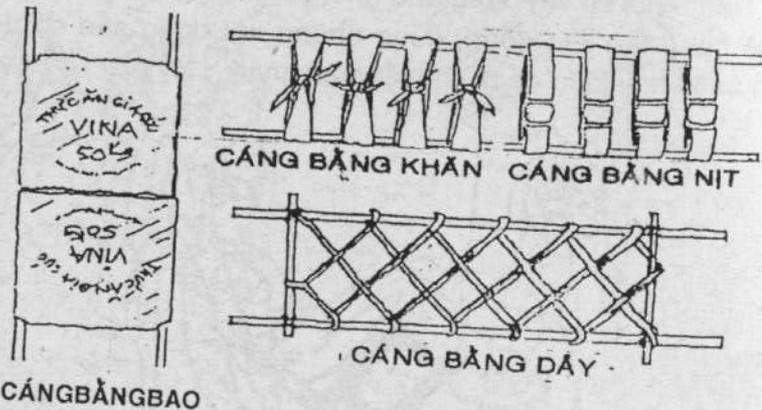
Cáng có nhiều kiểu như: cáng xếp, cáng cố định, cáng tự tạo. . . thường thì trong các cuộc sinh hoạt dã ngoại hay trong đời sống thương nhật, ít có ai "sắm" sẵn cáng chuyên dụng (trừ các cơ sở y tế, chuyên viên cứu hộ. . .) cho nên chúng ta thường phải sử dụng cáng tự tạo.

Chúng ta có thể tận dụng một tấm ván, một cánh cửa, một cái ghế dựa, một xe cút kít, một cái võng. . . Và với hai cây gậy, chúng ta có thể chế tạo những kiểu cáng sau đây (tùy theo nguyên vật liệu mà chúng ta có thể tìm thấy tại chỗ).

- Lấy 2 bao gạo hay bao bột mì, chọc thủng hai góc ở đáy, luồn 2 gậy tre vào.

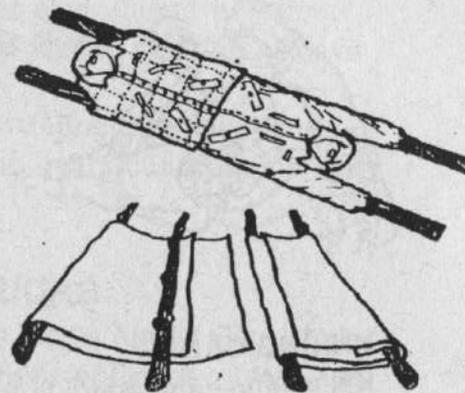
- Dùng nhiều khăn quàng, dây nịt, dây. . . cột vòng 2 cây sào chắc.

- Dùng 2 cây sào dài 2,2m, cột hai đầu 2 thanh ngang (chứa tay cáng), dùng dây đan bên chéo bên trong

- Luồn 2 gậy tre vào 2 áo sơ mi đã gài nút và lộn ngược tay áo vào trong.

- Cuộn 2 gậy bằng một cái mền, một tấm drap, một tấm bạt hoặc một tấm vải lều

Lưu ý: Trước khi đặt nạn nhân lên cáng, hãy kiểm tra độ an toàn bằng cách cho một người khoẻ mạnh lên nằm thử.

ĐỠ NẠN NHÂN LÊN CÁNG

Nhiệm vụ của chúng ta là không làm cho vết thương nặng thêm và gây đau đớn cho nạn nhân, cho nên chúng ta phải cẩn thận và nhẹ nhàng khi đưa nạn nhân lên cáng.

Cách đỡ với 2 người

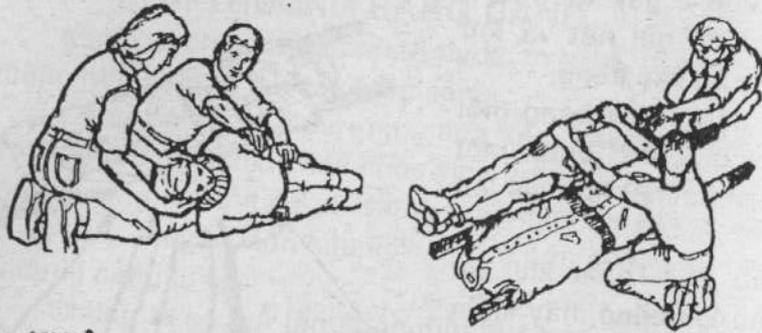
1. Đặt cáng sát bên cạnh nạn nhân, vát chéo hai tay nạn nhân lên bụng (trấn an và giải thích cho nạn nhân biết việc bạn đang làm)

2. Mỗi người một đầu cùng cẩn thận nâng nạn nhân đặt lên cáng.

Phương pháp "vấn gỗ"

1. Một người đỡ đầu nạn nhân. Một người đẩy nạn nhân nghiêng về một bên (phía không bị thương nằm ở dưới) cố gắng làm sao cho đầu, cổ và lưng nạn nhân nằm trên một đường thẳng.

2. Đặt cáng sát vào lưng nạn nhân rồi từ từ để nạn nhân nằm xuống.

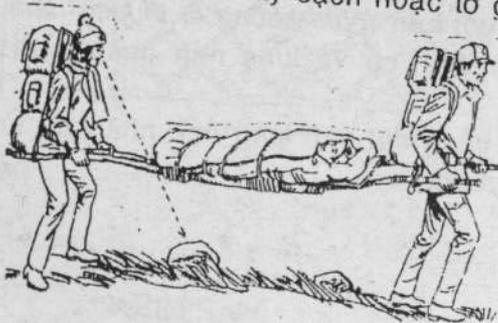
KHIÊNG CÁNG

Khi khiêng cáng người ta thường khiêng chân của nạn nhân đi trước. Khi nâng và khiêng cáng, luôn luôn nhớ rằng người khiêng là bộ phận giảm xóc. Nếu người đi trước bước chân trái thì người đi sau bước chân phải. Đi từng bước ngắn, tay và đầu gối hơi cong. Người đi sau có nhiệm vụ hướng dẫn và điều khiển người đi trước với những khẩu lệnh từ từ và rõ rệt, đầy đủ phần lệnh chuẩn bị và lệnh hành động.

Thí dụ

- Chuẩn bị khiêng... khiêng!
- Chuẩn bị tiến... Tiến!
- Chuẩn bị ngừng... ngừng!

Người đi sau còn có nhiệm vụ quan sát nạn nhân, để phòng những biến chứng hoặc khi nạn nhân cảm thấy khó chịu chúng ta kịp thời có biện pháp thích hợp. Trời lạnh thì phải đắp mền cho nạn nhân, trời nắng thì dùng khăn tay sạch hoặc tờ giấy báo to mà che cho họ.

Nếu nạn nhân quá nặng thì phải khiêng bốn người, trong trường hợp này, mỗi người sẽ khiêng một đầu cáng và đều đứng ở phía ngoài cáng.

Khi vượt chướng ngại vật, lên xuống dốc, cầu thang... chúng ta hãy linh động để giữ cho người của nạn nhân và cáng lúc nào cũng nằm ngang.

SẴN SÓC VẾT THƯƠNG

Khi gặp một vết thương, chúng ta không đắp vật lạ như thuốc lá, tóc, lông, mạng nhện, bột ngọt... lên vết thương để cầm máu.

Tất cả vết thương đều bị nhiễm trùng rất nhanh, gây ra những hậu quả tai hại, nên vết thương phải được săn sóc càng sớm càng tốt.

Tùy theo vết thương nặng hay nhẹ mà chúng ta có hành động thích đáng.

1. Vết thương nhẹ

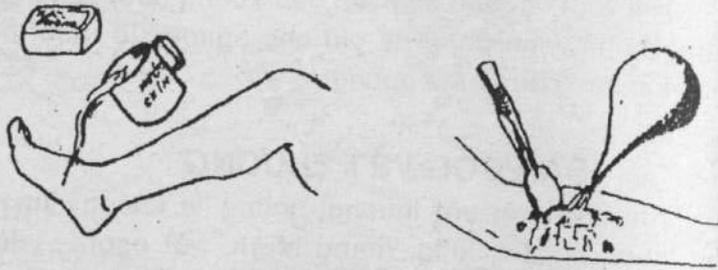
Vết thương nhẹ là những vết thương rách da, trầy trụa, lột da hay vết những vết thương nhỏ.

Rửa vết thương

Trước hết, chúng ta hãy vô trùng hai tay và dụng cụ:

- Rửa hai tay thật sạch bằng xà phòng, xoa hai tay với cổn 90° và để khô.
- Dụng cụ phải đốt nóng, nấu sôi hay nhúng vào cổn.
- Rửa vết thương bằng xà phòng với nước chín, với thuốc đỏ, oxy già (eau oxygénée), nước muối... .
- Rửa từ trong ra ngoài và chung quanh vết thương.
- Cạo, cắt tóc hay lông cho sạch.
- Nếu có cát sạn và các thứ bẩn ở trong vết thương ta lấy một cái nhíp hoặc các dụng cụ khác (đã sát trùng) để lấy ra. Có thể dùng bông gòn tẩm ướt dấm nước oxy già để rửa nhiều lần cho thật sạch.

- Nâng các mảnh da bị rách lên và rửa sạch phía dưới các mảnh da đó. Nếu da lòng thòng thì cắt bỏ bằng kéo đầu tròn.
- Nếu có thể được, bơm rửa vết thương bằng một bơm tiêm hoặc quả bóng bóp.

- Nếu vết thương có chảy máu, đắp gạc có tẩm nước oxy già.
- Băng vết thương lại bằng cách đắp gạc sạch rồi dùng băng keo dán lại hoặc dùng dùng băng vải băng lại.
- Để dễ thay băng, hãy tẩm miếng gạc bằng vaseline hoặc huile gomenolée.

Ghi nhớ:

1. Sự sạch sẽ là điều quan trọng đầu tiên trong việc để phòng nhiễm trùng và giúp cho mau lành vết thương.
2. Đừng bao giờ bôi cồn, teinture d'iode, sulfamide... trực tiếp lên vết thương vì có thể gây phản ứng nguy hiểm và làm lâu lành.

BĂNG BÓ

Băng bó là một phần quan trọng trong CTHĐ Hạng Nhì. Băng bó để che chở vết thương, giữ vết thương sạch, giảm nguy cơ bị nhiễm trùng, tránh đụng chạm gây đau đớn cho nạn nhân. Băng bó còn có tác dụng cầm máu, hạn chế việc mất máu.

Những điều cần lưu ý.

- Chúng ta là người cứu thương, chỉ cần băng bó xong rồi đưa đến bệnh viện săn sóc, cho nên không được bôi thuốc gì vào vết thương, hạn chế cả với thuốc đỏ.

- Với những vết thương nhẹ, cần sát trùng rồi mới băng lại.

- Đắp gạc vô trùng lên vết thương trước khi băng. Không đắp bông gòn trực tiếp lên vết thương vì khó lấy ra hết khi khô.

- Băng đúng kỹ thuật.

CÁC LOẠI BĂNG

Chúng ta thường sử dụng những loại băng thông thường như:

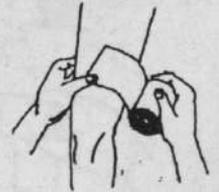
- Băng cuộn (băng vải, băng thun)
- Băng tam giác (khăn quàng)
- Băng keo

Băng cuộn

Băng cuộn là loại băng thông dụng nhất, sử dụng hầu hết trong mọi tình huống. Băng cuộn có nhiều loại: Băng vải thưa, vải thường, vải thun, có nhiều kích cỡ khác nhau, tùy theo phần cơ thể được băng.

Sử dụng băng

Tay phải cầm cuộn băng, tay trái cầm đầu băng. Cuộn băng mở ở phía trên. Băng từ trái qua phải.

Hình thức đường băng

- Băng xoắn ốc: Dùng để băng những bộ phận có độ lớn đều nhau.
- Băng chéo: Dùng để băng ở khớp xương.
- Băng lật: Dùng để băng những phần không đều nhau, nhiều nhất là sử dụng loại băng vải thưa.

Khóa băng

Khi đã băng kín vết thương, chúng ta khóa băng bằng các cách:

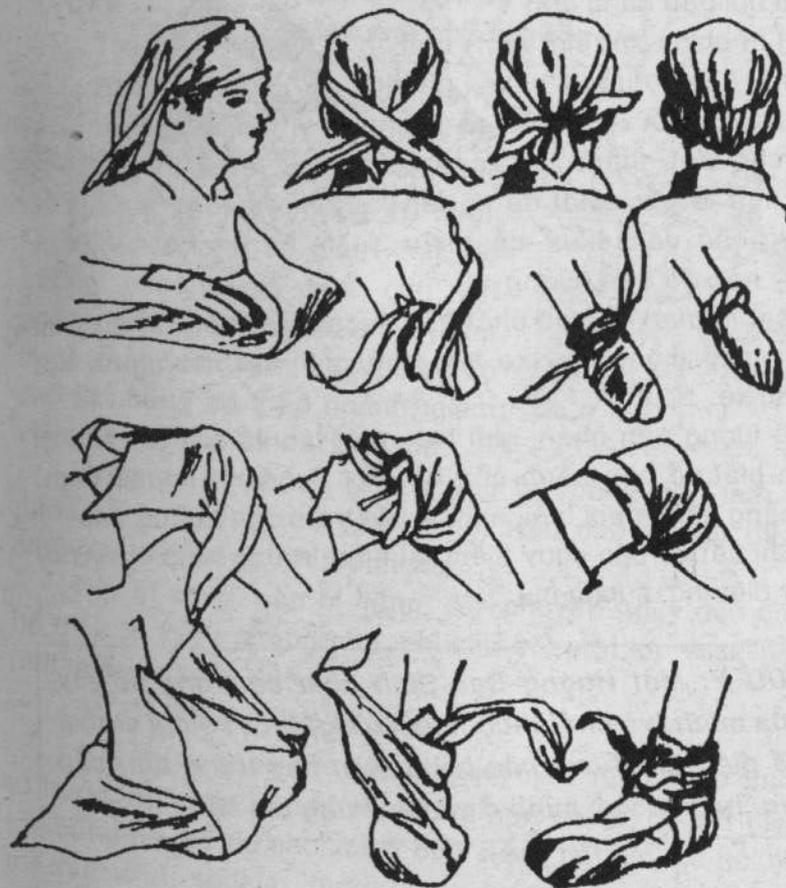
- Dùng kim tây, băng keo. . . (băng thường), móc băng (băng thun).
- Quấn 2 vòng chết.
- Xé đầu băng, và cột lại bằng nút dẹt.

BĂNG TAM GIÁC

Là loại băng vải hình tam giác vuông cân, mỗi cạnh góc vuông khoảng 80 - 90 cm. Các bạn có thể sử dụng khăn quàng. Khăn vuông xếp lại, miếng vải. . . Băng tam giác dùng để băng bó, treo tay, cố định xương gãy. . .

Dưới đây là một số phương pháp băng đầu, băng bàn tay, đầu gối, bàn chân.

GỌI CẤP CỨU

Quay số 115 để gọi cấp cứu

Khi gọi điện cho các trung tâm cấp cứu, bạn phải cung cấp một số thông tin sau:

- Số điện thoại của bạn (hay của nơi bạn đang gọi)
- Vị trí chính xác nơi xảy ra tai nạn; tên đường, số nhà phường, phố. . . và nếu có thể thì cho biết thêm về các giao lộ, ngã tư gần nhất để đi đến đó, hoặc các điểm dễ nhận thấy nào đó trên đường
- Loại tai nạn và tính chất trầm trọng của nó. Thí dụ: "tai nạn giao thông, hai xe hơi, đường bị kẹt, ba người kẹt trong xe. . ."
- Số lượng nạn nhân, giới tính, tuổi tác và bất cứ điều gì bạn biết về căn bệnh của họ. Thí dụ: "một người, nam, khoảng năm mươi tuổi, nghi bị bệnh tim, tim ngừng đập"
- Chi tiết về các nguy hiểm tại hiện trường như: cháy nổ, dây điện hư, sương mù. . .

Quay số
115

LƯU Ý: Một Hướng Đạo Sinh phải có trong số tay của mình (và phải thuộc nằm lòng) một số địa chỉ và số điện thoại của các bệnh viện hay trung tâm cấp cứu tại khu vực mình ở và các vùng lân cận

XỬ TRÍ MỘT SỐ TRƯỜNG HỢP THƯỜNG GẶP BỊ PHÒNG

Có nhiều nguyên nhân gây ra phỏng, nhưng trường hợp chúng ta thường gặp nhất là phỏng do nhiệt.

NHỮNG ĐIỀU NÊN LÀM

- Làm nguội vết phỏng
- Giảm đau nhức
- Hạn chế nhiễm trùng

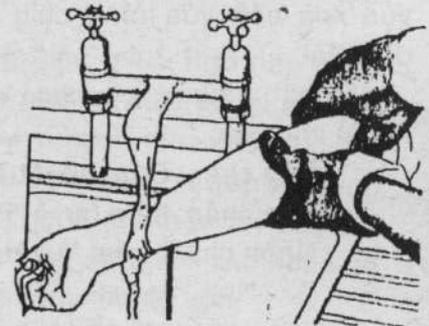
Khi bị phỏng do nhiệt phải nhanh chóng cách ly nguồn nhiệt. Ngâm nước lạnh hay dội liên tục lên chỗ bị phỏng khoảng 10 phút. Ngâm nước lạnh để giảm đau, dự phòng choáng và làm cho vết phỏng không nặng thêm. Ngâm nước lạnh còn làm cho nhiệt độ chỗ bị phỏng hạ thấp nhanh, giảm viêm nề, hạn chế thoát dịch mô.

Nếu da bị phỏng rộp, chúng ta không nên làm vỡ bọng nước, vì có thể gây nhiễm trùng. Nếu chỗ phỏng đã bị rách, chúng ta nên băng vết thương lại.

Xử trí xong, nếu bị nặng, cần chuyển ngay đến cơ sở y tế để điều trị. Nếu phỏng nhẹ, chỉ cần bôi một lớp vaseline và đắp một miếng gạc là đủ.

VỌP BỀ (CHUỘT RÚT)

Khi có sự gắng sức của bắp thịt mà không được chuẩn bị tốt từ trước, hoặc cơ bắp bị vận dụng quá nhiều, có thể gây ra vọp bề, cũng có thể do phơi mình dưới nắng gắt, đổ mồ hôi nhiều, cơ thể mất chất sodium, hoặc do sự tuần hoàn không tốt của tĩnh mạch cũng xảy ra vọp bề.

Xử trí:

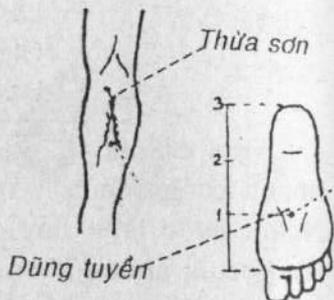
- Vọp bẻ bắp chân: Đứng thẳng, dang hai chân, có cúi đầu xuống trước, có thể luân phiên vừa nhón gót vừa đứng trên gót, kèm xoa bóp chỗ bị vọp bẻ.

- Vọp bẻ bàn chân: Vừa xoa bóp vừa uốn nhẹ ngón chân cái ngược vào mình.

Lưu ý: Những người hay bị vọp bẻ, phải cẩn thận khi bơi lội, nên khởi động cơ thể cho nóng lên. Không bơi khi nước quá lạnh. Khi đang bơi bị vọp bẻ, đừng hoảng hốt, lấy một hơi dài lặn xuống, vừa xoa bóp vừa ráng chịu đau để cử động lại.

Hoặc dùng phương pháp bấm huyệt như sau:

- Bắp chân: Bấm huyệt Thừa sơn
- Bàn chân: bấm huyệt Dũng tuyền
- Ngón chân: bấm huyệt Thái xung

TRẬT KHỚP XƯƠNG

Trong khi đùa nghịch, chơi những trò chơi dùng sức, té ngã, va chạm mạnh. . . ta có thể bị trật khớp xương. Khi bị trật khớp xương, chỗ bị đau là vùng khớp. Có khi trật khớp xương bị biến dạng bên ngoài, nhận ra rất rõ, có khi rất khó nhận ra, nơi bị thương vẫn cử động được nhưng rất đau (có khi không cử động được).

Nếu không có chuyên môn thì đừng tìm cách sửa lại, chỉ nên băng hay nẹp cố định, chườm nước nóng rồi đưa đi bệnh viện ngay, để càng lâu càng khó chữa.

BONG GÂN

Dấu hiệu của bong gân và của sai khớp xương gần giống nhau, nếu nghi ngờ thì chúng ta phải đi chụp X quang.

Thông thường thì trật khớp xương và bong gân cũng đều được chữa tương tự như nhau, nghĩa là giữ cho vùng khớp bị đau bất động bằng cách băng cố định. Bong gân còn có thể được xoa bóp bằng dầu nóng, đắp cao dán (salonpas), chườm nước nóng hoặc muối rang, uống aspirine để giảm đau, tránh cử động.

Lưu ý: Nếu bàn chân có vẻ rất lỏng lẻo, các ngón chân cử động khó khăn, hãy đưa đi bệnh viện ngay.

VẬT LẠ VÀO MẮT

Đừng dụi mắt để khỏi tổn thương giác mạc. Bảo nạn nhân nhìn xuống mũi rồi nhắm mắt lại. Nếu bị ở mí dưới thì lật mí dưới ra rồi dùng chéo khăn tay hay mảnh vải sạch tẩm nước lọc mà khều hạt bụi về phía góc mũi để lấy ra. Nếu bị ở mí trên thì dùng một que nhỏ để lộn mí mắt lên, rồi cũng dùng khăn tay hay vải sạch làm như trên. Sau đó dùng thuốc nhỏ mắt nhỏ vào hoặc có thể nhỏ mắt bằng nước trà nhạt còn ấm ấm cho đỡ xót.

Nếu chính bạn bị bụi vào mắt, hãy tự chữa bằng cách úp mặt vào bát nước sạch, nháy mắt nhiều lần cho bụi trong mắt trôi ra.

Nếu không dễ dàng lấy được vật lạ, dùng pommade hoặc một giọt dầu ăn nhỏ vào mắt, băng mắt lại rồi đưa đi bệnh viện.

CHÓ MÈO. . . DẠI CẢN

Khi bị chó mèo hoặc một số động vật hoang dã như : Chồn, cáo, chó sói, chó rừng, dơi . . . cắn đều có thể truyền cho ta bệnh dại, nếu những con thú đó bị "dại".

Dấu hiệu của bệnh dại

Ở thú vật:

- * Có những cử chỉ bất thường, buồn bã, không nằm yên một chỗ, hoặc trở nên hung dữ.
- * Sùi bọt mép, không ăn không uống được.
- * Cắn bậy bất kỳ ai hoặc bất kỳ vật gì ở gần nó.
- * Con vật chết khoảng từ 5 đến 7 ngày.

Ở người:

- * Thấy đau hoặc ngứa nơi bị cắn.
- * Nuốt đau hoặc khó nuốt, nước bọt nhiều, đặc và dính.
- * Ngộp nước, ngộp gió, ngộp nắng. . .
- * Có những cơn giật dữ xen kẽ những lúc yên tĩnh.
- * Lúc sắp chết, có những cơn co giật và liệt.

Xử lý khi bị chó mèo cắn.

Nếu tình nghi con vật đó mang bệnh dại.

- Cầm máu vết thương. kiểm tra các vết cào cắn khác.
- Dội nước hay đứng dưới vòi nước, rửa vết thương độ 3 phút cho nước miếng của con thú trôi đi.
- Rửa lại vết cắn bằng xà phòng đậm hay oxy già, hoặc dung dịch nước sạch pha với povidone iod (Betadine) chừng 3 phút. Đừng băng kín mà cứ để hở. Nếu sợ nhiễm trùng thì nên băng lỏng vết thương
- Bắt nhốt con vật vào chuồng trong khoảng thời gian từ 7 đến 15 ngày.

Nếu con vật chết trước 10 ngày (hoặc con vật bị giết, hoặc chạy mất không bắt được), phải đưa nạn nhân đến các cơ sở phòng dịch hay trung tâm y tế để tiêm ngừa, phòng dại.

Những dấu hiệu đầu tiên của bệnh dại xuất hiện từ 10 ngày đến 2 năm sau khi bị cắn (thông thường thì từ 3 đến 7 tuần). Phải chữa trước khi có triệu chứng đầu tiên. Nếu đã lên cơn thì y học cũng đành bó tay.

Lưu ý: Đừng có nghe lời các thầy lang vườn đi lấy nọc chó vì nếu thật sự con vật bị dại thì chắc chắn bạn sẽ chết nếu không chịu đi tiêm phòng. Nhưng nếu là con vật mình nuôi hay theo dõi được, sau 15 ngày mà vẫn không có triệu chứng gì thì cũng không cần phải đi tiêm phòng.

Để phòng:

- Giết hoặc nhốt những con vật có triệu chứng bất thường trước khi để nó cắn người.
- Tham gia thực hiện kế hoạch tiêm phòng dại cho chó.
- Đừng để trẻ em lại gần những con vật đó, nên nhớ: Nước bọt của con vật cũng nguy hiểm như một vết cắn nếu bị dính vào vết thương, trầy xước.

RẮN CẢN

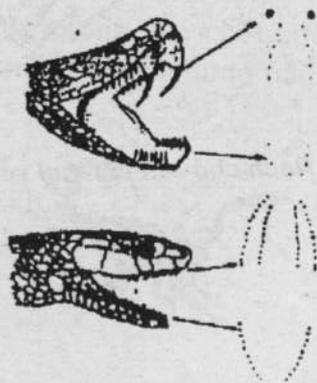
Khi có một người bị rắn cắn, hãy cố tìm xem đó là loại rắn độc hay không độc, nếu không thấy được hình dạng con rắn thì chúng ta có thể phân biệt qua vết răng để lại trên người của nạn nhân

RẮN ĐỘC:

Rắn độc thường để lại 2 vết răng nanh sâu, ít chảy máu nhưng rất đau và sưng lên, nọc càng ngấm càng sưng và đau nhiều, chỗ 2 vết nanh bầm tím.

RẮN KHÔNG ĐỘC

Vết cắn của rắn không độc thì để lại dấu của hai hàm răng, không thấy có vết răng nanh, vết cắn chảy máu.

Các loại rắn độc thường thấy ở nước ta là: Rắn lục (Viper), rắn Hổ mang (Cobra), Hổ mang chúa (King Cobra), Cạp nong, Chàm quạp, Hổ đất... là những loại rất độc.

PHƯƠNG PHÁP CHỮA TRỊ.

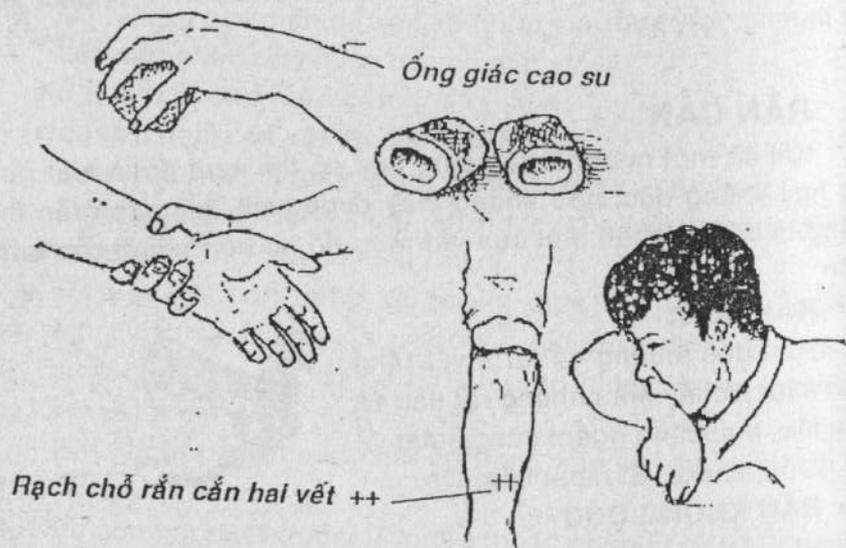
Khi bị rắn độc cắn, hãy bình tĩnh, càng ít cử động chỗ rắn cắn càng tốt, nếu bị cắn ở chân thì không nên đi lại, ngay cả một bước (nếu điều đó có thể được).

Áp dụng năm giai đoạn "phương pháp cấp cứu người bị rắn cắn" của trại rắn "ĐỒNG TÂM" như sau:

1/ Đặt garrot cách phía trên vết cắn từ 3-5 cm. Để khoảng một giờ thì tháo ra khoảng một phút.

2/ Tẩy nọc tại chỗ bằng nước (nước xà phòng, nước có chất chua, chất chát...)

3/ Rạch rộng hai hình chữ thập tại vết cắn.

4/ Hút máu độc ra ngoài bằng cách nặn tay, dùng ống giác hơi, ống giác cao su, ống tiêm 10cc hoặc dùng miệng (nếu không bị trầy xước, sâu răng).

Chú ý: Nếu vết cắn đã trên nửa giờ thì không cần phải hút, vì không lợi ích gì, đôi khi còn hại thêm.

5/- a) Tiêm huyết thanh kháng nọc:

Nếu bạn có đúng loại huyết thanh chống nọc rắn đang cần, hãy tiêm ngay huyết thanh này và tuân thủ cẩn thận những lời hướng dẫn kèm theo.

b) Cho uống rượu hội:

Cho nạn nhân uống rượu hội và viên hội. Rượu hội thì cứ một giờ uống một chung. Viên hội thì viên đầu cho nạn nhân nhai ra, xác đắp lên vết cắn và ngày uống hai lần, mỗi lần 3 viên, liên tiếp trong 3 ngày (Rượu và viên hội có bán tại các nhà thuốc dân tộc và tân dược)

Nếu không có rượu hội và viên hội, có thể cho nạn nhân uống tạm các bài thuốc sau:

- 20g bù ngót (hoặc rau răm hay cây kim vàng)
- 5g phèn chua

Tất cả bỏ chung, giã nhuyễn, nước để uống, xác đắp lên vết cắn - Sau đó phải chuyển nạn nhân đến các cơ sở y tế để được cứu chữa (báo KHPT số 363).

RẾT CẮN, BỌ CẠP CHÍCH

Khi bị rết cắn hay bò cạp chích, tuy không làm chết người nhưng sưng nhức, đau đớn, khó chịu. Chúng ta hãy dùng những biện pháp sau:

- Bóp chỗ bị cắn bằng dầu xanh hoặc dầu hỏa.
- Lấy hạt quất (tắc) giã nhỏ đắp vào vết thương.
- Lấy lá bạc hà, húng chanh, lá rau sam, giã đắp vào vết cắn.
- Nhai nhỏ một tép tỏi, đắp vào chỗ cắn.
- Đưa chỗ bị cắn vào gần ngọn đèn hay lửa cho thật nóng (nhưng không để bị phỏng), để yên chừng vài phút, sẽ giảm đau ngay.

ONG ĐỐT

Các loại côn trùng, nhất là loài ong, sẽ phản ứng khi ta dùng tay xua đuổi, vì chúng cho là bị tấn công. Cho nên khi gặp ong, phải bình tĩnh, không phản ứng bằng hành động, tự nó sẽ bay đi.

Ong đốt tuy đau nhức nhưng cũng rất có lợi cho tim mạch, hạ huyết áp, đặc biệt là giảm cholesterol trong máu, tuy nhiên sẽ trở nên nguy hiểm nếu bị đốt một lúc 50 con trở lên.

Khi bị ong đốt, nếu ong để kim nọc lại thì phải dùng kẹp để nhỏ ra.

- Tán nhỏ aspirin rắc lên nơi bị đốt, sẽ giảm đau.
- Dùng hành tươi hoặc dấm, bôi chà lên chỗ bị ong đốt.
- Dùng ammoniac hoặc vôi hòa với nước bôi lên chỗ đốt.

- Đập chết con ong, xé xác đắp lên chỗ bị ong đốt . .

Lưu ý: Có một số người bị dị ứng với nọc ong rất mạnh, chúng ta phải đưa đi bệnh viện ngay.

VE CẮN

Ve là một loại côn trùng rất nhỏ, chỉ bằng đầu cây tăm, cắn người không nhả, vài ngày sau có thể phình to bằng đầu chiếc đũa. Cùng loại với bọ chó ở nhà.

Ve có đầu giả có gai, khi cắn vào người hoặc thú để hút máu, gai giương lên, nếu ta cầm kéo ra thì đầu giả sẽ đứt trở lại trong da thịt, làm ngứa ngáy cả năm mới khỏi. Muốn tránh điều đó chúng ta đừng vội vàng cầm đứt ra, mà dùng đầu cây nhang cháy, điều thuốc, que diêm . . . chạm vào đít của nó, rồi mới dùng nhíp nhọn đầu từ từ bẩy ra để giết. Bôi vôi lên chỗ bị cắn.

ĐĨA VÀ VẮT CẮN

Đĩa thường sống ở ruộng, ao hồ, đầm lầy. . . vắt thì nhỏ hơn đĩa và sống trên cạn, trong rừng, dưới những đám lá ẩm mục.

Khi bám được vào người, đĩa thường chọn chỗ có mạch máu, nhưng vắt thì len lỏi vào những nơi kín đáo như háng, nách . . .

Đĩa và vắt rất kỵ với nước miếng, vôi ăn trấu, xà phòng, thuốc muối . . . bôi vào nó sẽ rút ra ngay.

Vết thương của đĩa và vắt cắn sẽ tiếp tục chảy máu cho nên phải tìm mọi cách để cầm máu, sát trùng . . .

SỮA BIỂN CHÍCH

Ở bờ biển Việt Nam, chưa thấy loài sứa gây chết người, nhưng rất nhiều loài nếu va chạm, sẽ gây bỏng rát, đau đớn. Có thể bị choáng, rút gân, co cơ. . . khi đang bơi lội, nên rất nguy hiểm. Và cũng có nhiều loài sứa vô hại có thể dùng làm thực phẩm.

- Rửa nơi bị chạm bằng rượu hoặc dấm hay ammoniac, nước xà phòng, cần liên tục trong khoảng vài phút để vô hiệu hoá nọc độc

- Trộn dung dịch bột nở với nước rồi xịt lên vết thương. Bột kết dính lại trên da sẽ hút những tế bào độc.

- Nếu bị nặng phải đưa đến bệnh viện.

VƯỚNG MẮT MÈO

Trong những lần cắm trại, xuất du, tham dự trò chơi lớn. . . chúng ta có thể bị vướng mắt mèo, cho nên chúng ta phải cố gắng nhận diện hình dáng loại cây này để biết mà tránh.

"Dây" mắt mèo thuộc họ đậu (tên khoa học là *Mucuna pruriens papillonacca*). Là dây leo hàng niên. Thân, lá, trái, có lông tơ. Hoa màu tím sẫm, chùm thòng. Trái hơi cong, dài từ 5-8cm đầy lông vàng (Loại lông này rất ngứa) có chứa 4-5 hạt.

Dây mắt mèo thường mọc ở đất hoang, rừng chồi, trảng cỏ, rừng thưa, rừng tái sinh. . . Không mọc ở rừng rậm.

Khi bạn bị dính lông của trái mắt mèo già (màu nâu đen) hoặc ở dưới gió bị gió thổi bay đến, thì rất ngứa ngáy khó chịu.

càng gãi càng ngứa, nếu vào mắt có thể bị mù. Nếu bị vướng mắt mèo thì bạn đừng gãi mà hãy:

- Dùng rơm, cỏ khô, giấy. . . đốt thành lửa ngọn rồi hơi phớt mặt da cho lông mắt mèo bị cháy đi thì đỡ ngứa.

- Nắm cơm (cơm nếp càng tốt) thành vắt, lăn trên chỗ ngứa cho lông mắt mèo dính theo.

- Dùng băng keo áp vào nơi ngứa rồi lột ra.

ĐẠP GAI, ĐINH, VẬT SẮC NHỌN

Trước tiên phải xem nếu còn đầu gai, phải lể lấy đầu gai ra. Sau đó cố gắng làm cho máu chảy ra để chất bẩn trôi theo, vì thường thì vết thương loại này sâu mà miệng thì rất nhỏ nên khó mà rửa cho sạch được. Khó mà nặn máu ở gan bàn chân ra, vì da rất dày, chúng ta dùng một khúc cây tròn, đập nhẹ nhàng ở chỗ vết thương, máu sẽ chảy ra. Sau đó rửa bằng xà phòng, oxy già, cồn. . . rồi băng lại (theo kinh nghiệm dân gian, thì người ta bỏ tỏi hay củ kiệu muối chua). Uống kháng sinh chống viêm nhiễm.

Những vết thương này tuy nhỏ nhưng rất nguy hiểm. phải đi chích ngừa phòng đòn gánh.

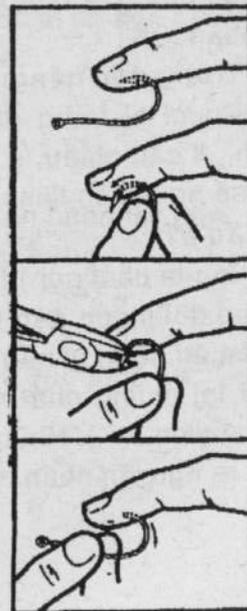
VƯỚNG LƯỠI CÂU

Lưỡi câu là một vật cong, đầu nhọn lại có ngạnh sắc, nếu bị vướng vào thì rất khó mà gỡ ra. Có nhiều trường hợp các bạn bị vướng lưỡi câu nhưng lúng túng không biết xử trí như thế nào. Chúng tôi xin hướng dẫn cho các bạn phương pháp gỡ lưỡi câu như sau:

- Cố gắng chịu đau, xoay lưỡi câu cho đầu nhọn và ngạnh ló ra.

- Dùng kẽm bèn bấm dứt đầu nhọn và ngạnh

- Rút ngược lưỡi câu ra

NGỘ ĐỘC

Khi ăn phải đồ hộp quá hạn, thực phẩm hư hay để lâu bị nhiễm khuẩn, ăn nhầm nấm độc, động vật hay thực vật có mang độc tố, uống nhầm thuốc, hoá chất. . . đều có thể bị trúng độc.

Trúng độc nhẹ:

Triệu chứng: Đau ở vùng dạ dày, chướng bụng, chóng mặt, nhức đầu, nôn mửa, tiêu chảy. . .

Xử lý: Cố gắng tìm hiểu xem nạn nhân đã ăn hay uống loại chất độc nào. Sau đó làm cho nạn nhân nôn mửa thật nhiều bằng các cách: móc họng, cho uống sirô gầy nôn (d'ipéca), hoặc uống nước có xà phòng hoặc muối. Cho uống tối đa số lượng có thể uống được như: sữa, trứng đánh bông, bột mì trộn với nước. Nếu có than hoạt tính thì cho uống một muỗng canh sau đó lại cho uống tiếp sữa, trứng, nước bột mì. . . cho đến khi chất nôn ra trong thì mới thôi.

- Chườm bụng bằng túi cao su đựng nước nóng.

Lưu ý: Trường hợp nạn nhân uống nhầm thuốc độc. Không được cố sức gây nôn mửa, vì điều này có thể gây hại thêm cho nạn nhân.

Trúng độc nặng:

Người bị trúng độc nặng mặt tái xanh, miệng khô, mạch nhanh, đi cầu nhiều, á khẩu, cứng hàm. . . Nếu không biết cách xử lý sẽ nguy đến tính mạng.

Xử trí:

- Chúng ta phải gọi 115 hay trung tâm cấp cứu gần nhất
- Theo dõi mạch đập và nhịp thở của nạn nhân. không cho nạn nhân ăn uống gì nếu không có sự hướng dẫn của Bác sĩ
- Giữ lại những chất nôn mửa của nạn nhân (bằng lon, chén, bao nylon. . .). Những chất này sẽ giúp cho phòng xét nghiệm tìm ra nguyên nhân trúng độc của nạn nhân.

PHÒNG BỆNH

Trong cuộc sống hàng ngày, chúng ta nên tập thành thói quen giữ gìn vệ sinh thân thể, vệ sinh ăn ở, sinh hoạt. . . Nhất là những lúc chúng ta đi cắm trại, du lịch, thám hiểm. . . chúng ta càng phải cẩn thận hơn.

1. Giữ gìn vệ sinh

a. Thân thể:

- Tắm rửa hàng ngày bằng xà phòng.
- Giặt giữ quần áo, phơi nắng, ủi.
- Đánh răng súc miệng trước và sau bữa ăn trước và sau khi ngủ.
- Vận động cơ thể, chơi thể thao, thể dục.
- Cẩn thận khi phải tiếp xúc với bệnh nhân.

b. Nhà cửa:

- Quét dọn trong ngoài sạch sẽ, sắp xếp thứ tự ngăn nắp.
- Mở nhiều cửa cho ánh nắng vào.
- Bếp núc gọn gàng sạch sẽ.
- Tiêu diệt ruồi muỗi, chuột bọ, và các loài có hại.
- Có nguồn nước sinh hoạt hợp vệ sinh.
- Nhà cầu hợp vệ sinh, đúng quy cách.
- Rác rưởi phải được xử lý hàng ngày.

2. Để phòng các bệnh đường ruột

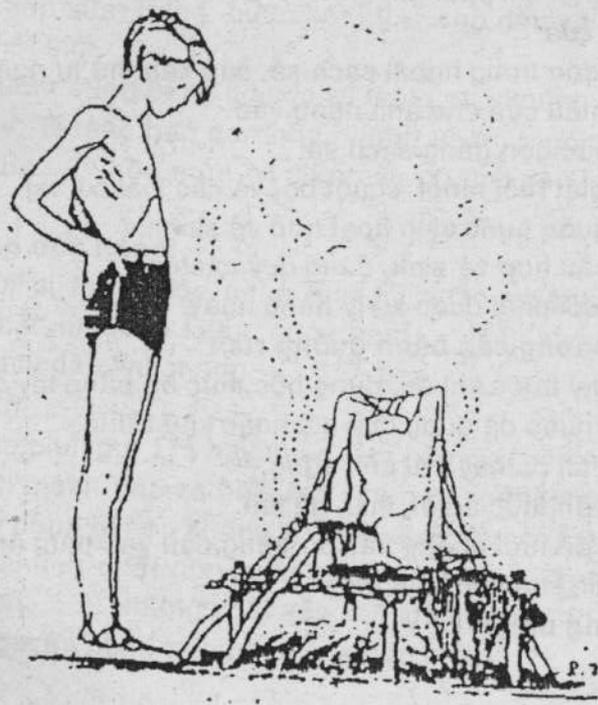
- Rửa tay trước khi ăn, dùng bốc thức ăn bằng tay bẩn.
- Uống nước đã được đun sôi hoặc khử trùng.
- Đừng ăn củ hay trái còn sống.
- Đừng ăn thức ăn ôi, thiu, để lâu. . .
- Đừng để ruồi nhặng và côn trùng đậu vào thức ăn.
- Vệ sinh khu vực sinh hoạt.

3. Phòng nhiệt

- Đừng làm việc quá sức dưới trời nắng.
- Đừng ở trong phòng ngột ngạt nóng nực quá lâu.
- Đừng ở lâu dưới trời nắng.
- Uống Oresol hay nước sôi để nguội pha muối (1/2 muỗng cà phê cho một lít nước). Khi ra nhiều mồ hôi.

4. Phòng lạnh

- Sưởi ấm cơ thể mình bằng mọi cách.
- Giữ áo quần được khô ráo, nhất là quần áo lót, vớ...
- Mặc nhiều áo quần để giữ ấm (có thể dùng giấy báo đệm giữa các lớp áo quần để chống lạnh)
- Giữ cho tay chân không bị tê cứng
- Không tắm mưa hoặc dầm nước lạnh quá lâu

QUAN SÁT

Một trong những điều quan trọng mà các Hướng Đạo Sinh cần phải học hỏi và rèn luyện là: đừng để việc gì lọt qua con mắt quan sát của mình. *Không phải chỉ nhìn cho thấy là quan sát mà phải suy luận, lý giải những dấu vết, sự kiện mình vừa thấy.*

Cụ BP đã phát biểu với các Hướng Đạo Sinh *"thật xấu hổ khi một Hướng Đạo Sinh để cho một người khác nhìn ra một điều gì trước mình, dù vật đó ở xa hay trước mắt ta. . ."*

Quan sát; hai từ nghe thật giản dị nhưng hàm chứa biết bao nhiêu điều thú vị và hữu ích trong cuộc sống, nhất là cuộc sống ngoài thiên nhiên.

Những nhà thám tử, nhờ biết quan sát và lý giải mà họ đã phá được nhiều vụ án quan trọng. Đối với một HĐ sinh thì quan sát là: **"nhận biết, ghi nhớ và hiểu rõ những dấu vết, sự kiện, sự việc mà mình quan sát được"** dù đó là người hay vật, hoặc đó là những biến chuyển ngoài thiên nhiên (thiên văn, thời tiết. .) những biến chuyển của cây cối, những dấu vết của thú vật. . . và có thể truyền đạt lại những điều đó với các Đoàn sinh khác. Chúng ta còn phải biết cách quan sát những người mà mình gặp: gương mặt, y phục, dáng dấp, những đặc điểm riêng. . . (các bạn sẽ được rèn luyện thêm về quan sát trong Chương Trình Hướng Đạo Hạng Nhất)

Môn quan sát không thể học hỏi bằng lý thuyết suông, mà phải luyện tập và tích lũy cơ bản. Chúng tôi xin tóm tắt câu chuyện về quan sát của văn hào Rudyard Kipling mà BP đã kể lại trong cuốn "Hướng Đạo cho trẻ em":

KIM

Kim, (tên đầy đủ là Kimball O'hara) là con một quân nhân thuộc Trung đoàn Ái Nhĩ Lan đóng tại Ấn Độ. Cha mẹ cậu qua đời từ khi cậu còn nhỏ, và cậu được một bà cô nghèo nuôi nấng tại đất Ấn.

Các bạn của cậu đều là trẻ em bản xứ người Ấn, vì thế cậu thông thạo ngôn ngữ và cách sống của dân Ấn hơn bất cứ người Châu Âu nào.

Một hôm cậu may mắn gặp đoàn quân cũ của cha mình, và khi tới thăm trại, cậu bị bắt vì tình nghi là gian phi. Nhưng khi khám xét cậu, họ tìm được giấy khai sinh và những giấy tờ khác trong mình cậu, họ liền nhận ra cậu là người thân thuộc của trung đoàn. Thế rồi họ bảo lãnh việc nuôi dưỡng và khởi công dạy dỗ cậu. . . .

Ít lâu sau cậu quen biết với ông Lurgan (một thương nhân buôn bán nữ trang và đồ cổ) vì am tường xứ này nên ông còn là nhân viên sở Tình Báo của Chính Phủ.

Thấy Kim đặc biệt hiểu biết về các lễ lối và phong tục bản xứ, ông này muốn rèn luyện cậu trở thành một nhân viên tình báo.

Trước tiên, ông thử thôi miên cậu để xem ý chí và nghị lực của cậu, nhưng ông không khống chế được ý chí của cậu. Thấy cậu có nghị lực và tâm trí linh táo, nên ông bắt đầu dạy cho cậu những bài học về **quan sát**

Ông Lurgan cho Kim nhìn một nắm các loại ngọc thạch trong khoảng một phút, rồi lấy khăn đậy lại và hỏi cậu có bao nhiêu loại ngọc thạch, mỗi loại là bao nhiêu . . . Ban đầu, cậu chỉ nhớ được một số ít, nhưng nhờ tập luyện, chẳng bao lâu, không những cậu đã nhớ mà còn có thể mô tả được hết những chi tiết nữa. . . Và nhờ phương pháp ấy, cậu còn có thể nhận và nhớ được các loại đồ vật khác ở trước mặt mình.

Nhờ thế, Kim trở thành một nhân viên tình báo xuất sắc do tài quan sát của mình, và đi phiêu lưu khắp đất nước Ấn Độ, giúp cho chính phủ nhiều chiến công to lớn. . . .

.....
Khi rèn luyện về quan sát, các Hướng Đạo Sinh dùng trò chơi KIM: ". . . đặt 24 đồ vật trong một cái khay, cho quan sát trong 1 phút, sau đó đậy lại. Sau đó ghi ra giấy những vật mình nhớ ra. Tiêu chuẩn là phải nhớ được ít nhất 16/24 vật đã nhìn".

DẤU ĐƯỜNG

Một trong những thực hành về môn QUAN SÁT đó là DẤU ĐƯỜNG. Bài học lý thú này các bạn đã làm quen trong CHƯƠNG TRÌNH TÂN SINH. Ở đó, các bạn đã học hết 22 dấu thông thường bằng hình vẽ. Trong chương trình Hạng Nhì, các bạn sẽ làm quen với các dấu đường bằng vật liệu thiên nhiên.

Khi đánh dấu đường bằng vật liệu thiên nhiên, các bạn cần lưu ý:

Người đánh dấu:

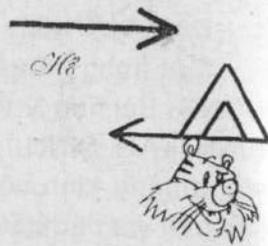
- Chỉ đánh ở những khu vực ít người và gia súc lui tới, vì có thể bị phá, bị dẫm đạp làm hư hỏng hay thay đổi vị trí hoặc bị đá văng mất . . .
- Phải đánh dấu sao cho dễ thấy nhưng không quá lộ liễu, nhất là dấu "xuất phát"
- Không nên sử dụng cành khô trong vùng đầy củi khô cũng như không dùng đá trên một bãi đá. . . .

Người theo dấu:

- Quan sát chậm chậm và kỹ lưỡng bên phải, bên trái, phía trước, phía sau. . . không bỏ sót một dấu vết khả nghi nào
- Đừng xoá đi những dấu đã quan sát, vì nếu bị mất dấu, các bạn sẽ quay lại dấu cuối cùng và từ đó tìm rộng ra

Khi có nhiều đơn vị cùng đi chung một đường thì người đánh dấu phải ký tên đơn vị mình dưới dấu, để khỏi nhầm lẫn qua dấu đơn vị khác. chữ ký này có thể bằng hình hay bằng chữ, bằng số...

DẤU DƯỜNG BẰNG VẬT LIỆU THIÊN NHIÊN

XUẤT PHÁT 	
ĐI HƯỚNG NÀY 	
ĐI NHANH LÊN 	
ĐI CHẬM LẠI 	
VƯỢT TRỞ NGẠI 	
RÊ TRÁI 	
RÊ PHẢI 	
CHÚ Ý-NGUY HIỂM 	
TÁCH RA LÀM HAI 	
NHẬP LẠI 	

MẬT THỦ 3 MÉT 	
ĐƯỜNG CẮM 	
TRẠI HƯỚNG NÀY 	
ĐỢI TÔI Ở ĐÂY 	
TÔI ĐÃ VỀ 	
QUAY VỀ TRẠI 	
AN TOÀN - CỨ ĐI 	
CẨN THẬN 	
ĐÃ ĐẾN NƠI 	
NƯỚC UỐNG ĐƯỢC 	
NƯỚC ĐỘC 	
QUAY TRỞ LẠI 	

HIỆU LỆNH

Trong các buổi sinh hoạt. Trong các cuộc chơi. Các người điều hành có thể thực hiện các hiệu lệnh dưới đây bằng:

- Âm thanh (Còi, tù và, khẩu lệnh, tiếng động . . .)
- Thủ hiệu.- (hiệu lệnh bằng tay)

HIỆU LỆNH TẬP HỢP

Khi cần tập hợp, các Trưởng thường dùng còi. Vì vậy, khi nghe một tiếng còi dài (—) có nghĩa là chú ý, chuẩn bị. . . Các bạn phải im lặng, đứng nguyên tại chỗ để nghe hiệu lệnh kế. Nếu hồi còi tiếp theo mà không gọi mình, thì mới tiếp tục sinh hoạt. Nếu gọi mình, thì nhanh chóng thực hiện.

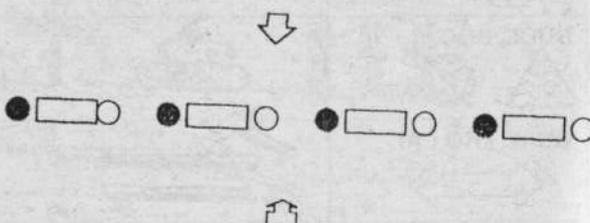
Các hiệu lệnh bằng còi

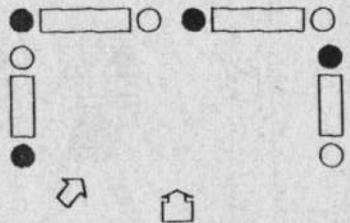
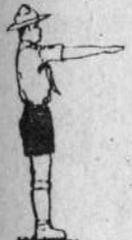
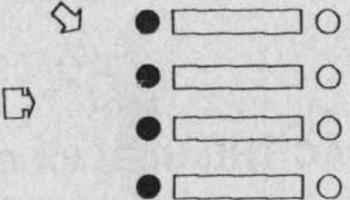
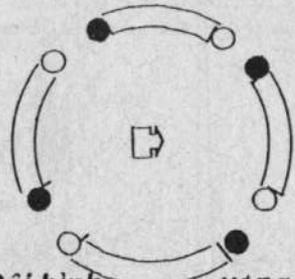
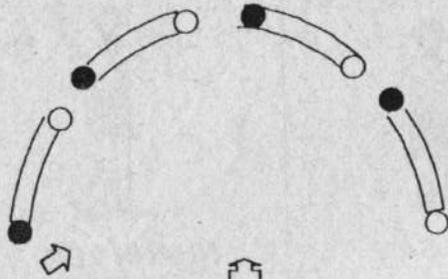
- Chú ý - Chuẩn bị : —————
- Hợp Đội trưởng : ..... ————
- Hợp Trưởng : ....
- Tập hợp chung : ....
- Cấp cứu : ..... ———— ....

Thủ lệnh các đội hình tập hợp

Ghi chú:

- Đoàn Trưởng :
- Đoàn Phó :
- Đội trưởng : ●
- Đội phó : ○
- Đội sinh :

	
<p>Hàng ngang</p>	<p>Đội hình hàng ngang</p>

	
<p>Hình chữ U</p>	<p>Đội hình chữ U</p>
	
<p>Hàng dọc</p>	<p>Đội hình hàng dọc</p>
	
<p>Vòng tròn</p>	<p>Đội hình vòng tròn</p>
	
<p>Vòng cung</p>	<p>Đội hình vòng cung</p>

Sắp thành (3) hàng dọc

Mỗi đội sắp thành (3) hàng dọc (số hàng được biểu thị bằng số ngón tay đưa ra)

CÁC THỦ HIỆU VÀ CÒI HIỆU

<p>Hiệu còi ———</p> <p>CHÚ Ý</p>	<p>Còi ....</p> <p>TẬP HỢP</p>	<p>Còi ———.....</p> <p>SÁT NHAU LẠI</p>
<p>Hiệu còi ——— •</p> <p>SẮP SẴN</p>	<p>Còi ....</p> <p>NHANH LÊN</p>	<p>Còi ———.....</p> <p>BÁO ĐỘNG</p>

<p>Còi ....</p> <p>BƯỚC ĐI HƯỚNG ĐẠO</p>	<p>Còi ———.....</p> <p>BƯỚC ĐI THƯỜNG</p>	<p>Còi ....</p> <p>CHẠY LÚP XÚP</p>
 <p>NGỒI XUỐNG</p>	<p>Còi ———.....</p> <p>CHẬM LẠI</p>	 <p>ĐI XA HƠN</p>
 <p>GIẢI TÁN</p>	<p>Còi ———.....</p> <p>TẢN RA</p>	<p>Còi ———.....</p> <p>HẾT CUỘC CHƠI</p>

TÌM HIỂU THIÊN NHIÊN

Người Hưởng Đạo Sinh đi xuyên qua rừng với một bước chân nhẹ nhàng lặng lẽ. Anh ta có thói quen quan sát từng dấu vết, lắng nghe từng âm thanh, tiếng động nào mà thiên nhiên đã để lại

Anh ta biết cách im lặng âm thầm theo dấu một con chim hay một con thú và tìm hiểu chúng tại hang ổ của chúng cũng như nơi chúng thường lui tới. Anh ta nhìn thấy chúng rất rõ, nhưng chúng lại không biết sự có mặt của anh ta.

Nhận dạng hay trưng bày tư liệu của 10 động vật hoang dã (chim, động vật có vú, bò sát, cá, nhuyễn thể. . .) tìm thấy trong khu vực của bạn. (CTHĐ HẠNG NHÌ)

Khi đi dã ngoại hay cắm trại đó là thời điểm tốt nhất để các Hưởng Đạo Sinh quan sát và theo dõi và tìm hiểu đời sống hoang dã. Các bạn có thể tìm thấy một số dấu vết của các loài động vật trong khu vực lân cận.

Còn nếu các bạn muốn tìm hiểu về tập tính và đời sống của chúng? Hãy cố gắng tiếp cận để tìm hiểu về nơi ăn chốn ở của chúng. Chúng cần những gì để sinh tồn? Chúng nuôi con như thế nào? Chúng có săn các động vật khác để làm mồi không? . . .

Theo dõi và quan sát cẩn thận cũng sẽ giúp cho các bạn biết một số điều về động vật hoang dã và môi trường của chúng. Sách vở, tài liệu và Internet (những web sites về thiên nhiên) cũng giúp các bạn tăng cường những hiểu về thiên nhiên và những đời sống hoang dã chung quanh bạn.

CÁC LOÀI ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

Các nhà Sinh Vật Học đã sắp xếp các loài động vật thành hai nhóm lớn: *Động vật có xương sống* và *Động vật không xương sống*. **ĐỘNG VẬT CÓ XƯƠNG SỐNG** gồm 5 loài. Mỗi loài có những đặc điểm cơ bản giống nhau như sau:

CHIM

Động vật máu nóng, có cánh, có lông vũ, đẻ trứng, đều thuộc loài chim

ĐỘNG VẬT CÓ VÚ

Nai, gấu, chồn, sóc . . . và các động vật có máu nóng, lông mao, nuôi con bằng sữa, đều thuộc loài động vật có vú.

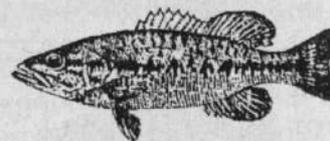
BÒ SÁT

Rắn, cá sấu, thằn lằn, rùa. . . và các động vật có máu lạnh, có xương sống, thở bằng phổi. Một số di chuyển trên những cái chân ngắn, còn một số khác thì di chuyển bằng cách trườn tới. Cơ thể loài bò sát được bao bọc bởi lớp da có vảy sừng hay một cái mai.

CÁ

Cá là loài có máu lạnh, sống ở dưới nước, thở bằng mang, cơ thể của chúng được bao phủ bằng một lớp vảy hay da có chất nhờn

LUỒNG CƯ

Ếch, cóc, sa giông, thằn lằn nước. . . là loài lưỡng cư. Chúng khởi đầu cuộc sống từ dưới nước khi còn là trứng, nòng nọc, và thở bằng mang. Khi trưởng thành, chúng lên cạn và thở bằng phổi

ĐỘNG VẬT KHÔNG XƯƠNG SỐNG

Trên hành tinh của chúng ta, động vật không xương sống nhiều và đông hơn động vật có xương sống, chúng chia ra rất nhiều nhóm khác nhau. Nhóm lớn nhất trong Ngành không xương sống là lớp **chân đốt**, gồm: côn trùng, nhện và giáp xác. Sau lớp chân đốt là lớp **nhuyễn thể** (*thân mềm*), gồm: nghêu, sò, ốc, trai, hà, mực. . .

LÀM THẾ NÀO ĐỂ TÌM THẤY DẤU VẾT ĐỘNG VẬT

Quan sát

Mở to mắt ra, chăm chận quan sát và ghi nhận những gì khả nghi hay đáng chú ý chung quanh mình. Ngẩng cao đầu, quan sát kỹ những lùm cây, trên ngọn cây, cúi thấp xuống quan sát mặt đất chung quanh chân bạn, lướt qua những khoảng trống, đưa mắt đến tận cánh rừng. . . Thường thì các bạn chỉ bắt gặp những con thú từ xa, ngoài tầm mà bạn mong muốn.

Các bạn có thể quan sát dấu vết do thú để lại: dấu chân trên mặt đất, chùm lông vướng lại trên cành cây, những hòn đá lật đổ, những vỏ sò bên bờ sông, bờ biển, cành lá còn sót lại trên đất. . . mà có thể do hoảng sợ vì có tiếng động, những con thú đã vội vàng lẩn trốn vào rừng cây hay nhảy ùm xuống nước hoặc đã bay lên trời.

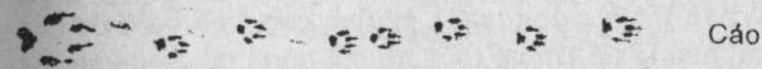
Lắng nghe

Ngồi im lặng trong một chốc thôi, các bạn sẽ nghe rất nhiều âm thanh đầy ấp trong không gian. Tiếng vo ve của lũ ong và côn trùng, tiếng gáy của lũ dế, tiếng gọi nhau của ếch nhái, tiếng chim hót trên cành cây, tiếng tặc tặc của mấy chú sóc. . . Đôi khi những âm thanh đó chợt rơi vào im lặng. Đó là do có thể chúng nó đang cảnh giác vì một điều gì (thí dụ: thấy một chú mèo hay phát hiện ra sự có mặt của bạn. . .)

Lở tai của nhiều động vật có hình cái muỗng cong để dễ tiếp bắt âm thanh, cũng giống như khi các bạn muốn nghe cho rõ

Chó

Cáo

Mèo

Chuột chũi

Chuột xạ

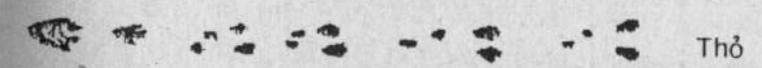
Ô-pốt

Nai

Cừu

Thỏ

hơn thì các bạn cong bàn tay lại và để lên vành tai, và quay đầu về hướng phát ra âm thanh mà bạn muốn nghe.

Ngửi

Đối với một số loài vật, khứu giác (ngửi) quan trọng hơn cả thị giác (thấy) và thính giác (nghe). Những con kiến bò theo con đường có mùi hương để tìm về tổ. Chó sói đánh hơi trong gió để phát hiện con mồi. Loài nai sẽ giật mình cảnh giác nếu ngửi thấy mùi của dã thú đầu đó gần nó. Sư tử núi và một số loài khác đánh dấu lãnh địa của mình bằng mùi nước tiểu.

Mặc dù con người đã đánh mất phần nào khả năng khứu giác của mình, nhưng lỗ mũi của các bạn cũng giúp bạn phát hiện ra một vài manh mối gì đó phảng phất trong không khí. Mùi hương của hoa, mùi của cây, mùi của đất, mùi của rêu . . . Mùi xác thối của động vật rất dễ ngửi thấy từ rất xa

Xúc giác (Sờ mó, đụng chạm)

Loài rắn dùng cái lưỡi mỏng mảnh của mình để nhận biết những rung động trong không khí. Loài cá không bao giờ bơi một mình vào vùng nước có hiện tượng lạ cảnh báo nó. Chuột chũi, ôpốt, giun đất. . . chúng dựa vào xúc giác nhiều hơn những giác quan khác. Ngay cả những động vật thính tai, tinh mắt cũng sờ mó những gì mà chúng thấy chung quanh mình.

DẤU VẾT

Tất cả những động vật di chuyển trên mặt đất đều lưu lại dấu vết: dấu chân, lá cỏ ăn còn lại, phân, mảnh vỏ cây, một dải chất nhờn. . . Theo những dấu vết đó và các manh mối khác sẽ cho các bạn biết khá nhiều về động vật. Với một may mắn nhỏ, những dấu vết đó có thể hướng dẫn các bạn đến ngay chỗ con vật ấy.

Dấu vết là một kỹ năng mà các bạn chỉ có thể thành thạo khi đã thực hành nhiều lần. Thực hành trong sân vườn của bạn, hai bên bờ sông, trong công viên, trên đồng ruộng và trong những cánh rừng. Các bạn hãy bắt đầu bằng:

Tim theo một vài dấu vết.

Đọc theo sông, suối . . . nơi đất ẩm, bùn nhão, rất dễ tìm thấy dấu chân động vật.

Trong những vùng khô ráo, kiểm tra trong các lùm cây để tìm dấu vết, và hãy lưu ý đến những viên đá, bụi cây có dấu hiệu bất thường.

Tim hiểu từng dấu vết

Khảo sát, đo đạc, phác thảo và so sánh thật kỹ những dấu chân, các bạn có thể biết được một số chi tiết thú vị. Nó có thể giúp các bạn tìm thấy con đường mòn mà các con thú thường lui tới.

Thời điểm quan sát các dấu vết

Buổi sáng hay xế chiều là thời điểm rất dễ quan sát, nhờ những bóng nắng xiên làm lộ rõ đường nét của dấu vết

Đặt mình vào hoàn cảnh của con vật

Nếu để mất dấu vết, các bạn hãy tự hỏi mình: nếu tôi là nó thì tôi sẽ đi đâu? sau đó thì các bạn tìm về hướng đó. Dùng que hay một cành cây đánh dấu nơi có dấu vết cuối cùng, rồi từ đó các bạn tìm kiếm chung quanh rộng dần dần cho đến khi các bạn tìm ra dấu vết của con vật (các bạn sẽ tìm hiểu thêm về DẤU VẾT trong chương trình HD HẠNG NHẤT)

Phân động vật

Phân của động vật giúp cho chúng ta biết được chế độ ăn uống của nó. Dùng một cành cây để phân tích (bằng cách tán nhỏ ra). Nếu thấy vỏ hạt, quả, mảnh lá cây. . . thì đó là phân của loài động vật ăn cỏ, chỉ ăn cây cỏ. Nếu thấy xương, da, lông. . . thì đó là phân của loài động vật ăn thịt, chuyên ăn các loài động vật khác. Còn nếu thấy phân hỗn hợp thì đó là của loài động vật ăn tạp. Đó là những con vật vừa ăn động vật vừa ăn thực vật

**DANH SÁCH NHỮNG ĐỘNG VẬT HOANG DÃ
ĐÃ NHÌN THẤY VÀ TÌM HIỂU (*)**

SỐ TT	TÊN THƯỜNG GỌI	HỌ	NGÀNH	LỚP	NƠI TÌM THẤY	ĐẶC ĐIỂM NHẬN DẠNG
1	Hổ, Cọp, Ông Ba mươi	Mèo	Có xương sống	Có vú	Sơ thú	To lớn, da vàng vằn đen
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

(*) Trên đây chỉ là bảng tóm tắt. Các bạn cần phải có một bảng mô tả chi tiết hơn về: Hình dáng? Cân nặng? Tiếng kêu? Tập tính? Thức ăn? Sinh sản? Cư trú? Ngày tháng, nơi chốn và trường hợp đã gặp? . . . . . để trình với các trường

BẢO VỆ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

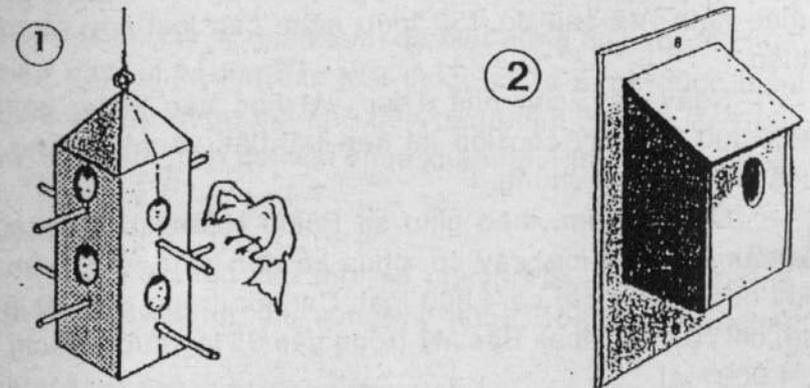
Điều luật thứ 6: Hưởng Đạo Sinh thương yêu các sinh vật

Không chỉ thương yêu mà chúng ta cần phải bảo vệ các sinh vật (động vật và thực vật). Không tàn phá cảnh quang, môi trường của chúng. Không bắn giết để làm trò tiêu khiển. Không phá phách hang ổ, nơi sinh sống của chúng. Giúp đỡ những thú bị thương, bị bệnh, rồi thả chúng trở về môi trường của chúng. Không nuôi trong nhà những động vật có tên trong Sách Đỏ. . . . . Và nếu có thể, thì các bạn nên làm những máng cung cấp thức ăn và làm nơi trú ẩn cho loài chim chung quanh nhà bạn, trong vườn của bạn, . . . các loài chim sẽ quy tụ về, mang theo cho các bạn rất nhiều niềm vui và sự thư giãn.

Thực hành

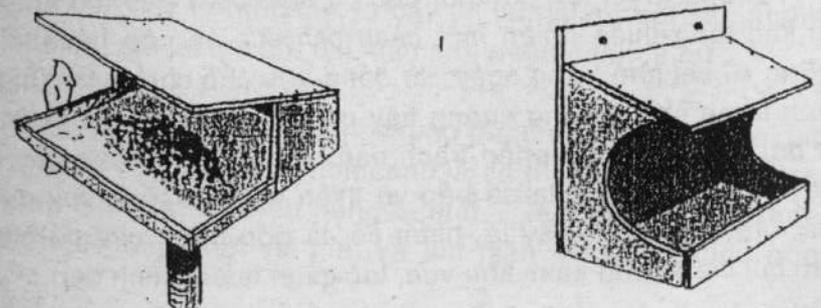
Nhiều loài chim có thể gặp khó khăn khi đi kiếm ăn và tìm nơi trú ẩn trong thành phố. Các bạn có thể giúp đỡ chúng bằng cách làm một nơi cho chúng trú ẩn, và làm máng cung cấp thức ăn cho chúng. Khi đó chúng sẽ tự kéo về. Nhưng các bạn cần lưu ý: *khuyến cáo các trẻ em (và cả người lớn) không nên bắn giết hay xua đuổi chúng*

LỔNG TRÚ ẨN CỦA CHIM

Lổng số 1: là một loại lồng treo, thích hợp với các loài chim sẻ. Lổng số 2: là loại lồng gắn vào tường, thích hợp với các loài chích choè, chào mào . . . các bạn cần treo ở nơi ít người lui tới, chuột không thể phá và không bị mưa gió, hắt nắng. . .

MÁNG CHO CHIM ĂN

THỰC VẬT

Thực vật có khắp nơi trên hành tinh của chúng ta, rất đa dạng và phong phú. Từ loài nhỏ như rêu, địa y, cho đến cây to lớn như Bao báp, Cù tùng. . .

Có lẽ cách đây khoảng 425 triệu năm, thực vật bắt đầu xuất hiện trên trái đất dưới dạng rêu. 25 triệu năm sau đó thì loài dương xỉ và cây có dạng như cây đuôi chồn xuất hiện.

Các loại họ nhà thông, tùng xuất hiện cách nay khoảng 300 triệu năm. Và sau đó 150 triệu năm, các loại cây có hoa xuất hiện.

Ngày nay, các nhà Thực vật học ước lượng có khoảng 250.000 loài cây còn tồn tại trên trái đất, và có khoảng 60.000 loài cây bị tuyệt chủng.

Ở Việt Nam, theo giáo sư Phạm Hoàng Hộ, chúng ta có khoảng 12.000 loài cây cỏ, chưa kể đến rong, rêu, nấm. Trong khi nước Pháp chỉ có 4.800 loài. Canada (rộng gấp 10 lần nước ta) chỉ có 4.500 loài. Bắc Mỹ (rộng gấp 65 lần nước ta) chỉ có hơn 14.000 loài. . .

Sự phong phú ấy là một điểm phúc cho dân tộc Việt Nam. Vì thực vật là ân nhân vô giá của con người. Nhưng những ân nhân ấy đang bị hiểm họa biến mất, tuyệt chủng, vì rừng nước ta đang bị đẩy lùi ngày càng xa hơn, đất đai màu mỡ bị xói mòn, hoang mạc đang bành trướng, do nạn cháy rừng và khai thác rừng bừa bãi

Chúng ta dù lớn dù nhỏ, đều có nhiệm vụ bảo tồn và phục hồi kho tàng thiên nhiên một cách tích cực và cấp bách. Bằng những cử chỉ nhỏ hàng ngày, sự đóng góp của chúng ta cũng rất quan trọng như: Không quăng bậy một tia lửa, dập lửa trước khi rời đất trại. . . là góp phần tránh nạn cháy rừng. Không đốn bừa chặt bậy một cây là ta đã bảo vệ thiên nhiên. Trồng cây quanh nhà, nhất là những cây lạ, hiếm có, là góp phần gìn giữ nguồn gen quý hiếm, phủ xanh khu vực, tạo cảnh quang xinh đẹp. . .

ÍCH LỢI CỦA THỰC VẬT

THỰC PHẨM

Từ sơ khai, thực vật là thức ăn quan trọng của con người cũng như của muôn thú. Ngoài các loại ngũ cốc ra, chúng còn ăn các loại trái (xoài, mít, ổi, mận, cam, quýt. . .), các loại củ (khoai lang, khoai tây, khoai mì, củ đậu. . .), các loại hạt (bắp, mè, đậu. . .), các loại thân (mía, măng. . .), các loại hoa, lá, rau, cải. . . Ngoài ra, thực vật còn sử dụng trong việc chế tạo đường, dầu ăn, gia vị, nước giải khát. . .

DUỐC LIỆU

Tổ tiên chúng ta từ ngàn xưa, đã biết dùng cây cỏ để chữa bệnh. Hiện nay, phần lớn các loại thuốc chữa bệnh được điều chế từ thực vật, từ dạng thô cho đến dạng tinh chế, chiết xuất. Tuy vậy, nền y học hiện đại vẫn chưa khám phá hết dược chất từ thực vật.

CÔNG NGHIỆP

Thực vật còn cung cấp một số nguyên liệu hữu ích trong các công trình xây dựng, thủ công mỹ nghệ, công nghiệp, chất đốt. . .

CÂN BẰNG MÔI TRƯỜNG SINH THÁI

Không khí hấp thụ khí carbon và nhả oxy để điều hòa không khí, giúp cho con người và động vật có đủ dưỡng khí. Chống ô nhiễm. Làm giảm bụi và tiếng ồn. . .

NGĂN CHẶN SỰ XÓI MÒN ĐẤT

Sau những cơn mưa rào, những cây mọc trên sườn đồi sẽ ngăn chặn sự xói mòn đất nhờ rễ cây giữ lại đất và làm giảm bớt sức mạnh của các dòng chảy, lá cây thì làm giảm bớt sức mạnh của giọt mưa, giữ lại lớp đất đai màu mỡ, ngăn chặn lũ lụt. . .

CẢNH ĐẸP & BÓNG MÁT

Người ta trồng ở trong sân, chung quanh nhà, công viên, hè phố. . . những cây cối, bông hoa cảnh lá có màu sắc tươi vui, đẹp đẽ, những thân cây có kiểu dáng lạ mắt. . . Để tạo ra bóng mát, tăng thêm vẻ đẹp, làm vui mắt và thư giãn tinh thần, điều hòa

nhiệt độ, giảm bớt tiếng ồn, che bớt sự phản chiếu từ các toà, cao ốc . . .

NHỮNG YÊU CẦU VỀ THỰC VẬT

Trong chương trình Hướng Đạo Hạng Nhì hiện nay. Các bạn cần sưu tầm và trưng bày chứng liệu 10 cây có dược tính chữa bệnh và 6 cây có độc tính.

Thật ra loại cây có dược tính hay có độc tính hiện diện rất nhiều ở chung quanh chúng ta, nhưng vì chúng ta chưa chú ý, không nghiên cứu, không quan sát, tìm hiểu. . . cho nên chúng ta vô tình lướt qua mà không biết. Hiện nay, để giúp cho các bạn sớm tiếp cận với thiên nhiên, tìm hiểu và hỗ trợ chương trình sạch và xanh trong các thành phố, các bạn cần phải biết rõ tính chất của một số loại cây chung quanh ta, để có thể bảo vệ, nuôi trồng hoặc ứng dụng vào việc chữa bệnh, hoặc để phòng nếu cây có độc tính. . .

Các bạn không cần phải đi đâu xa, chỉ cần tìm kiếm trong các vườn hoa kiểng, chung quanh nhà, vườn rau, vườn cây ăn trái, công viên thành phố, hai bên lề đường . . .

Thí dụ:

Các cây có dược tính:

- Cỏ gấu: (mọc hoang trong vườn, bên lề đường. . .) chữa rắn cắn, giảm đau, nôn mửa, đau bụng, kiết lỵ. . .
- Diếp cá: (là loại rau trồng để ăn sống) chữa ung thũng, trĩ, lở loét, thông tiểu
- Mít: (trái dùng để ăn) gỗ và lá dùng chữa huyết áp cao
- Cỏ hôi: (mọc hoang khắp nơi) chữa rong huyết, cầm máu, viêm xoang mũi dị ứng. . .
- Dâm bụt: (thường trồng làm hàng rào) làm vỡ các mụn nhọt đang mưng mủ, sát trùng. . .
- Đinh lăng: (trồng làm cảnh khắp nơi) bồi dưỡng cơ thể, trị ho, trị sốt, kiết lỵ. . .

Các cây có độc:

- Củ đậu: (trồng để lấy củ ăn) lá và hạt có độc

- Chùm ruột: (trồng để lấy trái ăn) thân và rễ có độc
- Trúc đào: (trồng làm cảnh) toàn thân có độc
- Cây cà dục: (mọc hoang, trồng làm cảnh) hạt có độc

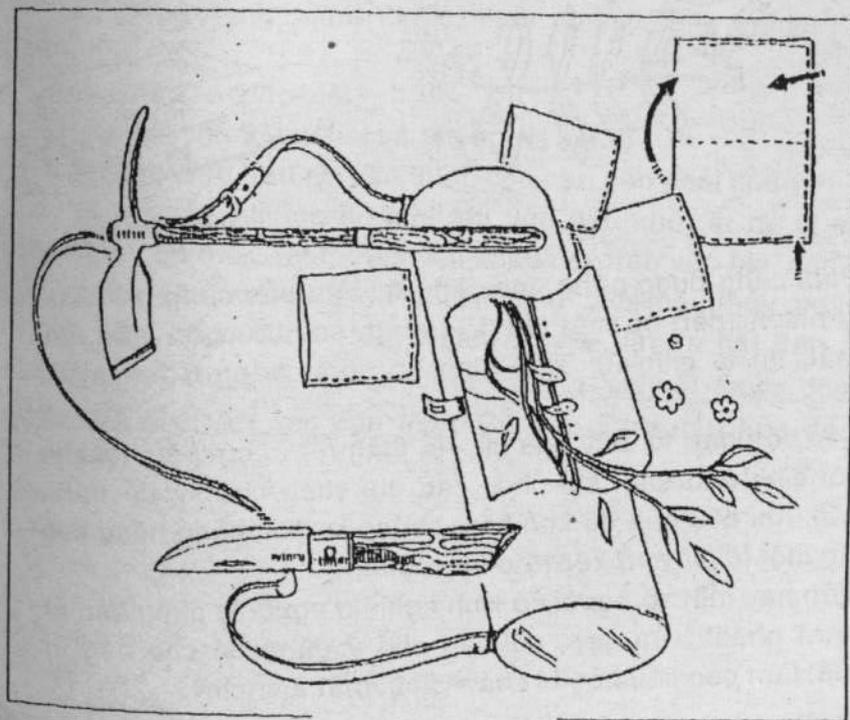
SƯU TẦM VÀ ÉP KHÔ TIÊU BẢN

Khi gặp một cây mà chúng ta cần sưu tầm, các bạn phải thu hái ngay. Sau khi thu hái, có thể ép ngay tại chỗ, nhưng thường thì đem về nhà mới ép. Trong trường hợp này, các bạn nên đựng trong một hộp cứng hay cặp bla giấy dày.

Dụng cụ thu thập tiêu bản

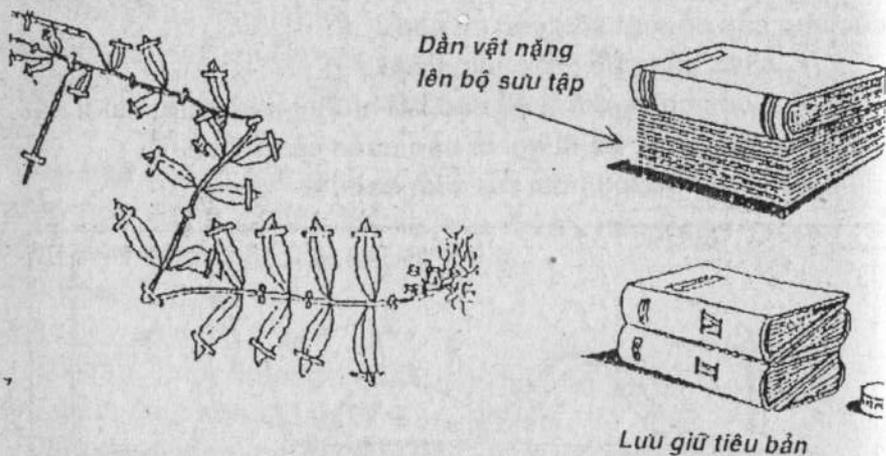
Khi đi thu thập tiêu bản, để bảo quản không bị gãy, dập. . . các bạn cần có một số dụng cụ sau:

- Dao: dùng để cắt cành, tỉa lá. . .
- Cuốc chim: dùng để đào bới những phần nằm dưới đất
- Hộp cứng: để đựng và bảo quản cành, hoa, lá. . .
- Túi vải: đựng hoa, củ, quả, hạt. . .

Ép và phơi khô:

Nếu là cây nhỏ thì cần hái cho đủ bộ phận (rễ, thân, hoa, lá, quả. . .). Nếu là cây to thì chỉ cần một cành có đủ hoa lá (và quả nếu được). Đem ép vào giữa hai tờ giấy để thấm nước, kẹp giữa hai tấm ván ép (tốt nhất là phen mắt cáo đan bằng tre). Đem phơi nắng (hay hong trên lửa) và dần đá lên. Hai ngày đầu, phải thay giấy 2 - 3 lần, những ngày sau nên thay mỗi ngày một lần để tiêu bản mau khô và không bị mốc đen. Khi thay giấy, nên sửa nắn lại tiêu bản cho đẹp, cố gắng giữ dáng tự nhiên của cây. Nếu cây dài quá thì có thể gấp 2 - 3 khúc trên mặt tờ giấy.

Phơi càng được nắng, mau khô thì tiêu bản càng giữ được màu tự nhiên (nên ép một lần 3, 4 mẫu, sau đó chọn mẫu nào đẹp nhất, thì ta giữ lại). Thời gian ép phơi chừng 5-7 ngày là xong.

Các bộ phận to, dày như củ, rễ, thân rễ. . . có thể phơi khô riêng rồi dính vào sau. Khi phơi, cần ghi chép cho kỹ để tránh nhầm lẫn. Khi tiêu bản đã khô hẳn, chúng ta dính bằng băng keo trong lên một tờ giấy và xếp vào bộ sưu tập.

Hiện nay một số người có kinh nghiệm người ta dùng bàn ủi để là, vừa nhanh vừa đẹp, chỉ cần chú ý đừng để cho bàn ủi nóng quá, làm cho tiêu bản bị cháy vàng, mất thẩm mỹ.

Ghi chép: Ngay khi thu hái một tiêu bản thực vật, các bạn cần ghi chép những điểm sau đây:

1. Số thứ tự thu hái (một số được ghi trên mảnh bìa và dính ngay vào cây, một số ghi trong sổ).
2. Tên địa phương, nếu cần ghi cả nơi gọi tên đó, vì mỗi địa phương có thể gọi tên khác nhau.
3. Tên khoa học (nếu có thể).
4. Mô tả sơ hình dáng cây: cây to hay nhỏ, ước cao bao nhiêu mét, cây leo hay bò, màu sắc của lá, hoa, quả, hạt khi còn tươi. Điều này rất cần cho việc xác định, vì có nhiều loài chỉ căn cứ vào màu hoa mà phân biệt loài nọ với loài kia, vì khi cây khô không còn màu sắc nữa, rất khó xác định.

5. Nơi cây mọc: trong rừng sâu hay ven rừng, trên đồi hay dưới thung lũng, ở đồng bằng hay ở miền núi, (những tài liệu đó sau này sẽ giúp chúng ta nghiên cứu vấn đề trồng lúa, di thực). Tính chất đất nơi cây mọc (đất cát, đất thịt hay đất sỏi v. v. .)

6. Công dụng: làm thuốc, thực phẩm, công nghiệp, làm cảnh. . .

7. Nhận xét đặc biệt.

8. Ngày tháng thu hái và tên người hái.

Những điều trên rất cần thiết, các bạn cần phải chú ý.

Bảo quản: Những bộ sưu tập tiêu bản khô rất dễ bị mốc, mọt. Muốn đỡ mốc, mọt, trước khi khâu cây vào vào bìa, các bạn cần ngâm cây vào một dung dịch cồn sublimé (thủy ngân II clorua 4-5g, cồn 90 độ 1 lít). Ngâm 15 phút, lấy ra đặt trên giấy bản cho khô, đợi khô hẳn sẽ khâu vào bìa. Đây là thuốc độc khi dùng cần phải hết sức cẩn thận. Có thể dùng dầu hỏa để sát trùng cây.

TRUYỀN TIN

Trong thời đại bùng nổ thông như hiện nay, các phương tiện truyền thông ngày càng tinh vi, phát triển, các xa lộ thông tin, vô tuyến điện, điện thoại di động, telex, fax, internet, web cam. . . làm cho nhiều người nghĩ rằng: phong trào Hướng Đạo đã lạc hậu khi vẫn tiếp tục huấn luyện Morse và Semaphore cho các Hướng Đạo Sinh.

Theo chúng tôi, đó là một quan niệm sai lầm. Phong trào Hướng Đạo không dùng Morse và Semaphore để hướng nghiệp hay dạy nghề cho các em, mà dùng Morse và Semaphore như một trò chơi để giáo dục các em, vì Morse và Semaphore là một trong những phương tiện giáo dục lý thú. Ngoài việc luyện tập cho các em biết kiên nhẫn, tập trung, quan sát, lắng nghe, phản xạ. . . nó còn được áp dụng rộng rãi trong các trò chơi lớn. Nếu thiếu nó thì trò chơi lớn sẽ rất đơn điệu.

Các bạn có thể nghĩ rằng, Morse và Semaphore là một môn hơi "khó nuốt". Thật ra, nếu các bạn cố gắng và kết hợp với việc học có phương pháp thì nội trong một ngày, các bạn có thể thuộc hết vắn Morse hoặc Semaphore. Khi học, các bạn nên học chung từng cặp, như thế các bạn có thể đối luyện, vừa nhận, vừa phát, học như vậy vừa hấp dẫn, thú vị, vừa mau thuộc. Vì phát đi thì dễ, nhưng nhận thì khó. Ban đầu các bạn đánh chậm, rồi càng ngày càng tăng nhịp độ.

Trong Chương trình Hướng Đạo Hạng Nhì, các bạn sẽ làm quen với vắn Morse, và chỉ cần đánh và nhận được khoảng 30 chữ trong 1 phút

VẮN MORSE

Là những chữ và số được thay thế bằng những tín hiệu chấm (•) đọc là tích, và gạch (—) đọc là tề. Những chấm và gạch này được phát đi bằng nhiều phương pháp và hình thức khác nhau như: âm thanh, hình ảnh, ánh sáng, khói. . . nhưng vẫn tuân theo một qui ước nhất định và quốc tế.

Để cho dễ học, chúng ta chia vắn Morse ra 4 bài nhỏ, mỗi lần học một bài cho thật thuộc rồi mới sang bài khác

BÀI I: Học 8 chữ đối xứng

E •	T —
I ••	M — —
S •••	O — — —
H ••••	CH — — — —

BÀI II: Học 8 chữ đảo ngược

A • —	N — •
U • • —	D — ••
V • • • —	B — •••
W • — —	G — — •

BÀI III: Học 8 chữ tương phản

F • • • •	L • • • •
Y — • — —	Q — — • • —
K — • —	R • • • —
P • — — •	X — • • • —

BÀI IV: Học 3 chữ còn lại và bản chữ số

C — • • • •	J • — — —	Z — — — • •
-------------	-----------	-------------

1 • — — — —	6 — • • • •
2 • • — — —	7 — — • • •
3 • • • — —	8 — — — • •
4 • • • • —	9 — — — — •
5 • • • • •	0 — — — — —

QUỐC NGỮ ĐIỆN TÍN

Văn Morse và Semaphore do người Tây phương sáng tạo, cho nên không có các chữ ã, â, ư, ê, ô, ơ, đ và các dấu thanh. Vì thế, Hướng Đạo Việt Nam đã đặt thêm một số qui ước để ghi và đọc các chữ và dấu đó. Rồi sau đó bưu điện Việt Nam cũng áp dụng nó trong các bức điện tín. Vì thế người ta gọi là QUỐC NGỮ ĐIỆN TÍN. Qui ước đó như sau:

Ô = OO	Ư = UW hay W	Dấu sắc = S
Ơ = OW	Ê = EE	Dấu huyền = L; F
Â = AA	Đ = DD	Dấu hỏi = R
Ã = AW	ƯƠ = UOW	Dấu ngã = X
		Dấu nặng = J

CHÚ Ý

Khi sử dụng Quốc ngữ điện tín, các bạn ráp vần xong rồi mới đánh dấu cuối mỗi từ. Thí dụ:

KYX NAWNG HOATJ DDOONGJ NGOAIF TROWIF
KỸ NĂNG HOẠT ĐỘNG NGOÀI TRỜI

CÁCH NHẬN MỘT VĂN BẢN BẰNG VĂN MORSE

Các bạn cần phải thật thuộc văn Morse thì mới nhận được dễ dàng. Khi nhận, các bạn lắng nghe cho kỹ rồi ghi ngay ký tự đó vào giấy (nên ghi bằng chữ in hoa). Thí dụ: HUOWNGS DDAOJ VIEETJ NAM . . . Tuyệt đối không nên nhận theo kiểu chấm chấm, gạch gạch rồi sau đó mới chuyển thành ký tự. Cách nhận này vừa chậm, vừa tạo thành thói quen lười phản xạ, trí nhớ của các bạn sẽ bị thui chột. Kỹ năng nhận Morse của các bạn sẽ không bao giờ tiến bộ.

Đang nhận mà có một ký tự nào nhận không kịp thì các bạn cho qua và cứ nhận tiếp, sau đó có thể xin đánh lại bản tin hoặc có thể phỏng đoán (nếu không quá khó). Nếu các bạn cố suy nghĩ cho ra chữ đó thì sẽ bỏ qua rất nhiều chữ khác và không bắt kịp nhịp đánh của bức điện văn.

CÁC CÁCH TRUYỀN TIN BẰNG MORSE

Ngoài cách truyền văn Morse bằng âm thanh (chuông, còi, tù và. . .) người ta còn dùng những phương pháp khác tùy theo điều kiện và nhu cầu.

*BẢNG THỦ HIỆU

Tích (•) = một cánh tay đưa ngang

Tè (—) = hai cánh tay đưa ngang

Sau mỗi tín hiệu (tích hoặc tè) = thông hai tay

Sau mỗi ký tự = chéo hai tay trước bụng

Sau mỗi từ (tiếng) = chéo hai tay trên đầu

Ghi chú:

Muốn cho người nhận dễ thấy, các bạn nên cầm ở mỗi tay một vật có màu sáng như: cờ Semaphore, khăn tay, một mảnh giấy . . .

*BẢNG KHÓI

Đốt một đồng lửa, bỏ thêm cây xanh hay rơm ướt để tạo khói. Dùng một cái mền ướt để dập lại. Hai người, mỗi người cầm 2 góc chéo của mền.

Tích = nhắc mền lên, đếm 1 đến 2 rồi hạ xuống

Tè = nhắc mền lên đếm 1 đến 8 rồi hạ xuống

Khoảng cách giữa tích tè = đếm từ 1 đến 4

Koảng cách giữa mỗi chữ = đếm từ 1 đến 10

*DỪNG ÁNH SÁNG

Các bạn có thể dùng đèn, đèn pin hay đốt một đồng lửa. . . nhưng quan trọng là các bạn phải giữ đúng và đều đặn nhịp đánh. Có thể sử dụng nhịp đàn khi dùng khói để áp dụng cho khi dùng ánh sáng.

THỦ TỤC TRUYỀN TIN

Khi truyền tin, chúng ta cần biết một số qui định "quốc tế" để cho việc truyền và nhận được nhanh chóng và chính xác.

Dành cho người gửi

- Gọi - Chuẩn bị phát tin (AAAA) =
- Hết bản tin (AR) =
- Truyền nhầm, xin bỏ (HH) =
- Xin đợi, còn nữa (AS) =
- **Cấp cứu (SOS)** =

Dành cho người nhận

- Sẵn sàng nhận (K) =
- Xin đợi, chưa sẵn sàng (AS) =
- Chưa hiểu, xin nhắc lại (IMI) =
- Đã nhận và hiểu (R) =

Hiệu lệnh khi dùng ánh sáng

- Xin thêm ánh sáng (LL) =
- Xin bớt ánh sáng (PP) =
- Xin điều chỉnh ngọn lửa (RF) =
- Xin dùng ánh sáng trắng (BB) =
- Xin dùng ánh sáng đỏ (RR) =

SÉMAPHORE

CÁCH HỌC SÉMAPHORE

Mỗi mẫu tự Sémaphore được cấu tạo bằng cách đặt hai cờ tạo thành một góc theo qui định quốc tế. Mỗi góc là một mẫu tự.

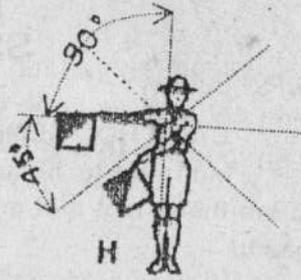
Vị trí của các mẫu tự Sémaphore chia ra từng vòng, các bạn bắt đầu tập đánh và nhận những chữ cùng vòng như sau:

- Vòng lớn nhất : A-B-C-D-E-F-G
- Vòng thứ hai : H-I-K-L-M-N
- Vòng thứ ba : O-P-Q-R-S
- Vòng thứ tư : T-U-Y
- Vòng thứ năm : J-V
- Vòng thứ sáu : W-X
- Vòng thứ bảy : Z

Khi cầm cờ Sémaphore : cờ và cánh tay người cầm phải thẳng hàng. Điều đó có nghĩa là cán cờ là đường thẳng nối dài của cánh tay.

Khi tập đánh Sémaphore, các bạn phải lưu ý đến các tư thế và các góc của cánh tay. Các bạn nên nhờ một người khác hay tự mình đứng trước một tấm gương để kiểm soát xem các góc hợp bởi hai tay có chính xác không.

Các bạn phải đứng thẳng người theo tư thế nghiêm. (có thể hơi dẹt chân ra một tí cho vững)

CÁCH TRUYỀN MỘT BẢN SÉMAPHORE

Muốn truyền một bản Sémaphore, trước hết dùng cờ thông báo cho người nhận dấu hiệu "chú ý"

Khi người nhận đã chuẩn bị xong, họ sẽ đánh chữ "L". Lúc đó ta mới bắt đầu phát bản tin.

Một trạm nhận nên có hai người: một người đứng và một người ngồi hay quỳ gối phía trước, người đứng lo nhận các mẫu tự và đọc to lên để người ngồi ghi, vì nếu một người vừa nhận vừa ghi, thì có thể ghi không kịp hay bị thiếu sót.

Để truyền một chữ "thí dụ: ANH; ta đánh liên tiếp các mẫu tự của chữ đó không ngừng lại. Điều đó có nghĩa là với thí dụ trên: từ vị trí A chuyển sang vị trí N rồi H".

Sau khi đã truyền xong các mẫu tự của chữ đó, ta bắt chéo hai cờ xuôi phía trước (ngắt quãng).

Người nhận nếu hiểu sai một chữ, họ sẽ đánh chữ C (có nghĩa là xin lặp lại).

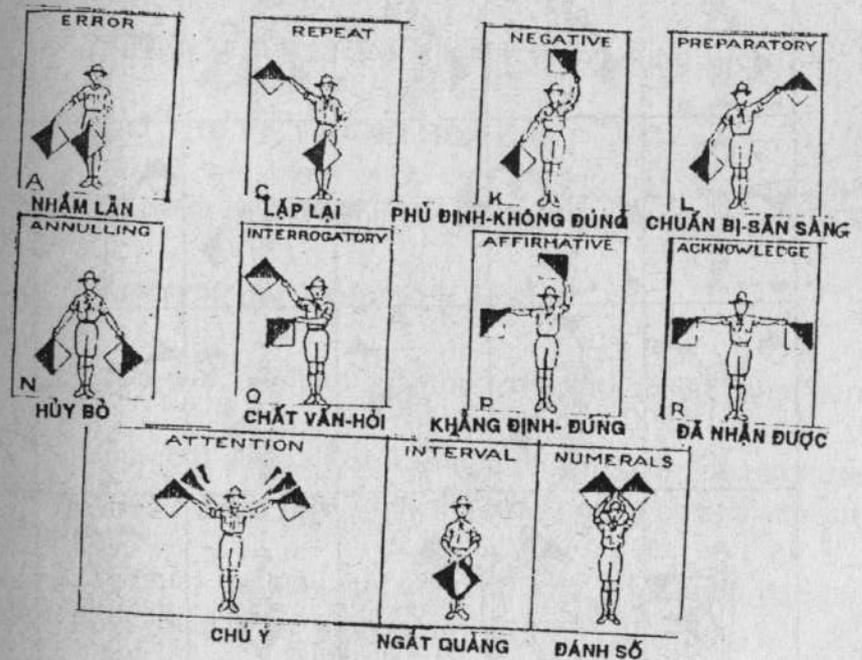
Nếu đột nhiên người nhận đánh IMI (không hiểu, xin lặp lại) điều đó có nghĩa là họ không bắt được chữ cuối cùng. Trong trường hợp này ta nhắc lại và tiếp tục từ chữ

đó. Nếu chính ta gây ra lỗi lầm "người truyền" hãy đánh ngay 8 chữ E (nhớ sau mỗi chữ E để cờ xuôi chéo phía trước mặt).

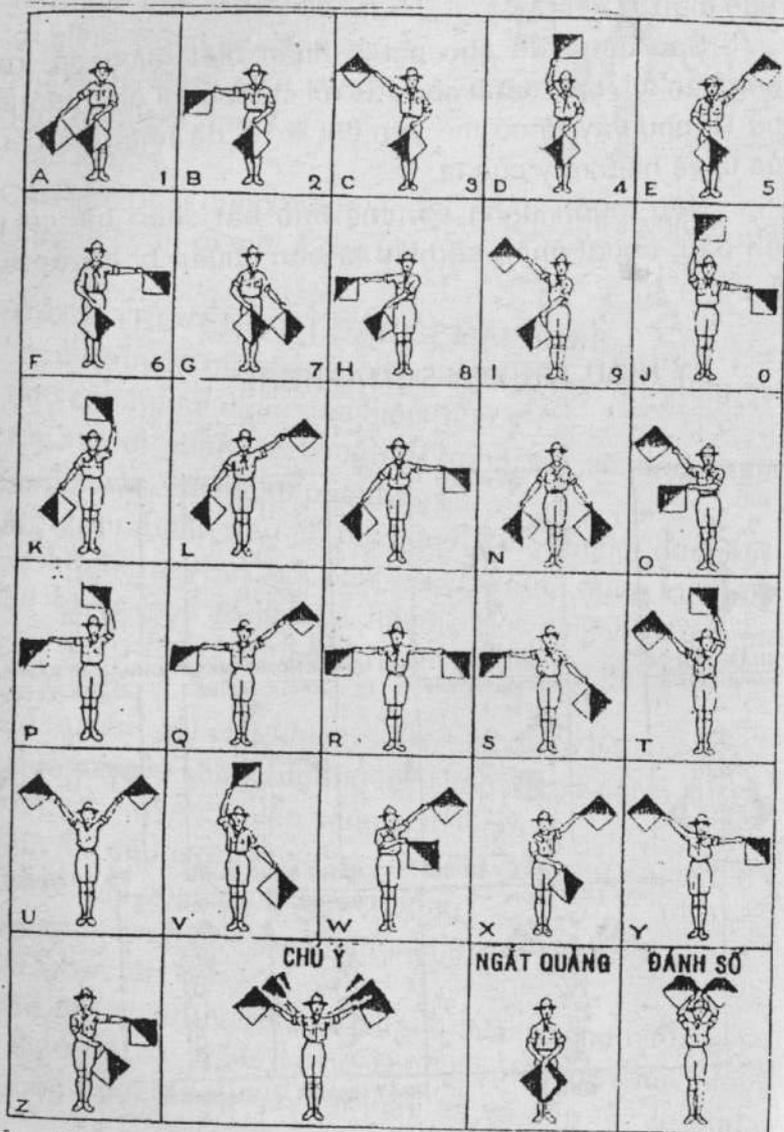
Sau cùng để cho người nhận biết mình đã truyền xong bản tin, bạn đánh chữ AR rồi chờ người nhận đánh trả chữ R, như vậy ta có thể yên chí là họ đã nhận đủ bản tin của ta và hiểu rõ ý của ta.

Nếu muốn đánh số, các bạn bắt chéo hai cờ phía trên đầu, người nhận sẽ hiểu là bạn chuẩn bị truyền bằng số

KÝ HIỆU TRUYỀN SÉMAPHORE

MẪU TỰ SÉMAPHORE

MẬT THƯ MẬT MÃ

KHÁI NIỆM

Mật thư là một văn bản chứa đựng một thông tin hay mệnh lệnh đã được mã hoá để giữ bí mật nội dung. Và chỉ giải mã được bằng những khóa đã quy định trước bởi người gửi và người nhận.

Hình thức và khoá của mật thư thì rất đa dạng ở đây chúng tôi chỉ đưa ra một số tiêu biểu thông thường để các bạn theo đó mà pha chế thêm trong các buổi sinh hoạt dã ngoại

Sau đây là một vài loại thư mật thông dụng :

MẬT THƯ VIẾT BẰNG HOÁ CHẤT

Có thể viết bằng quốc ngữ thường hay đã được mã hoá, hoặc viết chồng lên một bức thư thông thường.

1/ Mật thư đọc bằng cách hơi lửa :

Khoá giải : vẽ ngọn lửa hoặc một câu có liên quan đến lửa...

Hoá chất dùng để viết : nước chanh, dấm, phèn chua, nước đường, sữa, mật ong, đèn cây, coca cola, nước củ hành ...

Loại mật thư này viết xong để khô. Khi muốn đọc hơi trên ngọn lửa, chữ sẽ hiện ra.

2/Mật thư đọc bằng cách nhúng nước :

Khoá giải : hình sóng nước, ký hiệu nước uống được, H₂O, một câu có liên quan đến nước...

Hoá chất dùng để viết : xà bông, huyết thanh, mù xương rồng, nước chanh, Ammoniac...

Khi đọc thả tờ giấy nổi trên mặt nước, chữ sẽ hiện ra.

MẬT THƯ VIẾT BẰNG QUỐC NGỮ THƯỜNG

Loại này được viết bằng quốc ngữ thông thường, chỉ biến hoá làm sao cho khó đọc mà thôi. Dưới đây là một vài mật thư tiêu biểu.

1/Tiếng lóng :

Dùng ngôn ngữ đặc biệt mà người cùng giới mới hiểu được mà thôi. Ví dụ : tiếng lóng dân dã Việt Nam :

LẤY HA LỀ VA LẠI TRA

Cách giải :

Chia ra từng nhóm hai chữ

Bỏ chữ L ở tiếng thứ nhất

Lấy các chữ đầu của tiếng thứ hai ráp vào các chữ của tiếng thứ nhất.

Ta có : LẤY HA = HÃY, LỀ VA = VỀ, LẠI TRA = TRẠI

Ý nghĩa : HÃY VỀ TRẠI

2/Cách quăng:

Có hai cách : dùng từ và dùng mẫu tự

a. Dùng từ: Lấy một từ, bỏ một vài từ (tùy theo khoá) rồi ráp lại. Thí dụ:

Khóa: Chúng nó liêu lợi qua sông, "một sống hai chết"

Áp dụng: Lấy một từ bỏ hai từ.

Bản tin : TÌM LẠI CON GẶP SỰ TỬ TRƯỞNG BỎ CHẠY MANG THEO CÁI KIẾNG CHIẾU HẬU.

Dịch: Tìm gặp Trưởng mang kiếng.

b. Dùng mẫu tự:

Khóa: Thiếu Trưởng hấp tấp cứ mỗi bước lại vấp 2 cái.
(Có thể dùng khoá như khoá dùng từ.)

Bản tin: ĐIBÓIXINÊBALUĂNNOGẶPQUAUM LÁHỒH
IHUHAYTANÓIHOATOTRỜIUÁMỎLÀNGAGẮPNAI

Áp dụng: Lấy một chữ bỏ hai chữ.

Dịch: Đói bụng quá huynh trưởng ơi.

3/. Mật mã Phân số:

Nguyên tắc: Đây là hình thức biến thể của mật mã cách quăng. Người ta dùng một phân số làm chia khoá cho bản tin.

Tử số: Chỉ số chữ cần dùng.

Mẫu số: Chỉ chữ số bỏ đi.

Ví dụ:

- Bản tin: CÁC EM XUỐNG DƯỚI BIỂN TÌM TRƯỞNG ĐANG LẶN SÂU CHÍT KHĂN MÀU HOA CÀ TRÊN ĐẦU

- Khóa 2/3 (Hoặc 2-3)

- Giải: Lấy hai chữ rồi bỏ ba chữ.

- Dịch: Các em tìm trưởng chít khăn trên đầu

4/. Mật mã phân số biến đổi.

Nguyên tắc: Cũng như mật mã phân số, đó là một bản tin dài có ý nghĩa xuôi chảy, có thể làm cho người nhận bị lẫn. Nhưng phải căn cứ vào ý nghĩa của khóa mới giải được.

THỰC HÀNH:

- Bản tin: Đến phòng áo,
phía sau nhà thờ,
bậc thang leo lên mái.
- Khóa: Tập hợp các đội trưởng lại.
- Giải: Chỉ lấy các chữ đứng đầu hàng
- Dịch: ĐẾN PHÍA BẮC.

5/. Mật mã ngược dòng.

Thành lập như mật mã cách quãng, nhưng đọc ngược từ trái sang phải. Thí dụ:

Bản tin: I E F Ó K L T P G A S D Û P O C T G N O I
A C D B N J I T H Ò T H U O N G L E N

Khoá: Chúng nó lộn ngược dòng, một sống hai chết.

Cách dịch: Lấy chữ cuối là N, từ chữ N trở lên, cứ bỏ hai chữ thì lấy một chữ.

Dịch: NGƯỜI BẠN CỦA TÔI

6/. Mật mã đọc ngược

Loại mật mã này có nhiều cách. Thí dụ:

- Cách thứ nhất: Đọc ngược từng từ một

Bản tin: YÃH ID ỀV GNÓUH GNỒĐ CẮB

Khoá: nó tìm "được ngọc" bên dòng xuôi

Dịch: HÃY ĐI VỀ HƯỚNG ĐÔNG BẮC

- Cách thứ hai: Đọc ngược nguyên câu phải sang trái, từ dưới lên trên.

Bản tin: IẢRT NỒUS NỀB AHP HCÍK CỤHP JB
GNỪHC IOC NẬHT NẮC

Dịch: Cần thận coi chừng bị phục kích bên sườn trái

7/. Mật mã của JULIUS CAESAR

JULIUS CAESAR (100-44) là một nhà quân sự nổi danh trong thời cổ La Mã. Ông đã đem mật mã vào quân đội để bảo toàn những bí mật cần thiết.

Mật thư: VMÔ VUYRÓK VUYE GI ÓLDÓ OIOL

Khoá: K ⇔ 3

Cách dịch: Ta viết văn Quốc ngữ ra giấy. Tiếp tục viết chữ A sau chữ Y, chữ B sau chữ Á như sau:

A, Ǻ, Â, B, C, D, Đ, E, Ê, G, H, I, K, L, M, N, O, Ô, Ơ, P, Q, R, S, T, U, Ụ, V, X, Y, A, Ǻ, Â, B, C, ... Chuyển ngược mỗi chữ trong bản mật thư lên ba chữ về phía trước.

A thành ra V

B thành ra A

C thành ra Ǻ

D thành ra Â

Bản dịch: TIM TRƯỞNG TRƯC ĐỀ NHÂN LÊNH

Lưu ý: Loại mật thư này người ta thường dùng bằng mẫu tự phương Tây kết hợp với quốc ngữ điện tín để thành lập

8/. Ghép mẫu tự:

Nguyên tắc : - Bản tin được ẩn dấu trong một bản văn bài báo . . . Những chữ cần dùng được đánh dấu (bằng các gạch dưới, chấm kim . . .). Người đọc cứ lấy các chữ có đánh dấu ghép lại thành bản tin.

Thực hành:

Bản tin: THAM DỰ NGÀY TRẠI, LÀ NIỀM VUI THÚ BIẾT BAO.

Giải : ghép các mẫu tự có gạch dưới lại.

Dịch: DỤNG - LỄU.

9/. Mật mã chữ hoa:

Nguyên tắc: Lấy tất những các chữ viết hoa trong bản văn ghép lại thành bản tin.

Thực hành:

Bản tin: Tập hát Trung bình nửa tiếng Về bài ca lửa Trại.

Khóa: Hãy dự hội hoa xuân. (Hoặc một câu khác có ý nghĩa: tìm các bông hoa để tặng trại trưởng!)

Giải: Chỉ lấy các chữ có viết hoa.

Dịch: TẬP TRUNG VỀ TRẠI.

10/. Mật mã sóng biển

Nguyên tắc: viết bản tin theo hai hàng đi song đôi. Muốn giải phải đọc theo lượn sóng. Có thể đi từ trên xuống dưới, hoặc từ dưới lên. Có thể từ trái sang phải hoặc ngược lại.

Thực hành

Bản tin 1: Tìm thần Lửa đối diện với thần Nhạc trình diễn.

Khóa: Tin thời tiết: biển động sóng lớn.

Giải: Đọc một chữ trên rồi một chữ dưới xen kẽ cứ như vậy cho đến hết.

Dịch: TÌM THẦN LỬA TRÌNH DIỄN.

Bản tin 2: Hãy trưa về để gặp nấu nhóm Nay trở ăn trại cơm rồi lửa.

Khóa: Thân em như chiếc thuyền trôi dạt. Sóng xô ra rồi lại đưa vào.

Giải: Đọc xen kẽ răng cưa tới rồi ngược trở lại.

Dịch: Hãy trở về trại gặp rồi nhóm lửa nấu cơm để ăn cơm trưa nay.

MẬT THƯ VIẾT BẰNG QUỐC NGỮ ĐIỆN TÍN

Cũng như viết bằng quốc ngữ thường nhưng được thay bằng bảng mẫu tự phương Tây còn các dấu thì được thay thế bằng một mẫu tự.

Nguyên tắc:

Ô = OO	U = UW hay W	Dấu sắc = S
Ó = OW	Ê = EE	Dấu huyền = L - Q - F
Â = AA	Đ = DD	Dấu hỏi = R - Z
Ă = AW	ƯƠ = UOW	Dấu ngã = X
		Dấu nặng = J

Lưu ý:

Khi ráp vần xong, chúng ta mới đánh dấu ở cuối mỗi từ
Thí dụ: NOOIS VONGL TAY LOWNS = Nổi vòng tay lớn

MẬT THƯ Ô VUÔNG

1/. Mật mã tọa độ 1:

Là mật thư được thành lập bởi những mẫu tự nằm trong ô vuông ngang dọc thẳng hàng với nhau. Ở đầu mỗi

hàng ngang và hàng dọc đều có một mẫu tự (hay số) bất kỳ dùng để định danh cho hàng ngang và hàng dọc đó

Ví dụ:

	1	2	3	4	5
A	A	B	C	D	E
B	F	G	H	I	J
C	K	L	M	N	O
D	P	Q	R	S	T
E	U	V	W	X	Y

(chữ và số đậm là chữ số định danh cho hàng ngang và hàng dọc)

Áp dụng: Như cách chơi "bắn tàu" B2 = G, C4 = N...

Thực hành:

A2A1C5D3 D5C5C5D4 A3E1C5C5C4B2D2 C2C5A1C4B5

Dịch: BAOR TOOS CUONGQ LOANJ: (bảo tố cuồng loạn.)

2/. Mật mã tọa độ 2

Cũng giống như mật mã tọa độ 1, nhưng cách sắp xếp ô vuông hơi khác hơn

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 4 7	A	B	C	D	E	F	G	H	I
2 5 8	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
3 6 9	S	T	U	V	W	X	Y	Z	

Theo nguyên tắc tung hoành (đọc cột dọc trước, cột ngang sau). Thí dụ:

- Chữ A có thể ghi một trong 3 số sau: 17 - 14 hay 11

- Chữ K có thể ghi một trong 3 số sau: 28 - 25 hay 22
- Chữ Z có thể ghi một trong 3 số sau: 89 - 86 hay 83

Bản tin: 474117112913 2395149712 685695
81366253587416 26111773 551442

Bản dịch: DDAATS TRAIJ OWR HUOWNGS TAAY NAM

3/. Mật mã chuyển vị 1

Bản tin: TUAYIU HSNNA IDLHHR EDHLJK EOUTGD

Khoá: Chỉ nam nhi tung hoành ngang dọc

Cách dịch: chúng ta thấy có 5 chòm chữ, mỗi chòm có 6 mẫu tự, và thấy chìa khoá là NGANG DỌC thì chúng ta phải nghĩ đến việc vẽ một ô vuông gồm 6 hàng, 5 cột rồi viết bản tin vào. Theo nguyên tắc thì viết theo hàng dọc, trừ khi có khoá hướng dẫn đặc biệt. Khi viết xong, chúng ta đọc theo hàng ngang từ trái sang phải, ta sẽ được kết quả muốn tìm

T	H	I	E	E
U	S	D	D	O
A	N	L	H	U
Y	N	H	L	T
I	N	H	J	C
U	A	R	K	D

Bản dịch: THIEEUS DDOANL HUYNHL TINHJ CUAR
(Chữ K và chữ D là chữ thêm vào)

4/. Mật mã chuyển vị 2.

Bản tin: TIMLDA SOWRHA TDOOUU ADGNOS
HSGNWX PSTAAU

Khóa: chú ốc bò theo hướng bên trái, từ Bắc xuống Nam.

Cách dịch: chúng ta thấy 6 nhóm, mỗi nhóm 6 chữ. Như vậy chúng ta một khung có 6 ô ngang và 6 ô dọc, sau đó điền từng chòm chữ vào theo cột dọc từ trên xuống dưới, từ trái sang phải. Khi dịch, chúng ta dịch theo hình tròn ốc từ ngoài vào trong.

T	S	T	A	H	P
I	O	D	D	S	S
M	W	O	G	G	T
L	R	O	N	N	A
D	H	U	O	W	A
A	A	U	S	X	U

Bản dịch: TIML DAAUS XUAATS PHATS OWR
HUOWNGS DDOONG (Tìm dấu xuất phát ở hướng Đông)

Một hình thức khác:

Cũng một phương pháp trên nhưng chúng ta có khóa ngược lại. Có nghĩa là từ trong ra ngoài.

Bản tin: GNOODD HPSTAS ADLMAG TATIUN
SAUSXW OWRHUO

Khóa: Ta đi từ trong thành Cổ Loa ra, từ tâm Tango (T)

G	H	A	T	S	O
N	P	D	A	A	W
O	S	L	T	U	R
O	T	M	I	S	H
D	A	A	U	X	U
D	S	G	N	W	O

Bản dịch: TIML DAAUS XUAATS PHATS OWR
HUOWNGS DDOONG (Tìm dấu xuất phát ở hướng Đông)

5/. Mật mã chuyển vị 3

Bản tin: ANLEES RHLREA SSEDJW TQENNU TJVDNO
AYILAM AAAUAJ CIEELI TRUEHH

Khóa: TRONG SẠCH

Cách dịch: Nhìn vào bản tin và khóa, ta thấy bản tin có từng nhóm 6 chữ, còn chìa khoá thì có 9 chữ, cho nên ta phải nghĩ ngay đến việc vẽ một ô vuông 6 hàng 9 cột. Loại mật mã này nếu đã được học qua thì cách mở thật dễ dàng.

Chìa khóa là hai tiếng TRONG SẠCH. Những chữ này nếu sắp thứ tự theo vần quốc ngữ ABC thì ta sẽ có thứ tự như sau: A, C, G, H, N, O, R, S, T.

Khi ghi khoá, chúng ta vẫn ghi đầy đủ chữ TRONG SẠCH lên 9 cột dọc, rồi lần lượt điền vào cột chữ A nhóm chữ đầu tiên là: ANLEES. Cột chữ C nhóm thứ 2 là: RHLREA. Cột chữ G nhóm thứ 3 là: SSEDJW . . .

Như thế chúng ta sẽ có bộ khung như sau

T R O N G S A C H

T	A	A	T	S	C	A	R	T
R	A	I	J	S	I	N	H	Q
U	A	Y	V	E	E	L	L	E
E	U	L	D	D	E	E	R	N
H	A	A	N	J	L	E	E	N
H	J	M	O	W	I	S	A	U

(Thứ tự theo ABC: 9 7 6 5 3 8 1 2 4)

Bản dịch: Đọc từ trái sang phải. Từ trên xuống dưới chúng ta có:

TAATS CAR TRAIJ SINH QUAY VEEL LEEUL DDEER
NHAANJ LEENHJ MOWIS (AU là chữ thêm vào)

6/. Mật mã mẫu tự vô nghĩa

Nguyên tắc: Thành lập theo quốc ngữ điện tín, nhưng dùng một mẫu tự nào đó thêm vào giữa các mẫu tự của bản tin làm cho bản tin có vẻ như rối hơn (thường thêm vào theo một nhịp nhất định).

Thực hành:

- Bản tin: VCECECQC TCRCACICJ GCACACPCS.

- Khóa: Những thứ linh kính cho xê đi chỗ khác.

- Giải: Bỏ các mẫu tự C xen kẽ trong các mẫu tự mật thư.

- Dịch: VỀ TRẠI GẤP

7/. Mật mã mẫu tự vô nghĩa biến thể

Nguyên tắc: Thành lập theo quốc ngữ điện tín, nhưng thêm mẫu tự vô nghĩa vào đầu và cuối chữ. Số mẫu tự vô nghĩa thêm vào ở đầu luôn luôn bằng ở cuối.

THỰC HÀNH:

- Bản tin: TIVEEQWO MITRAIJKE NEGAAPSTE.

- Khóa: Dùng chơi với hai thằng chấu ria.

- Giải: Bỏ hai mẫu tự đầu và 2 mẫu tự cuối của các chữ trong mật thư.

- Dịch: VỀ TRẠI GẤP.

8/. Mật mã các số vô nghĩa:

Nguyên tắc: Thành lập theo quốc ngữ điện tín, nhưng ta thêm số thứ tự vào giữa các mẫu tự của bản tin (hoặc theo một khoảng nhất định).

THỰC HÀNH:

- Bản tin: T1IM3Q V4U5A A627R6A9A1P76J

- Khóa: Đem tử hình những tự nhân mang số.

- Giải: bỏ các số : 1,2,3 . . . xen kẽ các mẫu tự.

- Dịch: TÌM VUA Ả RẬP.

8/. Mật mã cắt đôi chữ:

Nguyên tắc: Thành lập theo quốc ngữ điện tín, nhưng cắt đôi chữ thứ nhất ra, rồi cho chữ thứ hai xen vào giữa với mẫu tự F (vô nghĩa) làm cách ngăn.

THỰC HÀNH:

- Khóa: TIEFVEEQFENS PHIFBAWC SFAS.

- Bản tin: Tìm gặp đội Fó, chặt đầu chặt chân trói lại, dùng để chạy thoát.

- Giải: Ta cắt 1 loạt mẫu tự mật thư làm 3 phần ở mẫu F, phần giữa là 1 chữ, nối phần đầu và đuôi thành một chữ.

Dịch: TIE/F/VEEQ/F/ENS PHI/F/BAWCS/F/AS
TIẾN VỀ PHÍA BẮC

10/. Mật mã số

Nguyên tắc: Thành lập theo quốc ngữ điện tín, nhưng dùng số thứ tự để thay cho mẫu tự

- Khoảng cách các mẫu tự: Phẩy.

- Khoảng cách các chữ : Gạch ngang

- muốn giải, phải hiểu chìa khóa và lập bảng tương đương theo số thứ tự để tìm ra mẫu tự

W X Y Z A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 1

Ví dụ: A=5, B=6, W=1.

THỰC HÀNH:

- Bản tin: 24, 13, 17, 16 - 17, 5, 5, 24, 14 - 24, 12, 25, 1

- Khóa: T: 24   K: 15

- Dịch: TIML MAATJ THUW (TÌM MẬT THƯ.)

Một kiểu khóa khác

- Bản tin: 8,8,30,46,18,20   30,46,52

6,30,30,28,14,52   38,10,46,52

40,16,42,38

- Khóa: 40,42,30,18 40,36,10 là tên của một tòa soạn báo ở số 161 Lý Chính Thắng quận 3 TP.HCM.

- Giải: Đây là tòa báo Tuổi Trẻ. Ta có số tương đương:

T U O I - T R E

40 42 30 18 40 36 10

Khi lập bảng tương đương, trước hết chúng ta ghi 26 mẫu tự theo thứ tự, sau đó ghi số tương ứng vào các mẫu tự T,U,O,I,T,R,E, rồi ghi số vào các mẫu tự khác làm sao cho thứ tự liên lạc. (ở đây chỉ lấy số chẵn)

A B C D E F G H I J K L M N

2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28

O P Q R S T U V W X Y Z

30 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50 52

Rồi đối chiếu các số trong mật thư để tìm mẫu tự:

- Dịch: ĐỘI Ở CỔNG SỞ THỦ

11/. Mật mã mẫu tự giả

Nguyên tắc: Thành lập theo quốc ngữ điện tín, nhưng đặt mẫu tự giả để chỉ mẫu tự thật. Muốn giải phải hiểu chìa khóa và tìm ra mẫu tự thật. Đây là một hình thức khác của mật mã JULIUS CAESAR

+ Ví dụ: khóa A.0 (nghĩa là 1 trong 2 sẽ là mẫu tự giả, cái còn lại là mẫu tự thật. Ta phải làm bảng tương đương, rồi đối chiếu để giải.

+ Bảng tương đương: A B C D E F...
c d e f g h

+ Đôi khi để thêm phần rắc rối và hào hứng, người ta cho chìa khóa bằng một câu hóc búa hay một ám hiệu nào đó để chỉ mẫu tự thật tương đương với mẫu tự giả, bắt đầu từ A. Hoặc ngược lại.

Ví dụ: Khóa: Cam ranh ngày 23.26.89.

(nghĩa là C là mẫu tự thật tương đương với A giả, và B giả lúc D thật ...).

A	B	C	D	E	F
c	d	e	f	g	h

THỰC HÀNH:

- Bản tin: SBBN QOXFG CLXP QOXKD
- Khóa: A.D (hoặc: Dalat sương mù).
- Giải: Lập bản tương đương A B C D E F G...
D E F G H I J...

Rồi đối chiếu với mật thư tìm ra mẫu tự thật

Ghi chú: Hai loại mật thư *quốc ngữ thường* và *quốc ngữ điện tín* có thể thay thế cho nhau và cũng có thể dùng chung một loại khóa với nhiều kiểu khác nhau.

MẬT MÃ MORSE

Chúng ta dùng ký hiệu *tích* (•) và *tê* (■) của văn Morse để lập thành mật thư. Loại mật thư này biến hoá rất đa dạng, tùy theo sự năng động sáng tạo của người điều khiển.

VĂN MORSE

A ■■	J ●■■■	S ●●●	2 ●●●●●
B ■■■●	K ■■■	T ■	3 ●●●●■
C ■■■●	L ●■■●	U ●■■	4 ●●●●●
D ■■■	M ■■	V ●■■■	5 ●●●●●
E ●	N ■■	W ●■■■	6 ■●●●●
F ●■■●	O ■■■	X ■■■■	7 ■■■●●
G ■■■	P ●■■■	Y ■■■■	8 ■■■●●
H ●■■●	Q ■■■■	Z ■■■●	9 ●●●●●
I ●●	R ●■■	10 ●●●●●	

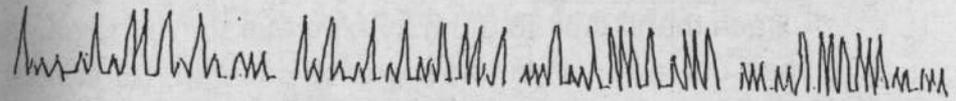
1/. Mật mã núi đối

Áp dụng: Viết theo dạng núi, đối (răng cưa)

- tích = đối thấp
- tê = đối cao
- Giữa hai mẫu tự = 1 gạch ngang
- Giữa hai từ = một khoảng trống

Thực hành:

Mật thư:

Bản dịch: BAWCS CAAUQ VUOWTJ SUOOIS

2/. Mật mã Hoa lá cành:

Áp dụng: Vẽ theo dạng hoa lá cành và đọc từ trên xuống dưới từ trái sang phải.

- tích = hoa
- tê = lá
- Mỗi mẫu tự = 1 nhánh nhỏ
- mỗi từ = 1 cành lớn

Thực hành:

LEEN

NUIS

SINAI

3/ Mật mã số:

Bản tin: 4815634786048254389

Cách dịch: - Các số chẵn 4,6,8 là tè.

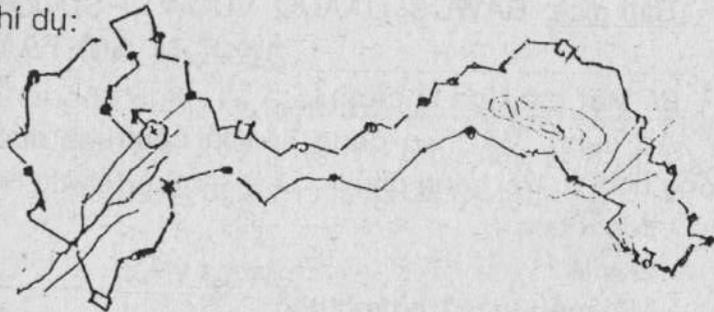
- Các số lẻ 5,7,9 là tích.
- Số 1,2,3 là dấu hiệu ngăn cách giữa hai chữ
- Số 0 là dấu hiệu ngăn cách giữa hai tiếng (thí dụ: chữ may với chữ mắn).

Bản dịch: MAY MAWNS (may mắn)

4/ Mật mã bản đồ:

- Cách thành lập: sử dụng ký hiệu Morse, vạch ngắn là tích, vạch dài là te, (•) là khoảng cách các chữ, (□) là ngăn cách các từ.

Thí dụ:

Bản dịch: TROWR NGAIJ PHAIR VUOWTJ QUA

5/ Mật mã âm nhạc

Nguyên tắc: Thành lập bởi ký hiệu Morse.

- Tích: nốt nhạc nằm trên hàng kẻ
- Te : nốt nhạc nằm giữa ô (giữa 2 hàng kẻ)
- Cách mẫu tự : khoảng trống
- Cách từ: gạch dọc (phách)
- Dấu nối ( ) : cùng chung một mẫu tự

Bản tin:

Bản dịch: DDI NHANH LEEN

Một kiểu khoá khác:

- Nốt trắng (○): tè - Nốt đen (●): tích
- Dấu nối ( ) : chung một mẫu tự
- Cách chữ : cách một từ
- Khoảng trống : cách một mẫu tự

Bản tin:

Bản dịch: DDI GHAMJ

6/ Mật mã chữ hoa, chữ thường

Nguyên tắc: - Tích: chữ thường. (h,t,l,m,a...)

- Tè: chữ hoa: (H,T,L,M,A...)

- Cách mẫu tự : số

- Cách chữ : Để trống

THỰC HÀNH:

- Bản tin: Ta5aT2cA7vøE7nha SiNh8HOA3IJF2TO

- Khóa: Chú Tè làm dáng áo hoa

Con Số thua trắng chú Tích tâm thường

- Dịch: NẤU CƠM

CÁC MẬT MÃ KHÁC

MẬT MÃ KÝ HIỆU

Thay thế các mẫu tự bằng một số ký hiệu mà người gửi và người nhận đều biết.

Mật mã ô chữ nhật.

Theo hình dưới đây. Mỗi khung có hai mẫu tự. Và chính dấu chấm sẽ chỉ đúng mẫu tự trong khung.

Áp dụng:

A B.	.C D.	E F.	
G H.	.I J.	.K L.	
M N.	O P.	.Q R.	
		.Y Z.	

Thực hành: Vẽ hình ô có chữ mà ta muốn ghi. Chữ bên trái chấm bên trái. Chữ bên phải chấm bên phải. Thí dụ:

Chữ A = Chữ H = Chữ V =
 Chữ D = Chữ I = Chữ T =

Bản tin:

V E E Q T R A I J N H A N H L E E N

CHƯƠNG VIII

NÚT DÂY

Trong chương trình Hướng Đạo Hạng Nhì, các bạn cần thông thạo những nút dây sau đây

- Nút kéo gỗ
- Nút thợ dệt
- Nút ghé kép
- Nút ghé Anh
- Nút chân chó
- Nút vắn
- Nút lạt lỏng - Nút lạt vắn
- Nút ngạnh tre - Nút đầu ruồi
- Nút căng dây

Khi thực tập các loại nút dây, các bạn nên làm cho thật quen tay, nhuần nhuyễn. Biết rõ công dụng của nó và tìm cách ứng dụng trong cuộc sống hàng ngày, trong các kỳ trại...

DÂY LÀM NÚT

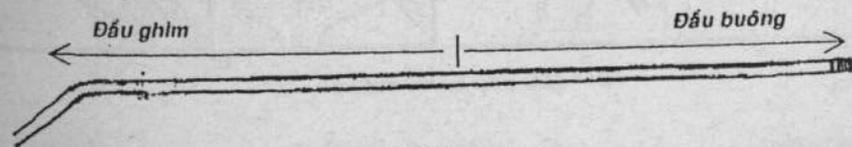
Hiện nay, chúng ta có rất nhiều loại dây để sử dụng, ngoài các loại dây làm bằng thảo mộc cổ điển, chúng ta còn có các loại dây làm từ tơ sợi công nghiệp đủ màu sắc, kiểu dáng, rất phong phú và đa dạng, lại bền chắc, nhẹ nhàng, dễ sử dụng... Chúng ta còn làm quen với một số dây leo, lạt tre, lạt nửa, lạt mây...

Dù dây làm bằng chất liệu gì, các bạn cũng cần bảo quản và gìn giữ cẩn thận. Trước khi sử dụng, phải thử lại độ bền và sức chịu đựng của dây, nhất là dây dùng để leo núi hay cấp cứu...

CẤU TẠO NÚT DÂY

Khi học nút dây, các bạn sẽ nghe một số danh từ lạ mà bạn cần phải hiểu để có thể thao tác theo sự hướng dẫn dễ dàng hơn:

Đầu ghim là phần chính của sợi dây còn **đầu buông** là đầu mà chúng ta sử dụng để thắt nút.

Khuyết là một vòng bán nguyệt của sợi dây ở đầu buông

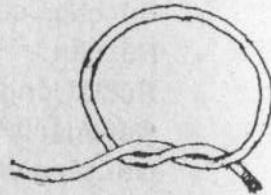
Khuy trên là vòng dây đặt đầu buông nằm trên sợi dây.

Khuy dưới là vòng dây đặt đầu buông nằm dưới sợi dây

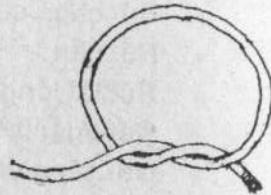
Vòng khoá là một vòng dây được khoá ở phần đầu buông hay đầu ghim

Khuy trên

Khuy dưới

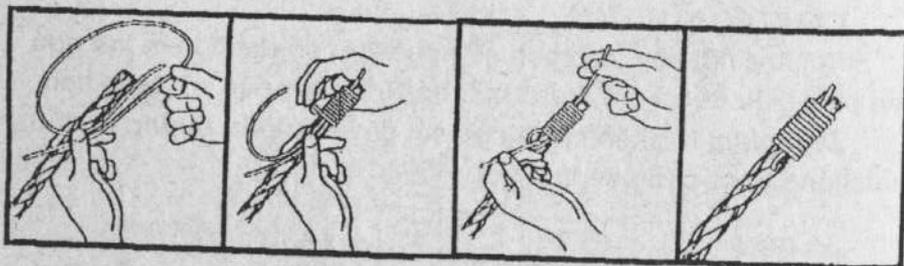
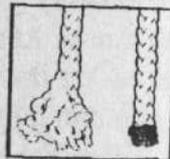
Vòng khoá

TÚM ĐẦU DÂY

Dây là sự se kết của nhiều sợi hay tao. Vì vậy nếu không có gì để túm đầu dây lại thì nó sẽ bung ra. Để khắc phục các bạn sẽ dùng một trong những cách sau đây

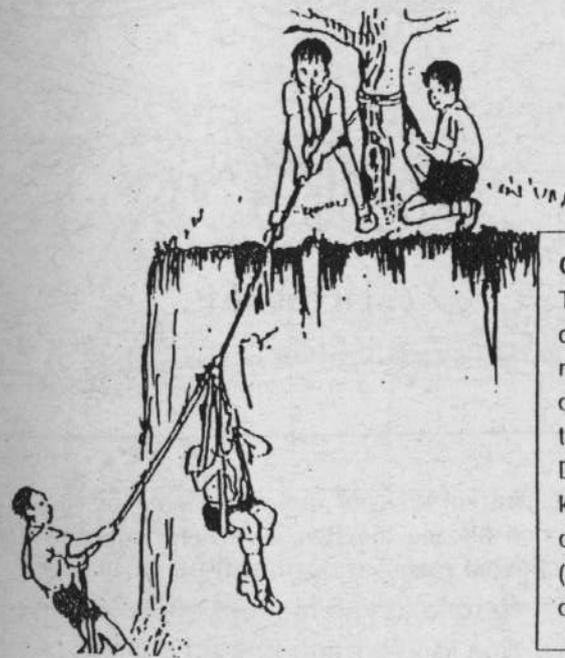
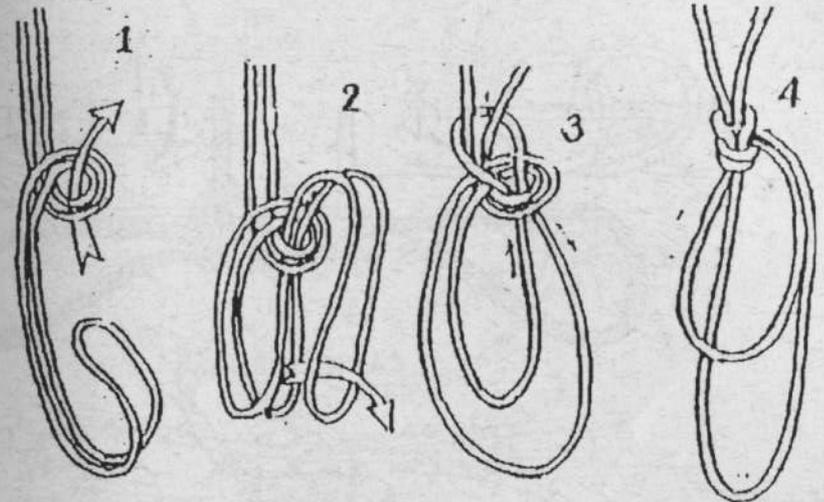
- Đốt đầu dây (nếu là dây ny lon hay sợi công nghiệp)
- Dùng dây nhỏ làm nút vặn để túm đầu dây
- Tết hay chấu đầu dây (sẽ học trong chương trình Hạng I)

Đốt đầu dây

Túm đầu dây bằng nút vặn

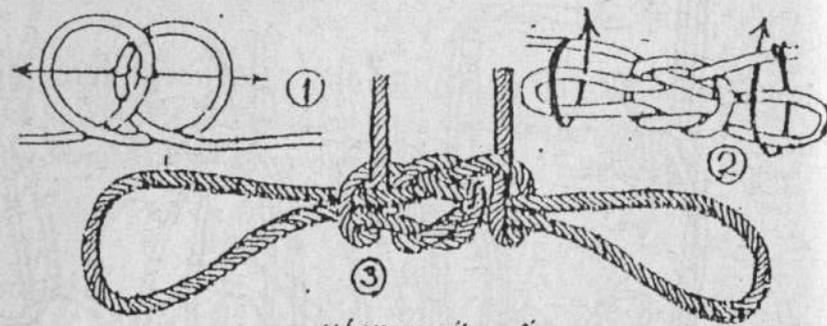
NÚT GHẾ KÉP

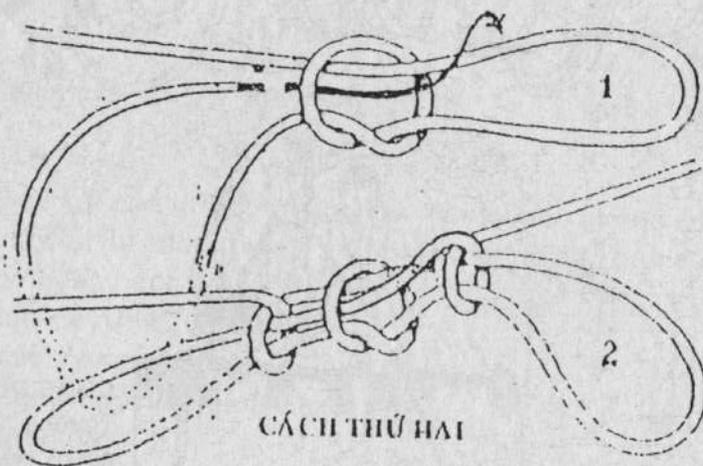
CÔNG DỤNG:

Thường dùng trong công việc cấp cứu như đưa người từ dưới thấp lên cao hay từ cao xuống thấp. Dùng để treo người khi cần làm việc ở độ cao, vách đứng. . . (thợ lau kính, thợ xây dựng).

NÚT GHẾ ANH

CÁCH THỨ NHẤT

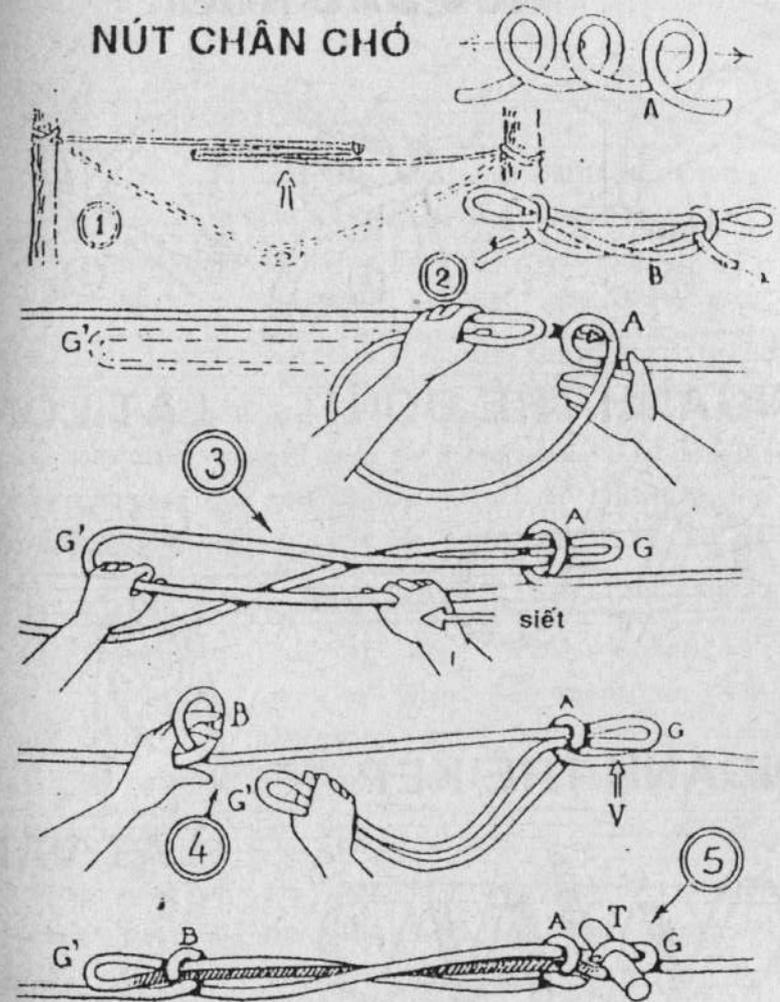

CÁCH THỨ HAI

CÔNG DỤNG:

Làm 2 vòng ở giữa sợi dây, sử dụng như một nút Ghế Kép, nhưng tiện lợi hơn nhờ có thể điều chỉnh cho vừa khổ người trước khi khoá chết hai vòng

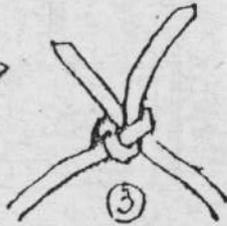
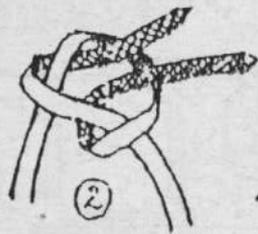
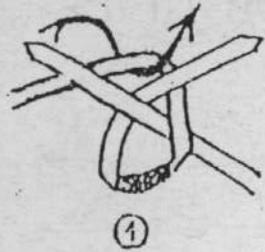
NÚT CHÂN CHÓ

CÔNG DỤNG:

- Dùng để thu ngắn một sợi dây
- Để căng một sợi dây bị chùng
- Để gia cố một đoạn dây bị sờn, có thể bị đứt

NÚT ĐẦU RUỒI

NGẠNH TRÊ ĐƠN

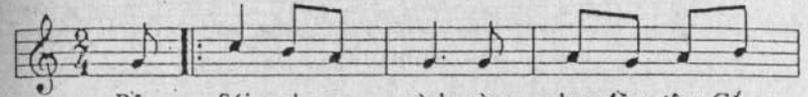
NGẠNH TRÊ KÉP

CÔNG DỤNG:

Các loại nút này dùng để nối hay cột bằng các loại dây lạt tre, lạt nứa, dây mây, sống lá, dây rừng, dây leo...

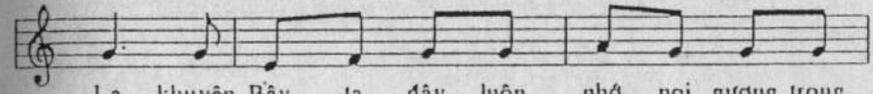
BÀI CA BỐN NGÀNH

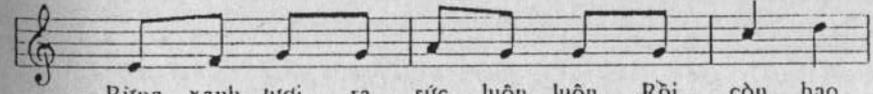
Bây Sói anh em mình, cùng nhau đồng tâm Gắng
 Rồi tới khi lên Đoàn, cùng nhau đồng tâm gắng
 Đoàn Sinh sắp trưởng thành luật xưa cùng nhau, ta
 Đồi mới Tráng Sinh ta, cùng nhau kề vai gánh

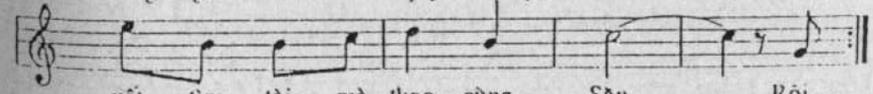
Sức luôn hằng hái nghe lời các anh Sói Già A Kê
 sức luôn hằng hái trên đường ta quyết theo lời châm ngôn
 hứa ghi trong trí mười điều luật đem thi hành. Ta định
 vác, đem tâm trí ra làm vẻ vang sơn hà. Ta tin

La khuyên Bây ta đây luôn nhớ nơi gương trong
 ta, sẵn sàng ra tay giúp ích quanh ta, thiên
 ninh bao điều luật chung ta nữ quên sao, nghe
 ta, trên đường gian nan ta quyết xông pha, tuy

Rừng xanh tươi ra sức luôn luôn. Rồi còn bao
 cùng anh em lên tiếng vui ca. Cùng nhau cố
 lời Bi Pi giáo huấn ước ao. Đồng tâm Khai
 rành gian lao ta quyết không nao. Bền gan Giúp

vết tim tòi mà theo cùng Sơn. Rồi...
 chí một lòng ta nhớ luật chung. Đoàn...
 Phá chúng ta đồng tiến quân bao. Đồi...
 Ích gắng trông gương nghĩa hiệp xưa.

MƠI DẠY LIÊN ĐOÀN

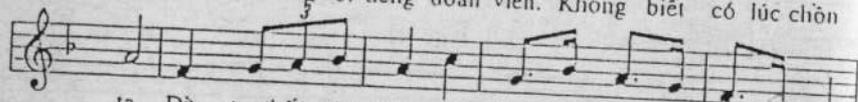
Anh em nối dây Liên Đoàn cùng trông theo đích tới
Sinh ra chúng ta thầy đều cùng mang riêng chức trách

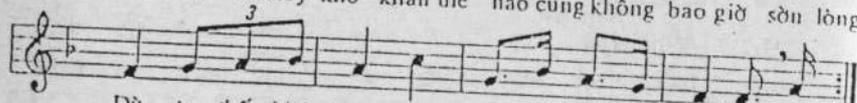
cao. Sao cho chóng nên hoàn toàn người dân tâm trí lớn
ta. Ta nên cố theo mười điều luật chung đưa đất chúng

lao. Yêu quý đất nước nhà ta. Trung với đất nước nhà
ta. Cho xứng với tiếng đoàn viên. Không biết có lúc chồn

ta. Dù ta thấy khó khăn thế nào cũng không bao giờ sờn lòng.
chân. Dù ta thấy khó khăn thế nào cũng không bao giờ sờn lòng.

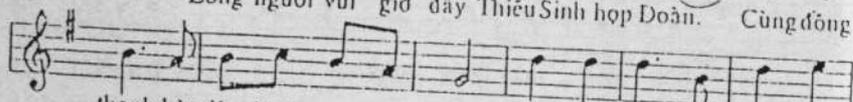

Dù ta thấy khó khăn thế nào cũng đi cho cùng. Sinh...
Dù ta thấy khó khăn thế nào cũng đi cho cùng.

THIỆU SINH HỢP ĐOÀN

Lòng người vui giữ dây Thiểu Sinh hợp Đoàn. Cùng đồng

thanh hòa lên khúc ca nhịp nhàng. Dư âm xa cùng mây gió

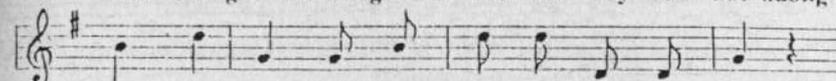

ngàn. Những tiếng hát, nhịp ca thân tiên.

HỢP ĐOÀN

Dâu chúng mình cùng nhau kéo đến đây mà hát xướng.

Nghe tiếng còi cùng nhau kéo đến hợp đoàn chơi.

Còn chần chờ gì này Mau về đây ca hát.

Còn chần chờ gì này. Mau về đây hát ca.

VUI HỢP ĐOÀN

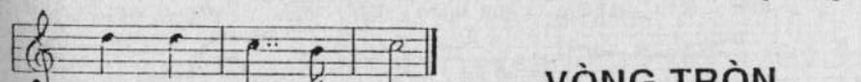
Vui hợp đoàn cùng nhau chung sức kết đoàn.

Ta vui hát, vui hát câu ca hợp đoàn.

Vui hợp đoàn cùng nhau chung sức kết đoàn. Cùng đồng

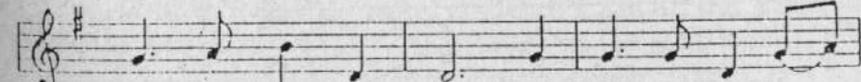

tâm đắp xây ngày mai.

VÒNG TRÒN

Vòng tròn có một cái tâm. Cái

tâm ở giữa vòng tròn. Di sao cho đều cho

khéo. Để vòng tròn đứng méo, đứng vuông.

NÀO VỀ ĐÂY

Nào về đây ta họp đoàn cùng nhau. Cuộc đời vui
thú có lúc này thành thời. Anh với em ta cùng sống
vui trọn ngày. Rồi mai này chúng ta lại gặp nhau.

GỌI LỬA

Ta đốt to cho bùng lên sáng, đốt to cho bùng lên
Trong bóng đêm bên rừng hoa lá, thổi reo gió lửa trong
sáng, đốt to cho bùng lên sáng sáng lên. Mau các
núi, tối nay ta cùng nhau đến đến đây. Mau các
anh em cùng nhau đến, chóng nhanh lên Đoàn Sinh nhé, chóng
anh em cùng nhau đến, chóng nhanh lên Đoàn Sinh nhé, chóng
nhanh không thôi các anh chờ ta.
nhanh không thôi các anh chờ ta.

NHẢY LỬA

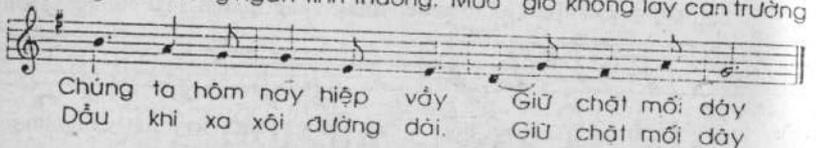
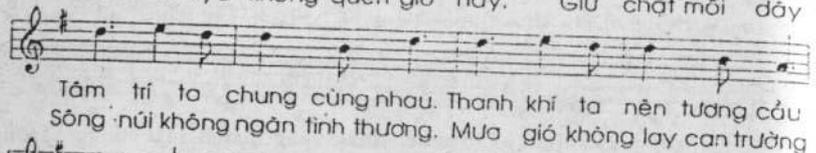
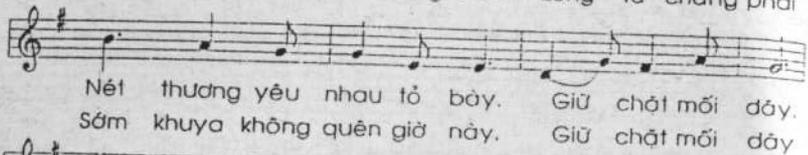
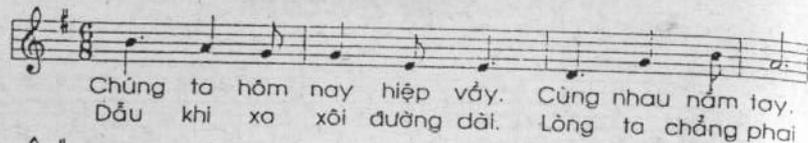
Anh em ta mau cố chặt cây khô vào dây đốt
chung. Đêm khuya nghe tiếng tí tách cây khô nổ vang giữa
rừng. Giang tay nhau đứng vòng quanh lửa hồng. Trông khói
xanh gió đưa bốc cao. Cùng cầm tay hát vang lòng ta
chúc lửa, thiêng sáng tươi xua tan bóng đêm. Anh em
ta đùa vui háng hái. Hát cho đời vui vui thật vui.

ĐÊM XUỐNG (TÀN LỬA)

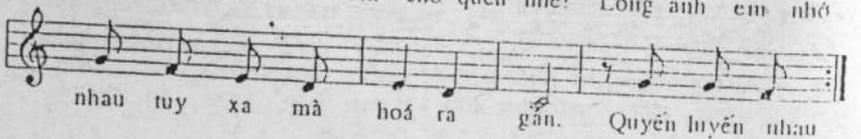
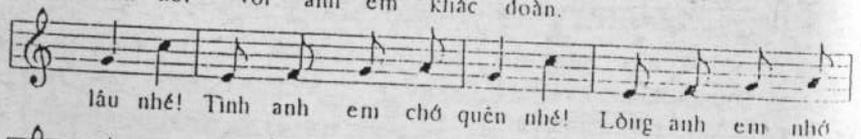
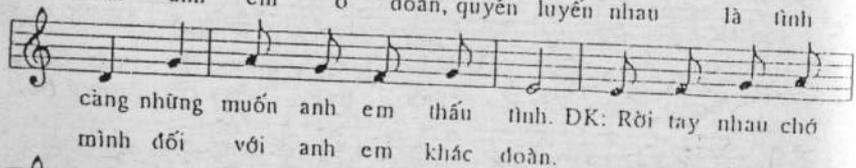
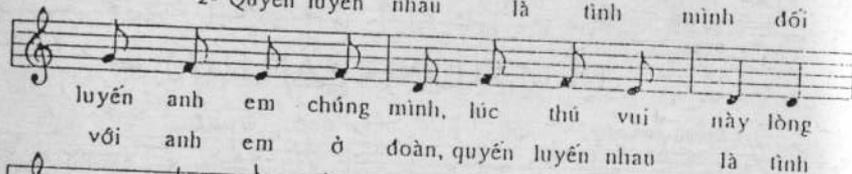
Chậm - Âm nhẹ

Đêm đã dần dần buông xuống chúng ta ngồi quây
Trong bóng đêm đen thào thức liếng cồn trùng nào
quần lửa hồng soi sáng. Đêm đã dần dần buông
nùng, liếng lòng ai oán. Mau các anh em khơi
xuống chúng ta ngồi quây quần lửa hồng soi lòng
sáng đốt lên ngọn lửa hồng. Lửa lòng ta bừng

GIỮ CHẶT MỖI DÂY

LÚC THÚ VUI NÀY

CHƯƠNG X

Ý THỨC

BỔN PHẬN CÔNG DÂN

Mục đích của phong trào Hướng Đạo là đào tạo cho đất nước những công dân ưu tú và hữu ích, có ý thức, trọng danh dự, có tinh thần trách nhiệm, biết quan tâm đến cộng đồng xã hội. . .

- Công dân ưu tú và hữu ích có nghĩa là luôn luôn nghĩ đến quyền lợi của Quốc gia dân tộc trước quyền lợi của bản thân, nghĩ đến người khác trước khi nghĩ đến mình, tạo được tinh thần hữu và sự tin nhiệm của những người chung quanh.
- Công dân ưu tú và hữu ích có nghĩa là biết tự lực mưu sinh, góp phần làm giàu cho mình và cho đất nước, xây dựng một cuộc sống hạnh phúc, không làm ký sinh ăn bám, không là gánh nặng cho xã hội, cũng không là mối nguy hiểm cho đồng loại. Biết tôn trọng pháp luật
- Công dân ưu tú và hữu ích có nghĩa là hiểu biết, yêu mến tôn trọng lịch sử quá khứ của tổ quốc. Lạc quan tin tưởng vào tương lai và tiến đồ của đất nước, sẵn sàng đóng góp công sức và xương máu của mình để xây dựng và bảo vệ tổ quốc.
- Công dân ưu tú và hữu ích có nghĩa là luôn luôn cập nhật kiến thức của mình bằng học tập, bằng nghiên cứu, tìm tòi, khám phá. . . trên mọi lãnh vực văn hoá, khoa học, đời sống. Để không bị lạc hậu trước nền văn minh của nhân loại
- Công dân ưu tú và hữu ích có nghĩa là các bạn phải rèn luyện thân thể cường tráng, để có được một sức khỏe tốt, một trí óc minh mẫn, ngõ hầu có thể tự bảo vệ mình và giúp đỡ những người chung quanh.

TRONG SINH HOẠT HÀNG NGÀY

Các bạn hãy tập thành thói quen của mình qua những hành động cụ thể trong đời sống và sinh hoạt hàng ngày như:

- Không xả rác, phóng uế bừa bãi. Giữ gìn vệ sinh nơi cư trú, đường sá và nơi công cộng
- Không đốt lửa bất cứ ở đâu nếu không có người giám sát ngọn lửa
- Không đốt lửa (dù là một điều thuốc) ở những nơi cấm, những nơi có vật liệu dễ cháy (kho nhiên liệu, hoá chất, xe chở xăng, nơi chứa cồn, rượu mạnh, . . .)
- Không dựng, treo, để một vật gì mà có thể rơi, đổ xuống gây nguy hiểm cho người khác.
- Không quăng ném một vật gì mà mình chưa quan sát chắc chắn vật mình quăng ném không rơi trúng một người, một con thú, một đồ vật gì đó. . .
- Không vất gạch đá, hộp lon, súc vật chết, vật chướng ngại . . . ra đường gây tai nạn, dịch bệnh cho người khác
- Không vất đồ dơ hay rác rến xuống kênh mương, cống thoát nước gây ô nhiễm khi trời nắng, ngập lụt khi trời mưa.
- Không gây ồn ào nơi công cộng (hay cả nơi nhà riêng của mình, nếu mình chung vách với hàng xóm), nhất là giờ mà những người chung quanh cần yên tĩnh để nghỉ ngơi.
- Không đá banh, nô đùa rượt đuổi nhau trên đường lộ
- Không thả diều trên đường lộ hay những nơi gần đường dây điện
- Không bao giờ làm những gì mà mình không muốn người khác làm cho mình.

KHI SINH HOẠT NGOÀI TRỜI

Hướng Đạo Sinh thường xuyên sinh hoạt ngoài trời, cho nên các bạn càng phải có bổn phận tuân thủ những qui định chung

của phong trào Hướng Đạo khi sinh hoạt ở ngoài trời, để bảo vệ thiên nhiên và gìn giữ môi trường sinh thái.

1. Có thói quen gìn giữ thiên nhiên sạch đẹp

Tôi luôn xem thiên nhiên là một di sản. Tôi sẽ giữ gìn nó cho tôi và cho mọi người. Tôi không xả rác, chất thải và thức ăn thừa xuống ao hồ, sông suối, ruộng đồng, rừng núi, xa lộ . . .

2. Cẩn thận với lửa

Tôi luôn đề phòng hoả hoạn. Tôi chỉ đốt lửa ở những nơi được dành riêng. Sau khi đã sử dụng xong, tôi phải chắc chắn rằng ngọn lửa đã được dập tắt cẩn thận. Tôi luôn luôn giữ sạch sẽ khu vực đốt lửa, xóa đi tất cả các dấu vết của nó. Hạn chế tối đa những tác động xấu của lửa trại

3. Thận trọng khi sinh hoạt ngoài trời

Tôi luôn tôn trọng tài sản chung cũng như tài sản riêng. Khi đi cắm trại hay dã ngoại, tôi sẽ sử dụng các phương pháp ít gây tác động đến thiên nhiên nhất

4. Gìn giữ và bảo vệ thiên nhiên

Tôi sẽ, tìm cách tốt nhất để gìn giữ và bảo vệ nguồn nước, núi rừng, đồng cỏ, khoáng chất, năng lượng, đời sống hoang dã. . . Tôi cũng sẽ thuyết phục mọi người cùng hành động như thế.

Bốn qui tắc trên sẽ giúp các bạn khi sinh hoạt hay cắm trại ngoài thiên nhiên mà không gây ra những tác động xấu đến thiên nhiên và môi trường sinh thái. Góp phần gìn giữ và bảo vệ những di sản quý giá cho hôm nay và thế hệ mai sau.

ĐẤT NƯỚC CỦA CHÚNG TA

Chúng ta rất hạnh diện và hạnh phúc vì chúng ta được sống trên một đất nước vô cùng tươi đẹp. Đất nước của chúng ta có diện tích hơn 330.000 km². Tuy là một nước nhỏ, nhưng đã có những trang sử hào hùng làm cả thế giới khâm phục.

Chúng ta có một dải bờ biển kéo dài hơn 3260 km từ Bắc chí Nam mà không phải đất nước nào cũng có

Chúng ta có hơn 4000 hòn đảo lớn nhỏ nằm rải rác dọc theo biển Đông

Chúng ta lại có một dãy Trường Sơn hùng vĩ gồm núi cao, rừng rậm, sông suối chằng chịt. . . trải dài theo phía Tây của đất nước

Chúng ta có hai đồng bằng lớn là đồng bằng Bắc Bộ và đồng bằng Nam Bộ, là hai vựa lúa lớn nuôi dân cả nước và còn dư thừa để bán cho nước ngoài

Chúng ta có nhiều tài nguyên phong phú, động thực vật đa dạng, những cánh rừng quốc gia còn nguyên sinh.

Chúng ta có nhiều danh lam thắng cảnh, nhiều di tích lịch sử nổi tiếng trong nước và khắp thế giới

Chúng ta lại có đến 54 dân tộc anh em cùng cư trú trên mảnh đất này, tạo nên một nền văn hoá đa dạng

Chúng ta có tất cả là 61 tỉnh thành (trong đó có 689 đô thị được xếp hạng từ đặc biệt đến loại 5. Hà Nội và Hồ Chí Minh là hai đô thị đặc biệt, Hải Phòng, Đà Nẵng, Cần Thơ là loại 1, có 11 thành phố được xếp vào đô thị loại 2, 17 thành phố, thị xã được xếp vào đô thị loại 3. 58 đô thị loại 4 và 598 đô thị loại 5)

Đất nước của chúng ta tươi đẹp như thế, cho nên các bạn có bổn phận phải tôn trọng, yêu mến, xây dựng và bảo vệ đất nước.

LỊCH SỬ NƯỚC TA

Đất nước của chúng ta tuy nhỏ bé, nhưng chúng ta có một lịch sử vẻ vang, oai hùng. . .điều này thì các bạn đã học rất nhiều trong nhà trường. Ở đây chúng tôi xin nhắc nhở các bạn là muốn trở thành một *công dân ưu tú và hữu ích* mà không am hiểu lịch sử của nước nhà, không quý trọng và biết ơn công lao của tiền nhân, của các anh hùng dân tộc, thì đó chỉ là một sự khoác lác . . .

Trong quá trình xây dựng và bảo vệ đất nước, ông cha chúng ta đã biết bao lần đem xương máu ra để cản bước tiến quân thù. Vùng lên đánh tan quân đô hộ, giành lại chủ quyền quốc gia dân tộc.

Trong hơn một ngàn Bắc thuộc, nhân dân ta không ngừng vùng lên khởi nghĩa. Từ hai Bà Trưng đến Bà Triệu, Lý Nam Đế, Triệu Quang Phục, Mai Thúc Loan. . .và cuối cùng thì Ngô Quyền đã đánh tan quân Nam Hán giành được chủ quyền độc lập

Nhưng đất nước của chúng ta đâu đã được yên. Đời nhà Trần chúng ta đã vất vả 3 lần chống quân Nguyên Mông, một đạo quân hùng mạnh đã làm cả thế giới run sợ

Khi quân Minh sang đô hộ nước ta, Lê Lợi cùng một số hào kiệt đã đứng lên khởi nghĩa, đánh đuổi quân thù

Vua Quang Trung trong một trận quyết chiến, đã quét sạch hàng chục vạn quân Thanh ra khỏi bờ cõi.

Gần đây hơn, Thực Dân Pháp và Đế Quốc Mỹ đã phải cuốn cờ về nước trước ý chí quật cường của nhân dân ta

Có nhiều thanh thiếu niên, khi hỏi đến các danh nhân, cầu thủ, diễn viên. . . nước ngoài thì trả lời vanh vách, nhưng khi hỏi đến các anh hùng dân tộc thì đứng im như phỗng đá. Thật đáng xấu hổ cho một công dân của một đất nước có bề dày lịch sử làm cho cả thế giới khâm phục.

Các Hướng Đạo Sinh phải quan tâm tìm hiểu lịch sử của đất nước qua các bài học ở nhà trường, qua các câu chuyện lịch sử . . . từ đó, chúng ta sẽ nhìn thấy biết bao công lao, biết bao hy sinh xương máu của cha ông chúng ta đã đổ ra trên đất nước này. . . để biết kính trọng, để biết vun đắp xây dựng, để biết bảo vệ gìn giữ đất nước này cho chúng ta và cho thế hệ mai sau.

Bản tóm lược bằng thơ sau đây giúp cho các bạn dễ nhớ những giai đoạn chính.

TÓM LƯỢC LỊCH SỬ VIỆT NAM

Nhớ lại từ xưa
Lạc Long Quân dựng nước
Cùng Âu Cơ thành lập họ Hồng Bàng
Mười tám đời kế tiếp ở Văn Lang
Danh Phù Đổng Thiên Vương truyền hậu thế
Nước Âu Lạc theo loa thành đồ bể
Gươm Lữ Gia còn vấy máu Ai Vương
Trải nghìn năm Bắc thuộc chịu đau thương
Dân tộc Việt đã nhiều phen quật khởi
Từ Mê Linh hai bà Trưng thắng lợi
Tiếp theo sau là nữ tướng Nhụy Kiều
Khấp Cửu Chân vùng dậy cưỡi voi theo
Lý Nam Đế trao quyền cho họ Triệu
Đầm Dạ Trạch lừng danh nơi hiểm yếu
Mai Thúc Loan rồi tiếp đến Phùng Hưng
Đất Giao Châu danh khúc thảo vang lừng
Đình Bộ Lĩnh đắp xây nền tự chủ
Nhờ Ngô Quyền, Bạch Đằng Giang bắt lũ
Thành mồ chôn quân Nam Hán hung tàn
Tiếp theo sau quan Thập Đạo Lê Hoàn
Lại phá Tống, bắt giết Hầu Nhân Bảo
Lý Thường Kiệt tiến quân như vũ bão
Hạ Khâm, Liêm rồi vây hãm Ung Châu
Hội nghị Diên Hồng tính kế cùng nhau
Phá Mông Cổ đã có Trần Quốc Tuấn
Cuộc kháng chiến trải nhiều năm lặn dạn
Bình Định Vương tuốt kiếm ở Lam Sơn
Gươm Quang Trung đã trút hết căm hờn
Lên hàng chục vạn quân Tôn Sĩ Nghị...

LUẬT GIAO THÔNG

Hàng năm, tai nạn giao thông làm chết nhiều người còn hơn cả các cuộc chiến, các thiên tai dịch họa cộng lại.

Để giảm thiểu tai nạn giao thông, không trở thành mối nguy cho xã hội, các Hướng Đạo Sinh phải biết luật đi đường căn bản, nhất là luật giao thông đường bộ.

Luật giao thông đường bộ Việt Nam áp dụng cho người, súc vật và các loại xe cộ đi trên đường giao thông công cộng, nhằm mục đích bảo đảm an toàn cho những đi lại, vận chuyển trên các đường giao thông. Qui định những điều cơ bản sau:

- Ngoại trừ xe lửa, xe điện có đường riêng. Tất cả các loại xe cơ động hay không động cơ, xe do súc vật kéo đẩy, cỡi ngựa, đi bộ đều phải đi bên phải của mình.
- Khi hai xe tránh nhau cũng phải tránh bên phải của mình. Nhưng khi vượt nhau thì vượt bên trái của mình.
- Khi đến ngã tư ta phải giảm tốc độ và báo hiệu bằng còi (ban ngày), và nháy đèn (ban đêm) cho các ngã đường biết xe mình tới. Muốn rẽ phải cũng phải báo hiệu bằng cách giơ tay hay báo đèn signal.
- Không đậu xe ở bảng cấm, ở ngã ba, ngã tư, ở cua quẹo, trong các hàng đường dành cho người đi bộ, địa điểm đậu của xe buýt.
- Xe đi đêm phải có đèn qui định cho từng loại xe.

KHI ĐI XE ĐẠP

Các Hướng Đạo Sinh thường xuyên di chuyển bằng xe đạp (đi học, đi trại, dã ngoại, giao thiệp. . .), cho nên các bạn cần phải biết những qui định dành riêng cho xe đạp như:

- Xe đạp phải có đủ lệ bộ an toàn như: thắng, chuông, đèn (nếu đi đêm)

- Đi sát vỉa hè hay trong lối đi dành riêng cho người đi xe đạp (nếu có)
- Không đi bên trái
- Không đi hàng đôi hàng ba
- Không len lỏi giữa một đoàn xe đang chạy
- Không đi cặp theo hông một xe dài (xe buýt) hay xe đang chất đồ cổng kênh.
- Không bám vào một xe có động cơ đang chạy để nhờ nó kéo mình
- Khi dùng xe đi trại em hãy nhớ : cột dụng cụ đi trại cho chắc chắn, gậy cá nhân, gậy lều . . . cột dọc theo sườn xe.
- Khi đi cả đoàn, không được kéo thành một hàng dài mà mỗi Đội phải cách nhau ít nhất là 20m.

KHI ĐI BỘ

- Đi trên lề đường dành cho khách bộ hành. *(Nếu đi chuyển tập thể, chúng ta nên đi hàng một, và đi bên trái lề đường, để có thể dễ dàng trông thấy xe cộ chạy về phía đội hình của mình).*
- Nên mặc áo màu trắng hay màu sáng khi đi ra đường ban đêm để những người lái xe dễ trông thấy.
- Không mang vác vật nặng cổng kênh làm che chắn tầm nhìn khiến bạn không nhìn thấy rõ phía trước .
- Khi muốn băng qua đường, bạn nên đi trong lối dành cho người đi bộ, khi tín hiệu màu xanh, (dành cho người đi bộ) đã bật sang màu xanh.
- Nếu không có lối đi dành riêng thì các bạn hãy nhìn về bên trái. Nếu không có xe chạy hoặc xe hãy còn xa, nên nhanh chân (chứ không chạy) bước ra giữa đường, đoạn nhìn về phía tay phải, nếu không có xe thì mới đi tiếp. Tuyệt đối không chạy tới, chạy lui, thò thụt thụt . . . hay cầm đầu chạy vụt qua , rất nguy hiểm.

Tóm lại : hiểu biết và tuân thủ luật lệ giao thông là không chúc họa cho mình hay gây tai nạn cho người khác.

NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG

Khi xảy ra tai nạn giao thông: Chúng ta có nhiệm vụ giúp đỡ cảnh sát giao thông cũng như nạn nhân của các vụ tai nạn, nhưng các bạn cũng cần biết quyền hạn của chúng ta đến mức độ nào.

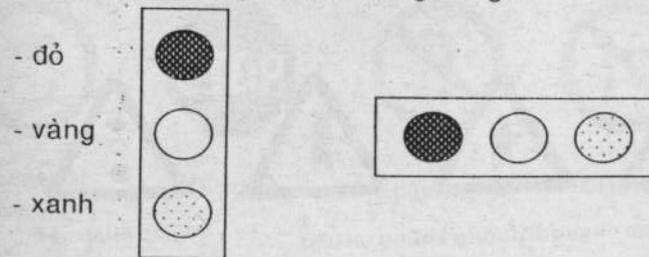
- Các bạn cố gắng giữ nguyên hiện trường, các dấu vết phải được bảo vệ. Người bị thương phải đưa đi cấp cứu kịp thời.
- Khi có mặt tại nơi xảy ra tai nạn, các bạn phải có trách nhiệm giúp đỡ cấp cứu người bị thương và tìm cách báo cho người chức trách địa phương gần nhất. Các bạn cũng có trách nhiệm cung cấp thông tin xác thực về vụ tai nạn cho cảnh sát giao thông để xử lý đúng luật.
- Các bạn đón những người lái các xe khác khi đi qua nơi xảy ra tai nạn, nhờ họ chờ rảnh những người bị thương đến nơi cấp cứu gần nhất. (đây cũng là trách nhiệm của họ, nếu họ không làm, có thể bị truy tố)
- Xe cộ, vật dụng, hành lý, hàng hoá . . . của người bị tai nạn phải được bảo vệ chu đáo. Các bạn phải ngăn cản mọi hành vi gây nguy hại cho người, xe, tài sản của người bị nạn và người gây tai nạn.
- Người có liên quan trực tiếp đến tai nạn, phải có mặt tại hiện trường khi nhà chức trách tiến hành lập biên bản.

HỆ THỐNG BÁO HIỆU GIAO THÔNG

Tín hiệu đèn.

Đèn tín hiệu giao thông có ba màu : xanh, vàng, đỏ, có hình dạng tròn. Lắp theo chiều thẳng đứng hoặc nằm ngang.

Thứ tự đèn lắp theo chiều thẳng đứng :

Thứ tự lắp theo chiều nằm ngang: đỏ - vàng - xanh
 Đèn tín hiệu lắp theo chiều thẳng đứng có thể có 1 hay 2 đèn phụ có hình mũi tên.

Ý nghĩa của đèn tín hiệu :

Tín hiệu xanh : cho phép lưu thông

Tín hiệu vàng : chuẩn bị thay đổi tín hiệu đèn

Tín hiệu đỏ : cấm lưu thông

Tín hiệu vàng nhấp nháy : cho lưu thông nhưng phải thận trọng.

BIỂN BÁO HIỆU

Hệ thống báo hiệu đường bộ được chia là 6 loại :

1. BIỂN BÁO NGUY HIỂM

Có dạng tam giác đều, viền vàng, nền đỏ. Trên nền có hình vẽ màu đen, mô tả sự việc muốn báo hiệu, để báo trước tính chất các sự nguy hiểm trên đường như : đường trơn, đường ngoằn ngoèo, ngã tư, sắp đến đường hẹp.

Khi gặp biển báo nguy hiểm, người lái xe phải giảm tốc độ đến mức cần thiết. Chú ý quan sát và sẵn sàng xử trí những tình huống có thể xảy ra.

Những biển báo nguy hiểm tiêu biểu như :

Đường giao nhau

Đường giao nhau chạy theo vòng tròn

Giao nhau với đường ưu tiên

Giao nhau với đường tàu điện

Giao nhau với đường không ưu tiên

Giao nhau có tín hiệu đèn

2/BIỂN BÁO CẤM

Có dạng hình tròn (trừ biển STOP =DỪNG LẠI có hình 8 cạnh đều). Hầu hết có nền trắng, viền đỏ. Trên nền có hình vẽ màu đen, tượng trưng cho điều cấm hoặc hạn chế sự đi lại của các phương tiện cũng như người đi bộ.

Các biển báo cấm tiêu biểu như :

Đường cấm

Cấm đi ngược chiều

Cấm ô tô

Cấm mô tô

Cấm ô tô và mô tô

Cấm xe tải

Cấm xe khách và xe tải

Cấm xe kéo móc

Cấm máy cày

Cấm xe đạp

Cấm đi bộ

Cấm xe người kéo

Cấm xe dài hơn 9m

Dừng lại

Cấm rẽ trái

Cấm rẽ phải

3/BIỂN HIỆU LỆNH

Có dạng hình tròn, nền màu xanh lam, hình vẽ màu trắng tượng trưng cho hiệu lệnh, để những người sử dụng biết đường mà thi hành.

Những biển hiệu lệnh tiêu biểu là :

Chỉ được đi thẳng

Chỉ được rẽ phải

Chỉ được rẽ trái

Chỉ được rẽ phải và trái

Chỉ được đi thẳng và rẽ phải

Chỉ được đi thẳng và rẽ trái

Hướng đi tránh chướng ngại vật

Chạy theo vòng tròn

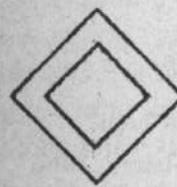
Đường dành cho người đi bộ

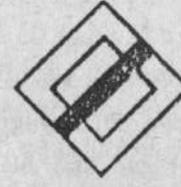
Đường dành riêng cho xe thô sơ

4/BIỂN CHỈ DẪN

Thường có dạng chữ nhật hoặc hình vuông, nền màu xanh lam, nhằm thông báo cho những người sử dụng đường biết những định hướng cần thiết hoặc những điều có ích khác. Giúp cho việc điều khiển và hướng dẫn giao thông trên đường được thuận lợi.

Bắt đầu đường ưu tiên

Hết đoạn đường ưu tiên

Được ưu tiên qua đường hẹp

Đường một chiều

Chỗ quay xe

Nơi đỗ xe

Khu vực quay xe

Đường cụt bên trái

Đường cụt bên phải

Đường cụt trước mặt

5. BIỂN PHỤ

Biển phụ có dạng hình vuông hoặc hình chữ nhật. Thường được đặt kết hợp với các biển báo nguy hiểm, biển báo cấm, biển hiệu lệnh và biển chỉ dẫn, để thuyết minh bổ sung ý nghĩa của các biển trên.

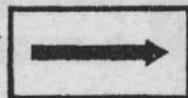
Các biển phụ đều được đặt ngay dưới biển chính với các ý nghĩa sau :

"Khoảng cách đến đối tượng báo hiệu"

Đặt dưới các loại biển báo : cấm, nguy hiểm, hiệu lệnh và chỉ dẫn. Khoảng cách thực tế từ vị trí đặt biển đến đối tượng báo hiệu (tính đơn vị mét).

"Hướng tác dụng của biển"

Đặt dưới các biển cấm, hiệu lệnh. Chỉ hướng tác dụng của biển là hướng vuông góc với chiều đi.

"Hướng tác dụng của biển"

Để chỉ đồng thời hai hướng tác dụng (trái và phải) của biển chính hoặc nhắc lại (cấm, hiệu lệnh)

6. VẠCH KẼ ĐƯỜNG

a/. Tác dụng của vạch kẻ đường:

Vạch kẻ đường là một phương tiện kỹ thuật để hướng dẫn, tổ chức điều khiển giao thông, nhằm nâng cao an toàn và khả năng thông xe.

Vạch kẻ đường bao gồm các loại vạch và chử ở trên mặt đường, trên thành vỉa hè, trên các công trình giao thông và một số bộ phận đường, để qui định trật tự giao thông.

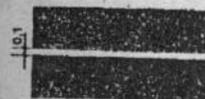
b/. Phân loại vạch đường :

vạch kẻ đường có hai loại : vạch nằm ngang và vạch đứng.

Vạch ngang : gồm có các vạch dọc đường, ngang đường và những loại khác. Dùng để qui định phần đường xe chạy.

Vạch đứng : kẻ trên thành vỉa hè các công trình giao thông và một số bộ phận khác của đường.

Kiểu 1.

Phân chia hai dòng phương tiện giao thông di ngược chiều nhau, xác định ranh giới phần đường cấm, ranh giới nơi đỗ xe, ranh giới của làn xe ở vị trí nguy hiểm.

Chúc mừng bạn đã vượt qua được chương trình Hướng Đạo Hạng Nhì. Bây giờ thì bạn đã có thể tự hào mình là một Hướng Đạo Sinh đích thực rồi đó. Nhưng bạn hãy nghe B.P. nói: "Một Hướng Đạo Sinh mà vẫn lệt đệt Hạng Nhì lâu quá, thì suốt đời em đó cũng chỉ là công dân "hạng nhì" mà thôi. Trong khi một Hướng Đạo Sinh chân chính phải là công dân "hạng nhất"..."

Bạn có muốn làm một công dân "hạng nhì" không? Nếu không thì hãy xắn áo lên, CHƯƠNG TRÌNH HƯỚNG ĐẠO HẠNG NHẤT với biết bao kỳ thú hấp dẫn đang chờ đón bạn

MỤC LỤC

	Trang
Lời giới thiệu	3
Tựa	5
Hướng Đạo mang đến cho bạn những gì:	7
Làm thế nào để trở thành một Hướng Đạo Sinh	9
PHẦN I : CHƯƠNG TRÌNH TÂN SINH	11
Các hạng mục của chương trình Tân Sinh	12
CHƯƠNG I : TÌM HIỂU PHONG TRÀO	15
Vài nét về phong trào Hướng Đạo	15
Nguyên lý phong trào	17
Mười điều Luật Hướng Đạo	21
Châm ngôn, Lời hứa, Khẩu hiệu Hướng Đạo	28
Hoa bách hợp	31
Đồng phục Hướng Đạo	33
Đẳng hiệu Thiếu sinh	36
Nghi thức, nghiêm phép	38
CHƯƠNG II : BỐN PHẬN CỦA MỘT HƯỚNG DẠO SINH	41
Bốn phận đối với tôn giáo	41
Bốn phận đối với kẻ khác	42
Bốn phận đối với bản thân	42
Công việc hàng ngày của Hướng Đạo Sinh	43
CHƯƠNG III : KỸ NĂNG CHUYÊN MÔN	47
Nút dây	47
Cứu thương	52
CHƯƠNG IV : CA HÁT	56
Quốc ca	57
Hướng Đạo hành khúc	58

Tiếng reo của Hướng Đạo Việt Nam	59
Tiếng gọi Hướng Đạo quốc tế	59
CHƯƠNG V : HOẠT ĐỘNG NGOÀI TRỜI	60
Dấu đường	60
CHUẨN BỊ CHO MỘT KỶ TRẠI	62
Liệt kê các vật dụng cần thiết khi đi trại	62
Cách sắp xếp ba lô	63
Đi hành an toàn	65
An uống khi đi hành	65
Sinh hoạt trại	66
Nhật ký trại	66
Trở về	67
Tĩnh tâm, Tuyên hứa	68
Bài hát	71

PHẦN II : CHƯƠNG TRÌNH HD HẠNG NHÌ

Các hạng mục chương trình Hướng Đạo Hạng Nhì	74
CHƯƠNG I : TINH THẦN HƯỚNG DẠO	76
Xa lánh các môi hiểm họa	77
Tiểu sử của Huân tước Baden Powell	81
CHƯƠNG II : HIỂU BIẾT PHONG TRÀO	93
Lịch sử phong trào Hướng Đạo thế giới	93
Lịch sử phong trào Hướng Đạo Việt Nam	102
Tổ chức Hội Hướng Đạo Việt Nam	105
Sơ đồ tổ chức Hội Hướng Đạo Việt Nam	108
Chương trình đẳng thứ, chuyên hiệu	111
CHƯƠNG III : HOẠT ĐỘNG NGOÀI TRỜI	119
CẨM TRẠI	119
Các hình thức trại	120
Thiết kế lều trại	122
Vị trí dựng lều	123
Động tác dựng lều	124

Các vật dụng cần thiết	127
Rãnh thoát nước	129
Kỹ thuật nhỏ	130
Những nút dây thường sử dụng khi dựng lều	134
Các loại lều	135
BẾP NÚC NẤU NƯỚNG	136
Tâm quan trọng của dinh dưỡng tốt	136
Tháp thực phẩm	137
Tiêu chuẩn người làm bếp	137
Thảo thực đơn	138
Đi chợ	139
Chọn lựa thực phẩm	140
Bảo quản thực phẩm	141
CÁC LOẠI BẾP	144
Bếp gas, bếp dầu	144
Chế tạo bếp cá nhân	146
Bếp củi tự tạo	148
Nhóm lửa	153
Lều bếp	154
NẤU NƯỚNG	156
Nguyên tắc nấu nướng	157
Tiểu xảo, mẹo vặt	158
Đề phòng cháy rừng	161
THỦ CÔNG TRẠI	164
Dao bỏ túi đa năng	172
BƠI LỘI	174
Tập luyện trên cạn	174
Tập luyện dưới nước	175
Bơi trườn sấp	178
Bơi ếch	179
Bơi nghiêng	179
TÌM PHƯƠNG HƯỚNG	180
Các phương hướng	180
Các cách tìm phương hướng	181

Bằng mặt trời	181
Bằng đồng hồ	182
Bằng bóng gậy	182
Bằng mặt trăng	182
Bằng gió	183
Bằng địa bàn	184
SAO & CHÒM SAO	186
Chòm Đại Hùng Tinh	186
Chòm Tiểu Hùng Tinh	187
Chòm Liệp Hộ	187
Chòm Nam Thập	189
LÀM QUEN VỚI BẢN ĐỒ	190
Khái niệm đại cương	190
Ước hiệu địa hình	191
Định hướng bản đồ	196
Xác định điểm đứng	197
CHƯƠNG IV: BẢO VỆ SỨC KHỎE	201
CỨU THƯƠNG	205
DI CHUYỂN NẠN NHÂN	205
Di chuyển nạn nhân với 1 người	206
Di chuyển nạn nhân với 2 người	210
Tải thương bằng cáng	212
Săn sóc vết thương	215
Băng bó	216
Gọi cấp cứu	220
Bị phỏng	221
Vọp bẻ	221
Trật khớp xương	222
Bong gân	223
Vật lạ vào mắt	223
Chó mèo dại cắn	224
Rắn cắn	225
Rết cắn, bọ cạp chích	227
Ong đốt	228

Ve cần	229
Đũa và vắt cần	229
Sửa biển chích	230
Vương mắt mèo	230
Đạp gai, đinh, vật sắc nhọn	231
Vương lưỡi câu	231
Ngộ độc	232
Phòng bệnh	233
CHƯƠNG V : QUAN SÁT	235
Dấu đường	237
Hiệu lệnh	240
CHƯƠNG VI : TÌM HIỂU THIÊN NHIÊN	244
Các loài động vật hoang dã	245
Làm thế nào để tìm thấy dấu vết động vật	246
Bảo vệ động vật hoang dã	250
THỰC VẬT	252
Ích lợi của thực vật	253
Sưu tầm và ép khô tiêu bản	255
CHƯƠNG VII : TRUYỀN TIN	258
Vân Morse	258
Quốc ngữ điện tín	260
Các cách truyền tin bằng Morse	261
Thủ tục truyền tin	262
Sémaphore	263
Mật thư mật mã	267
CHƯƠNG VIII : NÚT DÂY	287
CHƯƠNG IX : CA HÁT	294
CHƯƠNG X : Ý THỨC BỐN PHẬN CÔNG DÂN	303
Đất nước của chúng ta	305
Lịch sử nước ta	306
Luật giao thông	309
MỤC LỤC	318

TÀI LIỆU THAM KHẢO

• Hướng Đạo Hạng Nhì	Tôn Thất Sam
• Hướng Đạo Hạng Nhì	Đỗ Văn Ninh
• Bước đường đầu	HĐVN
• Kỹ năng chuyên môn tổng hợp	Phạm Văn Nhân
• Tìm hiểu luật giao thông đường bộ	NXB GTVT 1995
• Muốn nên người (Baden Powell)	Tôn Thất Đông (dịch)
• Đăng thứ chuyên hiệu Ngành Thiếu	HĐVN
• Đăng thứ chuyên hiệu Ngành Kha	HĐVN
• Nghi thức Hướng Đạo	HĐVN
• Nguyên lý Hướng Đạo	Vinh Đào
• The Boy Scout Handbook	BSA
• Fieldbook	BSA
• Boy Scout Requirements	BSA
• L'ami du Campeur	EUI